

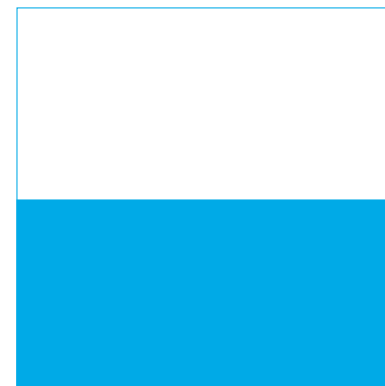
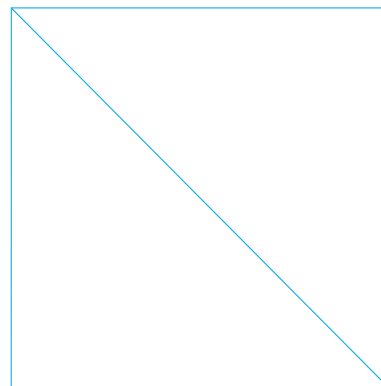
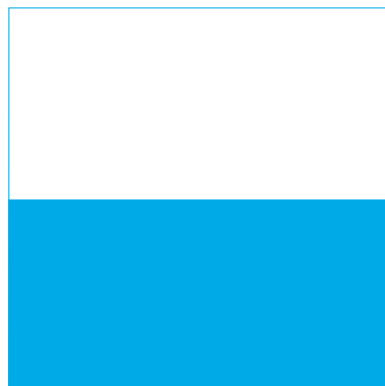
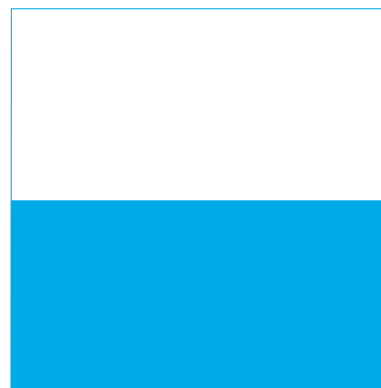
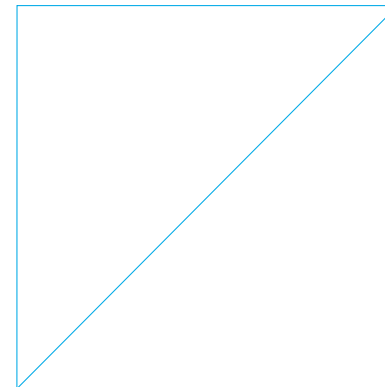
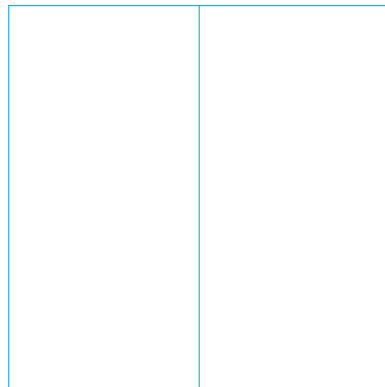

De Rechtspraak

Kengetallen
2011

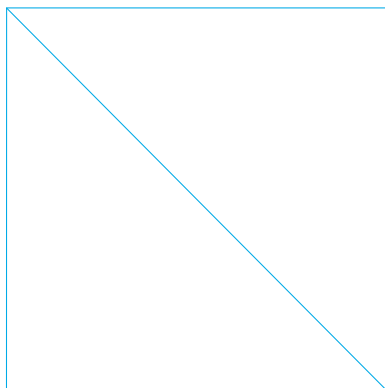
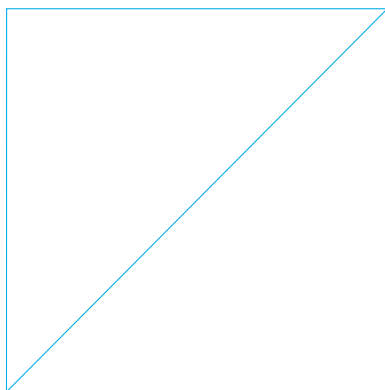

de Rechtspraak

Landelijke analyse kengetallen 2011

1	Inleiding	4
2	Samenvatting uitkomsten	5
2.1	Samenvatting kwaliteitskengetallen	5
2.2	Samenvatting kengetallen bedrijfsvoering	7
2.3	Samenvatting kengetallen personeel en organisatie	7
3	Kwaliteit	8
3.1	Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur	8
3.1.1	Inleiding	8
3.1.2	Tevredenheid over het functioneren van de gerechten	9
3.1.3	Tevredenheid over het rechtspreken	9
3.1.4	Tevredenheid over de procesduur	13
3.2	Lengte van procedures	14
3.3	MK-aandeel	18
3.4	Mate van permanente educatie (PE)	19
3.5	Publicatiegraad van uitspraken	19
3.6	Klachten	20
3.7	Wrakingen	21
3.8	Mediation binnen de Rechtspraak	22
3.9	Appelpercentages	23
4	Bedrijfsvoering	27
4.1	Productievolume t.o.v. instroom en planning	27
4.2	Relatieve zaakswaarte	28
4.3	Financieel resultaat en productiviteit	28
5	Personeel en organisatie	31
5.1	Ziekteverzuim	31
5.2	Personele samenstelling	31

1 Inleiding

Met deze jaarlijkse publicatie presenteert de Rechtspraak kengetallen over het functioneren van de afzonderlijke gerechten. Dit is bedoeld als aanvulling op het Jaarverslag van de Rechtspraak, waarin verantwoording wordt afgelegd over de Rechtspraak als geheel. Publicatie van kengetallen is een van de middelen waarmee de Rechtspraak politiek en samenleving inzicht geeft in de functie en het functioneren van de Rechtspraak.

De missie van de Rechtspraak luidt:

- “De Rechtspraak zorgt voor integere, tijdige en effectieve beslechting van geschillen en berechting van strafbare feiten door onafhankelijke rechters.
- De Rechtspraak draagt bij aan de instandhouding van de rechtsstaat en het vertrouwen van de burger in het recht.”

De komende jaren ligt nadruk op het vergroten van de zichtbaarheid van de inspanningen op het gebied van kwaliteit en het vergroten van openheid over de prestaties van de Rechtspraak.¹ Kengetallen leveren daartoe een bijdrage.

Tijdigheid en inzet van middelen laten zich redelijk goed in kwantitatieve termen uitdrukken, evenals bijvoorbeeld de tevredenheid over de deskundigheid van de rechter en de motivering van de uitspraak.

De maatschappelijke betekenis van de Rechtspraak laat zich echter minder gemakkelijk in getallen vangen. Dat betekent overigens niet dat daarover geen informatie beschikbaar is; zie de publicaties² daarover en het onderzoekprogramma³.

Het onderzoekprogramma van de Raad besteedt ook aandacht aan aspecten als het vertrouwen van de burger in de rechter en de rol van professionele normen van onpartijdigheid en onafhankelijkheid bij zaaktoedeling.

Deze kengetallenrapportage maakt het mogelijk de gerechten te vergelijken op een aantal afzonderlijke indicatoren, die zijn onderscheiden in drie categorieën:

- kwaliteit
- bedrijfsvoering
- personeel en organisatie

Rechtzoekenden en rechtshulpverleners zullen vooral geïnteresseerd zijn in kwaliteitsaspecten als de duur van de procedures en de tevredenheid van procespartij en over het rechtspreken. Naast kwaliteitsindicaties, zijn gegevens over de bedrijfsvoering van belang voor instanties die betrokken zijn bij de begroting van de Rechtspraak, zoals het Ministerie van Veiligheid en Justitie. De Rechtspraak ziet het ook als een middel voor gerechten om op de hoogte te raken van best practices bij andere gerechten. Met deze publicatie wordt getracht de verschillende gebruikersgroepen te bedienen.

Eerst zijn in hoofdstuk 2 alle uitkomsten samengevat. Hoofdstuk 3 gaat vervolgens in op de uitslagen van de kwaliteitsindicatoren, zoals hoe tevreden men is over het rechtspreken en wat de resultaten zijn op het gebied van de procedureduur (doorlooptijden) bij de Rechtspraak. Hoofdstuk 4 behandelt de kengetallen die te maken hebben met de bedrijfsvoering, zoals financieel resultaat en productiviteit en in hoofdstuk 5 komen de indicatoren aan de orde die gaan over aspecten van het personeel bij de Rechtspraak, zoals leeftijdsopbouw, man-vrouwverdeling en ziekteverzuim.

In bijlage 1 wordt nader ingegaan op de definities van alle kengetallen. Bijlage 2 bevat de overzichtstabellen met alle uitkomsten gerangschikt naar rechtbank en in bijlage 3 zijn de uitkomsten van de gerechtshoven gerangschikt naar hof.

De analyses van de afzonderlijke rechtbanken zijn te vinden in bijlage 4 en in bijlage 5 de analyses van elk hof en college. Elk gerecht gaat daar kort in op een aantal uitkomsten voor dat gerecht.

¹ Zie Agenda van de Rechtspraak 2011-2014.

² Zie bv. B.C.J. van Velthoven, 2005, De waarde van de juridische infrastructuur voor de Nederlandse economie. En B.C.J. van Velthoven, 2007, Civiele rechtspraak in eerste aanleg, 2005 in cijfers. Een eerste stap op weg naar kwantificering van de maatschappelijke betekenis van de rechtspraak.

³ Zie rechtspraak.nl onder ‘De Rechtspraak’, wetenschappelijk onderzoek, waar ook een overzicht van reeds afgerond onderzoek.

2 Samenvatting uitkomsten

2.1 Samenvatting kwaliteitskengetallen

Tevredenheid over het rechtspreken en over de doorlooptijden

Aan professionele procespartijen en rechtzoekenden (justitiabelen) is gevraagd hoe tevreden men is over de gang van zaken bij het gerecht en de sector waar men procedeerde. De tevredenheid over het functioneren van de gerechten is groot.

Blijkens onderzoek onder procespartijen is bijna driekwart van de professionele partijen tevreden en ruim acht op de tien justitiabelen. Het gaat om het antwoord op de vraag hoe tevreden men was, alles bij elkaar genomen, over de gang van zaken bij sector x van gerecht y.

Deze kengetallenrapportage maakt gebruik van een beperkt aantal vragen uit het tevredenheidsonderzoek specifiek gericht op het rechtspreken en de duur van de procedure. Uitleg daarover en een bespreking van de uitkomsten is te vinden in hoofdstuk 3.1.

De tevredenheid over het rechtspreken (hoofdstuk 3.1.3) betreft de volgende deel-aspecten: de onpartijdigheid, de deskundigheid van de rechter, de bejegening door de rechter en de uitspraak. Verreweg het grootste deel is tevreden over het rechtspreken; ongeveer driekwart van de justitiabelen en vier van de vijf professionals. Men is ongeveer even tevreden over het rechtspreken bij rechtbanken als bij gerechtshoven. Dit betekent niet dat de rest ontevreden is, aangezien een deel van de respondenten neutraal stonden tegenover de kwaliteit van het rechtspreken. De onderlinge verschillen tussen rechtbanken zijn gering. Dat geldt ook voor de verschillen tussen de gerechtshoven.

De tevredenheid over het rechtspreken bij de bijzondere colleges, vooral over het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) ligt boven de gerechtshoven en rechtbanken.

Over de procesduur (hoofdstuk 3.1.4) is men aanzienlijk minder tevreden. De tevredenheid neemt daarbij af van rechtbanken (53%) naar gerechtshoven (39%), en over de doorlooptijden bij de bijzondere colleges (24%) is men veruit het minst tevreden. De professionals blijken hierover nog minder vaak tevreden te zijn dan de justitiabelen. Respondenten zijn vaak van mening dat het een belangrijk verbeterpunt is.

Lengte van gerechtelijke procedures

In 2010 en 2011 is de tijdigheid, vooral bij de bestuurssectoren van rechtbanken en bij de belastingsectoren en civiele sectoren van de gerechtshoven, sterk verbeterd. Naast de monitoring van de doorlooptijden en het herijken van de normering is en wordt veel energie gestoken in het bekorten van rechtszaken; zie hoofdstuk 3.2.

Ondanks de versnelling in de bestuurssectoren, is daar de norm voor de procesduur (doorlooptijdnorm) vaak nog buiten bereik gebleven. Een deel van de verklaring ligt in de relatief scherpe normstelling in die sector.

Ook in de strafsectoren van de rechtbanken en in de civiele sectoren is nog vaak niet aan de norm voldaan, maar de doorlooptijden liggen er niet ver meer van de normering af.

De familierechtelijke procedures en de gerechtelijke procedures bij de kanton-rechter voldoen al geruime tijd aan de normen.

De onderlinge verschillen tussen gerechten zijn groot. De volgende rechtbanken voldeden het vaakst aan de doorlooptijdnormen: Roermond, Assen, Groningen, Haarlem, Almelo, Zwolle-Lelystad en Alkmaar.

Het minst werd aan de doorlooptijdnormen voldaan door de rechtbanken Rotterdam, Maastricht, Dordrecht, Zutphen en Arnhem.

Hoewel de tijdigheid er is verbeterd, hebben de gerechtshoven erg veel moeite te voldoen aan de normering. Bij gerechtshof Arnhem is de procesduur nog het gunstigst.

Meervoudige kamer behandeling

Het aandeel van de zaken dat door drie rechters, dat wil zeggen door een meervoudige kamer (MK), behandeld wordt is sinds 2007 toegenomen, zoals valt te lezen in hoofdstuk 3.3. Dat is een gewenste ontwikkeling gezien vanuit het kwaliteitsbeleid van de gerechten.

De normpercentages worden weliswaar vaak niet behaald, maar de onderliggende doelstelling is wel bereikt. Bereikt is immers dat de normstelling tot scherpere en explicietere selectiecriteria en meer sturing heeft geleid. En gebleken is ook dat vrijwel altijd de zaken waarvoor dat nodig is, door drie rechters worden behandeld.

Permanente educatie

In hoofdstuk 3.4 wordt geconstateerd dat behalve de CRvB, geen van de gerechten voldoet aan de norm voor permanente educatie (PE-norm) van minimaal 30 opleidingsuren per rechter per jaar. Gemiddeld halen bij de gerechten circa 70 tot 75 procent van rechters en juridische medewerkers de gevraagde norm. Een evaluatie uit 2011 maakte duidelijk dat een norm van gemiddeld 90 uren opleiding in drie jaar, realistischer is, omdat in elk jaar er altijd wel een groep rechters is dat niet aan dertig uur toekomt, maar het volgende jaar juist meer dan 30 uur opleiding volgt. De norm van 90 uur in drie jaar zal daarom vanaf 2012 gelden.

Publicatiegraad van uitspraken

Het aantal uitspraken dat wordt gepubliceerd op rechtspraak.nl is in de afgelopen jaren met ongeveer 50 procent toegenomen van ruim 16 duizend in 2007 tot ruim 24 duizend in 2011.

Bovengemiddeld publiceren de rechtbanken Arnhem, Haarlem, Utrecht en gerechtshof Leeuwarden. Benedengemiddeld zijn dat de rechtbanken Den Bosch, Roermond, Rotterdam en gerechtshof Arnhem.

Gebruik van mediation

Het aantal verwijzingen binnen de Rechtspraak naar mediation is om de in hoofdstuk 3.8 genoemde redenen in 2011 sterk afgenomen.

Bij negen van de tien verwijzingen start mediation ook daadwerkelijk. Circa 48 procent daarvan slaagt geheel en 8 procent gedeeltelijk, samen 56 procent. Een vergelijking tussen rechtbanken laat zien dat relatief veel mediations plaatsvinden in Breda en Dordrecht en relatief weinig in Almelo en Assen. Relatief veel mediations slaagden in Leeuwarden en relatief weinig in Alkmaar en Roermond.

Een vergelijking tussen de gerechtshoven maakt duidelijk dat in de hoven Den Bosch en Den Haag veel van mediation gebruik wordt gemaakt en juist weinig bij hof Amsterdam. Relatief veel mediations slagen bij hof Leeuwarden en relatief weinig bij de hoven Amsterdam en Arnhem.

Er blijkt geen verband tussen de mate waarin bij een gerecht mediation plaatsvindt en de slagingskans bij dat gerecht.

Klachten en wrakingen

Het aantal klachten is sinds 2009 met ruim driehonderd toegenomen tot ruim veertienhonderd in 2011. De toename hangt vermoedelijk samen met een grotere bekendheid met de mogelijkheid een klacht in te dienen. Afgezet tegen de jaarlijkse zaaksstroom van circa 1,8 miljoen is het aantal klachten nog steeds gering; tussen de zeven en acht klachten per 10.000 procedures.

Van de klachten wordt bijna de helft niet in behandeling genomen omdat de klacht over een rechterlijke (procedurele) beslissing gaat, en daar is de klachtenregeling niet voor bedoeld. Daartoe staan hoger beroep en cassatie ter beschikking.

Van de inhoudelijk behandelde klachten is 37 procent (264) gegrond verklaard. Dat aandeel is de afgelopen jaren vrijwel gelijk gebleven. Waar nodig, worden op basis van de gegronde klachten verbeteringen doorgevoerd, zoals het aanpassen van de werkprocessen.

Het aantal wrakingsverzoeken neemt toe, van 418 in 2009, naar 529 in 2010, tot 587 in 2011. Deze toename is voor het belangrijkste deel het gevolg van de toename van het aantal wrakingsverzoeken bij de rechtbanken.

Het aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken fluctueert over de jaren heen, tussen de 39 en 15 per jaar in de afgelopen zes jaar. In 2011 waren 36 wrakingsverzoeken gegrond. Eveneens fluctueert over de jaren heen het percentage wrakingsverzoeken dat gehonoreerd is, van circa 4 procent tot 10 procent.

Waar bij de ontwikkeling in het aantal wrakingsverzoeken sprake is van een trendmatige toename, is dat niet het geval bij het aantal gehonoreerde wrakingen.

Appelpercentages

Onderzocht is hoe vaak bij verschillende zaakstypen in appel is gegaan en wat de verschillen daarin tussen rechtbanken zijn.

De appelpercentages lopen sterk uiteen al naar gelang het type geschil. Het minst wordt in hoger beroep gegaan van vonnissen in overtredingszaken en uitspraken in familierechtelijke geschillen, nog geen 4 procent. Het meest van vonnissen in rijksbelastingzaken, 44 procent, en ambtenarenzaken, 50 procent. Van vonnissen in geschillen tussen overheid en burger gaat men over het algemeen vaak in hoger beroep, behalve waar het om lokale belastingzaken gaat.

Naast de verschillen tussen zaaksoorten in de mate van appel, blijken er ook grote verschillen te bestaan in het appelpercentage bij de ene of de andere rechtbank voor hetzelfde zaakstype.

De weergegeven appelpercentages geven niet weer hoe vaak een procedure in hoger beroep opnieuw is behandeld. Immers in de berekende appelpercentages zitten ook nog de appellens die later zijn ingetrokken; het intrekkingaandeel is helaas niet per gerecht bekend. Evenmin zegt het appelpercentage iets over de mate waarin de hoger beroepsrechter een wezenlijk andere uitspraak doet. Over de mate waarin het vonnis in eerste aanleg wordt bevestigd door de uitspraak in hoger beroep, valt geen kengetal te construeren.

Momenteel is de Rechtspraak bezig met eigen onderzoek naar motieven van rechtzoekenden voor het al dan niet instellen van hoger beroep en werkt ze mee aan WODC-onderzoek naar de behandeling in hoger beroep.

2.2 Samenvatting kengetallen bedrijfsvoering

In 2011 was, net zoals in de afgelopen jaren, het aantal afgedane zaken in lijn met het aanbod van zaken. De werkvoorraden in de meeste sectoren bleven dan ook relatief gezien gelijk of namen af.

In 2011 nam evenals in 2010 de voorraad sterk af bij de bestuurssectoren (reguliere bestuurszaken, belastingzaken en vreemdelingenzaken) van de rechtbanken. Eveneens nam de werkvoorraad civiele zaken en belastingzaken bij de gerechtshoven, evenals in voorgaande jaren, af.

In de strafsectoren van de rechtbanken Breda, Middelburg en Utrecht was sprake van een voorraadtoename; de ter zitting gebrachte zaken konden er onvoldoende snel worden verwerkt.

In 2011 hadden vijf van de negentien rechtbanken als gevolg van relatief hoge kosten per vergelijkbare productie, een negatief financieel resultaat. Vier van de vijf hoven kenden een negatief financieel resultaat. Dit had vooral te maken met beperkte beschikbare middelen.

De kosten voor een vergelijkbare productie bij de Rechtspraak namen af. Anders gezegd, de (kosten)productiviteit nam toe. De verschillen tussen gerechten zijn groot, maar wisselen per rechtbank van jaar tot jaar. Van de rechtbanken maakten in 2011 de rechtbanken Arnhem en Den Haag verhoudingsgewijs de minste kosten. De rechtbanken Assen, Maastricht, Middelburg en Zutphen maakten hogere kosten dan gemiddeld.

Van de gerechtshoven maakte hof Arnhem relatief de minste kosten, vooral door de efficiency binnen de strafsector. Hof Den Haag maakte meer kosten dan gemiddeld, vooral door de relatief hoge kosten binnen de strafsector.

2.3 Samenvatting kengetallen personeel en organisatie

Samenstelling personeel

Circa 23 procent van het personeel werkzaam bij de rechtbanken, is *rechter*.

De rest is (juridisch) ondersteunend personeel. Het aandeel rechters is de afgelopen jaren ongeveer gelijk gebleven. De verschillen tussen rechtbanken zijn klein.

Bij de gerechtshoven is gemiddeld 35 procent van het personeel *raadsheer* en ook dat aandeel is tamelijk stabiel. Hof Den Haag heeft structureel relatief veel raadsheren en hof Amsterdam relatief weinig.

Er is geen verband waar te nemen tussen productiviteit binnen een gerecht en het aandeel rechters of raadsheren.

Het *aandeel vrouwelijk rechters* bij de rechtbanken is nu 56 procent. Bij de rechtbanken werken al sinds 2008 meer vrouwelijke dan mannelijke rechters en het aandeel neemt jaarlijks toe. Bij de gerechtshoven zijn vier op de tien raads ‘heren’ vrouw. Dat aandeel is sinds 2008 stabiel.

De *gemiddelde leeftijd* van de rechterlijke macht is de laatste jaren opgelopen en de vraag naar vervanging zal de komende jaren toenemen. Het aandeel rechters en raadsheren van 60 jaar en ouder bij de rechtbanken is 15 procent, en bij de gerechtshoven 30 procent. Overigens is in 2010 en 2011 dit aandeel niet of nauwelijks toegenomen.

De verschillen tussen gerechten in leeftijdsopbouw zijn groot.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim van zowel rechters als (juridisch) ondersteunend personeel is in 2011 toegenomen. De verschillen in ziekteverzuim tussen gerechten zijn soms groot. Er blijkt de laatste jaren echter geen rechtstreeks verband te zijn tussen verzuimpercentage van een gerecht en de productiviteit.

Het ziekteverzuim bij de rechters in de rechtbanken nam in geringe mate toe naar 2,9 procent. Dat is nog steeds niet hoog te noemen. Het ziekteverzuim onder het (juridisch) ondersteunend personeel bij de rechtbanken liep eveneens licht op naar 5,2 procent.

Het ziekteverzuim bij de rechters in de gerechtshoven is sterk toegenomen naar 4,1 procent. Dat kan voor deze beroepsgroep als hoog worden aangemerkt.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel van de hoven is eveneens sterk toegenomen, naar 5,6 procent.

3 Kwaliteit

Het begrip ‘kwaliteit van rechtspreken’ of ‘kwaliteit van rechtspraak’ omvat vele deelaspecten, waarbij het ene beter te meten is dan het andere. De kengetallen kwaliteit bestrijken een aantal onderdelen van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de rechtspraak.

De snelheid waarmee een uitspraak tot stand komt, is een belangrijke kwaliteitsbepalende factor. Hiervan wordt zowel de feitelijke duur gemeten als het oordeel van procespartijen over die duur.

Of de uitspraak juridisch correct is, wordt getoetst in hoger beroep en in cassatie, maar is niet met de geregistreerde, gegevens meetbaar. In hoeverre uitspraken worden aanvaard, is niet in een indicator ondergebracht. Wel zijn er appelpercentages beschikbaar, maar deze zijn van meer factoren afhankelijk dan alleen de kwaliteit van een vonnis.

Verder zijn indicatoren ontwikkeld die op zichzelf geen directe indicatie van kwaliteit geven, maar die wel een indicatie geven van de mate waarin een kwaliteitsbevorderend instrument wordt ingezet. Het publiceren van belangrijke vonnissen is een rechtseenheid bevorderend instrument en de publicatiegraad is daarom een kwaliteitsindicator. Het rechtseenheid- en kwaliteitsbevorderende instrument van meervoudig kamerbehandeling is eveneens in kaart gebracht. De mate van permanente educatie is eveneens geen directe resultaatsindicator, maar een maat voor de inzet van een kwaliteitsbevorderend instrument.

Over de kwaliteit van de procedure zelf en de bejegening door de rechter valt via de klantwaarderingsonderzoeken een indicatie te geven, vooral vergelijkenderwijs. Een vergelijking tussen gerechten in het aantal klachten en wrakingen vindt eveneens plaats, zonder dat daarmee directe conclusies getrokken kunnen worden over het absolute kwaliteitsniveau.

De kwaliteitskengetallen zijn:

1. Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken
2. Tevredenheid van procespartijen over de procesduur
3. Lengte van procedures
4. Aandeel zaken behandeld door de meervoudige kamer
5. Permanente educatie
6. Publicatie van uitspraken
7. Mediation
8. Klachten en wrakingen
9. Appelpercentages

3.1 Tevredenheid over het rechtspreken en over de procesduur

3.1.1 Inleiding

Sinds 2001 laten de gerechten periodiek klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. Vanaf 2011 vinden de onderzoeken bij alle gerechten op dezelfde wijze en gelijktijdig plaats. De eenduidigheid, vergelijkbaarheid en bruikbaarheid van de uitkomsten zijn daardoor verbeterd.

De geënquêteerden zijn onderscheiden naar enerzijds professionele partijen en anderzijds justitiabelen. De professionals zijn advocaten, officieren van justitie, advocaten-generaal, deurwaarders, professioneel gemachtigden (van bv gemeenten), rechtshulpverleners, de IND, UWV, de Raad voor de Kinderbescherming, de Sociale Verzekeringsbank, Reclassering Nederland, Bureaus Jeugdzorg, de Belastingdienst en enkele overige klanten. Justitiabelen zijn bijvoorbeeld eiser, verzoeker, gedaagde of verdachte.

De bevraging bestrijkt een aantal deelaspecten. De tevredenheid over het functioneren van de gerechten is bepaald door de uitkomsten op de volgende thema's:

1. de bereikbaarheid
2. de ontvangst
3. de administratieve contacten
4. de digitale informatievoorziening
5. het rechterlijk functioneren;
 - onpartijdigheid en deskundigheid
 - bejegening door de rechter
6. de uitspraak
7. de doorlooptijd en
8. de uitleg over het verdere verloop van de zaak na de zitting

Als kengetallen voor *de tevredenheid over het rechtspreken* zijn alleen de uitkomsten op de volgende vier thema's gebruikt:

- a) onpartijdigheid
- b) deskundigheid
- b) bejegening door de rechter en
- c) de uitspraak

Een apart kengetal vormt *de tevredenheid over de doorlooptijd*.

Kanttekeningen bij de resultaten

Er is geen absolute maatstaf om te beoordelen of een mate van tevredenheid van bijvoorbeeld 80 procent hoog is of niet. Dat de uitkomsten weergegeven zijn in het percentage tevreden⁴, wil niet zeggen dat de rest ontevreden is, aangezien een aanzienlijke groep neutraal scoort. Ook blijkt dat de mate van tevredenheid van justitiabelen verband houdt met de (verwachte) uitspraak. Bij een voor de justitiabele (verwachte) voordelige uitspraak is men beduidend vaker tevreden over het functioneren van de Rechtspraak dan bij een voor hen nadelige uitspraak. De uitkomsten zijn om deze redenen vooral vergelijkenderwijs bezien.

3.1.2 Tevredenheid over het functioneren van de gerechten

Nadat zij alle vragen over eerdergenoemde thema's hadden beantwoord, is aan de justitiabelen/ professionals de vraag gesteld hoe tevreden men was, alles bij elkaar genomen, over de gang van zaken bij de betreffende sector van het betreffende gerecht.

De beantwoording laat zien dat bijna driekwart (73%) van de professionele partijen in het algemeen tevreden is over de gerechten waar men procedeerde en ruim acht op de tien (81%) justitiabelen. Het aandeel ontevreden is gering: slechts zes procent van de justitiabelen en slechts tien procent van de professionals. Advocaten en deurwaarders zijn nog het minst vaak tevreden.

De bestuurssectoren en belastingsectoren 1^e aanleg en hoger beroep worden het meest gewaardeerd, rond de 80 procent door professionals en rond de 88 procent door justitiabelen. De waardering van de kantonsectoren is sinds de periode 2005-2008 enigszins afgenomen en de tevredenheid ligt nu op 68 procent voor de professionals en 77 procent voor de justitiabelen. Het laagst was de waardering door justitiabelen van de strafsectoren bij de gerechtshoven, 63 procent.

3.1.3 Tevredenheid over het rechtspreken

Landelijke uitkomsten

Uit onderstaande tabel blijkt dat men ongeveer even tevreden is over het rechtspreken bij *rechtbanken* als bij *gerechtshoven*. Van de professionals is ongeveer driekwart daarover tevreden en van de justitiabelen is dat vier van de vijf. Het oordeel over de *bijzondere colleges* (CRvB en CBb) is nog beter, vooral door de hoge mate van tevredenheid over het CBb.

De volgende tabel geeft een overzicht van de mate van tevredenheid naar type gerecht op de vier aspecten, onpartijdigheid, deskundigheid, bejegening en de uitspraak.

Tevredenheidspercentages over het rechtspreken

	onpartijdigheid	deskundigheid	bejegening door rechter	uitspraak	Totaal recht spreken
Professionals					
Colleges	89%	94%	87%	74%	86%
Gerechtshoven	77%	80%	76%	70%	76%
Rechtbanken	78%	77%	79%	64%	75%
Justitiabelen					
Colleges	83%	90%	89%	x	84%
Gerechtshoven	77%	82%	85%	73%	79%
Rechtbanken	79%	82%	87%	77%	81%

Boven de 80% is blauw gemarkeerd.

Onpartijdigheid en deskundigheid

Onpartijdigheid en deskundigheid behoren tot de kernwaarden van de Rechtspraak. Men is vaak tevreden over deskundigheid en onpartijdigheid van de rechter. Over de deskundigheid en onpartijdigheid bij de rechtbanken en hoven is rond de 80 procent tevreden. Voor de bijzondere colleges, CRvB en CBb, is dat nog hoger. Professionals en justitiabelen zijn redelijk gelijkgestemd over de onpartijdigheid en deskundigheid.

4. Tevreden en zeer tevreden.

Bejegening door de rechter

De tevredenheid over de bejegening door de rechter betreft de items:

- de ruimte die de rechter biedt aan procespartij om zijn verhaal te doen,
- het luisteren door de rechter naar de standpunten,
- het inleven door de rechter in de situatie,
- de begrijpelijkheid van het besprokene.

De justitiabelen zijn bijzonder vaak tevreden over de bejegening bij alle drie typen gerechten: tussen de 85 en 89 procent. De waardering over de bejegening bij het CBb (niet zichtbaar in bovenstaande tabel) steekt daar nog bovenuit met 94 procent. Ook de professionals zijn vaak tevreden over de bejegening door de rechter: 76 en 79 procent voor respectievelijk gerechtshoven en rechtbanken. Dat is wel circa 10 procentpunten lager dan het oordeel van justitiabelen. De bijzondere colleges kregen een nog hogere waardering, 87 procent.

Uitspraak

De tevredenheid over de uitspraak is gemeten door te vragen naar

- de begrijpelijkheid van de beslissing,
- de motivering van of uitleg bij de beslissing en
- de rechtseenheid, alleen aan professionals.

Over de uitspraak is men minder vaak tevreden dan over de bejegening, onpartijdigheid en deskundigheid. Deze wat lagere mate van tevredenheid blijkt vooral het gevolg van de minder hoge waardering van professionals voor de *motivering* van de uitspraak en de *rechtseenheid*. Die is voor de motivering 67 procent tevreden professionals en voor de rechtseenheid 56 procent.

Rechtseenheid heeft niet alleen ten doel gelijke gevallen gelijk te behandelen, maar vergroot ook de voorspelbaarheid van rechterlijke beslissingen. Bevordering van rechtseenheid vindt bijvoorbeeld plaats door samenwerking tussen rechters gericht op richtinggevende uitspraken of op afspraken. Dat laatste vooral als het om kwantificeerbare zaken gaat, zoals de hoogte van alimentatie, immateriële schadevergoeding, of de strafmaat (oriëntatiepunten). Rechtseenheid bevindt zich op het spanningsveld tussen ‘gelijke monniken, gelijke kappen’ en rekening houden met verschillen in te beoordelen zaken.

Mede naar aanleiding van de resultaten uit eerdere onderzoeken heeft in alle sectoren verbetering van de begrijpelijkheid en de deugdelijkheid van de motivering van uitspraken extra aandacht gekregen. Zo worden best practices vastgelegd in modellen en richtlijnen. Steeksproefsgewijs vindt beoordeling van uitspraken door externen plaats. Op verbeterde motivering van strafvonnissen ziet de zgn. Promis-methode, die gericht is op een duidelijker motivering van het strafvonnis, inclusief de strafhoogte.

Geconstateerd wordt dat er de afgelopen jaren duidelijk vooruitgang is geboekt op het gebied van motivering en rechtseenheid. In de vorige klantwaarderingsonderzoeken, vier tot vijf jaar geleden, was de tevredenheid over motivering en rechtseenheid van uitspraken bij rechtbanken ruim een tiende lager dan nu.

Van de justitiabelen is driekwart tevreden over de uitspraak; 73 procent als het om gerechtshoven gaat en 77 procent over de rechtbanken. Het aantal justitiabelen dat iets kon zeggen over de uitspraak was over het algemeen laag⁵ en bij de bijzondere colleges zo laag dat daar geen uitkomst is gegeven. Vergelijkingen tussen gerechten dienen daarom met voorzichtigheid gehanteerd te worden.

Van de professionals is ongeveer tweederde tevreden over de uitspraak. Over de rechtbanken waren ze in dat opzicht minder vaak tevreden (64%) dan over de gerechtshoven (70%). Dit verschil kwam niet door een verschil in tevredenheid over de rechtseenheid, die 56 procent is voor zowel rechtbanken als hoven.

Wel zijn professionals minder tevreden over de motivering en begrijpelijkheid van de uitspraak bij de rechtbanken (66% motivering en 70% begrijpelijkheid) dan bij de gerechtshoven (71% motivering en 74% begrijpelijkheid). Men is echter op deze punten niet vaker ontevreden over rechtbanken dan over hoven; circa 10 procent. De verklaring is dat bij de rechtbanken de groep die hier neutraal tegenover staat, groter is.

⁵ Ten tijde van de bevraging hoefde de uitspraak nog niet bekend te zijn.

Tevredenheid over het rechtspreken bij de rechtbanken

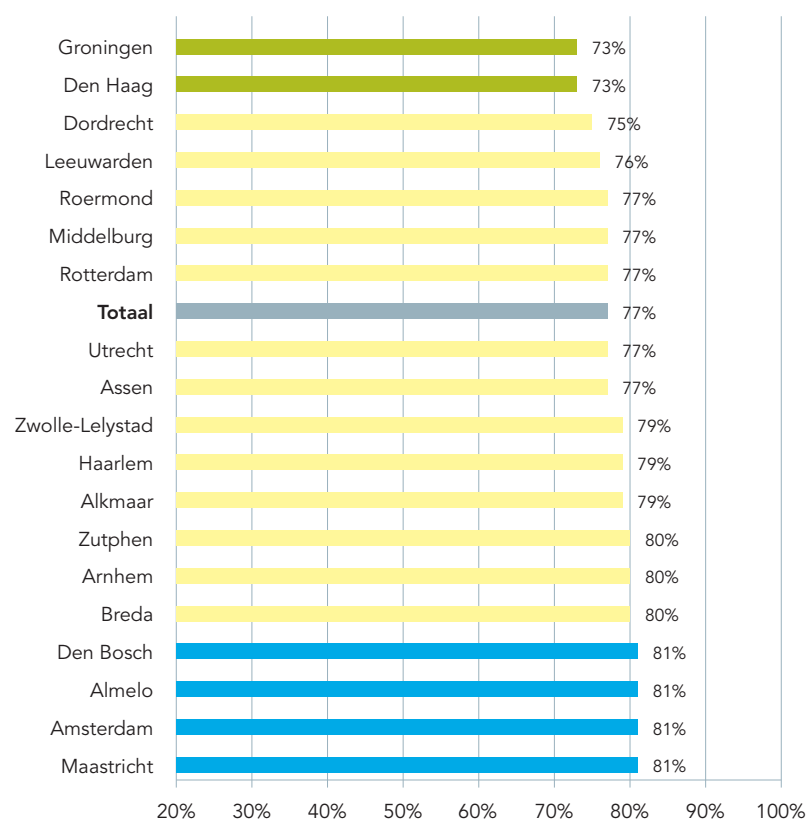
Gemiddeld is 75 procent van de professionals en 81 procent van de justitiabelen tevreden over het rechtspreken bij de rechtbanken. Samengenomen is dat gemiddeld 77 procent. De verschillen tussen de 19 rechtbanken zijn, zoals uit de figuren blijkt, over het algemeen bijzonder klein.

Het oordeel van de justitiabelen loopt meer uiteen dan dat van de professionals.

In de volgende figuur is beider oordeel gemiddeld.

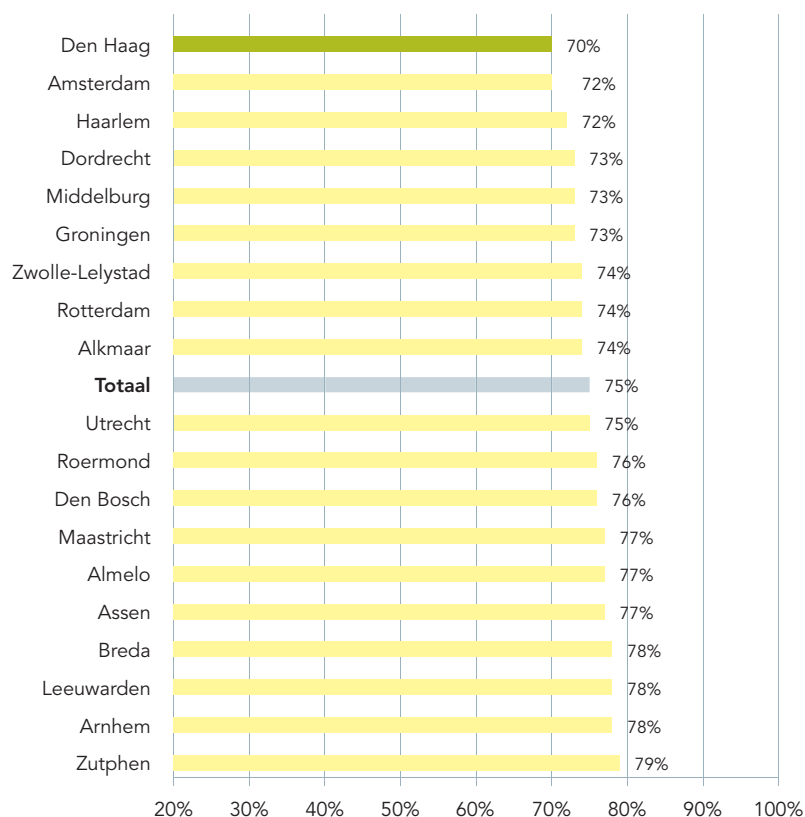
Over de rechtbanken Maastricht, Amsterdam en Almelo en Den Bosch is de tevredenheid vier procentpunten hoger dan gemiddeld, als gevolg van de bovengemiddelde tevredenheid van de justitiabelen. Over Groningen en Den Haag is men, professionals en justitiabelen samengenomen, iets minder tevreden dan gemiddeld. Daarover meer, wanneer we kijken naar professionals en justitiabelen afzonderlijk.

Tevredenheid over het rechtspreken, rechtbanken

De volgende figuur geeft de tevredenheid weer van professionals over het rechtspreken bij de rechtbanken. Over de rechtbank Den Haag zijn zowel professionals als justitiabelen minder dan gemiddeld tevreden. Professionals zijn er vooral minder dan gemiddeld tevreden over de bejegening door de rechters, 73 procent tegenover landelijk 79 procent. De rechtbank organiseert klantenpanels om verbetering te kunnen realiseren.

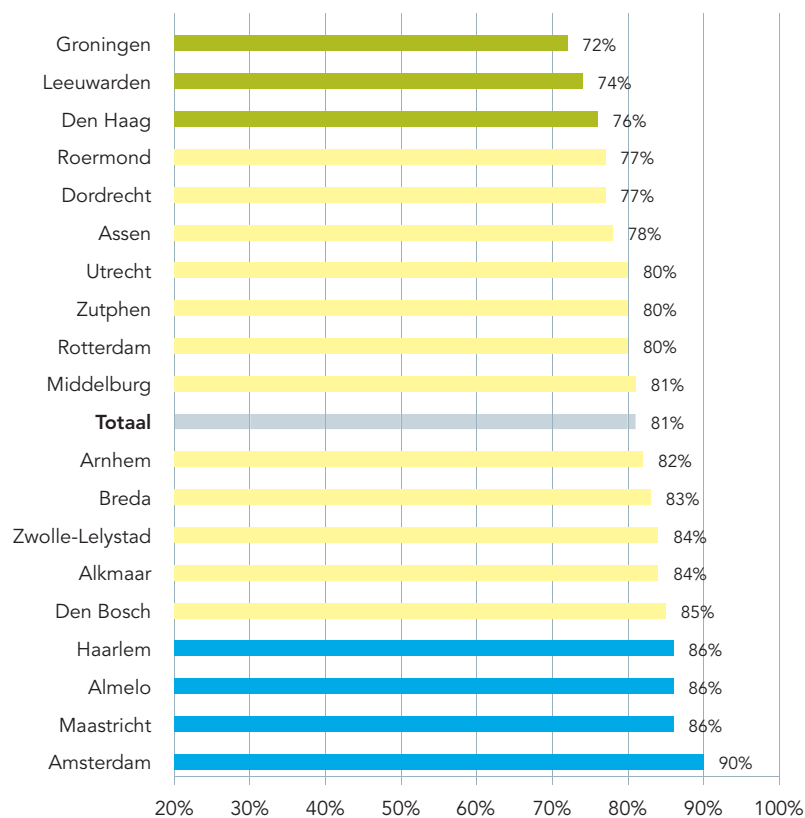
Tevredenheid professionals over het rechtspreken, rechtbanken

Justitiabelen zijn over de meeste deelaspecten van het rechtspreken in Den Haag minder dan gemiddeld tevreden, behalve over de deskundigheid van de rechters. Justitiabelen zijn ook minder dan gemiddeld tevreden over het rechtspreken bij de rechtbank Groningen, vooral over de (onderbouwing van) vonnissen en de bejegening door de rechter. Verbetering van de motivering van vonnissen is door de rechtbank al ter hand genomen.

De minder grote tevredenheid over Leeuwarden betreft vooral de deskundigheid en onpartijdigheid.

Tevredenheid justitiabelen over het rechtspreken, rechtbanken

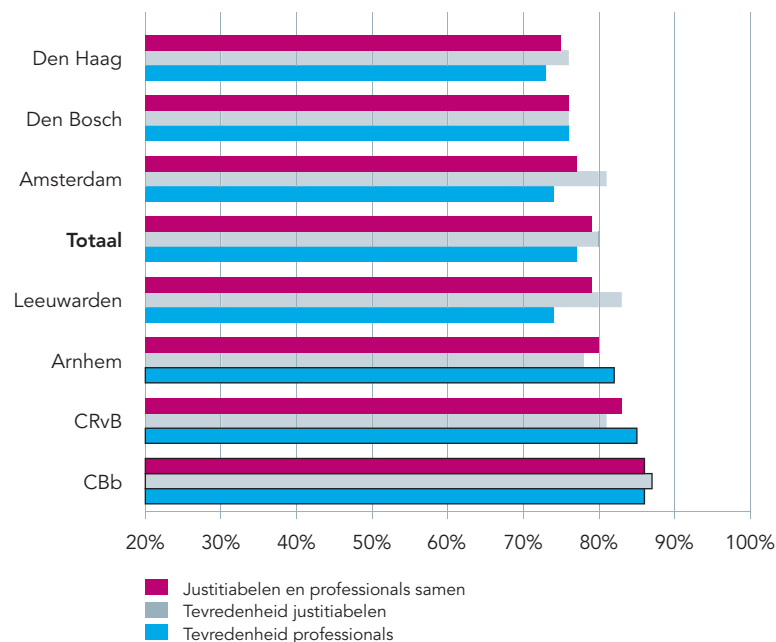

Justitiabelen zijn bovengemiddeld positief over het rechtspreken in de rechtbanken Haarlem, Almelo, Maastricht en Amsterdam. In Amsterdam wordt de bejegening, de onpartijdigheid en de uitspraak opvallend hoog gewaardeerd door de justitiabelen. In Almelo vooral de onpartijdigheid en in Maastricht de bejegening door de rechter. In Haarlem zijn geen opvallende uitschieters naar boven, maar is de tevredenheid over alle vier deelaspecten net iets bovengemiddeld.

Tevredenheid over het rechtspreken bij gerechtshoven en bijzondere colleges
Gemiddeld is 77% van de professionals en 80% van de justitiabelen tevreden over het rechtspreken bij de gerechtshoven en bijzondere colleges. De verschillen zijn over het algemeen klein, zoals uit de figuur blijkt.

De tevredenheid van professionals over de CRvB en CBb is bijzonder hoog. De onpartijdigheid, deskundigheid en bejegening werd door hen bijzonder hoog gewaardeerd in vergelijking met de gerechtshoven. Gerechtshof Arnhem kwam er bij de professionals ook bovengemiddeld positief uit, vooral de bejegening door de raadsheren en de uitspraken. Het rechtspreken bij de CBb werd ook door justitiabelen bovengemiddeld gewaardeerd.

Tevredenheid over het rechtspreken, gerechtshoven

3.1.4 Tevredenheid over de procesduur

Over de procesduur (doorlooptijden) is de tevredenheid gering. Deze neemt daarbij af van rechtbanken naar gerechtshoven en over de doorlooptijden bij de bijzondere colleges is men veruit het minst tevreden.

De professionals blijken nog minder vaak tevreden te zijn over de procesduur dan de justitiabelen. Respondenten zijn vaak van mening dat de procesduur een belangrijk verbeterpunt is.

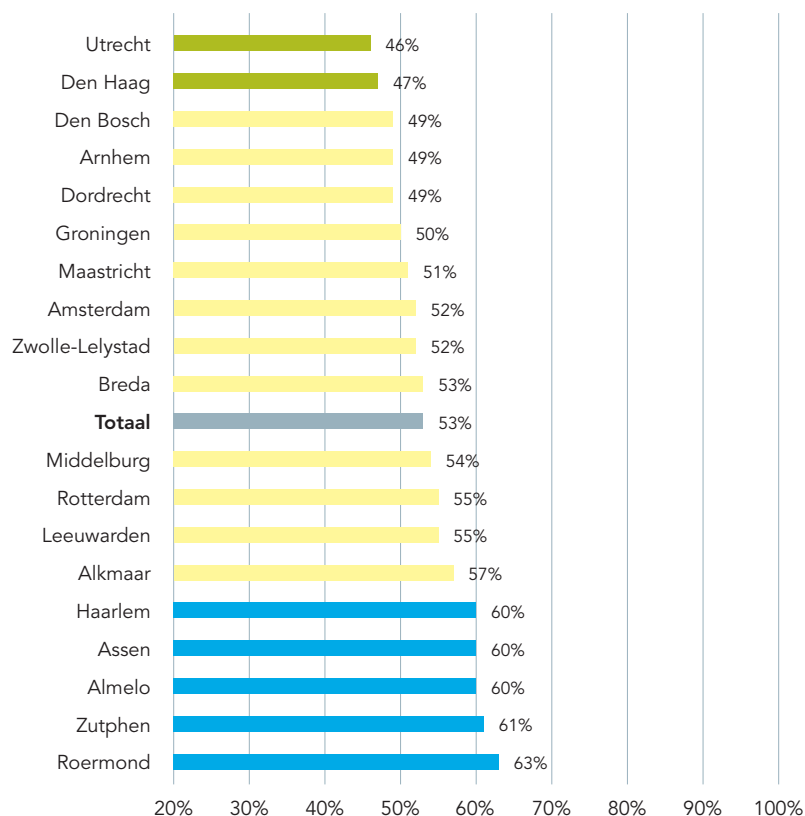
Tevredenheid over procesduur

	professionals	justitiabelen	totaal
Colleges	18%	30%	24%
Gerechtshoven	33%	44%	39%
Rechtbanken	50%	57%	53%
Totaal	46%	55%	51%

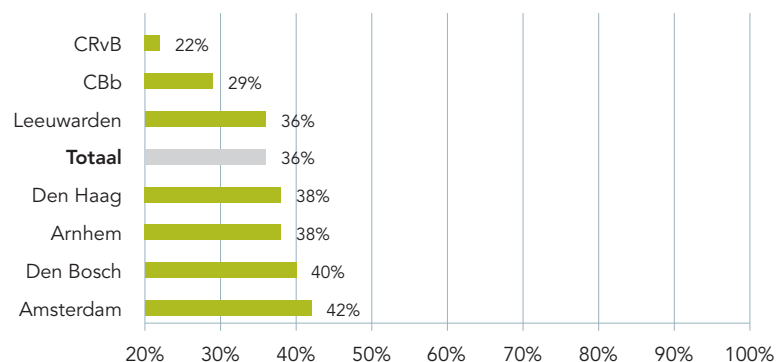
Het verkorten en normeren van doorlooptijden heeft mede daarom al enkele jaren de bijzondere aandacht van de Rechtspraak. In de perceptie van procespartijen is er verbetering gekomen in de procesduur. Sinds de voorgaande klantwaarderingsonderzoeken vier tot vijf jaar geleden, is de tevredenheid over de doorlooptijden bij de rechtbanken, zowel bij professionals als bij justitiabelen met bijna een zesde toegenomen. De tevredenheid over de procesduur van de hoven nam zelfs met meer dan een kwart toe.

Over de tijdigheid bij de rechtbanken Haarlem, Assen, Almelo, Zutphen en Roermond was men substantieel vaker tevreden dan gemiddeld bij de rechtbanken. Substantieel minder tevreden was men over de procesduur bij de rechtbanken Den Haag en Utrecht.

Tevredenheid over de procesduur, rechtbanken

Tevredenheid over de procesduur, hoven en colleges

3.2 Lengte van procedures

Inleiding

Beheersing van de procedureduur, waarvoor binnen de Rechtspraak ook de term doorlooptijd wordt gebruikt, is maatschappelijk en economisch relevant. Uit onderzoek blijkt dat een goed functionerende Rechtspraak, waaronder tijdige rechtspraak, substantieel bijdraagt aan een gezond economisch klimaat.

Ook voor betrokkenen zelf, de partijen in gerechtelijke procedures, kan de doorlooptijd van de zaak een belangrijk kwaliteitskenmerk zijn. Uit een analyse van de klantwaarderingsonderzoeken blijkt de tevredenheid over de doorlooptijd van een zaak samen te hangen met de algemene tevredenheid over het gerecht waar die zaak diende. Veel professionele partijen en burgers vinden de huidige doorlooptijden bij de Rechtspraak te lang. Doorlooptijdvermindering kwam in de klantwaarderingsonderzoeken op de tweede plaats van door professionals genoemde verbeterpunten.⁶ Minstens zo nastrevenswaardig als bekorting, is vanuit het oogpunt van uniforme rechtstoepassing, ervoor te zorgen dat de doorlooptijden bij verschillende gerechten minder uiteenlopen dan nu het geval is. De benchmarkoverzichten zijn daartoe een hulpmiddel.

Ook vermelden we hier dat verandering in de lengte van procedures een indicatie kan zijn van de (on)toereikendheid van de beschikbare capaciteit van de gerechten. Om genoemde redenen heeft de Rechtspraak normen voor de lengte van gerechtelijke procedures opgesteld. Een nadere uitleg over de normering en gehanteerde definities is te vinden in bijlage 1.

De uitkomsten dienen gelezen te worden in de wetenschap dat de rechter slechts een beperkte invloed heeft op de duur van een procedure. Proceseisen, ingewikkeldheid van de zaak en gedrag van partijen zijn belangrijke procesduurbepalende factoren. Toch betreft de normering de totale procesduur⁷, omdat de Rechtspraak daarmee wil uitdrukken dat het zich verantwoordelijk voelt om procedures zo kort mogelijk te houden en omdat die duur van belang is voor rechtzoekenden.

Procesduur, landelijk beeld

De afgelopen twee jaar is door gerechten extra tijd en capaciteit gestopt in het verkorten van doorlooptijden. Daartoe zijn werkprocessen aangepast en is de aansturing verbeterd. De doorlooptijden binnen de Rechtspraak zijn ook verbeterd. Toch is pas van de helft van de 35 onderscheiden gerechtelijke procedures de normering voor de duur ervan op landelijk niveau verwezenlijkt.

In de jaren 2010 en 2011 is de tijdigheid sterk verbeterd van:

- rechtszaken bij de gerechtshoven,
- rechtszaken bij de bestuurssectoren van de rechtbanken en
- de afhandeling van faillissementen.

Desondanks is bij deze zaken in 2011 nog niet aan de doorlooptijdnormering voldaan. Het gewijzigde werkproces bij de rechtbanken voor bestuursrechtelijke zaken zal in elk geval in 2012 tot een verdere bekorting leiden⁸. Om de lange duur van dagvaardingszaken in hoger beroep verder te bekorten, is een aanpassing van het procesreglement noodzakelijk. Dit wordt in 2012 ter hand genomen.

De procesduur bij de volgende sectoren ligt niet ver meer van de norm:

- de strafsectoren van de rechtbanken, uitgezonderd raadmaterzaken⁹,
- de civiele sectoren bij de rechtbanken, uitgezonderd kort gedingen en familierechtelijke procedures.

De werkvoorraad van dagvaardingsprocedures in eerste aanleg bij gerechten met een relatief lange behandelingsduur, is in 2011 al substantieel verkleind, een noodzakelijke voorwaarde voor een verbetering van de doorlooptijd in 2012.

Wel voldoen al geruime tijd (vrijwel) aan de norm:

- de familierechtelijke procedures, en
- procedures bij de kantonrechter.

6 Dit werd door 23% van de professionals genoemd. Op de eerste plaats kwam verbetering van het rechterlijk functioneren (bejegening, onpartijdigheid en deskundigheid), door 29% genoemd.

7 De gemeten tijd is bijvoorbeeld inclusief de tijd dat een procedure stilstaat omdat partijen dat willen om te kunnen onderhandelen/of omdat gewacht moet worden op een uitspraak van het hof van Justitie

8 Het gaat om een nieuwe werkwijze waarbij zaken sneller dan vroeger (na ongeveer 13 weken) op zitting worden behandeld en waarbij gestreefd wordt naar het zoveel mogelijk definitief beslechten van het geschil tussen partijen.

9 De raadkamer behandelt bijvoorbeeld vorderingen en verzoeken in verband met voorlopige hechtenis of schadevergoedingsverzoeken.

Verschillen tussen rechtbanken in procesduur

De volgende figuur laat zien hoeveel van de proceduuretypen bij de rechtbanken (vrijwel)¹⁰ aan de normering voldeden. Daaraan is dus niet af te lezen hoe ver een rechtbank bij elk van de 26 proceduuretypen nog van de norm is verwijderd. Hierover geven de tabellen 2a t/m 6a in de bijlage informatie.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Roermond voldeed in 2011 van alle rechtbanken het vaakst aan de normen: bij meer dan 80 procent van de proceduuretypen. Ook in de jaren ervoor behoorde Roermond tot de rechtbanken met de kortste doorlooptijden.

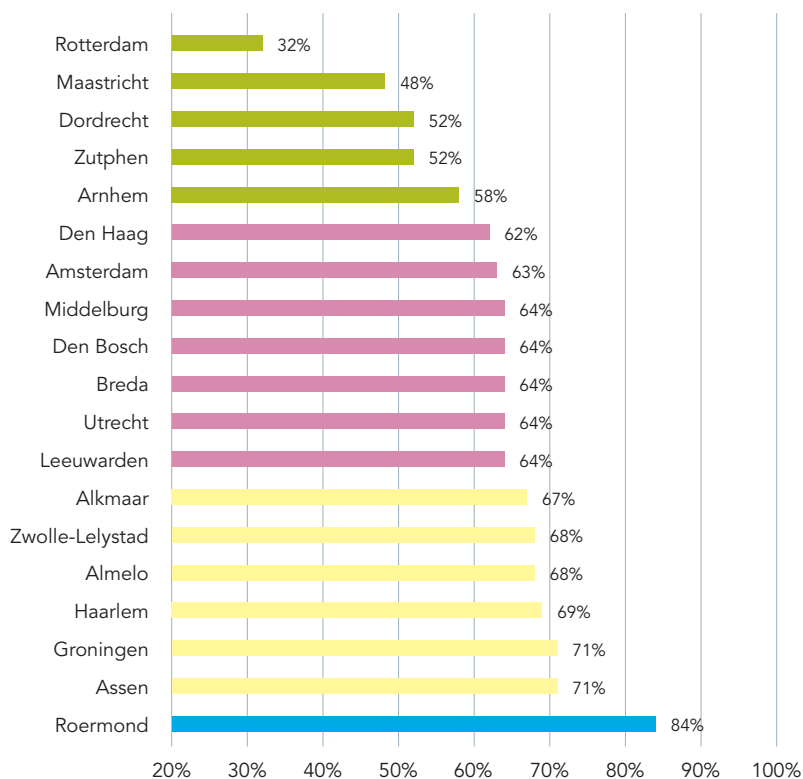
Assen, Groningen, Haarlem, Almelo, Zwolle-Lelystad en Alkmaar volgen daarna: zij voldoen aan tussen de 65 procent en 75 procent van de doorlooptijdnormen.

Daaronder komen Leeuwarden, Utrecht, Breda, Den Bosch, Middelburg,

Amsterdam en Den Haag. Zij voldoen slechts bij 60 procent tot 65 procent van de onderscheiden procedures aan de normeringen.

Zeer matig aan de normen voldeden de doorlooptijden bij de rechtbanken, Arnhem, Zutphen, Dordrecht, Maastricht en Rotterdam.

Rechtbanken: percentage van proceduuretypen dat aan de normering voldeed, 2011

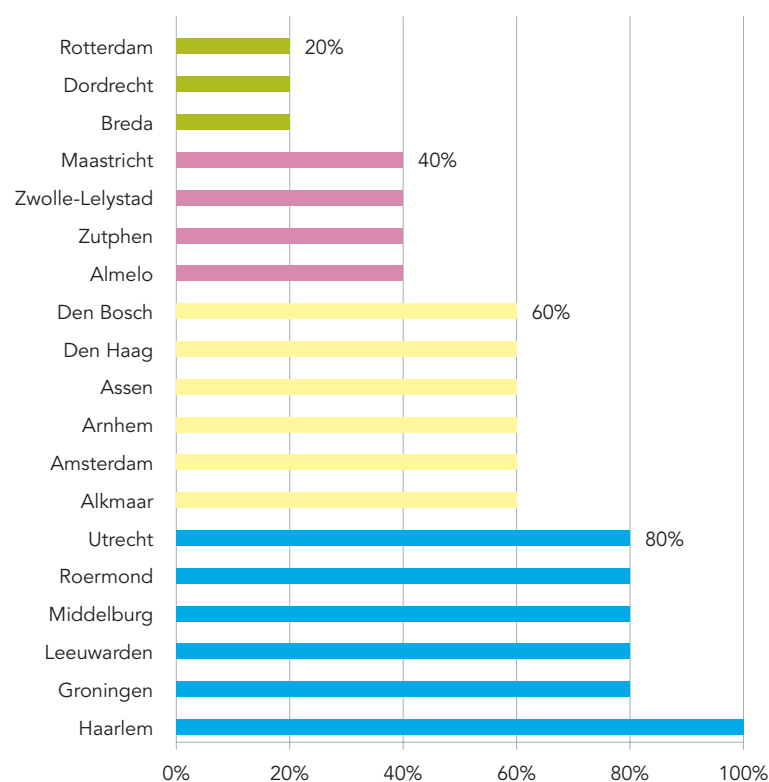
De volgende drie figuren laten zien wat de onderliggende uitkomsten per sector zijn. Rotterdam en Maastricht, rechtbanken die relatief weinig aan de normering voldeden, blijken bijvoorbeeld in alle drie de sectoren benedengemiddeld aan de doorlooptijdnormen te voldoen. In Roermond is in alle sectoren juist bovengemiddeld aan de normering voldaan.

¹⁰ Per zaakstype is ruim 3% speling aangehouden: wanneer een gerecht 3 procentpunten onder de norm zit wordt geacht dat gerecht de norm (vrijwel) gehaald te hebben.

Procesduur strafsectoren rechtbanken

In de strafsectoren van de rechtbanken geldt voor vijf zaakstypen een doorlooptijdnormering: strafzaak bij de kinderrechter, politierechterstrafzaak, meervoudige kamer strafzaak, raadkamerzaak over voorlopige hechtenis en raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat. In onderstaande figuur is te zien aan hoeveel van de vijf normeringen elke rechtbank in 2011 (vrijwel) heeft voldaan. Haarlem voldeed aan alle normen, terwijl Rotterdam, Dordrecht en Breda slechts bij een van de vijf zaakstypen aan de normering voldeed.

Rechtbanken: percentage straf-proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2011

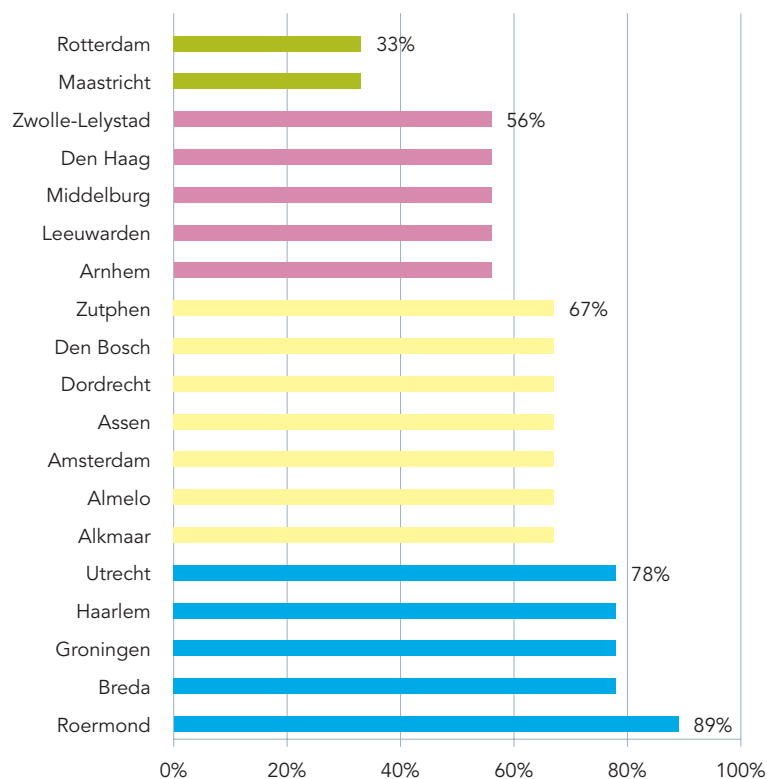
Procesduur civiele sectoren rechtbanken

De civiele procedures zijn in negen zaakstypen onderscheiden, elk met hun eigen norm voor de duur ervan. Het gaat om vier familierechtelijke procedures: scheidingszaken, alimentatie en bijstandsverhaal, omgangs- en gezagszaken en ten slotte kinderrechtszaken (uithuisplaatsing en ondertoezichtstelling). En daarnaast zijn vijf typen handelszaken onderscheiden: dagvaardingszaken met verweer, verstekzaken, handelsrekeningen, kort gedingen en faillissementen.

Roermond heeft op een na alle proceduretypen afgedaan binnen de gestelde normen. In Breda, Groningen, Haarlem en Utrecht voldeed zeven van de negen proceduretypen aan de doorlooptijdnormering.

De resultaten van Rotterdam en Maastricht zijn zeer matig; slechts bij drie van de negen onderscheiden zaakstypen voldoen deze rechtbanken aan de normering.

Rechtbanken: percentage civiele proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2011

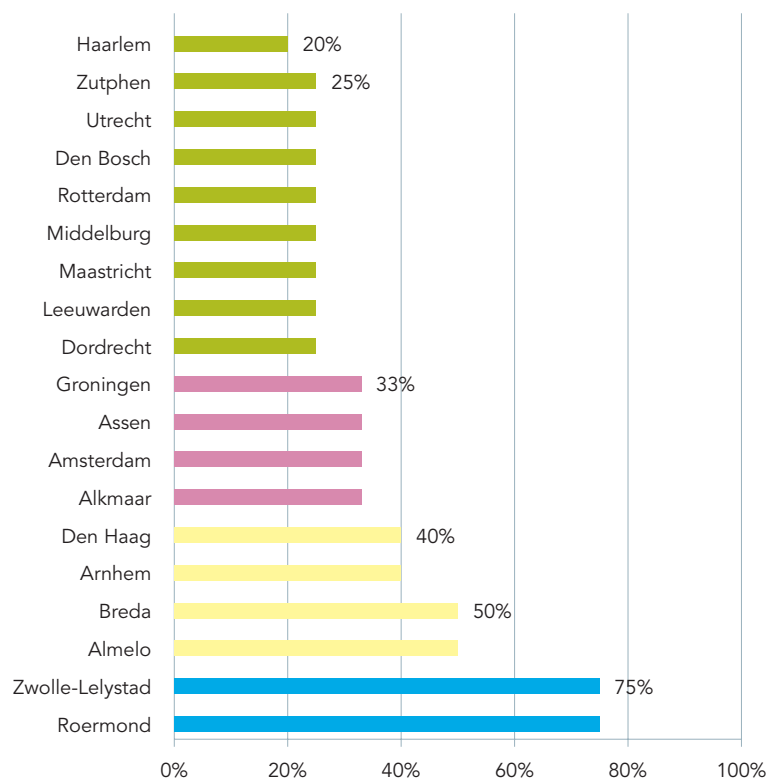
Procesduur bestuurssectoren rechtbanken

De bestuursrechtelijke procedures zijn onderverdeeld in vijf typen, met hun eigen normering: rijksbelastingzaken, lokale belastingzaken, vreemdelingenzaken, andere bestuursrechtelijke bodemzaken en voorlopige voorzieningen. Niet alle proceduretypen komen bij elke rechtbank voor.

Roermond en Zwolle-Lelystad voldoen het vaakst aan de doorlooptijdnormen in de bestuurssector, bij drie van de vier proceduretypen. Almelo, Breda, Arnhem en Den Haag hebben bij twee proceduretypen de norm gehaald. Alle andere rechtbanken scoren lager.

De behandeling van zaken in het bestuursrecht is zodanig aangepast, dat in 2012 de tijdigheid nog verder zal verbeteren. Tevens bleek uit evaluatie dat de normering voor rijksbelastingzaken te scherp is: voor de jaren 2012 en volgende is deze norm aangepast aan wat in de praktijk maximaal haalbaar is.

Rechtbanken: percentage bestuursrechtelijke proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2011

Verschillen tussen gerechtshoven in procesduur

Bij de gerechtshoven zijn afzonderlijke normen vastgesteld voor de volgende negen proceduretypen: civiele dagvaardingszaak, handelsrekest, familierekest, appel van een overtredingszaak, EK-strafzaak, MK-strafzaak, raadkamerzaak over voorlopige hechtenis, raadkamerzaak die niet over voorlopige hechtenis gaat en ten slotte een belastingzaak.

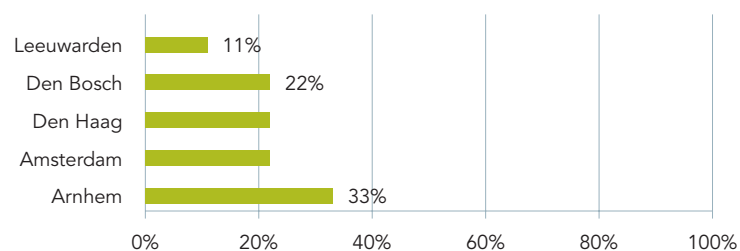
Onderstaande figuur laat zien op hoeveel van de negen proceduretypen gerechtshoven (vrijwel) aan de normering voldoen. In de tabellen 2b t/m 5b is per proceduretype te zien hoever elk gerechtshof is verwijderd van de doorlooptijdnorm.

De tijdigheid bij de gerechtshoven is sinds 2009 sterk verbeterd, maar is nog in veruit de meeste gevallen beneden de norm. Geen van de hoven voldoet voor het merendeel van de procedures aan de normen en de verschillen tussen de hoven in duur van de rechtszaken zijn groot.

Gerechtshof Arnhem presteert op het gebied van de doorlooptijden nog het beste. Het voldoet aan de norm voor dagvaardingszaken, familierekest en raadkamerzaken met betrekking tot voorlopige hechtenis. Daarnaast is de norm voor handelsrekest en voor belastingzaken in zicht. Het hof wist sinds 2010, vijf van de acht proceduretypen te verkorten.

De hoven Amsterdam, Den Bosch en Den Haag voldoen aan slechts twee van de negen normstellingen en hof Leeuwarden aan slechts één. Deze hoven hebben weliswaar in een aantal gevallen doorlooptijden weten te verkorten, maar dat was nog onvoldoende.

Gerechtshoven: percentage proceduretypen dat aan de doorlooptijdnormering voldeed, 2011

Procesduur CBb en CRvB

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) kent geen doorlooptijdnormering, maar heeft als doelstelling in de periode 2011-2014 een gemiddelde doorlooptijd te realiseren bij bodemzaken van ten hoogste één jaar. Echter, in 2011 is de gemiddelde doorlooptijd in bodemzaken juist sterk opgelopen, van gemiddeld 73 weken naar 90 weken. Ten eerste komt dit door de afdoening van een relatief grote groep zaken die bijna vier jaar heeft gewacht op een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie. Ten tweede speelt een rol dat de voorraad niet verder kon worden verkleind, vooral vanwege relatief veel openstaande vacatures in 2011.

Bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb), waar de doorlooptijden evenmin zijn genormeerd, is de gemiddelde duur van bodemzaken teruggelopen van gemiddeld 87 weken naar 83 weken. Dit is overigens nog ver verwijderd van de gemiddelde duur in 2006 en 2007 van circa 70 weken. Het CBb verwacht een verdere verkorting als gevolg van aanpassingen van de werkprocessen en daarnaast tijdelijke uitbreiding van het aantal raadsheren.

3.3 MK-aandeel

Een normpercentage voor het meervoudig afdoen van rechtszaken is ingesteld om de inzet te stimuleren van een belangrijk instrument om de kwaliteit van rechtspreken te bevorderen, namelijk de behandeling van en besluitvorming over een zaak door drie rechters.¹¹

In tabel 7a zijn voor zes rechtbankprocedures per gerecht de MK-aandelen weergegeven en in tabel 7b de MK-aandelen belastingzaken en strafzaken bij de gerechtshoven.

Ontwikkeling aandeel MK bij de rechtbanken

Bij de behandeling van de meeste zaaksoorten is het MK-aandeel sinds 2007 toegenomen. De normstelling heeft tot scherpere en explicietere selectiecriteria en meer sturing geleid.

Dat de normpercentages vaak niet worden behaald, is op zichzelf niet erg. De percentages zijn geen doel op zich. Het gaat erom dat zaken waarvoor dat eigenlijk nodig is, ook daadwerkelijk door drie rechters behandeld worden. En dat blijkt volgens de rapportages van de afzonderlijke gerechten in 2011 vrijwel altijd het geval te zijn. In verreweg de meeste gevallen ligt volgens de rechtbanken de oorzaak van het niet behalen van de MK-norm aan het zaaksaanbod.

Het MK-aandeel voor *rijksbelastingzaken* en *reguliere bestuurszaken* valt binnen de gestelde normering van respectievelijk 15 procent en 10 procent meervoudige kamerbehandeling.

Bij die rechtbanken die voor bestuursrechtelijke zaken de normering niet hebben gehaald, ligt dat uitsluitend aan het gegeven dat er onvoldoende MK-waardige zaken waren. Alleen Utrecht had wat meer zaken meervoudig willen afdoen, maar kon dat niet vanwege een capaciteitstekort.

Het MK-aandeel *strafzaken* is in de loop der jaren toegenomen van 10 procent naar 14 in 2011, maar ligt landelijk gezien nog wel beneden de norm van 15 procent. Jaarlijks worden afspraken gemaakt met het Openbaar Ministerie in welke gevallen zaken voor de meervoudige kamer worden geïntendeerd.

In 2011 zijn bij de rechtbanken die de norm niet hebben gehaald alle MK-waardige zaken ook meervoudig behandeld. Zelfs het bijzonder lage MK-aandeel in Den Haag van 11 procent, is het gevolg van relatief weinig MK-waardige zaken.

Het lage MK-aandeel van 11 procent in Breda was het gevolg van relatief veel aanhoudingen van MK-zaken.

De verwachting is dat het MK-aandeel vanzelf zal toenemen als gevolg van intensivering van de OM-strafbeschikking en de remmende werking daarvan op het volume van EK-zaken dat door de strafrechter wordt behandeld.

De gestelde MK-normen bij de rechtbanken voor *familierechtelijke zaken* (5% MK), voor *handelszaken* (10% MK) en voor *vreemdelingenzaken* (10% MK) blijken niet realistisch te zijn. Bij de genoemde zaaksgroepen komen relatief weinig zaken in aanmerking voor een behandeling door de meervoudige kamer. De nieuwe normpercentages, die vanaf 2012 gaan gelden, zijn daarom voor die zaken verlaagd.

Voor handelszaken en familierechtelijke zaken wordt sturing op het behalen van de norm soms bemoeilijkt door de beperkte financiële ruimte. Deze sectoren ontvangen geen compensatie voor de relatief dure afdoening door drie rechters, en zijn dan soms niet in staat de MK-behandeling te intensiveren. Dat het MK-aandeel in 2011 niet is gehaald juist vanwege een beperkte verwerkingscapaciteit, was echter bij slechts vier van de negentien rechtbanken het geval: Leeuwarden, Den Haag, Den Bosch en Zwolle-Lelystad. De overige rechtbanken hebben alle MK-waardige zaken ook door de meervoudige kamer laten behandelen.

¹¹ Zie R. Baas e.a. in Research Memorandum nr. 5, 2010: "Rechtspraak: samen of alleen",

Vermoedelijk neemt vanaf 2012 het MK-aandeel in de civiele sector vanzelf toe als gevolg van de competentiewijziging kantonzaken. De verwachting is dat vooral zaken naar de kantonrechter 'verschuiven' die tot voor de competentiewijziging door de enkelvoudige civiele rechter werden behandeld.

Aandeel MK bij de gerechtshoven

Landelijk gezien zijn voor *belastingzaken* en *strafzaken* de gewenste percentages van respectievelijk 90 procent MK en 85 procent MK al sinds 2009 bereikt.

Alleen bij gerechtshof Den Haag zijn in 2011 minder dan 85 procent van de strafzaken door de meervoudige kamer behandeld. Dit was uitsluitend het gevolg van het zaaksaanbod: alle MK-waardige zaken zijn ook als zodanig in behandeling genomen.

3.4 Mate van permanente educatie (PE)

De norm voor permanente educatie van rechters en juridisch medewerkers is om minimaal 30 uur per jaar aan opleiding te besteden. De normstelling waarborgt aandacht en tijd voor het verbreden en verdiepen van vakinhoudelijke kennis en vaardigheden en is van toepassing op elke rechter, raadsheer en juridische medewerker.

Bij de rechtbanken voldoet 76 procent van alle rechters aan de norm en 68 procent van de juridische medewerkers. Bij de gerechtshoven is dat circa 70 procent voor raadsheren juridische medewerkers.

Bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) voldoet driekwart van de raadsheren aan de norm en van de juridische medewerkers circa 90 procent.

De raadsheren en juridische medewerkers bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) voldoen de laatste drie jaar allemaal aan de 30-urennorm. Behalve de CRvB voldoet geen van de gerechten aan de PE-norm.

Er zijn overigens grote verschillen tussen gerechten in de mate waarin aan de PE-norm is voldaan. Regelmatige scholing is steeds meer onderdeel van het gewone werkproces van medewerkers geworden. Echter, de laatste drie jaar is zowel bij de rechtbanken als bij de gerechtshoven de uitslag op de PE-norm niet meer toegenomen. De huidige norm blijkt moeilijk te realiseren.

Daarom is deze in 2011 gewijzigd in gemiddeld 30 opleidingsuren per jaar over een periode van drie jaar. Anders gezegd: iedere professional moet minimaal 90 uren in drie jaar aan opleiding volgen. De nieuwe norm, die vanaf 2012 gaat gelden, is wel vergelijkbaar met de oude norm, maar sluit meer aan op de praktijk en biedt meer flexibiliteit.

Verschillen tussen rechtbanken, PE

In de rechtbanken Almelo, Breda en Rotterdam, voldeden evenals in 2010 relatief veel rechters aan de 30-uren eis voor permanente educatie: om en nabij de 90 procent. Dordrecht en Maastricht zijn de rechtbanken waar in 2011 relatief weinig rechters aan de 30 uren zijn toegekomen: nog geen tweederde.

Verschillen tussen gerechtshoven, PE

Gerechtshof Den Bosch springt eruit door een relatief hoog percentage van bijna negen op de tien raadsheren die in 2011 aan de PE-norm voldoen. Hof Leeuwarden investeert structureel relatief weinig in de permanente educatie van raadsheren; slechts de helft van de raadsheren voldoen er aan de PE-norm, ook over een periode van vier jaar gezien.

3.5 Publicatiegraad van uitspraken

Het openbaar maken van uitspraken behoort tot de taken van de Rechtspraak.

De jurisprudentie is van belang voor de kenbaarheid van het recht en voor de bevordering van rechtseenheid en transparantie.

Criteria om te publiceren zijn in grote lijnen: het belang van de uitspraak voor jurisprudentie/ rechtsvorming en de interesse en de belangen van burgers en het openbare leven.

Het absolute aantal gepubliceerde uitspraken op rechtspraak.nl is toegenomen, van ruim 16 duizend in 2007, ruim 20 duizend in 2009 naar ruim 24 duizend in 2011.

Ook neemt de publicatiegraad (het aantal gepubliceerde uitspraken als percentage van het aantal uitspraken)¹² toe, zowel in het afgelopen jaar als over een reeks van jaren gezien. Bij de rechtbanken is dat in 2007 circa 8 op de duizend uitspraken en in 2011 is dat bijna verdubbeld naar 15 op de duizend. Bij de gerechtshoven verdubbelde de publicatiegraad van circa 57 op de duizend in 2007 naar 114 op de duizend in 2011.

Rechtbanken die duidelijk meer dan gemiddeld publiceren zijn Arnhem, Haarlem en Utrecht.

Relatief weinig, gezien het landelijk gemiddelde, publiceren de rechtbanken Den Bosch, Roermond en Rotterdam en gerechtshof Arnhem.

Van de gerechtshoven publiceert het hof Leeuwarden het meest en hof Arnhem het minst.

¹² Bij het bepalen van dit kengetal zijn afdoeningen waarvan publicatie vrijwel nooit interessant is (o.a. verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) buiten beschouwing gelaten.

De Centrale Raad van Beroep (CRvB) en het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBB) publiceren al jaren relatief veel uitspraken en daar is dan ook geen toename te zien. Bij de CRvB worden ruim de helft van de uitspraken gepubliceerd en bij het CBB ruim een derde.

3.6 Klachten

Iedereen heeft het recht om over de wijze waarop een gerecht zich tegen hem heeft gedragen, bij het bestuur van dat gerecht een klacht in te dienen. Klachten kunnen worden ingediend over een medewerker van dat gerecht of over de bedrijfsvoering. Over de inhoud van een uitspraak van een rechter of een beslissing van een rechter tijdens de behandeling van de zaak kan niet worden geklaagd. Daarover kan alleen een hogere rechter oordelen in een hoger beroepsprocedure en in cassatie bij de Hoge Raad.

In 2011 zijn ruim veertienhonderd klachten ingediend bij de 26 gerechten. Het aantal klachten is sinds 2009 met ruim driehonderd toegenomen. Het aantal klachten afgezet tegen een jaarlijkse zaaksstroom van 1,8 miljoen is zo gering (7 tot 8 per 10.000 zaken) dat mogelijk nog steeds sprake is van onderrapportage. Als dat inderdaad het geval is, zal het aantal klachten toenemen naarmate het gemak om een klacht in te dienen en de bekendheid met de klachtenregeling toeneemt. Daarvan is in de afgelopen jaren inderdaad sprake. Zo heeft het digitale klagschrift in 2011 een meer centrale plaats gekregen op rechtspraak.nl, waardoor het eenvoudiger is geworden om een klacht in te dienen. Ook wordt bij een aantal gerechten een uiting van ongenoegen eerder als klacht aangemerkt dan in voorgaande jaren.

Van de klachten wordt bijna de helft niet in behandeling genomen omdat de klacht over een rechterlijke (procedurele) beslissing ging. Dat aandeel niet-ontvankelijke klachten is in de afgelopen jaren gelijk gebleven. Van de wel inhoudelijk behandelde klachten is 37 procent (264) gegrond verklaard. Dat percentage is de afgelopen jaar vrijwel gelijk gebleven. Waar nodig, zijn op basis van de gegrond verklaarde klachten verbeteringen doorgevoerd, zoals het aanpassen van de werkprocessen.

Verschillen tussen rechtbanken in klachten

Naarmate een rechtbank groter van omvang is, zijn er over het algemeen meer klachten, omdat een grotere rechtbank meer zaken behandelt. Om de rechtbanken te kunnen vergelijken is het aantal klachten daarom in relatie gebracht tot de omvang van de zaaksstroom. Dan blijkt dat er geen verband is tussen klachtenniveau en grootte van de rechtbank. Dat klachtenniveau is weergegeven in de tabellen 14a en 14b als het aantal klachten per duizend zaken.

De verschillen tussen rechtbanken in de relatieve omvang van de hoeveelheid klachten in 2011 zijn aanzienlijk.

Relatief weinig klachten: *Relatief veel klachten:*

Alkmaar,	Arnhem,
Amsterdam,	Assen,
Groningen,	Dordrecht en
Middelburg,	Utrecht.
Roermond,	
Zutphen en	
Zwolle-Lelystad.	

Het is niet zo dat elk jaar altijd dezelfde rechtbanken relatief veel of juist weinig klachten krijgen. Alleen Dordrecht en Utrecht ontvangen structureel een relatief groot aantal klachten en Alkmaar en Roermond structureel een relatief klein aantal klachten.

Eveneens is bekend wat het relatieve aantal gegronde klachten is. Relatief weinig gegronde klachten hebben Almelo, Groningen, Leeuwarden, Middelburg, Den Bosch, Zutphen en Zwolle-Lelystad. Relatief veel gegronde klachten waren er bij de rechtbanken Rotterdam, Den Haag en Utrecht.

Elk jaar is de volgorde van gerechten in de omvang van het relatieve aantal gegronde klachten anders: alleen de rechtbank Rotterdam kent structureel relatief veel gegronde klachten.

Verschillen tussen gerechtshoven in klachten

Hof Den Bosch heeft van de gerechtshoven in 2011 de meeste klachten gekregen, achtenveertig.

Bij gerechtshof Arnhem is het aantal gegronde klachten het hoogst: het waren er overigens slechts acht. Bij Hof Amsterdam was in 2011 geen enkele klacht gegrond.

3.7 Wrakingen

Wrakingsverzoeken

In Nederland heeft iedere burger recht op een onpartijdige rechter. Wie betrokken is in een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan vragen deze rechter te laten vervangen door een andere rechter. We noemen dat een verzoek tot wraking.

In 2011 werd 587 keer een wrakingsverzoek gedaan; 450 keer bij de rechtbanken, 107 keer bij de gerechtshoven en 30 keer bij de CRvB.

Het wordt de laatste jaren populairder om een rechter te wraken; er werden in 2009 418 wrakingsverzoeken ingediend, in 2010 529 en in 2011 waren dat er dus 587. Deze toename is voor het belangrijkste deel het gevolg van de toename van het aantal wrakingsverzoeken bij de rechtbanken.

Wrakingsverzoeken

	2009	2010	2011
Totaal	418	529	587
Rechtbanken	283	388	450
Gerechtshoven	85	107	170
CRvB	50	34	30

Uit tabel 14a van de bijlage valt op te maken dat gemiddeld over drie jaar bezien, de volgende rechtbanken de meeste wrakingsverzoeken te verwerken krijgen: Den Haag (44 per jaar), Amsterdam (41 per jaar) en Rotterdam (40 per jaar). Bijzonder weinig wrakingsverzoeken kent Middelburg, 2 per jaar, en Dordrecht, 7 per jaar.

Dat grote rechtbanken vaker met wrakingsverzoeken te maken hebben dan kleine, is het gevolg van de grotere omvang van de zaaksstroom. Er worden daar nu eenmaal meer gerechtelijke procedures behandeld en daardoor is het aantal wrakingsverzoeken groter. Wanneer we voor de grootte van de rechtbank corrigeren, blijkt er geen verband tussen het aantal wrakingsverzoeken en de grootte van de rechtbank.

Omdat de groei van het aantal wrakingsverzoeken lijkt samen te hangen met een aantal maatschappelijke trends met gevolgen voor de opstelling van partijen en hun advocaten, mag worden verwacht dat het einde van deze ontwikkeling nog niet in zicht is.

Bij een verdere toename van het aantal wrakingsverzoeken zullen de negatieve gevolgen voor de Rechtspraak, zoals de vertraging van procedures, dominant worden. Met het oog hierop heeft de Raad voor de rechtspraak opdracht gegeven tot onderzoek naar alternatieven voor de huidige wrakingsprocedure waarmee bedoelde negatieve gevolgen kunnen worden beperkt. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de stelsels in andere landen. Het onderzoek zal naar verwachting in het voorjaar van 2012 worden afgerond en in het verlengde daarvan zal de Rechtspraak komen met voorstellen voor aanpassing van de huidige regeling.

Gehonoreerde wrakingen

Als het wrakingsverzoek door de wrakingskamer wordt gehonoreerd, dan wil dat niet zeggen dat de rechter die is gewraakt per definitie vooringenomen of partijdig was. Als de wrakingskamer vindt dat een rechter terecht wordt gewraakt, kan dat twee dingen betekenen: de rechter is in de betreffende zaak écht partijdig, of er is een schijn van partijdigheid.

Slechts een gering deel van de wrakingsverzoeken is daadwerkelijk gehonoreerd: in 2011 waren dat er 36, zoals in de tabel is te zien. Eerder is geconcludeerd dat er een opgaande trend te bespeuren valt in het aantal wrakingsverzoeken. Het is echter nog te vroeg om te spreken van een trendmatige toename van het aantal gegronde wrakingen; het aantal gegronde wrakingen fluctueert nogal; over de afgelopen zes jaar tussen de 39 keer en 15 keer per jaar.

Gehonoreerde wrakingsverzoeken

	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totaal	16	17	39	15	21	36
Rechtbanken	15	16	35	15	16	33
Gerechtshoven	1	1	4	0	5	3
CRvB en CBb	0	0	0	0	0	0

Wanneer we het aantal gehonoreerde wrakingen afzetten tegen het aantal wrakingsverzoeken, is de constatering dat het percentage gehonoreerde wrakingen in totaal,¹³ in de afgelopen jaren fluctueert tussen de 4% en 10%. In 2011 was het 6 procent. Als we ten slotte het aantal gehonoreerde wrakingen afzetten tegen de totale zaaksstroom, verstekzaken niet meegeteld, van circa 1,4 miljoen per jaar, is het aantal wrakingen relatief klein: circa een op de 38.000 zaken.

13 Het percentage gegronde wrakingen per gerecht is geen kengetal, omdat het door de kleine aantallen geen toegevoegde waarde heeft de gerechten daarop te vergelijken. De afgelopen zes jaar is het aantal gegronde wrakingen bij een afzonderlijke rechtbank immers nooit boven de zes uitgekomen. Een toename van één naar twee wrakingen zou bijvoorbeeld al een verdubbeling van een dergelijk percentage in houden.

Bij de rechtbanken zijn in 2011 33 wrakingsverzoeken gehonoreerd. Dat is weliswaar ongeveer twee keer zoveel als in 2009 en 2010, maar anderzijds weer minder dan in 2008. Dus het aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken fluctueert er. In de afgelopen drie jaar, 2009 t/m 2011, kenden de rechtbanken Alkmaar, Leeuwarden en Maastricht geen enkele gehonoreerd wrakingsverzoek, zoals blijkt uit tabel 14a van de bijlage.

Gehonoreerde wrakingsverzoeken bij de gerechtshoven komen weinig voor; vier in 2008, geen enkele in 2009, vijf in 2010 en drie in 2011. In de afgelopen drie jaar, 2009 t/m 2011, kende gerechtshof Den Bosch geen enkele gehonoreerd wrakingsverzoek, zoals blijkt uit tabel 14b van de bijlage.

De CRvB en het CBb kenden in 2011 geen enkele gegronde wraking, evenals in voorgaande jaren.

3.8 Mediation binnen de Rechtspraak

Rechters kunnen via een verwijzingsbureau in het gerecht aan partijen tijdens een procedure de keus voor mediation voorleggen. Bij mediation is het de bedoeling dat partijen hun conflict samen oplossen. Een onafhankelijke bemiddelaar, de mediator, begeleidt hen hierbij. De mediator helpt beide partijen alle belangen en standpunten helder te krijgen en zal zelf geen standpunt innemen. Kiezen partijen voor mediation, dan kunnen zij ook niet-juridische aspecten bij de oplossing betrekken.

Als partijen voor mediation kiezen, wordt de procedure stilgelegd (geschorst). Wanneer ze tot volledige overeenstemming over een oplossing voor het conflict komen, wordt de procedure beëindigd. Komen partijen er niet uit of vinden ze slechts een gedeeltelijke oplossing, dan wordt (de rest van) de zaak terugverwezen naar de behandelend rechter.

In 2011 is het aantal verwijzingen voor het eerst sinds de invoering van de verwijzingsvoorzieningen bij de gerechten fors gedaald en wel met circa 30 procent: van ruim 4.300 naar nog geen 3.100. In alle sectoren vond een sterke daling plaats, maar het meest bij de bestuurssectoren (belastingzaken en algemeen bestuursrechtelijk), waar het aantal verwijzingen met meer dan 60 procent is afgenomen.

De verklaring voor de afname hangt samen met een aantal ontwikkelingen. Het gebeurt nu vaker dat al vóór de rechtszaak mediation plaatsvindt. Via andere instanties (maatschappelijk werk of jeugdzorg) dan het mediationbureau bij de Rechtspraak, wordt vaker gedurende de rechtszaak geprobeerd om tot een oplossing van het conflict te komen, waarbij dan de rechtszaak wordt aangehouden.

Naarmate rechters meer bedreven worden in conflictdiagnose, komen partijen sneller tot een schikking, zonder mediation. Mogelijk speelt verder het vervallen van de stimuleringsbijdrage een rol, waarbij de eerste twee en een half uur gratis was. Ten slotte kan genoemd worden dat de nieuwe zaaksbehandeling in de sector bestuur tot gevolg heeft dat geen schriftelijk mediationaanbod meer wordt gedaan.

Gebruik van mediation landelijk

Bij ongeveer 90 procent van de verwijzingen vindt ook daadwerkelijk mediation plaats. Van de afgeronde mediations slaagt 48 procent geheel en 8 procent gedeeltelijk, samen 56 procent. De slagingspercentages fluctueren van jaar tot jaar, maar over een periode van 5 jaar bezien is er geen sprake van een opwaartse of neerwaartse trend.

Tussen sectoren lopen de slagingskansen uiteen. Vooral in de sector Bestuursrecht is het slagingspercentage bovengemiddeld: het meest succesvol zijn de mediations in belastingzaken, waar 74 procent van de mediations met volledige overeenstemming en 3 procent met gedeeltelijke overeenstemming werd afgerond.

Verschillen tussen rechtbanken in mediation

Het aantal afgeronde mediations per gerecht is in de presentatie van de tabellen 14a en 14b gerelateerd aan het aantal afgedane relevante zaken: verstekzaken zijn daarbij bijvoorbeeld buiten beschouwing gelaten. Het gemiddelde mediationgebruik is dan ongeveer acht op de duizend zaken. Na deze 'relativering' is er geen verband meer tussen de grootte van een rechtbank en het relatieve aantal mediations. Duidelijk bovengemiddeld is het aandeel mediations in Breda en Dordrecht. Bij deze twee rechtbanken is het aantal mediations al drie jaar achtereenvolgens bovengemiddeld. Duidelijk beneden gemiddeld is dat in 2011 in Almelo en Assen. Het aandeel (deels) geslaagde mediations bij de rechtbanken is gemiddeld 57 procent. De verschillen tussen rechtbanken daarin zijn in de loop der jaren afgenomen. Het slagingspercentage is bijzonder hoog, 66 procent, bij de rechtbank Leeuwarden en bijzonder laag, 47 procent of lager, in Alkmaar en Roermond. Er is geen verband tussen slagingspercentage en de mate van gebruik van mediation.

Verschillen tussen gerechtshoven in mediation

Tussen gerechtshoven zijn de verschillen in het gebruik van mediation groot. Relatief veel mediations kennen de hoven Den Bosch en Den Haag. In hof Den Haag is dat al meerdere jaren het geval. Relatief weinig, ook over meerdere jaren beschouwd, zijn er bij hof Amsterdam.

Bij de gerechtshoven slaagt 44 procent van de mediations deels of geheel. Bij de hoven Amsterdam en Arnhem slaagt slechts ongeveer een kwart. Bij hof Den Haag ligt het slagingspercentage op het gemiddelde, bij Den Bosch op ongeveer de helft en het hoogste is dat in 2011 in Leeuwarden, tweederde.

Mediation bij CBb en CRvB

Bij de Centrale Raad van Beroep (CRvB) ligt het aantal mediations over drie jaar gezien gemiddeld tussen de drie en vier per jaar. Bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) zijn het er gemiddeld zes per jaar.

3.9 Appelpercentages

Dat de Rechtspraak tot op heden appelpercentages niet publiceerde heeft alles te maken met de beschikbaarheid van data. De hier gepresenteerde uitkomsten zijn een eerste poging het appelpercentage voor verschillende zaaksgroepen in beeld te krijgen.

Partijen in een rechtszaak kunnen van de uitspraak in hoger beroep gaan om de zaak opnieuw te laten beoordelen. Daarmee heeft het hoger beroep tevens een belangrijke functie in de rechtsontwikkeling en het bewaken en bevorderen van de rechtseenheid.

Het appelpercentage zegt weliswaar iets over de acceptatie van uitspraken door partijen en de ontwikkeling hierin, maar het geeft geen rechtstreekse indicatie van de kwaliteit van het rechtspreken in eerste aanleg of het niet adequaat functioneren van de Rechtspraak. Zo blijft bij het presenteren van appelpercentages buiten beschouwing, wat er vervolgens met het hoger beroep gebeurt.

In de eerste plaats wordt een deel van de hoger beroepen later ingetrokken, omdat men daarmee bijvoorbeeld de tijd krijgt het vonnis goed te bestuderen om daarna pas definitief te beslissen of hij het hoger beroep doorzet of niet. Het aandeel intrekkingen verschilt per zaakstype. Omdat het aantal intrekkingen (nog) niet per rechtbank in beeld is te brengen zijn de gepresenteerde appelpercentages inclusief de latere intrekkingen.

Ten tweede houdt het overgrote deel van de uitspraken in hoger beroep stand en wordt door het hogere rechtscollege bevestigd. Daartoe kunnen ook worden gerekend, die uitspraken die weliswaar op formele gronden worden vernietigd, maar het oordeel van de rechter in eerste aanleg materieel wel overeind is gebleven.

Ten derde betekent vernietiging van een vonnis in hoger beroep vervolgens niet automatisch dat een fout oordeel is gegeven, maar kan inhouden dat het hogere

rechtscollege tot een andere beantwoording van een rechtsvraag is gekomen waarover voordien nog geen duidelijkheid in de jurisprudentie bestond. Dit laatste is inherent aan de rechtsontwikkeling en rechtseenheidsfunctie van het hoger beroep (en cassatie).

Of en in hoeverre hoger beroep samenhangt met een eventueel minder adequaat functioneren van de Rechtspraak, zoals ontevredenheid over de bejegening door de rechter of twijfel aan de deskundige beoordeling door de rechter, kan alleen nader onderzoek uitwijzen.

Het volgen van appelpercentages is zinvol om grote verschillen en veranderingen in de tijd te kunnen signaleren en om daarmee gericht te kunnen zoeken naar eventuele oorzaken en verbeteringen.

Signalen om verder naar de achtergronden van de mate van appel te kijken vormen dus:

- een in de tijd oplopend of aflopend landelijk appelpercentage;
- een bij een specifieke rechtbank op- of aflopend appelpercentage;
- een van het gemiddelde afwijkend appelpercentage bij een afzonderlijke rechtbank;
- een, ten opzichte van andere zaaksgroepen, hoog of laag appelpercentage.

Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om voldoende aantallen per zaaksgroep over te houden om gerechten met elkaar te kunnen vergelijken en daarmee toevallige uitkomsten of fluctuaties te vermijden. Aangezien hier het eerste driejaarsgemiddelde is gepresenteerd, zijn vergelijkingen in de tijd nog niet mogelijk.

De appelpercentages laten duidelijke verschillen zien tussen sectoren en zaaks-categorieën, en tussen gerechten. Omdat de geconstrueerde appelpercentages nog een experimenteel karakter hebben en omdat ze pas sinds kort beschikbaar zijn, kon aan mogelijke oorzaken voor verschillen tussen rechtbanken nog geen aandacht worden besteed.

Momenteel is de Rechtspraak bezig met eigen onderzoek naar motieven van rechtzoekenden voor het al dan niet instellen van hoger beroep en werkt mee aan WODC-onderzoek naar de behandeling in hoger beroep (welke kwesties spelen daarin; hoe behandeld; welke uitkomst).

In tabel 15a zijn de appelpercentages per gerecht en proceduretype te zien.

Hieronder volgt een bespreking daarvan.

Civiele procedures

Civiele appellens zijn afkomstig uit de sectoren kanton en civiel van de rechtbanken. De appellens worden behandeld bij de civiele sector van de gerechtshoven.

Er is na instelling van hoger beroep in civiele zaken vervolgens veelvuldig sprake van intrekking van het appel. Dat kan nog niet per rechtbank uit het appelpercentage gezeefd worden. Wel is bekend dat van alle handelsappellen (zowel kanton als civiel) de afgelopen jaren ongeveer een vijfde tot een kwart op enig moment worden ingetrokken. Bij familiezaken ligt dit intrekkingspercentage duidelijk lager, ongeveer één op de zestien.

Van de door de *kantonrechter* behandelde *handelszaken* gaat men relatief weinig in hoger beroep. Dit is vooral het gevolg van de zeer grote groep (rond 400.000 à 450.000 per jaar) verstekvonnissen. Laten we deze groep buiten beschouwing, dan is het appelpercentage 9 procent.

De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Het appelpercentage loopt van 3 procent in Dordrecht op tot 16 procent in Amsterdam. Lage percentages zijn te zien bij Assen (4%), Alkmaar en Zwolle-Lelystad (beiden 6%).

Naast Amsterdam zijn de percentages bij Middelburg (13%), Roermond (12%) en Utrecht (11%) relatief hoog.

Het appelpercentage voor *handelszaken* die door de *civiele rechter*, niet kantonrechter, in eerste aanleg zijn behandeld, is 18 procent voor bodemzaken en 17 procent voor kort gedingen. Aannemelijk is dat dit hogere appelpercentage het gevolg is van het grotere financiële belang van de zaak; men is minder geneigd om het erbij te laten zitten, er staat meer op het spel.

De bandbreedte loopt voor bodemzaken van 13 procent in Groningen tot 22 procent in Almelo. Bij de andere rechtbanken wijkt het appelpercentage niet substantieel af van het gemiddelde.

Van *familiezaken* wordt zeer weinig, nog geen 4 procent, in hoger beroep gegaan. Dit weerspiegelt het deels meer gemeenschappelijke karakter van de ingediende verzoekschriften vergeleken met dagvaardingszaken handel.

De appelpercentages voor familiezaken ontlopen elkaar weinig.

Strafrechtelijke procedures

Van *overtredingszaken*, die door de kantonrechter worden behandeld, gaat men ook zelden, 3,6 procent, in hoger beroep. Hiervan wordt de meerderheid inhoudelijk behandeld. Het aantal intrekkingen is zeer beperkt, ongeveer één op de twintig. Rotterdam en Alkmaar hebben bij vonnissen in overtredingszaken het laagste appelpercentage. Maastricht, Arnhem, Haarlem en Utrecht kennen met ongeveer vier en een half procent, relatief de meeste appellens.

Van de *misdrijfzaken* die door de rechtbanken zijn behandeld is het appelpercentage hoger: 11 procent voor politierechterzaken, 7 procent van de door de kinderrechter behandelde EK-zaken en 38 procent als de zaak door drie rechters is behandeld (meervoudige of MK-zaak).

Het belang van de zaak (de hoogte van de straf bij veroordeling) speelt hierin waarschijnlijk een belangrijke factor. Daarnaast geldt dat net als bij civielrechtelijke zaken er bij strafzaken veel hoger beroepen worden ingetrokken.

Van de hoger beroepen van meervoudige kamerzaken en kinderrechtzaken wordt ongeveer een kwart ingetrokken. Veel van deze appels kunnen worden gezien als impulsappellen of appellens die worden ingesteld om de termijn waarbinnen appel dient te worden ingesteld (zes weken) niet te missen. Op hoger beroepen van politierechterzaken volgen minder vaak intrekkingen, ongeveer één op de zeven.

Er is sprake van geringe verschillen tussen gerechten in het appelpercentage van politierechterzaken. De laagste percentages zien we bij Middelburg en Groningen (8%). De hoogste bij Haarlem (14%). De rest van de rechtbanken bevindt zich tussen de 9 en 13 procent.

Het appelpercentage EK-kinderrechtzaken is met 7 procent relatief laag. Het verschil tussen rechtbanken is echter groter dan bij politierechterzaken. Opgemerkt zij dat dit een redelijke geringe groep zaken is, wat de variëteit vergroot. Laag is het percentage voor Zutphen, Rotterdam, Middelburg, Alkmaar, Groningen, Assen en Maastricht, hoog is het voor Breda, Amsterdam en Utrecht. 9%).

Zutphen en Alkmaar vertonen met 28 en 29 procent ten opzichte van het gemiddelde van 38 procent lage MK-strafappelpercentages. In Haarlem gaat men in 48 procent van deze MK-zaken in hoger beroep.

Bestuursrechtelijke procedures

Algemeen bestuursrecht

Onder algemeen bestuursrecht vallen procedures die niet het belastingrecht of het vreemdelingenrecht betreffen. Van algemene bestuursrechtelijke zaken wordt het hoger beroep door de Centrale Raad van Beroep (CRvB) behandeld of door de Raad van State (RvS). De CRvB behandelt de appels van sociale verzekeringszaken, ambtenarenzaken, bijstandzaken en studiefinancieringszaken. De RvS behandelt de overige hoger beroepen, zoals bouwzaken. Opgemerkt zij, dat de groep 'overige' een diverse heterogene groep betreft, met een grote variëteit aan zaken, waarvan een deel een hogere appelratio heeft en een deel een lagere appelratio.

Van bestuursrechtelijke juridische procedures wordt over het algemeen vaker in hoger beroep gegaan dan van civiele zaken. In bestuursrechtelijke zaken is er vrijwel altijd een bezwaarfase aan het proces voorafgegaan. Dus vooral zaken blijven over waar bestuur en burger niet nader tot elkaar konden komen.

Van de RvS en CRvB zijn geen gegevens over het aantal intrekkingen meegenomen, maar in het licht van voorgaande veronderstellen we dat dit bij bestuursrechtelijke zaken in beperktere mate voorkomt dan bij civiel en straf.

Het is niet zo dat wanneer een rechtbank een hoog appelpercentage kent voor bijvoorbeeld sociale zekerheidszaken, diezelfde rechtbank ook een hoog appelpercentage kent voor andere bestuursrechtelijke zaken. Verschillen in appelratio lijken dan ook meer zaaksgebonden dan gerechtsspecifiek.

Van *sociale verzekeringszaken* gaat men in 38 procent in hoger beroep. De meeste rechtbanken zitten in het bereik van 32-44 procent. Uitgesproken laag is het appelpercentage bij sociale verzekeringszaken bij Dordrecht (27%). Ook Assen en Zwolle-Lelystad geven een relatief beperkte appelratio te zien, met 32 procent.

Voor *bijstands- en studiefinancieringszaken* is het appelpercentage vergelijkbaar met sociale verzekeringszaken, 37 procent. Bij Maastricht en Groningen zijn de appelratio's hoog, 50 en 57 procent. Uitgesproken laag is het percentage bij Alkmaar (18%), Dordrecht (20%) en Zutphen (21%). De andere gerechten hebben appelratio's die dicht bij het gemiddelde liggen.

Alleen Alkmaar, Assen, Dordrecht, Roermond en Zutphen doen studiefinancieringszaken. Het appelpercentage voor deze zaken is ongeveer 14 procent, met een bandbreedte van 13 tot 19 procent. Dit ligt beduidend onder het gemiddelde van bijstandzaken. De lage appelpercentages voor de totale zaaksgroep kunnen bij Alkmaar, Dordrecht en Zutphen dus (deels) worden verklaard uit de behandeling van studiefinancieringszaken. Roermond heeft ondanks deze zaken een gemiddeld appelpercentage (38%).

Van de *ambtenarenzaken* gaat men in de helft van de gevallen in hoger beroep. De verschillen tussen rechtbanken zijn groot. Daarbij moet wel geconstateerd worden dat de omvang van deze zaaksgroep relatief klein is. Erg hoog is het appelpercentage in Maastricht, 64 procent. Relatief laag is het bij de rechtbanken Assen, Zutphen, Alkmaar, Dordrecht en Breda, 40 procent of lager. Het appelpercentage van de groep '*overige reguliere bestuursrechtelijke zaken*', waarvan de RvS de appelinstantie is, ligt lager, 26 procent. De bandbreedte loopt van 22 procent bij Alkmaar en Utrecht tot en met 33 procent bij Zutphen en Groningen.

Belastingrecht

Sinds 2005 is er sprake van belastingrechtspraak in twee feitelijke instanties. Daarvoor behandelde alleen het gerechtshof belastingzaken in eerste en enige aanleg. Nu behandelt de belastingsector van de rechtbank de eerste aanlegzaken en dienen de hoger beroepen bij het hof.

Rijksbelastingzaken worden bij slechts 5 rechtbanken behandeld en er wordt vaak van in hoger beroep gegaan, ongeveer 44 procent. De verschillen tussen rechtbanken zijn gering. Dit kan het gevolg zijn van de concentratie van rijksbelastingzaken bij slechts vijf rechtbanken.

Voor de *lokale belastingen* ligt het appelpercentage duidelijk lager; 13 procent voor WOZ/OZB-gerelateerde belastingen en 21 procent voor de overige lokale belastingzaken (dit betreft bijvoorbeeld parkeerboetes). Van deze ingestelde appels wordt een geringer aandeel ingetrokken dan bij Rijksbelastingappellen. Dat gebeurt in minder dan een vijfde (ongeveer 17 à 18%) van de zaken. De verschillen in appelpercentages tussen rechtbanken bij WOZ/OZB processen zijn aanzienlijk; 5 procent als laagste en 22 procent als hoogste. Overigens zijn de zaaks aantallen beperkt, wat de kans op toevallige variëteit vergroot.

Ook de verschillen in appelratio tussen rechtbanken in overige lokale belastingzaken zijn fors; 6 procent (Haarlem) als laagste en 43 procent (Zutphen) als hoogste. Naast het hoge appelpercentage in Zutphen, waren ook de appelpercentages in Dordrecht, Utrecht, Den Haag en Almelo relatief hoog. Afgezien van Haarlem, zitten Den Bosch, Alkmaar, Maastricht, Roermond en Leeuwarden aan de lage kant van de bandbreedte.

Gemiddeld zien we dus grote verschillen tussen rechtbanken in appelratio van lokale belastingzaken (zowel de WOZ- als niet-WOZ-zaken). Het appelpercentage is bij deze zaaksgroepen overigens relatief laag vergeleken met rijksbelastingzaken en andere bestuursrechtelijke procedures. Over alle rechtbanken bekeken kan geen verband gevonden worden tussen de mate van appel in WOZ-zaken en in overige lokale belastingprocedures. Alleen Almelo en Utrecht hadden voor beide (WOZ en niet-WOZ) een relatief hoog appelpercentage en Den Bosch, Alkmaar en Haarlem hadden voor beide zaaksgroepen juist een relatief laag appelpercentage.

4 Bedrijfsvoering

4.1 Productievolume t.o.v. instroom en planning

Inleiding

Het kengetal ‘productievolume in verhouding tot instroomvolume’ houdt een vroegtijdige signalering in van de ontwikkeling van de werkvoorraad. Minder productie dan instroom betekent dat de werkvoorraad toeneemt. Een beoordeling van dit verhoudingsgetal zal soms in een meerjarige context moeten plaatsvinden. Zo is bij een sterke instroomtoename, een productie die licht bij de instroom achterblijft geen reden tot zorg. De afhandeling van zaken kost nu eenmaal tijd en de uitstroom ijlt dus na bij de instroom.

Het aantal afgehandelde zaken is ook afgezet tegen de productieplanning¹⁴. De productieplanning vormt de basis voor de financiële bijdrage aan een gerecht. Daarom is dit kengetal in de eerste plaats relevant voor de bestuurlijke overleggen tussen het gerechtsbestuur en de Raad. In hoeverre wijkt de werkelijkheid af van de planning en wat zijn daarvan de oorzaken? Minder productie dan afgesproken kan wijzen op onverwachte capaciteitsproblemen of (bij procedures met een korte duur), op een lager dan verwachte instroom of op een groter aantal arbeidsintensievere zaken.

Rechtbanken, productie

Tabel 8a in de bijlage laat per rechtbank de productie ten opzichte van instroom en productieplanning zien. In 2011 zijn evenals de jaren ervoor bij de rechtbanken ongeveer evenveel zaken afgehandeld als er nieuw instroomden. De werkvoorraden in de meeste sectoren blijven dan ook relatief gezien gelijk of nemen af. Een sterke voorraadafname was in 2011, evenals in 2010, te zien bij de *bestuurssectoren* (reguliere bestuurszaken, belastingzaken en vreemdelingenzaken).

Bij de *strafsectoren* van de rechtbanken liep het aantal afgedane zaken circa 3 procent achter bij het aanbod van zaken. Dit is (evenals vorig jaar) voor het grootste deel het gevolg van een niet geheel correcte geautomatiseerde telling van raadkamerzaken, waardoor van die zaken structureel meer instroom dan uitstroom wordt geteld. Daardoor lijkt er een achterstand in de verwerking bij bijvoorbeeld Zwolle-Lelystad, maar dat is niet het geval.

Een deel van de achterstand is wel reëel. In zeven rechtbanken zijn er meer zaken ter zitting gebracht dan er zijn afgehandeld. Redenen daarvoor zijn:

- het aantal aanhoudingen nam toe,
- zaken zijn soms niet volledig aangeleverd¹⁵,
- er zijn meer zaken aangeleverd dan gepland
- zaken vallen uit die al gepland stonden
- de zittingscapaciteit wordt niet optimaal benut.

Dit leidt bij de betreffende rechtbank tot een capaciteitstekort (ten opzichte van de capaciteitsbehoefte) en/of een oplopende doorlooptijd van strafzaken met een daarbij horende toename van de voorraad.

Bij de rechtbanken Breda, Middelburg en Utrecht bedroeg het verschil tussen instroom en uitstroom meer dan 3 procent. Breda had ten eerste te maken met een hogere instroom aan strafzaken dan gepland en afgesproken met het Openbaar Ministerie (OM). De rechtbank was niet in staat meer zaken af te handelen dan nu het geval was, omdat er sprake is geweest van aanhoudingsproblematiek als gevolg van de soms gebrekkige aanlevering van zaken en het bij periodes ontbreken van (‘zittingrijpe’) zaken.

De rechtbanken Middelburg en Utrecht kregen te maken met veel meer zaken dan verwacht en afgesproken. Er zijn daar ook meer zaken afgedaan dan gepland en afgesproken. Toch kon dat niet voorkomen dat de voorraad lopende strafzaken toenam. In Utrecht speelt daarbij ook een rol dat het aantal aanhoudingen opliep en het OM zaken terugnam.

De gerealiseerde productie bij de rechtbanken was totaal gezien in lijn met de planning. Echter, bij de kantonsectoren en de vreemdelingenkamer kwam het aantal afgehandelde zaken duidelijk onder de verwachting uit. In 2011 is een vaste capaciteit gepland en gefinancierd voor de verwerking van ruim 53 duizend *vreemdelingenzaken*. Die vaste capaciteitsafspraken waren gebaseerd op een ketenraming van ongeveer 51 duizend zaken en een buffercapaciteit van ruim 2 duizend zaken. De planning kon ondanks een voorraadverkleining niet gerealiseerd worden, omdat het aantal nieuwe vreemdelingenzaken (ruim 42 duizend) beduidend onder de verwachting bleef.

¹⁴ De productieplanning wordt neergelegd in een bestuursafspraken tussen de Raad en het desbetreffende gerecht.

¹⁵ Rapportages van Bureau Jeugdzorg of de Raad van de kinderscherming of andere persoonsrapportages ontbreken dan bijvoorbeeld.

Dat het aantal afgehandelde *kantonzaken* duidelijk beneden de afgegeven prognose lag, kwam vooral doordat het aantal verstekzaken onverwacht sterk afnam. Verstekzaken vormen de grootste groep zaken bij de kantonrechter, circa 430 duizend, en betreffen voor een groot deel incassozaken. De omvang ervan nam in 2011 af met circa tien procent, tot een niveau dat inligt tussen 2008 en 2009.

Gerechtshoven en appelcolleges, productie

Het aantal afgehandelde zaken, afgezet tegen het aantal nieuw aangebrachte zaken en afgezet tegen de productieplanning, is per hof te vinden in tabel 8b van de bijlage. Het totaal aantal afgedane zaken was circa 2 procent hoger dan het aantal nieuw aangebrachte zaken. De werkvoorraad civiele zaken nam in 2011 sterk af. Dat gold voor zowel handelszaken als familierechtelijke zaken. Deze voorraad loopt al enkele jaren terug. Ook zijn voor het derde jaar achtereenvolgend door de hoven beduidend meer belastingzaken afgehandeld dan er nieuw instromen.

Alleen bij gerechtshof Arnhem was totaal gezien de uitstroom geringer dan de instroom. Er was sprake van een voorraadtoename strafzaken, vooral als gevolg van onvoldoende aanlevering van zaken door het ressortsparket in het eerste deel van het jaar. De voorraadtoename belastingzaken is het gevolg van een beduidend hogere instroom dan verwacht.

Bij de *Centrale Raad van Beroep* (CRvB) was het aantal in 2011 afgedane zaken vrijwel gelijk aan dat in 2010. Door de instroomgroei in 2011 en een tijdelijk tekort aan raadsheren, is de voorraad bij het CRvB licht toegenomen.

Bij het *College van Beroep voor het bedrijfsleven* (CBB) daalde het aantal afgedane zaken met ongeveer vijf procent ten opzichte van 2010. Omdat de instroom sterker afnam, is hier de voorraad toch sterk teruggebracht.

4.2 Relatieve zaakswaarte

De indicator 'relatieve zaakswaarte' betreft de (ontwikkeling van de) samenstelling van een zaaksgroep. Naarmate binnen een zaaksgroep een groter aandeel van zwaardere zaakstypen is afgedaan, neemt de zaakswaarte-indicatie toe. De gemiddelde zaakswaarte bij een gerecht is telkens vergeleken met het landelijk gemiddelde: tabel 8a voor rechtbanken en 9b voor gerechtshoven. Van deze indicator kon geen ontwikkeling in de tijd worden gegeven, omdat de metingen en wegingen in 2011 te sterk verschilden van die in 2010.

De verschillen in zaakswaarte tussen rechtbanken zijn groot. Tussen de hoven zijn de verschillen in gemiddelde zaakswaarte kleiner dan bij de rechtbanken. Ze zijn

ook redelijk stabiel; over een periode van drie jaar bezien is er een redelijk sterk verband tussen de zaakswaarte in 2011 en de twee jaar ervoor.

De gemiddelde zaakswaarte die men voorzag in de productie-afpraak (de geplande productie waarop de financiële bijdrage is gebaseerd) was over het algemeen in lijn met wat zich ook daadwerkelijk realiseerde. Alleen in de belastingsector en de vreemdelingensector week de realisatie bij een aantal rechtbanken sterk af van de afspraak. In de belastingsector was de productie-afpraak qua zaakssamenstelling vaak te zwaar en in de vreemdelingensector vaak te licht.

Bij vier van de vijf gerechtshoven werd in de productie-afpraak voor belastingzaken een te zware zaakssamenstelling opgenomen.

4.3 Financieel resultaat en productiviteit

Inleiding

Om het financieel resultaat van een gerecht vergelijkbaar te maken met dat van andere gerechten is het weergegeven als percentage van de omzet van het desbetreffende jaar. Het geeft inzicht in de mate waarin het gerecht in staat is geweest om de zaken af te doen binnen de beschikbaar gestelde financiering.

Om daarnaast productiviteitsverschillen tussen gerechten inzichtelijk te maken is een productiviteitsindicator ontwikkeld. Door de kosten die gerechten gemaakt hebben voor de afgehandelde zaken te vergelijken met de normkosten op basis van vastgestelde prijzen, kan een indicatie worden gegeven van de productiviteit¹⁶ op gerechtsniveau. De arbeidsproductiviteitsindicator is voor een vergelijking tussen gerechten een minder geschikte productiviteitsindicator en is daarom niet in deze analyse betrokken; zie daarover Bijlage 1, Definities, hoofdstuk 2.2.

Sturing vanuit de Raad voor de rechtspraak op productiviteit geschiedt in eerste instantie op afstand via de financiële kaders. Hoewel er van jaar tot jaar productiviteitsverschillen tussen gerechten kunnen ontstaan, zorgen die financiële kaders er in beginsel voor dat de productiviteit van gerechten meerjarig niet te veel uiteen gaat lopen.

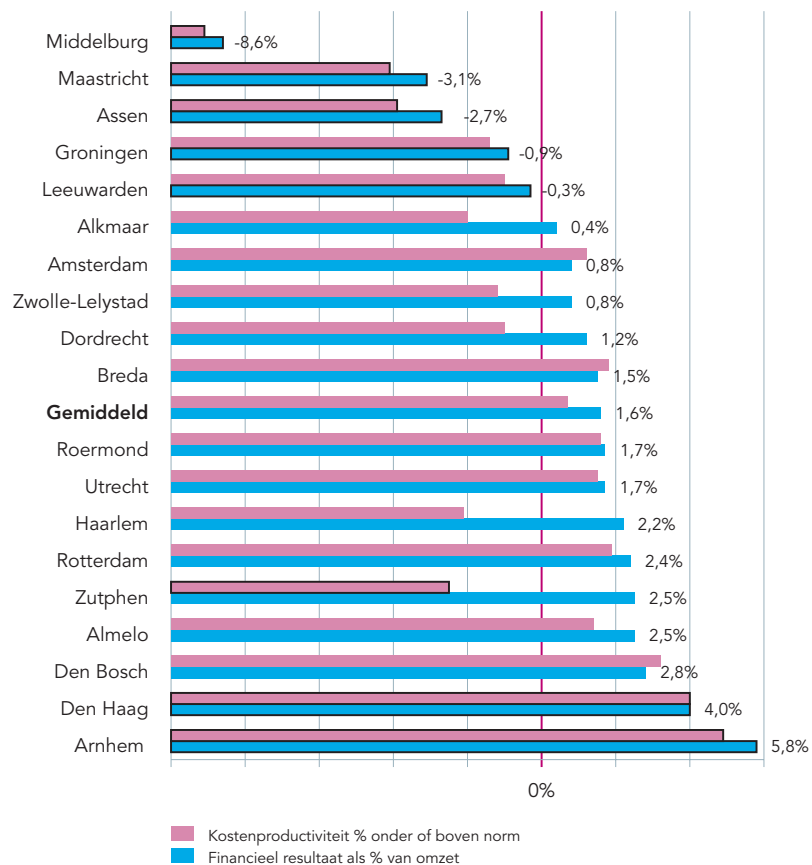
Rechtbanken

In onderstaande figuur zijn financieel resultaat en productiviteitsindicatie in één figuur opgenomen, gesorteerd op financieel resultaat.

In 2011 hadden vijf van de negentien rechtbanken een negatief financieel resultaat: Middelburg, Maastricht, Assen, Groningen en Leeuwarden. Twee rechtbanken hadden een bijzonder hoog (meer dan 3%) positief financieel resultaat: Arnhem en Den Haag.

¹⁶ Bij het vaststellen van de waarde van de productie vindt een weging plaats, omdat de ene zaak arbeidsintensiever is dan de andere.

De financiële resultaten van rechtbanken zijn beïnvloed door in 2011 genomen reorganisatievoorzieningen. Echter de positie van genoemde zeven rechtbanken zou niet sterk wijzigen als het financieel resultaat geschoond zou worden van de op- of afgebouwde voorzieningen. Wel zouden de rechtbanken Rotterdam, Haarlem en Utrecht dan moeten worden toegevoegd aan de rechtbanken met een financieel resultaat boven de 3% van de omzet.

Wanneer we naar de productiviteitsindicator kijken, in de figuur weergegeven door de bovenste balken, valt het volgende op. De verschillen tussen de rechtbanken

zijn groot. Van de rechtbanken maakten in 2011 de rechtbanken Arnhem en Den Haag duidelijk benedengemiddelde kosten voor een vergelijkbare productie; met andere woorden daar was de productiviteit substantieel bovengemiddeld.

In de volgende tabel is te zien bij welke sectoren zij bovengemiddeld efficiënt waren.

Meest efficiënte rechtbanken in 2011

	civiel	bestuur	straf	kanton
naar verhouding weinig kosten in 2011 bij				
Arnhem		X	X	X
Den Haag		X	X	

In 2011 maakten de rechtbanken Assen, Maastricht, Middelburg en Zutphen substantieel hogere kosten dan gemiddeld. Rechtbank Assen behoorde in de periode 2008 t/m 2010 juist tot de meest productieve rechtbanken van Nederland. In de volgende tabel is te zien bij welke sectoren genoemde rechtbanken relatief minder efficiënt waren.

Minst efficiënte rechtbanken in 2011

	civiel	bestuur	straf	kanton
naar verhouding veel kosten in 2011 bij				
Assen		X		X
Maastricht	X		X	
Middelburg	X	X	X	X
Zutphen		X	X	X

Zoals uit de figuur al bleek, ging de geringe kostenproductiviteit in Assen, Maastricht en Middelburg gepaard met een negatief financieel resultaat. Zutphen kende echter, ondanks de relatief lage productiviteit, toch een positief financieel resultaat. Dit was het gevolg van uitbetaling door het OM van een eenmalige afkoopsom, waarmee het OM een dienstverleningsovereenkomst afkocht. Bij de rechtbanken Assen, Maastricht en Middelburg leidde het negatieve financieel resultaat tot een negatief eigen vermogen. Dit laatste is te zien in tabel 12a in de bijlage. De daarin opgenomen stand van het eigen vermogen is voor verwerking van alle 'compensatieregelingen'.¹⁷

17 Een gerecht kan bijvoorbeeld door de Raad worden gecompenseerd als het OM beduidend minder zaken aanbracht dan was vastgelegd in het convenant tussen het lokale OM en de rechtbank. In dat geval heeft de rechtbank wel (zittings)capaciteit gereserveerd, maar is die niet gebruikt. Compensatie leidt ertoe dat Assen geen negatief eigen vermogen meer heeft.

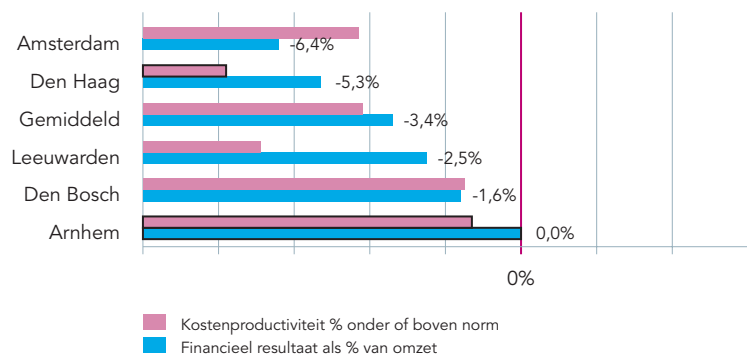
De afgelopen drie jaar is er een zeer sterke samenhang te zien tussen financieel resultaat bij rechtbanken en kostenproductiviteit¹⁸, maar beiden uitkomsten zijn niet volledig tegen elkaar inwisselbaar. Dat beide uitkomsten niet volledig correleren, komt onder andere doordat de gerealiseerde productiviteit alleen betrekking heeft op de zogeheten lamiciezaaksgroepen, terwijl er daarnaast bij gerechten andere zaken worden afgedaan die apart gefinancierd worden, zoals megastrafzaken of gespecialiseerde zaken die niet bij alle gerechten worden gedaan. Daarnaast is het financiële resultaat ook afhankelijk van de hoogte van de bijdrage vooraf in relatie tot de geleverde productie. Indien de hoogte van die bijdrage vooraf te hoog of te laag was, vindt een verrekening plaats op basis van slechts 70% van de overwaarde of onderwaarde.

Totaal gezien nam de (kosten) productiviteit bij de Rechtspraak toe. In de kengetallenanalyse is de aandacht gericht op verschillen tussen gerechten. De verschillen tussen de rechtbanken zijn zoals eerder aangegeven groot, maar blijken per rechtbank van jaar tot jaar te wisselen.

Er is in 2011 enig verband waarneembaar tussen de grootte van de rechtbank en de (kosten) productiviteit. Kleinere rechtbanken hadden het in 2011 gemiddeld wat moeilijker, maar er was zeker geen één op één relatie. In de jaren vóór 2011 waren de middelgrote rechtbanken juist wat productiever dan de rest. De structureel hoge productiviteit bij Arnhem, en Den Bosch, beiden middelgrote rechtbanken, ligt daaraan ten grondslag

Gerechtshoven

In onderstaande figuur zijn financieel resultaat en productiviteitsindicatie van de gerechtshoven in één figuur opgenomen, gesorteerd op financieel resultaat.

Van de gerechtshoven behaalde alleen Arnhem geen negatief financieel resultaat. Van de andere vier hoven, Amsterdam, Leeuwarden, Den Haag en Den Bosch was het financieel resultaat wel negatief en daar was tevens sprake van een negatief eigen vermogen (zie tabel 12 b in de bijlage). Deze resultaten waren conform de verwachtingen. Het beschikbare financiële kader voor de hoven is immers vanaf 2011 als gevolg van de prijsonderhandelingen met het Ministerie van Veiligheid en Justitie zodanig naar beneden bijgesteld, dat het niet of nauwelijks lukt binnen dat kader de zaken zonder verlies van kwaliteit af te handelen. Hof Arnhem was het meest efficiënt, vooral door de efficiency binnen de strafsector. Hof Den Haag maakte relatief de meeste kosten voor een vergelijkbare productie, vooral door de relatief hoge kosten binnen de strafsector.

Er is slechts een zwak verband tussen de productiviteitsindicator van een gerechtshof en het financieel resultaat en evenzeer tussen de productiviteit en de eigenvermogenspositie.

Samenhang met personele indicatoren?

Er is geen relatie tussen de mate van ziekteverzuim in een rechtbank of hof en de gemeten productiviteit.

Er is eveneens geen relatie tussen het aandeel rechters in een gerecht en de productiviteit van dat gerecht; gerechten met veel ondersteuning zijn niet automatisch productiever dan gerechten met relatief weinig ondersteuning.

¹⁸ De correlatie is gemiddeld 0,88.

5 Personeel en organisatie

5.1 Ziekteverzuim

Bij de rechtbanken is het ziekteverzuim¹⁹ onder rechters in geringe mate toegenomen van 2,7 naar 2,9 procent. Dat is nog steeds niet hoog te noemen²⁰. Het ziekteverzuim onder het (juridisch) ondersteunend personeel²¹ bij de rechtbanken liep ook licht op van 5,0 naar 5,2 procent. Boven de door de Rechtspraak gehanteerde kritische grens van 6 procent lag het ziekteverzuim van het ondersteunend personeel bij de rechtbanken Alkmaar, Almelo, Arnhem, Leeuwarden en Maastricht.

Bij de gerechtshoven is in 2011 het ziekteverzuim bij rechters (daar raadsheren genoemd) sterk toegenomen van 2,8 naar 4,1 procent. Dat kan als hoog worden aangemerkt. Het is voor het grootste deel het gevolg van het toegenomen ziekteverzuim onder de raadsheren van hof Arnhem en Leeuwarden, dat in 2011 boven de 6 procent lag.

Het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel van de hoven is toegenomen van 5,0 in 2010 naar 5,6 procent. Dat ziekteverzuim ligt, behalve in 2010, al enkele jaren op dat relatief hoge niveau. Bij de hoven Arnhem en Amsterdam ligt het zelfs boven de 6 procent. Gerechtshof Amsterdam kent al jaren een hoog ziekteverzuim onder (juridisch) ondersteunend personeel.

Het ziekteverzuim bij raadsheren bij de bijzonder colleges, CBb en CRvB, is laag; rond de 2 procent. Relatief hoog, circa 6 procent, is daar het ziekteverzuim bij het (juridisch) ondersteunend personeel.

De verschillen tussen gerechten in de hoogte van het ziekteverzuim zijn soms groot, zoals uit tabel 13a in de bijlage voor de rechtbanken en tabel 13b voor de hoven blijkt. Er blijkt echter geen rechtstreeks verband te zijn tussen een relatief hoog verzuimpercentage en een relatief lage productiviteit; er zijn gerechten met een relatief hoog verzuim en een hoge productiviteit en gerechten met een hoog ziekteverzuim en een lage productiviteit.

5.2 Personele samenstelling

In de tabellen 13a en 13b van de bijlage zijn de gegevens over de personele samenstelling van respectievelijk rechtbanken en gerechtshoven opgenomen.

Aandeel rechters

Bij de rechtbanken ligt het aandeel rechters in de totale personeelsomvang al vijf jaar ongeveer op hetzelfde niveau van circa 23 procent. De verschillen tussen rechtbanken zijn niet groot.

Bij de gerechtshoven is het aandeel raadsheren 35 procent. De verschillen tussen de vijf hoven zijn groter dan bij de rechtbanken: bij hof Amsterdam is het aandeel 32 procent en bij hof Den Haag 39 procent. Dat verschil bestaat al vele jaren. Er is geen direct verband te vinden tussen een hoog aandeel ondersteunend personeel (als indicatie voor een hoge mate van delegeren) en relatief lage kosten (hoge productiviteit).

Aandeel vrouwen

Rechters

Sinds 2008 zijn bij de rechtspraak meer vrouwen dan mannen als Rechterlijk Ambtenaar (rechters/ raadsheren)²² werkzaam. In 2011 is het aandeel toegenomen naar 53 procent.

Van de hogere functies, d.w.z. presidenten, sectorvoorzitters en vicepresidenten, wordt 40 procent door een vrouw bekleed. Dit aandeel neemt van jaar tot jaar toe.

Bij de rechtbanken werken al veel langer meer vrouwelijke dan mannelijke rechters. Het percentage vrouwelijke rechters neemt jaarlijks nog steeds toe en ligt in 2011 op 56 procent. In Haarlem, Utrecht en Alkmaar is het aandeel vrouwelijke rechters veel hoger dan gemiddeld, circa 65 procent.

Bij de gerechtshoven is 40 procent van de raadsheren vrouw en dat is de laatste drie jaar redelijk stabiel. De gerechtshoven verschillen niet veel van elkaar op dit punt.

Bij de bijzondere colleges, CBb en CRvB is de man-vrouwverdeling ongeveer fifty-fifty.

19 Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

20 Als referentie voor het verzuimpercentage bij rechters en raadsheren kunnen de verzuimcijfers van (vak) specialisten of werknemers die wetenschappelijk onderwijs hebben gevolgd, gebruikt worden. Bij hen ligt het verzuim net onder de drie procent.

21 Als referentie voor het verzuimpercentage bij de (juridische) ondersteuning kunnen de administratieve beroepen of werknemers in het openbaar bestuur, gebruikt worden. Bij hen ligt het verzuim beneden de vijf procent.

22 In de analyses zijn rechters en raadsheren inclusief presidenten en vice-presidenten.

(juridische) Ondersteuning

Van het niet-rechterlijk personeel werkzaam bij de rechtbanken, is 68 procent vrouw. Dat neemt langzaam maar gestaag toe; in 2007 was het 66 procent.

Bij de gerechtshoven is het aandeel vrouwen binnen het (juridisch) ondersteunend personeel 70 procent.

Leeftijdsopbouw rechters

Van de rechters bij de rechtbanken was 85 procent 40 jaar of ouder. Dat is de laatste drie jaar gelijk gebleven. Ook is het aandeel 60-plussers van 15 procent al drie jaar stabiel.

Wel licht toegenomen de laatste jaren is het deel van de rechters dat 50 jaar of ouder is, van 46% in 2009 naar 48 procent in 2011.

Verhoudingsgewijs is bij de rechtbanken Almelo, Assen, Groningen en Roermond de leeftijdsgroep van 50 jaar en ouder het grootst, meer dan 60 procent.

Bij de gerechtshoven zijn vrijwel alle raadsheren 40 jaar en ouder (circa 99 procent) en dat is al jaren zo. Het aandeel raadsheren van 50 jaren en ouder is de laatste jaren wel gegroeid naar 78 procent in 2011, overigens zonder dat percentage 60-plussers duidelijk is toegenomen.

Leeftijdsopbouw niet-rechters

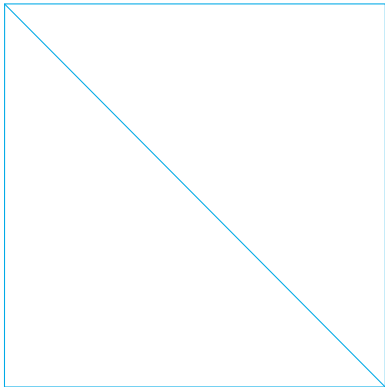
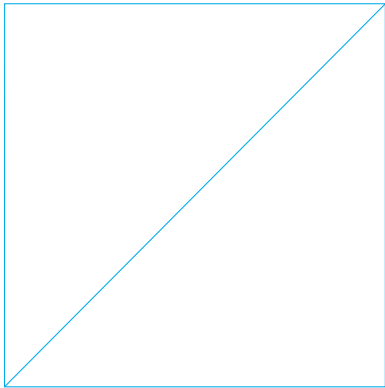
Bij het (juridisch) ondersteunend personeel, werkzaam bij de rechtbanken, is het aandeel 50-jarigen en ouder sterk toegenomen van 20 procent in 2008 naar 28 procent in 2011. Bij de volgende rechtbanken is dat zelfs een derde of hoger: Almelo, Groningen, Middelburg en Roermond.

Bij de gerechtshoven is in 2011 26 procent van de niet-rechters 50 jaar of ouder en dat aandeel is de laatste jaren sterk toegenomen. In 2008 was dat nog maar 20 procent.

Bijlage 1

Definities kengetallen 2011

1	Kwaliteit	34
1.1	Tevredenheid over het rechtspreken	34
1.2	Lengte van procedures	35
1.3	MK-aandeel	36
1.4	Permanente educatie	37
1.5	Publicatiegraad	37
1.6	Mediation	37
1.7	Klachten en wrakingen	37
1.8	Appelpercentages	37
2	Productie en financiën	39
2.1	Ontwikkeling van de productie	39
2.2	Productiviteit en financieel resultaat	40
3	Personeel, organisatie en ontwikkeling	41

Bijlage 1

Definities kengetallen 2011

De kengetallen zijn onderverdeeld in de volgende categorieën:

- kwaliteit
- bedrijfsvoering
- personeel, organisatie

1. Kwaliteit

De kengetallen kwaliteit zijn indicatoren die een beeld schetsen van een aantal aspecten van de kwaliteit van het rechtspreken en het functioneren van de Rechtspraak. Voor 2011 worden de volgende kengetallen gepubliceerd:

1. Tevredenheid van procespartijen over het rechtspreken,
2. Lengte van procedures,
3. Aandeel zaken behandeld door de meervoudige kamer,
4. Permanente educatie,
5. Publicatie van uitspraken,
6. Mediation,
7. Klachten en wrakingen,
8. Appelpercentages.

In de volgende paragrafen zijn de definities en betekenissen van deze kengetallen te vinden.

1.1 Tevredenheid over het rechtspreken

De gerechten laten, periodiek, klantwaarderingsonderzoeken (KWO) uitvoeren onder procespartijen. De geënquêteerden zijn onderscheiden in enerzijds professionele partijen en anderzijds justitiabelen. Zij kunnen aangeven hoe tevreden zij waren over kwaliteit van de dienstverlening in brede zin op een vijfpuntsschaal:

1. zeer tevreden,
2. tevreden,
3. neutraal,
4. ontevreden,
5. zeer ontevreden.

In de overzichten zijn de scores 1 en 2 samengevoegd tot een percentage (zeer) tevreden respondenten. Men kon zijn tevredenheid aangeven over verschillende thema's, zoals over het rechterlijk functioneren, de uitspraak, de doorlooptijd, de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure. Samengenomen bepalen deze onderwerpen de tevredenheid over de Rechtspraak.

Als kengetallen voor de tevredenheid over het rechtspreken zijn drie thema's uit het KWO gebruikt:

- rechterlijk functioneren,
- uitspraak (de begrijpelijkheid ervan, motivering en rechtseenheid, maar niet of men het er mee eens was), en
- de doorlooptijd.

Niet meegenomen zijn bijvoorbeeld de bereikbaarheid, de ontvangst, de administratieve contacten en de uitleg over het vervolg van de procedure.

In tabel 1a voor de rechtbanken bijlage 2 en tabel 1b voor de gerechtshoven bijlage 3 en bijzondere colleges zijn alleen verschillen met het landelijk gemiddelde gemarkeerd, als de kans klein is dat deze verschillen aan toeval te wijten zijn.

1.2 Lengte van procedures

Vastgelegd is wat als doorlooptijd van een gerechtelijke procedure wordt gemeten en welke zaaksgroepen worden onderscheiden.

Gemeten is de tijd tussen de start van een procedure en het einde bij één gerechtelijke instantie. Niet gemeten wordt de tijd tussen het vonnis in eerste aanleg en de eerste zitting in hoger beroep. Daar kan in strafzaken nog wel eens wat tijd tussen zitten omdat de zaak/ het vonnis bij de rechtbank eerst nog moet worden uitgewerkt.

Als startmoment geldt voor een civiele dagvaardingsprocedure de eerste rolzitting, voor een verzoekschriftprocedure is dat de ontvangst van het verzoekschrift, voor een strafzaak in eerste aanleg de eerste zitting en voor een strafzaak in hoger beroep de ontvangst van het dossier. Het uitstrooimoment is de datum van verzending van uitspraak/ beslissing.

De gemeten tijd is inclusief de tijd dat een procedure stilligt omdat bijvoorbeeld partijen dat willen om te onderhandelen of omdat gewacht moet worden op een uitspraak van het hof van Justitie.

Het gaat om 'echte' procedures. Niet meegenomen worden zaken die, voordat ook maar een zitting heeft plaatsgevonden, zijn ingetrokken.

De doorlooptijdnormen zijn zodanig geformuleerd dat een bepaald percentage zaken moet zijn afgehandeld binnen een bepaalde tijdsduur.

Bij het vaststellen van de normen is door de betrokken sectoren gekeken naar de termijnen opgenomen in wetgeving²³ en procesreglementen, de verwachte haalbaarheid van de te stellen norm en/of de beoogde bekorting²⁴ en de doelmatigheid in de bedrijfsvoering.

De realisatiegegevens zijn te vinden in de tabellen 2a tot en met 6a voor de rechtbanken bijlage 2 en 2b tot en met 5b voor de gerechtshoven bijlage 3.

Onderstaande tabellen bevatten de normeringen voor 2011.

Doorlooptijdnormen rechtbanken 2011

		norm 2011	
	Rechtbanken, sector kanton	%	binnen
1	Handelszaken met verweer	90%	1 jaar
		75%	6 maanden
2	Beschikking arbeidsontbinding op tegenspraak	90%	3 maanden
3	Handelszaken zonder verweer (verstek)	90%	15 dagen
4	Beschikking geregelde arbeidsontbinding	90%	15 dagen
5	Kort geding	90%	3 maanden
6	Overtreding	80%	1 maand
7	Mulderzaak	80%	3 maanden
Rechtbanken, sector civiel		%	binnen
8	Handelszaken met verweer	80%	2 jaar
		70%	1 jaar
9	Handelszaken zonder verweer (verstek)	90%	1 maand
10	Verzoekschriftprocedure handel (vooral insolventie)	90%	3 maanden
11	Beëindigde faillissementen	90%	3 jaar
12	Scheidingszaak	95%	1 jaar
		50%	2 maanden
13	Alimentatie en bijstandsverhaal	90%	1 jaar
14	Omgangs- en gezagszaken	80%	1 jaar
15	Beschikking verzoekschriftprocedure kinderrechter	90%	3 maanden
16	Kort geding	90%	3 maanden
Rechtbanken, sector straf		%	binnen
17	Strafzaak MK (=meervoudig behandeld)	90%	6 maanden
18	Politierechterzaak (incl. economische)	90%	5 weken
19	Strafzaak bij de kinderrechter (enkelvoudig)	85%	5 weken
20	Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis	95%	2 weken
21	Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	85%	4 maanden
Rechtbanken, sector bestuur		%	binnen
22	Bodemzaak bestuur regulier	90%	1 jaar
		70%	9 maanden
23	Voorlopige voorziening bestuur regulier	90%	3 maanden
24	Bodemzaak belasting lokaal	90%	9 maanden
25	Bodemzaak rijksbelastingen	90%	1 jaar
26	Bodemzaak vreemdelingen	90%	9 maanden

23 Zo bevat de Algemene wet bestuursrecht (Awb) termijnen voor herstel van verzuimen, stukkenwisselingen en uitnodiging voor zitting.

24 De haalbaarheid van de norm wordt mede bepaald door factoren die niet door de rechter/ het gerecht beïnvloed kunnen worden, zoals de snelheid van werken van ketenpartners, nader onderzoek en deskundigenberichten, het wachten op een richtinggevende uitspraak in appel, antwoorden op pre-judiciële vragen en gedrag van partijen.

Doorlooptijdnormen gerechtshoven 2011

	Gerechtshoven	norm 2011	
		%	binnen
27	Handelszaak dagvaarding	80%	2 jaar
28	Handelsrekest	90%	3 maanden
29	Familierekest	90%	1 jaar
30	Belastingzaak	85%	1 jaar
31	Strafzaak MK (=meervoudig behandeld)	85%	9 maanden
32	Strafzaak EK	90%	6 maanden
33	Strafzaak EK kantonzaak	90%	6 maanden
34	Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis	95%	2 weken
35	Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	85%	4 maanden

Voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en de Centrale Raad van Beroep (CRvB), zijn (nog) geen genormeerde doorlooptijden vastgesteld, maar vindt monitoring van de gemiddelde doorlooptijden plaats.

Definitie overzichtsindicatoren doorlooptijden

Er is ook een overzichts indicator geconstrueerd waarbij voor elk gerecht te zien is bij welk percentage van de proceduresoorten die in het betreffende gerecht worden behandeld, aan de normering is voldaan. Bij de rechtbanken zijn 26 proceduretypen onderscheiden. Als een rechtbank die 26 ook allemaal behandelt en deze rechtbank bij 13 ervan aan de doorlooptijdnormering voldoet, krijgt de betreffende rechtbank een score van 50%.

Bij deze indicator wordt, als de norm tot op drie procentpunten is benaderd, de norm als behaald meegeteld. Voor het overige is bij deze indicator niet meegevoegd of men reeds dicht bij de normering zit of er juist nog ver weg vandaan is. Evenmin is een weging gemaakt tussen enerzijds procedures waar het voor partijen, burgers, land of economie belangrijker is dat deze aan de normering voldoet en anderzijds procedures waar dat minder van belang is. Er zijn geen primaire en secundaire normeringen.

Overzichtsindicatoren zijn er ook per afzonderlijke sector van de rechtbanken.

Voor de gerechtshoven is slechts één overzichtsindicator geconstrueerd, waarop de uitkomst voor de 9 bij de gerechtshoven onderscheiden proceduresoorten is te zien.

1.3 MK-aandeel

Het aandeel MK-zaken geeft weer in welke mate procedures door de meervoudige kamer, dat wil zeggen door drie rechters, zijn behandeld. Het is van belang dit aandeel in de gaten te houden om te voorkomen dat efficiëntieoverwegingen (= meer zaken laten afhandelen door de enkelvoudige rechter) ten koste gaan van de kwaliteit van de afdoening.

Anders gezegd, dit kengetal en de normering ervan borgen dat rechters de ruimte ervaren om op inhoudelijke gronden een keuze te maken of een zaak door drie rechters behandeld moet worden of dat één rechter volstaat.

Voor 2011 worden voor acht zaakstypen de MK-aandelen gepubliceerd. Deze zijn te vinden in de bijlagen, tabel 7a voor de rechtbanken en tabel 7b voor de gerechtshoven.

Normen voor MK-aandeel

Type zaak	norm 2011 MK-aandeel
Rechtbanken	
Strafzaak	15%
Bodemzaak handelszaak	10%
Bodemzaak familiezaak	3%
Bodemzaak regulier bestuursrecht	10%
Bodemzaak vreemdelingenrecht	5%
Bodemzaak belastingrecht	25%
Gerechtshoven	
Strafzaak	85%
Bodemzaak belastingrecht	90%

1.4 Permanente educatie

In de tabellen 14a en 14b is de mate van permanente educatie opgenomen. Het is een indicator van de personele ontwikkeling binnen de Rechtspraak. Onder permanente educatie wordt verstaan: de tijd die wordt besteed aan opleidingen met het doel kennis en vaardigheden in de huidige functie op peil te houden en te vergroten. Gerechten werken met opleidingsplannen en organiseren scholingsactiviteiten. De norm voor 2011 is gesteld op 30 daadwerkelijke opleidingsuren per jaar voor iedere raadsheer, rechter en juridische medewerker. Het kengetal geeft aan hoeveel procent van de genoemde medewerkers inderdaad 30 opleidingsuren of meer heeft gevolgd.

1.5 Publicatiegraad

Per gerecht is berekend wat de publicatiegraad van uitspraken op rechtspraak.nl is. Het aantal publicaties per 1.000 relevante afdoeningen is in de tabellen 14a en 14b opgenomen. Bij het bepalen van dit kengetal zijn afdoeningen waarvan publicatie vrijwel nooit interessant is (o.a. verstekzaken, intrekkingen en afdoeningen zonder uitspraak) buiten beschouwing gelaten.

1.6 Mediation

De mate van gebruik van mediation binnen de Rechtspraak is eveneens te vinden in de tabellen 14a en 14b. Het is nog steeds een kengetal op het gebied van ontwikkeling ook al startte deze verwijzingsvoorziening al in 2005 en is zij sindsdien fasegewijs uitgebouwd.

Geteld zijn het aantal afgeronde mediations. In de kengetallenoverzichten wordt weergegeven wat het aandeel daarvan is van het totaal aantal afgehandelde relevante²⁵ rechtszaken. Dit is uitgedrukt in een verwijzingspromillage.

Ook is een indicator geconstrueerd die aangeeft welk deel van de afgeronde mediations tot gehele of gedeeltelijke overeenstemming leidde.

1.7 Klachten en wrakingen

Deze categorie betreft twee kengetallen die weliswaar de kwaliteit van de Rechtspraak kunnen betreffen, maar waar nader onderzoek pas duidelijkheid zou kunnen geven of en in hoeverre de uitkomsten iets zeggen over ontwikkelingen in kwaliteit van de Rechtspraak of dat het effecten zijn van andere (maatschappelijke) ontwikkelingen. Het gaat om de volgende kengetallen:

- klachten,
- wrakingen.

Het aandeel klachten en gegronde klachten geeft een beeld van de tevredenheid van procespartijen. De tabellen 14a en 14b in de bijlagen, geven het aantal klachten per 10.000 rechtszaken weer en het percentage gehonoreerde klachten.

Het aantal (ingekomen) klachten hoeft op zichzelf niet iets te zeggen over de kwaliteit van de rechtspraak. Een hoog aantal (ingekomen) klachten gekoppeld aan een hoog percentage gegronde klachten zegt wel iets over de organisatie van de rechtspraak; de Rechtspraak dient te voldoen aan de gerechtvaardigde wensen van de ‘klanten’.

Het aantal wrakingsverzoeken en het aantal gehonoreerde wrakingen zijn als kengetallen opgenomen in tabel 14a voor de rechtbanken en tabel 14b voor de gerechtshoven.

In Nederland heeft iedere burger recht op een onpartijdige rechter. Dat is vastgelegd in het Europees verdrag voor de rechten van de mens en ook in verschillende Nederlandse wetten. Wie betrokken is bij een rechtszaak en goede redenen heeft om te denken dat de rechter een zaak niet onpartijdig kan beoordelen, kan erom vragen deze rechter te vervangen. Zo'n verzoek wordt een verzoek tot wraking genoemd. Een gehonoreerde wraking kan dus betekenen dat het gerecht in dat specifieke geval op het gebied van onpartijdigheid en integriteit tekort is geschoten. Gerechten onderzoeken zelf de achtergronden van de gehonoreerde wrakingen.

1.8 Appelpercentages

Dit jaar zijn appelpercentages berekend voor verschillende zaaksgroepen. Deze zijn te vinden in tabel 15a van bijlage 2. Gewerkt is met driejaarsgemiddelden om toevallige fluctuaties te vermijden en om voldoende aantallen per zaaksgroep over te houden om rechtbanken te kunnen vergelijken.

Een andere reden om meerjaarsgemiddelden te nemen is dat daarmee het tijdsverschil tussen een afgedane zaak en de instroom in hoger beroep minder verstorend werkt.

De meest rudimentaire vorm van een appelpercentage zou zijn door simpelweg de totale instroom bij de hoven te delen door de totale uitstroom bij de gerechten in eerste aanleg. Dat zou echter een ondeugdelijke indicator opleveren, omdat veel van de productie in eerste aanleg niet appellabel is. Daarom is bekeken wat uit de noemer gehaald moest worden om een realistisch appelpercentage te verkrijgen en ook één waarbij de vergelijkbaarheid tussen rechtbanken in het oog is gehouden. Hieronder wordt besproken wat in de uitstroom 1e aanleg is meegenomen.

²⁵ Niet alle afgedane zaken zijn hierbij meegenomen, maar alleen die waarin in theorie mediation zou kunnen plaatsvinden. Zo zijn strafzaken niet meegeteld.

Verschillende zaaksgroepen hebben duidelijk verschillende appelpercentages, waarin een aparte weergave inzicht biedt. Een totaal of algemeen appelpercentage voor de gehele sector niet zoveel zeggingskracht, omdat immers sommige typen zaken duidelijk meer of minder dan gemiddeld appel vertonen. Daarom zijn geen appelpercentages voor de sector civiel of de sector straf, of voor de rechtbank als geheel weergegeven, maar alleen voor specifieke zaakscategorieën.

[Uitstroomdefinitie civiele zaken 1e aanleg](#)

De uitstroom betreft de uitstroom van kanton en civiel, eerste aanleg. Weggelaten is de uitstroom van insolventies, BOPZ-zaken, beheerszaken, akten en verklaringen en arbeidsontbindingen. Ook de zaken met een geldelijk belang van minder 1.750 euro zijn uitgezonderd. Intrekkingen zijn niet meegeteld bij de uitstroom.

In overleg met de sector zijn de verstekvonnissen kantonzaken buiten beschouwing gelaten.

De appelpercentages zijn onderscheiden naar:

- civiel handel kantonzaken,
- civiele handelszaken niet kanton,
- civiel familiezaken,
- civiel kort gedingen.

[Uitstroomdefinitie bestuursrechtelijke zaken 1e aanleg](#)

De uitstroom 'gewone' bestuursrechtelijke zaken is geschoond van de categorie 'overige afdoeningen' en de voorlopige voorzieningen. De uitstroom beperkt zich dus tot de volgende inhoudelijk behandelde bodemzaken:

- sociale verzekeringszaken,
- ambtenarenzaken,
- bijstand- en studiefinancieringszaken,
- bouwzaken, ex-arobzaken.

Van de uitstroom belastingzaken zijn vereenvoudigde afdoeningen en de categorie 'overige afdoeningen' niet meegenomen. Voor de volgende zaaksgroepen bodemzaken zijn appelpercentages berekend:

- rijksbelastingzaken,
- lokale belastingzaken, WOZ/OZB,
- lokale belastingzaken niet WOZ/OZB.

Van vreemdelingenzaken kunnen nog geen betrouwbare appelpercentages worden gepubliceerd.

[Uitstroomdefinitie strafzaken 1e aanleg](#)

De uitstroom is geschoond voor uitstroom raadkamerzaken, klachten, art 12 Sv-zaken en uitwerken beroepen/cassatie. Straf beperkt zich hier dus tot 'echte' strafzaken (inclusief militaire zaken en ontnemingszaken). Van de volgende zaaksgroepen zijn appelpercentages beschikbaar:

- kantonovertreddingen,
- meervoudig behandelde strafzaken (MK, incl. MK-zaken ontneming),
- politierechterzaken, incl. EK-zaken ontneming,
- kinderrechterzaken EK.

2. Productie en financiën

Voor productie worden de volgende kengetallen gebruikt:

- Productie t.o.v. de instroom,
- Productie t.o.v. de afspraak,
- Relatieve zaakszwaarte.

Productiviteit en financiën is uitgedrukt in de kengetallen:

- Productiviteitsindicatie,
- Arbeidsproductiviteitsindicatie,
- Financieel resultaat,
- Eigen vermogen.

2.1 Ontwikkeling van de productie

Productie t.o.v. de instroom (tabel 8a en 8b)

Het eerste productiekengetal is de gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken. Het kengetal is weergegeven per zaaksgroep (zie kader 'Zaaksgroepen en zaakstypen'). Dit kengetal houdt een vroegtijdige signalering in van de ontwikkeling van de werkvoorraad.

Zaaksgroepen en zaakstypen

De productie van de Rechtspraak wordt ingedeeld naar de soort rechtspraak. Bij de rechtbanken zijn er zes zaaksgroepen (ook wel productgroepen genoemd): civiele zaken, bestuurszaken, belastingzaken, vreemdelingenzaken, strafzaken en kantonzaken. Bij de gerechtshoven zijn er drie zaaksgroepen: civiele zaken, strafzaken en belastingzaken. Ten slotte zijn er de zaaksgroepen voor het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb) en voor de Centrale Raad van Beroep (CRvB).

Elke zaaksgroep bestaat uit verschillende zaakstypen, onderscheiden naar onderwerp en afdoeningmodaliteit.

Bij de zaaksgroep strafzaken wordt bijvoorbeeld een onderscheid gemaakt tussen zaakstypen die worden afgedaan door een enkelvoudige kamer, zaken die worden afgedaan door een meervoudige kamer en zaken die zonder een zitting worden afgedaan. Daarnaast worden raadkamerzaken (al dan niet over voorlopige hechtenis) en het uitwerken van vonnissen in verband met hoger beroep c.q. cassatie als aparte zaakstypen onderscheiden.

Per zaaksgroep en per zaakstype worden met de gerechten productieafspraken gemaakt.

Gerealiseerde productie t.o.v. de geplande (tabel 8a en 8b)

Het tweede productiekengetal is de gerealiseerde productie (aantal afgehandelde zaken) als percentage van de geplande productie die in een bestuursafpraak met een gerecht is vastgelegd.

Minder productie dan afgesproken kan wijzen op capaciteitsproblemen of een lager dan verwachte instroom. Dit kengetal moet daarom in samenhang worden bekeken met het vorige kengetal (productie als percentage van de instroom).

Relatieve zaakszwaarte (tabel 9a en 9b)

De aard van de ingestroomde zaken bepaalt in hoge mate de samenstelling van een zaaksgroep. De relatieve zaakszwaarte geeft aan wat de gemiddelde zaakszwaarte per zaak is in vergelijking met het landelijk gemiddelde. Als deze boven de 100% is dan geeft dat aan dat bij het desbetreffende gerecht een groter aandeel van zwaardere zaakstypen (binnen de zaaksgroep) is afgedaan dan gemiddeld in Nederland. De relatieve zaakszwaarte wordt berekend met behulp van een wegingssystematiek: zie kader 'Werklast en weegfactoren'

Werklast en weegfactoren

Omdat tussen zaakstypen (zie kader 'Zaaksgroepen en zaakstypen') grote verschillen in werklast kunnen bestaan, kent de Rechtspraak een wegingssysteem waarin in zekere mate met die verschillen rekening wordt gehouden bij het berekenen van de werklast.

Voor elk zaakstype wordt gerekend met een eens in de drie jaar vastgestelde gemiddelde werklast per zaak, uitgedrukt in een prijs per zaak.

Dit hoeft niet helemaal gelijk te zijn aan de feitelijke werklast. De feitelijke gemiddelde werklast per zaak in 2011 kan immers inmiddels gewijzigd zijn ten opzichte van de meting en vaststelling in 2009.

Deze vastgestelde gemiddelde werklast per zaakstype vormt de basis voor een geobjectiveerde financiering van de Rechtspraak en een evenwichtige verdeling van de middelen tussen gerechten. *Het is uitdrukkelijk niet bedoeld om op deze wijze de behandel tijd van een individuele zaak voor een individuele rechter te normeren.*

2.2 Productiviteit en financieel resultaat

Kosten-productiviteitsindicator

Voor het afdoen van alle zaken worden kosten gemaakt. Op basis van de totale gemaakte kosten en de zaaksantallen wordt berekend hoeveel de productie per werklasteenheid heeft gekost. Dat wordt vergeleken met wat de waarde van de productie is op basis van de vastgestelde prijzen.

Bij een uitkomst van 100% heeft de gerealiseerde productie evenveel gekost als de daarvoor vastgestelde norm. Als het percentage onder de 100% ligt, is de productiviteit relatief laag geweest en is met andere woorden de productie relatief duur geweest.

De kosten-productiviteitsindicator betreft uitsluitend de werklast voor de zgn. Lamicie-productie. Overige werkzaamheden, zoals bijzondere (tucht)kamers en megastrafzaken²⁶. Dit betreft slechts een klein deel van het werk: circa 5% bij de rechtbanken en 9% bij de gerechtshoven. De huur van gebouwen is in deze productiviteitsindicator eveneens niet verwerkt, zodat de productiviteitsvergelijking tussen de gerechten niet beïnvloed wordt door het regionale kostenniveau van huisvesting.

De resultaten zijn verwerkt in tabel 10a voor de rechtbanken en tabel 10b voor de gerechtshoven.

Arbeids-productiviteitsindicator

De indicator voor arbeidsproductiviteit geeft aan wat de arbeidsproductiviteit was ten opzichte van het landelijk gemiddelde en is te vinden in tabel 11a voor de rechtbanken en tabel 11b voor de gerechtshoven.

Omdat de inzet van rechtersplaatsvervangers, buitengriffiers en uitzendkrachten niet meegerekend wordt bij het bepalen van de personele bezetting van het gerecht, wordt deze indicator mede beïnvloed door de mate waarin een gerecht deze 'externen' inzet. Naarmate een gerecht meer gebruikmaakt van hen, zal de berekende arbeidproductiviteit hoger zijn.

Deze indicator is ook gevoelig voor het uitbesteden van productie aan andere gerechten. Naarmate een gerecht meer zaken laat afhandelen door een ander gerecht, zal de arbeidproductiviteitsindicator voor dat gerecht hoger zijn. Van dergelijke vertekeningen heeft de hierboven beschreven kostenproductiviteitsindicator geen last.

Financieel resultaat

Het financieel resultaat van het gerecht, als percentage van de baten van het desbetreffende jaar, geeft inzicht in de mate waarin het gerecht in staat is geweest om de zaken af te doen binnen de beschikbaar gestelde financiering. Het is te vinden in tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het financieel resultaat van een gerecht hoeft niet altijd hetzelfde beeld op te leveren als de (kosten) productiviteitsindicator doordat de gerechten niet volledig op de werklast voor de zgn. Lamicieproductie (zie boven) worden afgerekend. Gerechten kunnen ook resultaten behalen op andere werkzaamheden, bijvoorbeeld: bijzondere (tucht)kamers en megastrafzaken.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van het gerecht, als percentage van de gemiddelde jaarlijkse baten, geeft inzicht in het vermogen van een gerecht om in de toekomst tijdelijke verliezen, als gevolg van risico's in de bedrijfsvoering, op te vangen: tabel 12a voor de rechtbanken en tabel 12b voor de gerechtshoven.

Het eigen vermogen van de gerechten was voor 2011 gemaximeerd op 3%; daarboven zal het eigen vermogen afgeroomd worden door de Raad.

De minimumomvang van het eigen vermogen is 0%. Indien het eigen vermogen negatief wordt, of dreigt te worden, zullen de maatregelen die het gerecht gaat treffen om dit op te lossen worden besproken in het bestuurlijke overleg met de Raad.

²⁶ Megastrafzaken zijn die strafzaken, waarvan voor aanvang van de zitting bekend is dat behandeling ter zitting ten minste vier zittingsdagen zal vergen. Deze zaken worden apart gefinancierd en verantwoord.

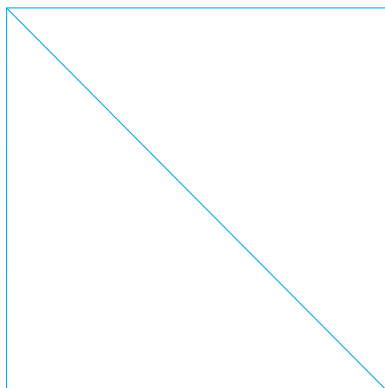
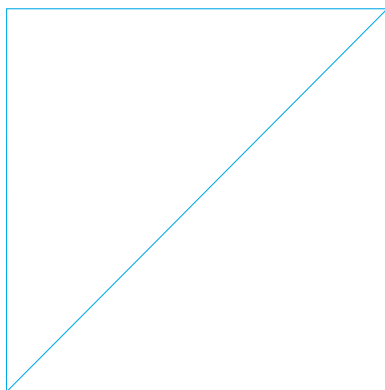
3. Personeel, organisatie en ontwikkeling

Het ziekteverzuimpercentage wordt in de tabellen 13a en 13b weergegeven.

Het gaat om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Het ziekteverzuimpercentage is weergegeven voor zowel de rechters als het (juridisch) ondersteunend personeel. In de kengetallenanalyse besteden de gerechten er vooral aandacht aan wanneer het ziekteverzuim de 6% te boven is gegaan.

De volgende kengetallen over de personele samenstelling in de tabellen 13a en 13b geven verdere inkleuring aan de organisatie. Het zijn gegevens over de gemiddelde bezetting in het rapportagejaar:

- Het percentage rechters op de totale personele bezetting,
- De verhouding man – vrouw, weergegeven als het percentage vrouwen werkzaam in een gerecht,
- De leeftijdsopbouw van medewerkers.

Bijlage 2

Tabellen rechtbanken

Tabel 1a: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN	43
Tabel 1a1: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE	43
Tabel 2a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	44
Tabel 3a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	45
Tabel 4a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht	46
Tabel 5a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	47
Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken	48
Tabel 7a: rechtbanken, MK aandeel	50
Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	51
Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	53
Tabel 10a: rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de 'normproductiviteit'	54
Tabel 11a: rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde	55
Tabel 12a: rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen	55
Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	56
Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	58
Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelde 2009-2011	60

Tabel 1a: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Justitiabelen/rechtszoekenden	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Deskundigheid van de rechter	83%	87%	87%	82%	75%	82%	81%	77%	83%	75%	84%	87%	77%	86%	80%	85%	84%	84%	83%	82%
Onpartijdigheid van de rechter	81%	87%	89%	83%	75%	84%	73%	73%	81%	66%	86%	73%	77%	79%	71%	81%	84%	85%	82%	79%
Bejegening door de rechter	89%	88%	93%	90%	86%	88%	82%	79%	90%	82%	93%	83%	86%	84%	80%	89%	86%	86%	88%	87%
- Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	92%	88%	93%	91%	86%	89%	83%	80%	87%	84%	95%	86%	87%	85%	79%	90%	86%	88%	88%	87%
- Luisteren van de rechter naar standpunten	91%	92%	97%	95%	89%	95%	89%	81%	96%	83%	97%	86%	92%	85%	85%	92%	94%	94%	91%	91%
- Inleven van de rechter in de situatie	81%	77%	85%	80%	77%	73%	63%	68%	83%	73%	88%	73%	72%	74%	67%	81%	76%	73%	78%	76%
- Begrijpelijkheid besprokene	93%	95%	95%	93%	93%	96%	92%	87%	93%	86%	93%	85%	91%	90%	89%	94%	89%	87%	95%	92%
Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid) ¹⁾	84%	81%	93%	74%	75%	76%	74%	60%	89%	73%	82%	80%	70%	73%	72%	86%	65%	66%	83%	77%
Gemiddelde score justitiabelen	84%	86%	90%	82%	78%	83%	77%	72%	86%	74%	86%	81%	77%	80%	76%	85%	80%	80%	84%	81%
Professionals	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Deskundigheid van de rechter	78%	80%	78%	80%	79%	80%	76%	76%	79%	80%	79%	74%	74%	80%	74%	81%	76%	79%	77%	77%
Onpartijdigheid van de rechter	75%	77%	74%	81%	81%	83%	74%	78%	73%	81%	81%	74%	80%	79%	75%	79%	81%	84%	76%	78%
Bejegening door de rechter	77%	78%	77%	82%	82%	80%	79%	76%	75%	82%	79%	79%	83%	77%	73%	83%	79%	82%	76%	79%
- Ruimte die rechter partijen biedt om verhaal te doen	79%	83%	80%	84%	83%	84%	81%	79%	76%	83%	84%	86%	86%	82%	77%	84%	84%	87%	81%	82%
- Luisteren van de rechter naar de standpunten	79%	80%	80%	83%	84%	81%	80%	78%	77%	87%	80%	80%	86%	80%	76%	84%	81%	82%	79%	81%
- Inleven van de rechter in de situatie	72%	72%	71%	78%	78%	74%	75%	71%	73%	76%	73%	70%	76%	68%	67%	80%	73%	76%	69%	73%
Uitspraak ¹⁾	66%	71%	59%	69%	67%	68%	62%	61%	61%	68%	67%	64%	66%	60%	58%	63%	64%	71%	65%	64%
- Motivering van de beslissing	66%	74%	60%	72%	70%	69%	66%	63%	62%	71%	64%	62%	69%	62%	59%	68%	66%	72%	64%	66%
- Begrijpelijkheid van de beslissing	71%	73%	68%	74%	73%	71%	73%	67%	68%	73%	74%	66%	70%	69%	64%	70%	71%	76%	69%	70%
- Rechtseenheid	50%	62%	54%	55%	57%	57%	56%	54%	58%	58%	59%	52%	54%	55%	53%	56%	58%	56%	57%	56%
Gemiddelde score professionals	74%	77%	72%	78%	77%	78%	73%	73%	72%	78%	77%	73%	76%	74%	70%	76%	75%	79%	74%	75%
Totaal	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Totaal rechtzoekenden en professionals ²⁾	79%	81%	81%	80%	77%	80%	75%	73%	79%	76%	81%	77%	77%	77%	73%	81%	77%	80%	79%	77%

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de uitkomsten op de vijfpuntsschaal: dit komt voor tevredenheid bij Justitiabelen over de uitspraak wat lager uit dan het rekenkundig gemiddelde van de afzonderlijke tevredenheidspercentages.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 1a1: rechtbanken, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten

	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Justitiabelen, tevreden over duur	63%	64%	65%	51%	62%	56%	47%	51%	70%	59%	62%	57%	59%	63%	50%	54%	49%	63%	51%	57%
Professionals, tevreden over duur	50%	56%	39%	46%	58%	50%	50%	49%	50%	51%	39%	50%	67%	46%	44%	43%	42%	59%	53%	50%
Totaal rechtzoekenden en professionals ¹⁾	57%	60%	52%	49%	60%	53%	49%	50%	60%	55%	51%	54%	63%	55%	47%	49%	46%	61%	52%	53%

Uitkomsten die duidelijk boven het gemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 2a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Handelszaken met verweer	Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	65%	69%	63%	71%	65%	58%	65%	56%	63%	53%	58%	53%	62%	45%	68%	65%	64%	72%	56%	62%	70%	
2010	63%	68%	65%	69%	68%	64%	68%	57%	68%	59%	55%	52%	57%	47%	64%	62%	63%	77%	61%	63%	70%	
2011	67%	62%	62%	66%	66%	67%	67%	61%	70%	57%	56%	56%	61%	48%	67%	63%	62%	62%	57%	62%	70%	
Handelszaken met verweer	Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	85%	91%	85%	90%	88%	83%	84%	84%	89%	82%	84%	80%	89%	74%	92%	86%	89%	92%	88%	86%	80%	
2010	89%	92%	89%	90%	92%	87%	88%	86%	91%	84%	87%	84%	85%	75%	90%	87%	90%	93%	89%	87%	80%	
2011	90%	88%	89%	90%	91%	87%	89%	87%	92%	86%	81%	83%	89%	75%	91%	86%	89%	80%	88%	87%	80%	
Handelszaken zonder verweer (verstek)	Percentage zaken afgedaan binnen 1 maand										Percentage zaken afgedaan binnen 1 maand											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	65%	78%	55%	86%	88%	86%	61%	52%	83%	85%	72%	87%	88%	59%	77%	59%	86%	85%	68%	73%	90%	
2010	75%	85%	78%	83%	76%	85%	82%	76%	83%	81%	76%	89%	92%	58%	79%	51%	84%	80%	79%	76%	90%	
2011	80%	18%	90%	63%	66%	76%	87%	91%	76%	81%	92%	91%	89%	45%	75%	78%	89%	32%	75%	72%	90%	
Verzoekschriftprocedure handel (vooral insolventie)	Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	85%	92%	88%	89%	92%	95%	85%	94%	77%	95%	67%	88%	95%	80%	71%	92%	87%	93%	87%	86%	90%	
2010	83%	95%	88%	84%	90%	80%	82%	94%	83%	92%	83%	79%	94%	84%	55%	91%	88%	95%	79%	84%	90%	
2011	77%	92%	80%	83%	92%	91%	79%	91%	85%	93%	86%	86%	94%	63%	76%	87%	87%	94%	74%	83%	90%	
Beëindigde faillissementen	Percentage zaken afgedaan binnen 3 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 3 jaar											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	72%	83%	78%	82%	80%	78%	68%	85%	87%	57%	58%	76%	74%	70%	45%	71%	72%	75%	77%	72%	90%	
2010	85%	87%	75%	82%	88%	82%	67%	90%	88%	81%	57%	79%	76%	73%	51%	75%	75%	87%	87%	77%	90%	
2011	85%	83%	80%	85%	85%	79%	68%	84%	89%	84%	67%	87%	100%	78%	66%	83%	82%	85%	84%	81%	90%	
Kort Geding / Vovo	Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	92%	93%	94%	88%	92%	93%	95%	90%	94%	85%	91%	88%	95%	89%	89%	92%	92%	90%	92%	91%	90%	
2010	93%	91%	94%	91%	96%	95%	93%	88%	96%	83%	90%	89%	92%	90%	91%	89%	96%	87%	93%	92%	90%	
2011	87%	91%	92%	94%	94%	97%	88%	88%	94%	89%	91%	85%	96%	93%	87%	91%	95%	89%	91%	92%	90%	

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Scheidingszaken		Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 2 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	43%	69%	74%	55%	60%	55%	47%	50%	55%	61%	37%	60%	57%	45%	56%	69%	64%	61%	61%	59%	50%
2010	61%	75%	78%	59%	65%	52%	53%	61%	53%	57%	57%	61%	59%	48%	52%	72%	61%	64%	62%	62%	50%
2011	67%	75%	98%	58%	64%	57%	58%	57%	59%	61%	57%	63%	67%	50%	54%	69%	66%	61%	64%	65%	50%
Scheidingszaken		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	94%	97%	96%	96%	94%	92%	93%	90%	96%	92%	86%	95%	94%	92%	91%	96%	95%	97%	94%	94%	95%
2010	93%	97%	96%	96%	94%	91%	89%	92%	95%	90%	88%	93%	95%	91%	89%	95%	93%	98%	95%	93%	95%
2011	94%	97%	95%	96%	96%	94%	90%	92%	96%	91%	91%	94%	96%	90%	89%	96%	95%	97%	94%	94%	95%
Alimentatie en bijstandsverhaal		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	94%	99%	91%	95%	98%	95%	94%	90%	98%	94%	82%	95%	96%	92%	93%	97%	94%	97%	92%	94%	90%
2010	93%	98%	91%	96%	99%	93%	92%	93%	98%	92%	81%	92%	96%	88%	91%	97%	95%	97%	95%	93%	90%
2011	92%	98%	90%	96%	96%	93%	96%	94%	97%	94%	85%	90%	98%	91%	91%	97%	96%	97%	93%	93%	90%
Omgangs- en gezagszaken		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	74%	86%	80%	73%	88%	82%	81%	87%	86%	85%	82%	82%	87%	76%	85%	82%	87%	86%	81%	82%	80%
2010	74%	84%	76%	76%	90%	81%	75%	83%	84%	79%	77%	75%	88%	75%	82%	85%	87%	88%	86%	81%	80%
2011	77%	86%	81%	88%	88%	83%	80%	78%	84%	79%	76%	82%	90%	80%	85%	86%	85%	88%	83%	84%	80%
Alimentatie en bijstandsverhaal		Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	89%	93%	84%	97%	97%	94%	98%	89%	91%	90%	92%	80%	97%	82%	89%	–	88%	90%	95%	84%	90%
2010	95%	89%	90%	98%	97%	96%	98%	91%	87%	94%	93%	82%	96%	81%	90%	96%	94%	94%	96%	92%	90%
2011	88%	90%	89%	98%	95%	96%	95%	92%	88%	93%	95%	82%	96%	82%	88%	94%	90%	93%	93%	91%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Bestuursrecht

Bodemzaken bestuur regulier		Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	17%	47%	48%	59%	49%	47%	27%	63%	63%	46%	32%	61%	78%	62%	46%	25%	19%	44%	73%	47%	70%
2010	21%	30%	45%	64%	35%	72%	16%	75%	69%	61%	22%	29%	84%	68%	55%	26%	30%	45%	65%	49%	70%
2011	42%	30%	62%	75%	26%	77%	49%	70%	72%	61%	36%	48%	86%	62%	65%	48%	50%	45%	79%	60%	70%
Bodemzaken bestuur regulier		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	37%	76%	72%	84%	73%	75%	58%	80%	81%	81%	71%	81%	88%	84%	73%	42%	39%	73%	86%	71%	90%
2010	34%	52%	64%	81%	66%	87%	40%	86%	74%	84%	55%	67%	94%	87%	78%	48%	50%	74%	81%	68%	90%
2011	66%	58%	78%	87%	49%	92%	73%	85%	83%	84%	56%	69%	94%	84%	82%	64%	62%	67%	87%	77%	90%
Voorlopige voorziening bestuur regulier		Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	93%	100%	97%	98%	95%	98%	96%	90%	95%	97%	99%	96%	99%	96%	91%	93%	93%	95%	95%	95%	90%
2010	93%	99%	98%	95%	91%	97%	96%	88%	93%	95%	99%	97%	99%	97%	90%	90%	94%	90%	96%	94%	90%
2011	91%	98%	98%	96%	93%	95%	94%	93%	96%	93%	97%	97%	98%	99%	92%	92%	94%	92%	96%	95%	90%
Bodemzaken vreemdelingen		Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	n.v.t.	66%	48%	73%	53%	n.v.t.	40%	56%	82%	n.v.t.	80%	69%	87%	52%	86%	76%	55%	63%	78%	67%	90%
2010	n.v.t.	31%	42%	56%	38%	n.v.t.	47%	57%	57%	n.v.t.	50%	50%	88%	67%	82%	63%	63%	34%	79%	57%	90%
2011	n.v.t.	76%	72%	69%	65%	n.v.t.	73%	66%	86%	n.v.t.	73%	82%	94%	58%	73%	73%	63%	52%	87%	75%	90%
Bodemzaken belasting lokaal		Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	33%	93%	n.v.t.	36%	n.v.t.	50%	18%	n.v.t.	63%	46%	11%	49%	19%	49%	42%	26%	32%	26%	41%	42%	90%
2010	21%	79%	n.v.t.	42%	n.v.t.	71%	8%	n.v.t.	78%	35%	20%	48%	38%	26%	76%	19%	54%	39%	74%	48%	90%
2011	31%	91%	n.v.t.	69%	n.v.t.	75%	36%	n.v.t.	75%	49%	24%	59%	45%	49%	91%	22%	63%	57%	79%	62%	90%
Bodemzaken rijksbelastingen		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009				52%		58%			63%	10%					39%					51%	80%
2010				49%		57%			62%	26%					60%					53%	80%
2011				51%		64%			68%	48%					70%					63%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

Strafzaak MK (=meervoudig behandeld)	Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	79%	79%	83%	85%	93%	84%	83%	88%	91%	92%	76%	89%	82%	81%	85%	85%	87%	86%	88%	85%	90%	
2010	84%	80%	81%	78%	84%	78%	84%	91%	92%	89%	84%	87%	82%	78%	83%	85%	89%	85%	85%	84%	90%	
2011	81%	73%	76%	74%	84%	82%	78%	89%	91%	89%	82%	79%	84%	76%	86%	85%	90%	82%	86%	83%	90%	
Politierechterzaak (incl. economische)	Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken										Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	89%	86%	86%	85%	91%	86%	84%	86%	89%	83%	85%	87%	84%	86%	88%	86%	88%	84%	82%	86%	90%	
2010	87%	84%	80%	84%	85%	86%	72%	86%	85%	85%	83%	82%	85%	82%	87%	85%	87%	82%	79%	84%	90%	
2011	86%	84%	90%	89%	85%	83%	82%	79%	91%	85%	85%	88%	89%	77%	84%	87%	87%	80%	79%	85%	90%	
Strafzaak bij de kinderrechter (EK)	Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken										Percentage zaken afgedaan binnen 5 weken											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	88%	78%	75%	80%	86%	86%	84%	84%	91%	89%	81%	78%	84%	86%	86%	84%	81%	80%	79%	83%	85%	
2010	87%	76%	73%	84%	88%	81%	77%	86%	87%	93%	77%	84%	86%	84%	81%	87%	86%	79%	82%	82%	85%	
2011	83%	76%	67%	80%	84%	73%	65%	85%	85%	89%	66%	84%	83%	65%	83%	83%	81%	78%	80%	77%	85%	
Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis	Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken										Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	100%	100%	100%	100%	98%	100%	97%	98%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	99%	100%	95%	
2010	100%	100%	100%	100%	99%	100%	100%	99%	100%	100%	100%	100%	93%	100%	100%	99%	99%	100%	100%	99%	95%	
2011	100%	100%	100%	100%	96%	100%	99%	99%	100%	100%	100%	98%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	95%	
Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis	Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	88%	91%	81%	80%	81%	73%	90%	89%	83%	96%	92%	91%	95%	72%	70%	80%	77%	94%	81%	81%	85%	
2010	88%	90%	73%	73%	87%	69%	81%	94%	80%	96%	85%	90%	100%	66%	88%	77%	75%	94%	73%	80%	85%	
2011	86%	90%	82%	85%	84%	64%	72%	99%	84%	96%	83%	87%	93%	66%	92%	68%	89%	91%	86%	83%	85%	

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 6a: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden kantonzaken

Handelszaken met verweer		Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	79%	78%	74%	80%	85%	84%	86%	74%	88%	84%	77%	76%	81%	83%	88%	83%	73%	79%	83%	81%	75%
2010	82%	76%	66%	81%	85%	82%	86%	74%	84%	85%	75%	77%	81%	80%	87%	77%	67%	68%	80%	78%	75%
2011	80%	75%	68%	82%	84%	82%	86%	71%	85%	84%	73%	74%	81%	82%	87%	78%	62%	82%	84%	79%	75%
Handelszaken met verweer		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar										Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	96%	95%	94%	95%	97%	97%	98%	94%	98%	96%	94%	93%	97%	95%	98%	96%	95%	96%	97%	96%	90%
2010	97%	95%	87%	96%	97%	97%	98%	95%	97%	97%	94%	94%	96%	95%	97%	94%	94%	94%	97%	95%	90%
2011	98%	94%	87%	97%	98%	97%	97%	94%	96%	98%	94%	95%	97%	95%	97%	94%	92%	96%	97%	95%	90%
Handelszaken zonder verweer (verstek)		Percentage zaken afgedaan binnen 15 dagen										Percentage zaken afgedaan binnen 15 dagen									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	94%	99%	84%	99%	100%	100%	68%	72%	99%	100%	94%	100%	98%	77%	95%	99%	99%	98%	97%	91%	90%
2010	92%	99%	91%	100%	100%	99%	79%	93%	93%	99%	90%	100%	98%	30%	98%	99%	88%	99%	94%	84%	90%
2011	83%	93%	95%	86%	90%	89%	75%	81%	86%	99%	91%	89%	98%	7%	88%	89%	84%	82%	97%	77%	90%
Beschikking geregelde arbeidsontbinding		Percentage zaken afgedaan binnen 15 dagen										Percentage zaken afgedaan binnen 15 dagen									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	84%	77%	76%	84%	83%	88%	87%	93%	85%	88%	86%	81%	89%	67%	83%	72%	44%	88%	85%	78%	90%
2010	90%	91%	81%	88%	88%	85%	88%	89%	89%	77%	82%	90%	91%	70%	89%	83%	67%	89%	87%	83%	90%
2011	90%	93%	79%	92%	92%	90%	93%	93%	86%	85%	90%	90%	91%	84%	85%	87%	75%	82%	92%	86%	90%
Beschikking arbeidsontbinding op tegenspraak		Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	96%	98%	95%	94%	85%	96%	94%	100%	95%	98%	96%	93%	95%	93%	97%	96%	89%	97%	99%	95%	90%
2010	94%	98%	95%	97%	96%	98%	89%	96%	98%	94%	94%	95%	99%	95%	98%	97%	94%	98%	96%	96%	90%
2011	97%	98%	94%	92%	96%	100%	98%	95%	96%	94%	76%	88%	95%	96%	96%	94%	91%	96%	98%	94%	90%
Kort Geding		Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden									
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm
2009	96%	98%	99%	96%	91%	98%	96%	98%	99%	94%	93%	93%	97%	94%	94%	97%	95%	91%	97%	97%	90%
2010	94%	96%	98%	95%	92%	97%	91%	99%	99%	94%	97%	93%	97%	94%	94%	96%	96%	91%	97%	96%	90%
2011	94%	98%	98%	95%	97%	98%	93%	96%	99%	98%	96%	87%	96%	97%	94%	94%	97%	96%	96%	97%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 6a vervolg: rechtbanken, gerealiseerde doorlooptijden Kantonzaken

Overtredingen	Percentage zaken afgedaan binnen 1 maand										Percentage zaken afgedaan binnen 1 maand											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	84%	92%	96%	86%	88%	92%	84%	94%	95%	96%	93%	89%	95%	75%	78%	92%	82%	90%	91%	88%	80%	
2010	80%	90%	95%	86%	90%	86%	79%	96%	90%	90%	84%	88%	88%	85%	84%	85%	91%	78%	93%	88%	80%	
2011	81%	94%	100%	97%	83%	85%	72%	98%	93%	99%	94%	84%	97%	20%	89%	73%	96%	84%	86%	92%	80%	
Mulderzaken	Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden										Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	85%	93%	90%	68%	96%	80%	91%	94%	93%	97%	47%	90%	72%	64%	85%	85%	95%	79%	79%	80%	80%	
2010	84%	90%	89%	76%	96%	81%	97%	94%	89%	87%	53%	85%	63%	74%	68%	79%	91%	79%	88%	80%	80%	
2011	79%	86%	87%	65%	96%	69%	96%	97%	91%	95%	83%	54%	48%	56%	78%	79%	93%	72%	92%	78%	80%	

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7a: rechtbanken, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

MK civiel handel	Percentage meervoudige kamer										Percentage meervoudige kamer											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	2%	8%	6%	4%	13%	8%	4%	9%	6%	5%	11%	4%	6%	4%	7%	2%	5%	2%	5%	5,3%	10%	
2010	3%	6%	5%	4%	4%	4%	2%	3%	6%	6%	2%	2%	7%	3%	5%	1%	3%	19%	5%	4,8%	10%	
2011	5%	10%	8%	5%	6%	3%	3%	6%	8%	8%	2%	3%	3%	4%	4%	2%	6%	16%	5%	5,5%	10%	
MK civiel familie	Percentage meervoudige kamer										Percentage meervoudige kamer											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	3%	0%	1%	2%	0%	3%	0%	4%	3%	1%	4%	1%	4%	0%	3%	0%	2%	2%	1%	1,5%	5%	
2010	5%	0%	2%	2%	0%	2%	0%	6%	4%	2%	1%	2%	5%	0%	3%	0%	2%	1%	2%	2,3%	5%	
2011	5%	0%	0%	2%	1%	3%	2%	5%	2%	2%	0%	1%	1%	0%	2%	0%	2%	1%	3%	1,4%	5%	
MK bestuur algemeen	Percentage meervoudige kamer										Percentage meervoudige kamer											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	12%	11%	8%	10%	14%	14%	15%	5%	9%	5%	8%	5%	12%	10%	9%	14%	10%	17%	12%	10,5%	10%	
2010	11%	7%	7%	11%	11%	10%	16%	9%	10%	8%	10%	15%	8%	12%	10%	7%	12%	17%	9%	10,0%	10%	
2011	14%	6%	7%	25%	13%	11%	8%	6%	13%	9%	10%	9%	11%	13%	10%	9%	8%	17%	10%	10,5%	10%	
MK vreemdelingenkamer	Percentage meervoudige kamer										Percentage meervoudige kamer											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	n.v.t.	1%	8%	7%	6%	n.v.t.	5%	1%	3%	n.v.t.	5%	1%	1%	10%	8%	1%	10%	11%	3%	4,3%	10%	
2010	n.v.t.	0%	3%	3%	2%	n.v.t.	5%	3%	2%	n.v.t.	3%	2%	0%	10%	6%	3%	5%	3%	5%	3,3%	10%	
2011	n.v.t.	1%	5%	2%	3%	n.v.t.	4%	0%	3%	n.v.t.	5%	0%	0%	3%	5%	5%	7%	1%	4%	3,0%	10%	
MK belasting rijk	Percentage meervoudige kamer										Percentage meervoudige kamer											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009				46%		18%			31%	35%					25%					28,3%	15%	
2010				42%		26%			37%	34%					25%					31,6%	15%	
2011				35%		29%			45%	22%					19%					28,7%	15%	
MK straf	Percentage meervoudige kamer										Percentage meervoudige kamer											
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	Norm	
2009	11%	11%	9%	15%	11%	10%	11%	13%	13%	12%	13%	9%	12%	9%	9%	12%	11%	10%	13%	10,9%	15%	
2010	14%	14%	11%	15%	13%	14%	12%	16%	14%	13%	14%	9%	11%	12%	11%	12%	11%	12%	15%	12,5%	15%	
2011	14%	14%	15%	13%	14%	11%	12%	15%	15%	14%	14%	13%	13%	18%	11%	16%	14%	13%	14%	13,8%	15%	

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt. MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8a: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Productie-aantal versus instroom	Percentage productie-aantal versus instroom										Percentage productie-aantal versus instroom										
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	
Civiel recht																					
2009	98%	98%	102%	99%	100%	98%	99%	100%	100%	98%	102%	105%	99%	100%	97%	98%	100%	102%	99%	99%	
2010	101%	98%	101%	102%	98%	98%	102%	99%	99%	97%	103%	105%	100%	103%	101%	99%	102%	101%	98%	100%	
2011	98%	96%	102%	101%	100%	100%	104%	101%	100%	96%	103%	104%	98%	100%	102%	103%	100%	101%	96%	100%	
Bestuursrecht																					
2009	116%	84%	89%	100%	105%	110%	91%	114%	103%	91%	90%	87%	104%	100%	100%	86%	82%	104%	91%	96%	
2010	113%	98%	104%	111%	91%	107%	109%	99%	105%	101%	106%	103%	100%	97%	104%	122%	101%	98%	107%	105%	
2011	108%	112%	116%	94%	105%	107%	112%	100%	115%	108%	95%	101%	99%	94%	109%	114%	116%	103%	112%	107%	
Vreemdelingenkamer																					
2009	n.v.t.	90%	96%	84%	89%	n.v.t.	103%	86%	92%	n.v.t.	87%	86%	101%	101%	88%	123%	93%	90%	96%	94%	
2010	n.v.t.	126%	109%	132%	106%	n.v.t.	110%	114%	130%	n.v.t.	108%	120%	99%	103%	107%	100%	99%	110%	125%	111%	
2011	n.v.t.	110%	109%	113%	98%	n.v.t.	96%	109%	102%	n.v.t.	93%	131%	96%	96%	96%	103%	101%	112%	108%	103%	
Belastingrecht																					
2009	87%	92%	n.v.t.	93%	n.v.t.	101%	63%	n.v.t.	108%	94%	85%	115%	87%	133%	126%	71%	100%	111%	134%	104%	
2010	107%	103%	n.v.t.	117%	n.v.t.	105%	158%	n.v.t.	90%	121%	90%	105%	144%	68%	100%	113%	95%	108%	104%	102%	
2011	103%	91%	n.v.t.	87%	n.v.t.	98%	95%	n.v.t.	113%	92%	99%	85%	108%	104%	109%	121%	110%	110%	81%	103%	
Strafrecht																					
2009	101%	101%	98%	101%	102%	100%	103%	98%	98%	105%	99%	100%	101%	101%	100%	98%	101%	98%	98%	100%	
2010	95%	96%	98%	99%	99%	94%	96%	96%	98%	102%	100%	96%	99%	98%	97%	96%	99%	99%	97%	98%	
2011	97%	98%	99%	100%	98%	92%	96%	98%	98%	99%	97%	93%	97%	98%	100%	99%	94%	97%	95%	97%	
Kantonzaken																					
2009	100%	99%	100%	100%	96%	99%	100%	98%	100%	99%	97%	99%	99%	94%	100%	99%	99%	99%	99%	99%	
2010	99%	100%	101%	100%	103%	100%	100%	99%	99%	100%	100%	103%	100%	101%	100%	99%	95%	100%	101%	100%	
2011	98%	99%	101%	97%	96%	99%	100%	104%	98%	100%	97%	101%	96%	104%	100%	97%	104%	98%	99%	100%	
Totaal																					
2009	100%	98%	99%	100%	97%	99%	100%	98%	100%	99%	98%	99%	99%	96%	99%	99%	99%	99%	99%	99%	
2010	100%	100%	101%	101%	102%	99%	101%	99%	100%	100%	100%	102%	100%	101%	100%	99%	97%	100%	102%	100%	
2011	99%	99%	101%	98%	97%	98%	100%	103%	100%	99%	98%	100%	97%	102%	101%	99%	102%	99%	98%	100%	

Daar waar de productie 3% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 3% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8a vervolg: rechtbanken, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Productie-aantal versus afspraak	Percentage productie-aantal versus afspraak										Percentage productie-aantal versus afspraak										Gem.
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo		
Civiel recht																					
2009	111%	107%	104%	102%	107%	95%	105%	106%	105%	116%	99%	86%	98%	103%	107%	107%	105%	112%	105%	104%	
2010	99%	103%	95%	105%	103%	97%	104%	102%	97%	95%	91%	102%	101%	99%	96%	100%	95%	99%	107%	99%	
2011	99%	103%	100%	104%	110%	101%	106%	97%	107%	107%	103%	109%	112%	108%	104%	99%	99%	98%	111%	103%	
Bestuursrecht																					
2009	96%	93%	90%	96%	90%	99%	92%	98%	105%	92%	96%	76%	90%	97%	93%	115%	82%	95%	93%	95%	
2010	87%	85%	85%	99%	73%	92%	91%	92%	96%	102%	88%	97%	89%	106%	90%	99%	100%	99%	102%	93%	
2011	91%	105%	116%	89%	103%	112%	92%	97%	101%	92%	102%	97%	95%	112%	103%	101%	89%	85%	97%	101%	
Vreemdelingenkamer																					
2009	n.v.t.	112%	76%	90%	79%	n.v.t.	71%	66%	79%	n.v.t.	68%	76%	83%	66%	91%	82%	76%	71%	97%	81%	
2010	n.v.t.	113%	87%	115%	85%	n.v.t.	75%	90%	100%	n.v.t.	79%	94%	75%	73%	93%	82%	86%	86%	108%	89%	
2011	n.v.t.	71%	101%	80%	82%	n.v.t.	81%	96%	73%	n.v.t.	67%	98%	76%	86%	85%	83%	101%	79%	87%	85%	
Belastingrecht																					
2009	102%	91%	n.v.t.	76%	n.v.t.	84%	76%	n.v.t.	79%	110%	122%	102%	102%	111%	99%	96%	151%	102%	101%	91%	
2010	108%	109%	n.v.t.	86%	n.v.t.	88%	99%	n.v.t.	102%	90%	166%	82%	125%	84%	96%	101%	130%	106%	84%	97%	
2011	102%	110%	n.v.t.	94%	n.v.t.	122%	119%	n.v.t.	128%	123%	123%	97%	116%	165%	127%	151%	130%	132%	129%	123%	
Strafrecht																					
2009	95%	96%	89%	94%	100%	99%	78%	94%	98%	107%	99%	102%	89%	107%	96%	89%	102%	99%	97%	96%	
2010	92%	92%	90%	92%	92%	88%	74%	105%	83%	99%	103%	90%	109%	93%	89%	96%	99%	81%	87%	91%	
2011	97%	98%	100%	93%	102%	98%	90%	110%	86%	98%	99%	105%	111%	98%	102%	93%	107%	100%	93%	98%	
Kantonzaken																					
2009	112%	109%	107%	118%	97%	104%	113%	115%	100%	109%	98%	102%	112%	126%	114%	109%	112%	114%	103%	110%	
2010	100%	119%	101%	103%	111%	111%	104%	105%	96%	102%	100%	83%	97%	121%	103%	88%	90%	107%	104%	103%	
2011	92%	86%	112%	85%	80%	102%	89%	82%	92%	91%	94%	100%	94%	93%	97%	93%	102%	97%	91%	95%	
Totaal																					
2009	109%	107%	102%	111%	98%	101%	102%	109%	98%	109%	98%	98%	105%	118%	108%	105%	108%	110%	102%	106%	
2010	99%	112%	97%	102%	106%	104%	98%	104%	95%	101%	98%	87%	98%	113%	99%	91%	92%	102%	103%	100%	
2011	94%	90%	107%	89%	86%	102%	92%	87%	95%	95%	96%	102%	98%	96%	99%	95%	101%	97%	95%	97%	

Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.

Tabel 9a: rechtbanken, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gemiddelde zaakswaarte	Relatieve zaakswaarte (t.o.v. gemiddelde)							Relatieve zaakswaarte (t.o.v. gemiddelde)												
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Civiel recht																				
2009	98%	97%	93%	99%	107%	112%	102%	100%	104%	101%	102%	102%	100%	95%	100%	103%	102%	100%	98%	100%
2010	100%	97%	93%	100%	101%	107%	103%	101%	109%	105%	100%	102%	100%	94%	99%	105%	101%	104%	98%	100%
2011	93%	94%	100%	99%	102%	109%	104%	98%	107%	95%	101%	107%	96%	102%	100%	102%	95%	101%	95%	100%
Bestuursrecht																				
2009	104%	97%	98%	104%	103%	109%	95%	105%	101%	102%	100%	99%	107%	99%	100%	88%	95%	107%	103%	100%
2010	102%	92%	100%	105%	94%	101%	94%	100%	102%	101%	102%	103%	98%	96%	100%	101%	99%	100%	101%	100%
2011	103%	93%	99%	113%	95%	102%	95%	96%	102%	103%	98%	98%	100%	94%	99%	100%	99%	105%	105%	100%
Vreemdelingenkamer																				
2009	n.v.t.	72%	96%	132%	107%	154%	96%	119%	131%	n.v.t.	101%	154%	107%	98%	97%	117%	88%	98%	74%	100%
2010	n.v.t.	72%	105%	130%	110%	n.v.t.	96%	114%	119%	n.v.t.	89%	156%	101%	100%	91%	107%	92%	86%	86%	100%
2011	n.v.t.	79%	100%	111%	106%	n.v.t.	97%	110%	122%	n.v.t.	95%	153%	110%	100%	93%	102%	86%	88%	92%	100%
Belastingrecht																				
2009	98%	71%	n.v.t.	120%	n.v.t.	101%	74%	n.v.t.	117%	93%	79%	73%	76%	78%	96%	90%	80%	94%	95%	100%
2010	81%	73%	n.v.t.	119%	n.v.t.	109%	156%	n.v.t.	99%	130%	64%	75%	73%	91%	88%	84%	67%	108%	105%	100%
2011	91%	74%	n.v.t.	117%	n.v.t.	99%	89%	n.v.t.	105%	110%	107%	96%	81%	55%	99%	105%	101%	110%	105%	100%
Strafrecht																				
2009	106%	102%	87%	118%	111%	97%	102%	113%	110%	104%	116%	96%	94%	92%	91%	109%	100%	98%	112%	100%
2010	114%	106%	88%	114%	108%	96%	99%	123%	104%	104%	116%	86%	84%	99%	94%	102%	95%	99%	114%	100%
2011	104%	104%	98%	106%	105%	91%	99%	112%	107%	106%	110%	98%	89%	92%	93%	109%	101%	98%	106%	100%
Kantonzaken																				
2009	97%	96%	106%	99%	95%	102%	100%	79%	107%	89%	106%	96%	96%	99%	106%	105%	95%	95%	106%	100%
2010	97%	98%	113%	98%	94%	101%	99%	82%	107%	87%	100%	99%	93%	101%	101%	107%	98%	97%	98%	100%
2011	108%	97%	114%	105%	91%	106%	94%	72%	110%	90%	107%	98%	98%	96%	92%	116%	94%	96%	97%	100%
Totaal																				
2009	104%	96%	97%	97%	100%	110%	105%	82%	131%	91%	101%	103%	97%	86%	104%	108%	99%	98%	103%	100%
2010	103%	95%	104%	99%	90%	105%	106%	83%	124%	93%	96%	106%	93%	84%	102%	112%	106%	97%	100%	100%
2011	104%	96%	110%	101%	94%	105%	106%	82%	120%	92%	96%	106%	94%	84%	99%	114%	103%	95%	97%	100%

Tabel 10a: rechtbanken, indicatie kostenproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de 'normproductiviteit'

Indicatie kostenproductiviteit	(kosten)productiviteit t.o.v. 'normproductiviteit'								(kosten)productiviteit t.o.v. 'normproductiviteit'												
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	
Civiel recht																					
2009	97%	114%	108%	94%	103%	91%	93%	100%	90%	100%	104%	87%	96%	95%	97%	103%	106%	115%	96%	99%	
2010	102%	112%	103%	101%	105%	89%	91%	104%	95%	107%	94%	97%	102%	100%	98%	105%	102%	122%	104%	101%	
2011	107%	106%	111%	105%	113%	105%	106%	112%	107%	103%	100%	100%	95%	114%	105%	108%	100%	123%	107%	107%	
Bestuursrecht, inclusief vreemdelingenrecht & belastingrecht																					
2009	102%	83%	90%	91%	100%	98%	87%	85%	93%	79%	89%	74%	102%	91%	102%	110%	88%	90%	90%	93%	
2010	85%	79%	92%	94%	81%	106%	101%	78%	98%	95%	91%	89%	93%	95%	103%	101%	96%	88%	98%	95%	
2011	99%	87%	107%	110%	83%	118%	101%	90%	100%	104%	102%	87%	102%	111%	115%	104%	106%	90%	109%	104%	
Strafrecht																					
2009	90%	80%	71%	112%	95%	97%	85%	82%	84%	113%	79%	100%	72%	78%	84%	95%	96%	77%	98%	86%	
2010	83%	81%	79%	106%	89%	91%	77%	97%	78%	91%	93%	73%	85%	77%	79%	94%	93%	69%	94%	85%	
2011	76%	90%	87%	98%	88%	91%	89%	90%	101%	85%	83%	83%	106%	78%	94%	100%	96%	73%	87%	89%	
Kantonzaken																					
2009	104%	125%	91%	113%	101%	102%	96%	115%	90%	110%	90%	87%	104%	109%	126%	104%	99%	98%	110%	104%	
2010	107%	134%	99%	100%	104%	99%	106%	124%	78%	116%	94%	87%	110%	109%	117%	94%	93%	102%	96%	102%	
2011	106%	126%	104%	106%	91%	95%	98%	96%	79%	105%	100%	91%	109%	108%	103%	98%	107%	94%	89%	100%	
Totaal																					
2009	98%	100%	89%	101%	100%	96%	90%	95%	89%	100%	91%	87%	93%	92%	99%	103%	99%	96%	98%	96%	
2010	94%	100%	93%	100%	96%	94%	93%	100%	88%	102%	93%	87%	98%	95%	97%	99%	97%	97%	99%	96%	
2011	98%	101%	102%	105%	96%	102%	99%	99%	98%	99%	96%	91%	102%	102%	104%	103%	101%	97%	99%	101%	

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt. Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11a: rechtbanken, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Indicatie arbeidsproductiviteit	Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde										Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde										
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	
2009	102%	111%	91%	100%	116%	104%	94%	106%	98%	122%	94%	101%	98%	93%	102%	106%	105%	111%	112%	100%	
2010	97%	111%	92%	101%	113%	102%	93%	108%	97%	118%	97%	100%	100%	91%	97%	103%	103%	111%	112%	100%	
2011	95%	103%	97%	100%	110%	103%	98%	102%	101%	106%	96%	104%	103%	94%	100%	102%	101%	104%	104%	100%	

Tabel 12a: rechtbanken, financieel resultaat en eigen vermogen

Financieel resultaat	Financieel resultaat als percentage van omzet										Financieel resultaat als percentage van omzet										
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	
2009	1,1%	3,1%	-3,2%	3,2%	0,7%	0,0%	-7,6%	0,4%	0,9%	2,9%	-8,8%	-10,9%	-1,7%	0,4%	3,4%	5,5%	2,2%	0,1%	1,0%	0,3%	
2010	-3,8%	-0,2%	-2,9%	0,6%	-3,0%	-3,3%	-5,3%	-1,3%	-6,2%	4,3%	-4,4%	-10,0%	-0,7%	-2,5%	0,0%	1,0%	-1,4%	-2,4%	0,8%	-1,8%	
2011	0,4%	2,5%	0,8%	5,8%	-2,7%	1,5%	1,2%	-0,9%	2,2%	-0,3%	-3,1%	-8,6%	1,7%	2,4%	4,0%	2,8%	1,7%	2,5%	0,8%	1,6%	
Eigen vermogen	Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet										Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet										
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	
2009	1,8%	5,2%	-0,9%	5,3%	3,2%	2,0%	-6,3%	2,2%	2,3%	5,1%	-7,1%	-7,7%	-3,1%	2,3%	3,7%	7,8%	3,6%	0,1%	2,9%	1,9%	
2010	-0,8%	3,1%	-1,5%	4,1%	0,7%	0,0%	-4,0%	2,1%	-2,6%	8,0%	-3,1%	-8,4%	0,8%	0,9%	3,4%	4,6%	1,9%	-1,0%	4,2%	1,0%	
2011	0,4%	5,4%	0,8%	8,7%	-2,1%	1,5%	1,2%	1,2%	2,3%	2,5%	-3,2%	-9,0%	2,5%	3,3%	7,0%	5,7%	3,6%	2,6%	3,1%	2,9%	

Tabel 13a: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Ziekteverzuim Rechtbanken	Percentage ziekteverzuim										Percentage ziekteverzuim										Gem.
	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo		
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																					
2009	3,0%	3,0%	2,9%	1,5%	1,5%	4,8%	1,9%	2,1%	2,2%	3,2%	6,4%	2,6%	2,8%	3,0%	2,5%	4,5%	3,0%	2,5%	1,1%	2,8%	
2010	1,0%	1,5%	2,9%	3,1%	2,2%	4,6%	1,4%	3,7%	1,4%	3,0%	4,9%	3,0%	1,7%	2,7%	2,2%	3,4%	1,6%	4,9%	0,9%	2,7%	
2011	1,6%	1,6%	2,3%	3,1%	3,4%	3,7%	2,4%	3,6%	3,6%	2,5%	3,6%	2,0%	3,9%	3,8%	2,2%	3,5%	1,7%	3,6%	2,7%	2,9%	
Ondersteunend personeel																					
2009	5,2%	4,8%	5,6%	3,9%	6,2%	4,6%	5,1%	4,4%	5,0%	5,4%	4,5%	4,8%	6,6%	5,2%	5,2%	4,1%	4,8%	5,5%	4,5%	4,9%	
2010	5,3%	5,4%	5,2%	4,7%	4,4%	4,5%	4,5%	4,5%	5,4%	5,1%	6,7%	4,1%	5,2%	5,3%	5,2%	5,2%	4,2%	5,1%	3,5%	5,0%	
2011	7,0%	6,5%	5,4%	6,2%	5,5%	4,7%	5,9%	3,9%	5,0%	6,4%	6,7%	4,3%	5,1%	4,5%	5,3%	5,0%	3,9%	6,0%	3,2%	5,2%	

Percentages boven de zes procent zijn in rood weergegeven.

Aandeel rechters Rechtbanken	Percentage rechters op totaal personeel										Percentage rechters op totaal personeel										Gem.
	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo		
2009	22%	25%	24%	24%	20%	23%	24%	22%	23%	20%	24%	22%	22%	21%	21%	24%	23%	23%	21%	23%	
2010	23%	24%	23%	25%	21%	23%	22%	22%	24%	19%	25%	22%	21%	21%	22%	24%	23%	22%	21%	23%	
2011	23%	23%	23%	25%	22%	25%	21%	22%	25%	21%	25%	24%	23%	21%	22%	24%	24%	22%	22%	23%	

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 2,3 procentpunt) afwijking van het gemiddelde.

Man - vrouwverdeling Rechtbanken	Percentage vrouwen									Percentage vrouwen										Gem.
	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																				
2009	62%	37%	58%	56%	49%	52%	56%	55%	64%	43%	40%	50%	47%	59%	51%	52%	63%	45%	48%	54%
2010	64%	36%	58%	57%	47%	53%	54%	48%	64%	45%	44%	49%	51%	58%	59%	53%	64%	46%	52%	55%
2011	65%	37%	59%	58%	54%	53%	55%	55%	65%	43%	45%	47%	52%	60%	59%	56%	65%	48%	51%	56%
Ondersteunend personeel																				
2009	72%	57%	68%	61%	67%	70%	76%	57%	68%	66%	64%	67%	66%	74%	62%	72%	70%	71%	67%	67%
2010	73%	60%	67%	60%	66%	71%	74%	55%	68%	67%	66%	68%	61%	73%	68%	74%	71%	69%	68%	68%
2011	75%	60%	75%	60%	66%	71%	75%	56%	63%	67%	67%	66%	47%	74%	67%	70%	73%	70%	68%	68%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde.

Tabel 13a vervolg: rechtbanken, ziekteverzuim, aandeel rechters, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Leeftijdsoopbouw	Percentage leeftijdsopbouw										Percentage leeftijdsopbouw										
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	
Rechterlijk ambtenaren (rechters)																					
2009																					
tot en met 39 jaar	14%	16%	18%	14%	7%	19%	20%	11%	16%	13%	18%	11%	13%	20%	15%	15%	14%	17%	8%	15%	
40 tot en met 49 jaar	48%	26%	38%	39%	33%	39%	38%	38%	43%	57%	32%	26%	21%	34%	41%	37%	52%	35%	42%	39%	
50 tot en met 59 jaar	26%	34%	27%	31%	38%	29%	28%	36%	23%	26%	39%	49%	52%	30%	28%	32%	25%	29%	36%	30%	
60 jaar en ouder	12%	24%	17%	16%	22%	13%	14%	15%	18%	4%	12%	14%	15%	16%	17%	15%	9%	19%	14%	15%	
2010																					
tot en met 39 jaar	12%	7%	18%	18%	15%	20%	17%	8%	17%	17%	15%	11%	8%	19%	16%	18%	20%	14%	14%	16%	
40 tot en met 49 jaar	49%	31%	37%	38%	20%	41%	37%	31%	41%	53%	32%	32%	21%	33%	41%	33%	43%	39%	31%	37%	
50 tot en met 59 jaar	25%	38%	29%	31%	43%	24%	26%	46%	23%	26%	38%	38%	56%	33%	28%	35%	29%	27%	42%	32%	
60 jaar en ouder	14%	24%	17%	13%	23%	15%	20%	15%	20%	4%	15%	19%	15%	15%	15%	14%	8%	20%	13%	15%	
2011																					
tot en met 39 jaar	8%	11%	13%	17%	15%	18%	16%	8%	13%	15%	13%	5%	8%	17%	16%	20%	18%	21%	11%	15%	
40 tot en met 49 jaar	55%	28%	38%	41%	21%	39%	37%	30%	45%	49%	33%	38%	21%	37%	37%	31%	42%	36%	34%	37%	
50 tot en met 59 jaar	23%	33%	34%	32%	49%	25%	32%	44%	20%	32%	40%	35%	54%	30%	33%	33%	33%	28%	39%	33%	
60 jaar en ouder	14%	28%	15%	10%	15%	18%	16%	18%	23%	4%	15%	22%	17%	16%	15%	16%	8%	16%	16%	15%	
Ondersteunend personeel																					
2009																					
tot en met 39 jaar	44%	41%	54%	47%	41%	50%	48%	39%	46%	42%	36%	45%	36%	54%	51%	45%	56%	39%	51%	48%	
40 tot en met 49 jaar	29%	24%	27%	32%	33%	26%	30%	34%	28%	33%	33%	24%	34%	26%	25%	30%	24%	35%	29%	28%	
50 tot en met 59 jaar	22%	31%	15%	16%	23%	20%	17%	23%	18%	19%	26%	27%	26%	18%	20%	21%	15%	23%	17%	19%	
60 jaar en ouder	5%	4%	4%	4%	3%	4%	5%	4%	7%	6%	5%	3%	4%	2%	4%	4%	5%	3%	3%	4%	
2010																					
tot en met 39 jaar	44%	41%	50%	44%	39%	49%	48%	37%	43%	41%	34%	44%	33%	53%	50%	45%	52%	37%	52%	46%	
40 tot en met 49 jaar	28%	23%	28%	33%	32%	27%	30%	33%	28%	33%	35%	20%	32%	25%	26%	31%	26%	35%	27%	29%	
50 tot en met 59 jaar	24%	33%	17%	17%	23%	22%	17%	25%	20%	18%	27%	32%	30%	20%	20%	21%	17%	26%	18%	21%	
60 jaar en ouder	4%	4%	5%	5%	5%	3%	5%	5%	8%	8%	4%	3%	5%	2%	4%	3%	5%	2%	3%	4%	
2011																					
tot en met 39 jaar	41%	39%	47%	43%	35%	48%	44%	34%	42%	39%	29%	38%	30%	48%	48%	39%	50%	32%	51%	43%	
40 tot en met 49 jaar	29%	23%	29%	34%	34%	27%	31%	31%	29%	33%	35%	20%	30%	28%	28%	30%	27%	35%	26%	29%	
50 tot en met 59 jaar	25%	31%	19%	17%	25%	22%	18%	27%	23%	19%	31%	35%	35%	20%	19%	25%	19%	29%	20%	22%	
60 jaar en ouder	5%	7%	6%	5%	5%	3%	7%	8%	7%	9%	5%	7%	6%	3%	5%	6%	5%	4%	4%	5%	

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde.

Tabel 14a: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Permanente Educatie																				
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Rechterlijk ambtenaren (rechters)	percentage voldaan aan norm										percentage voldaan aan norm									
2009	60%	58%	72%	88%	66%	95%	68%	80%	85%	74%	68%	88%	66%	99%	55%	79%	64%	63%	77%	75%
2010	67%	89%	75%	83%	86%	90%	79%	74%	76%	78%	61%	71%	49%	98%	77%	69%	82%	71%	78%	77%
2011	82%	89%	74%	83%	78%	90%	61%	69%	76%	74%	64%	75%	70%	88%	67%	72%	76%	77%	79%	76%
Ondersteunend personeel	percentage voldaan aan norm										percentage voldaan aan norm									
2009	56%	33%	72%	74%	59%	95%	64%	49%	80%	62%	66%	44%	55%	98%	64%	75%	44%	51%	66%	69%
2010	73%	77%	81%	87%	64%	90%	70%	48%	89%	60%	49%	32%	56%	95%	75%	62%	67%	67%	70%	74%
2011	73%	98%	72%	83%	72%	90%	58%	56%	40%	78%	45%	32%	49%	87%	70%	69%	57%	52%	56%	68%

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven. Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.

Mediation																				
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Mediations, aantal afgerond	promille van het aantal relevante zaken										promille van het aantal relevante zaken									
2009	6‰	4‰	4‰	10‰	9‰	8‰	9‰	8‰	4‰	8‰	5‰	12‰	3‰	9‰	8‰	7‰	11‰	13‰	6‰	7‰
2010	8‰	7‰	5‰	11‰	10‰	13‰	15‰	8‰	6‰	8‰	5‰	9‰	4‰	8‰	10‰	6‰	8‰	12‰	7‰	8‰
2011	7‰	5‰	6‰	8‰	5‰	10‰	11‰	8‰	6‰	9‰	8‰	9‰	6‰	8‰	8‰	6‰	8‰	8‰	9‰	8‰

In blauw weergegeven als 3 promillepunten hoger en in rood als 3 promillepunten lager dan gemiddeld.

Mediations, (gedeeltelijke) overeenstemming	percentage van het aantal relevante zaken										percentage van het aantal relevante zaken									
2009	53%	67%	53%	61%	57%	59%	59%	56%	79%	50%	47%	39%	64%	63%	60%	58%	59%	61%	53%	58%
2010	46%	55%	53%	61%	45%	63%	55%	56%	69%	55%	68%	55%	34%	51%	59%	64%	58%	63%	55%	58%
2011	46%	63%	52%	64%	55%	54%	62%	52%	62%	66%	55%	53%	45%	57%	52%	60%	54%	62%	59%	57%

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Publicatie van uitspraken																				
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
Gepubliceerde uitspraken	uitgedrukt in promille van het aantal uitspraken										uitgedrukt in promille van het aantal uitspraken									
2009	11‰	7‰	8‰	18‰	6‰	10‰	12‰	7‰	19‰	11‰	13‰	13‰	14‰	9‰	10‰	7‰	15‰	16‰	14‰	11‰
2010	11‰	16‰	10‰	21‰	10‰	10‰	16‰	15‰	21‰	13‰	10‰	25‰	10‰	12‰	11‰	8‰	20‰	17‰	14‰	13‰
2011	13‰	19‰	13‰	25‰	16‰	15‰	13‰	14‰	23‰	14‰	13‰	18‰	10‰	10‰	11‰	10‰	22‰	18‰	14‰	15‰

Afwijkingen van respectievelijk minimaal 4 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.

Tabel 14a vervolg: rechtbanken, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Klachten																				
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
<i>Klachten per 10.000 rechtzaken</i>	<i>aantal klachten per 10.000 rechtzaken</i>										<i>aantal klachten per 10.000 rechtzaken</i>									
2009	2,7	3,8	3,0	6,6	7,8	3,8	7,4	4,4	5,2	5,1	4,5	5,1	3,4	5,0	6,6	3,2	8,4	4,8	10,4	5,3
2010	3,2	2,3	4,4	8,0	4,9	5,1	11,4	3,1	7,4	4,5	1,6	7,3	2,3	6,3	7,2	4,7	8,1	5,3	7,9	5,7
2011	4,8	5,8	5,3	9,7	10,7	6,5	9,0	2,5	8,8	6,3	7,0	3,4	4,7	7,2	8,8	6,9	13,0	4,3	5,2	7,2
<i>Gegronde klachten</i>	<i>percentage gegronde klachten</i>										<i>percentage gegronde klachten</i>									
2009	25%	13%	6%	19%	5%	18%	13%	21%	21%	12%	12%	11%	21%	27%	13%	33%	13%	13%	14%	16%
2010	16%	13%	18%	8%	6%	18%	10%	21%	25%	21%	8%	25%	8%	26%	28%	19%	9%	14%	12%	18%
2011	19%	3%	24%	20%	9%	23%	23%	6%	20%	8%	12%	9%	20%	33%	32%	10%	19%	4%	7%	20%

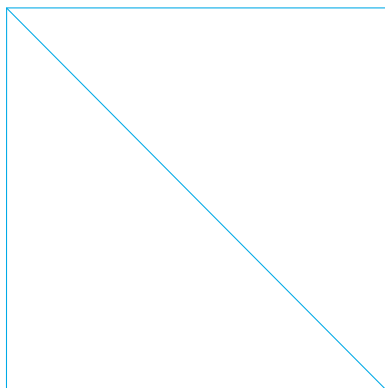
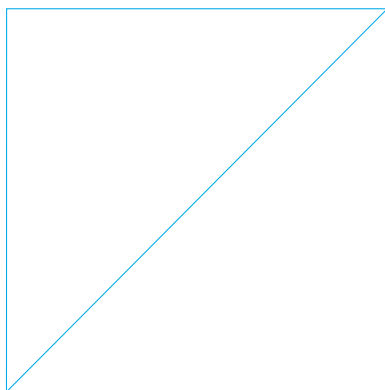
Afwijkingen van respectievelijk minimaal 25 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.

Wrakingen																				
Rechtbanken	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.
<i>Ingediende wrakingsverzoeken</i>	<i>aantal ingediende wrakingsverzoeken</i>										<i>aantal ingediende wrakingsverzoeken</i>									
2009	9	8	33	26	4	15	7	11	11	12	12	3	5	31	27	27	19	16	7	283
2010	11	6	39	40	13	16	3	24	25	11	12	1	10	48	47	22	34	13	13	388
2011	18	13	50	33	11	22	10	12	43	6	15	3	10	40	57	35	29	21	22	450
Driejaarsgemiddelde	13	9	41	33	9	18	7	16	26	10	13	2	8	40	44	28	27	17	14	374
<i>Gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>	<i>aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>										<i>aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>									
2009	0	0	3	2	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	2	0	3	1	0	15
2010	0	0	4	1	1	0	2	0	0	0	0	0	2	1	2	0	2	1	0	16
2011	0	1	0	2	0	3	1	1	3	0	0	1	3	4	3	5	1	1	4	33
Driejaarsgemiddelde	0	0	2	2	1	1	1	0	1	0	0	0	2	2	2	2	2	1	1	21

Tabel 15a: gerealiseerde appelpercentages, naar rechtbank eerste aanleg, driejaarsgemiddelde 2009-2011

Civiele procedures Rechtbanken	Appelpercentage 2009-2001										Appelpercentage 2009-2011										Appelpercentage		
	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo	Gem.	excl. intrek- kingen	% intrek- kingen	
Kanton: handelszaken excl. verstek	6%	7%	16%	8%	4%	8%	3%	10%	8%	9%	11%	13%	12%	7%	8%	8%	11%	8%	6%	9%	7%	23%	
Civiel: handelszaken	18%	22%	16%	19%	16%	21%	15%	13%	19%	18%	21%	19%	19%	17%	18%	21%	19%	16%	20%	18%	14%	23%	
Civiel: kort gedingen	17%	14%	13%	17%	25%	20%	23%	22%	17%	22%	21%	19%	21%	14%	18%	16%	16%	20%	18%	17%	14%	20%	
Civiel: familiezaken	3%	3%	3%	4%	3%	4%	3%	3%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%	3%	4%	3,8%	3%	8%	
Strafrechtelijke procedures Rechtbanken	Appelpercentage 2009-2001										Appelpercentage 2009-2011												
	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo				
Overtredingszaken	2,8%	4,0%	3,1%	4,6%	4,0%	3,7%	4,4%	3,6%	4,6%	4,2%	4,5%	2,9%	3,8%	2,5%	3,7%	3,3%	4,5%	3,0%	3,6%	3,6%	3%	5%	
Politierechterzaken incl. ontnemingen (EK)	9%	11%	13%	10%	10%	11%	11%	8%	14%	10%	9%	8%	11%	9%	11%	11%	13%	9%	11%	11%	9%	14%	
Kinderrechterzaken (EK)	4%	6%	11%	8%	4%	10%	7%	4%	8%	6%	5%	4%	6%	4%	7%	7%	11%	3%	8%	7%	5%	23%	
Meervoudige Kamer-zaken incl. ontnemingen	29%	44%	40%	37%	32%	36%	42%	32%	48%	36%	33%	37%	38%	36%	33%	35%	42%	28%	43%	38%	28%	25%	
Bestuursrecht regulier Rechtbanken	Appelpercentage 2009-2001										Appelpercentage 2009-2011												
	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo				
Sociale verzekeringszaken	37%	40%	42%	37%	32%	35%	27%	43%	37%	36%	36%	35%	40%	44%	39%	35%	37%	37%	32%	38%	-		
Bijstand- en studiefinancieringszaken	18%	40%	39%	43%	31%	37%	20%	57%	42%	41%	50%	41%	38%	42%	43%	37%	37%	21%	39%	37%	-		
Ambtenarenzaken	38%	55%	52%	58%	33%	40%	39%	47%	40%	51%	64%	56%	51%	51%	53%	53%	58%	34%	53%	50%	-		
Overige reguliere bestuursrechtelijke zaken	22%	32%	23%	23%	28%	31%	26%	33%	27%	25%	27%	29%	28%	26%	26%	25%	22%	33%	24%	26%	-		
Belastingrecht Rechtbanken	Appelpercentage 2009-2001										Appelpercentage 2009-2011												
	Alkm	Almel	Amst	Arnh	Assen	Breda	Dordr	Gron	Haarl	Leeuw	Maastr	Midd	Roerm	Rott	sGrav	sHert	Utr	Zutph	Zwo				
Rijksbelastingzaken	-	-	-	45%	-	47%	-	-	40%	46%	-	-	-	-	43%	-	-	-	-	44%	34%	24%	
Lokale belastingen: WOZ/OZB	7%	16%	-	13%	-	22%	5%	-	5%	12%	13%	9%	12%	21%	10%	9%	18%	13%	15%	13%	10%	18%	
Lokale belastingen: rest	10%	25%	-	22%	-	18%	32%	-	5%	15%	13%	18%	15%	18%	28%	10%	28%	43%	21%	21%	17%	17%	

Waar het appelpercentage van een gerecht bij een zeker proceduretype substantieel (20 procent of meer) positief of negatief afwijkt van het landelijke appelpercentage, is deze vet weergegeven.

Bijlage 3

Tabellen gerechtshoven

Tabel 1b:	gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN	62
Tabel 1b1:	gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE	62
Tabel 2b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel	63
Tabel 3b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie	63
Tabel 4b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting	64
Tabel 5b:	gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht	64
Tabel 7b:	gerechtshoven, MK aandeel	65
Tabel 8b:	gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)	66
Tabel 9b:	gerechtshoven, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde	68
Tabel 10b:	gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gerealiseerde productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten)	69
Tabel 11b:	gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde	70
Tabel 12b:	gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen	70
Tabel 13b:	gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw	71
Tabel 14b:	gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen	73

Tabel 1b: gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over het RECHTSPREKEN: percentage tevreden respondenten

Justitiabelen/rechtszoekenden	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBb	Gem. colleges	Totaal gemiddelde
<i>Deskundigheid van de rechter</i>	83%	80%	79%	81%	85%	82%	87%	95%	90%	83%
<i>Onpartijdigheid van de rechter</i>	80%	77%	77%	78%	73%	77%	82%	85%	83%	78%
<i>Bejegening door de rechter</i>	87%	85%	86%	84%	82%	85%	84%	94%	89%	85%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	89%	84%	89%	86%	83%	86%	88%	100%	92%	87%
– Luisteren door rechter naar standpunten	87%	88%	94%	90%	93%	90%	93%	100%	95%	91%
– Inleven van de rechter in de situatie	76%	76%	74%	73%	72%	74%	79%	85%	81%	75%
– Begrijpelijkheid van het besprokene	94%	91%	85%	86%	81%	88%	74%	90%	79%	86%
<i>Uitspraak (motivering en begrijpelijkheid)¹⁾</i>	73%	69%	92%	63%	63%	73%	onvoldoende respons			73%
Gemiddelde score rechtzoekenden	81%	78%	83%	76%	76%	79%	81%	87%	84%	80%
Professionals	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBb	Gem. colleges	Totaal gemiddelde
<i>Deskundigheid van de rechter</i>	80%	87%	79%	75%	79%	80%	96%	92%	94%	82%
<i>Onpartijdigheid van de rechter</i>	75%	81%	78%	73%	77%	77%	86%	92%	89%	79%
<i>Bejegening door de rechter</i>	72%	83%	75%	73%	77%	76%	83%	90%	87%	78%
– Ruimte die rechter biedt om verhaal te doen	77%	85%	79%	75%	78%	79%	88%	92%	90%	81%
– Luisteren door rechter naar standpunten	74%	87%	76%	74%	79%	78%	87%	92%	89%	80%
– Inleven van de rechter in de situatie	65%	77%	69%	71%	73%	71%	73%	87%	78%	72%
<i>Uitspraak¹⁾</i>	67%	75%	66%	69%	70%	70%	76%	70%	74%	70%
– Motivering van de beslissing	67%	77%	70%	67%	73%	71%	69%	70%	69%	71%
– Begrijpelijkheid van de beslissing	69%	78%	72%	74%	76%	74%	79%	70%	76%	74%
– Rechtseenheid	54%	59%	57%	57%	60%	57%	74%	79%	76%	61%
Gemiddelde score professionals	74%	82%	74%	73%	76%	76%	85%	86%	86%	77%
Totaal	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBb	Gem. colleges	Totaal gemiddelde
Totaal rechtzoekenden en professionals²⁾	77%	80%	79%	75%	76%	77%	83%	86%	85%	79%

Uitkomsten die duidelijk boven het totaalgemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

1) Optelling en middeling van de uitkomsten op de vijf puntsschaal: dit komt voor tevredenheid bij Justitiabelen over de uitspraak wat lager uit dan het rekenkundig gemiddelde van de afzonderlijke tevredenheidspercentages.

2) Optelling en middeling van de gemiddelde score rechtzoekenden en de gemiddelde score professionals.

Tabel 1b1: gerechtshoven, tevredenheid van procespartijen over de DUUR van de PROCEDURE: percentage tevreden respondenten

Totaal	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. hoven	CRvB	CBb	Gem. colleges	Totaal gemiddelde
<i>Justitiabelen, tevreden over duur</i>	47%	38%	47%	46%	42%	44%	24%	42%	30%	42%
<i>Professionals, tevreden over duur</i>	36%	38%	25%	30%	38%	33%	20%	15%	18%	31%
Totaal rechtzoekenden en professionals¹⁾	42%	38%	36%	38%	40%	39%	22%	29%	24%	36%

Uitkomsten die duidelijk boven het totaalgemiddelde liggen, zijn blauw gedrukt. Uitkomsten die duidelijk onder het gemiddelde liggen zijn rood gedrukt.

Van niet gemarkeerde uitkomsten is de kans te groot dat het verschil met het totaal-gemiddelde aan toeval te wijten is. Daarom worden aan die verschillen geen conclusies verbonden.

Tabel 2b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Handel

Handelszaken dagvaardingszaken		Percentage zaken afgedaan binnen 2 jaar						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		76%	78%	80%	57%	69%	71%	80%
2010		82%	77%	75%	64%	74%	74%	80%
2011		83%	79%	71%	77%	81%	79%	80%

Handelsrekestes		Percentage zaken afgedaan binnen 3 maanden						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		64%	90%	99%	74%	33%	70%	90%
2010		70%	89%	82%	83%	31%	70%	90%
2011		61%	86%	93%	87%	39%	71%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 3b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Civiel recht, Familie

Familierekestes		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		93%	94%	78%	76%	92%	87%	90%
2010		95%	90%	76%	74%	91%	85%	90%
2011		93%	87%	77%	85%	94%	88%	90%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 4b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Belasting

Belastingzaken		Percentage zaken afgedaan binnen 1 jaar						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		30%	21%	31%	46%	28%	30%	85%
2010		15%	56%	60%	64%	31%	42%	85%
2011		17%	75%	64%	44%	52%	48%	85%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 5b: gerechtshoven, gerealiseerde doorlooptijden Strafrecht

Strafzaak MK (=meervoudig behandeld)		Percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		44%	67%	43%	84%	76%	67%	85%
2010		48%	53%	35%	78%	51%	55%	85%
2011		43%	68%	47%	66%	57%	55%	85%

Strafzaak EK		Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		12%	38%	46%	82%	66%	44%	90%
2010		22%	27%	49%	60%	43%	36%	90%
2011		6%	39%	62%	25%	48%	29%	90%

EK kantonzaak		Percentage zaken afgedaan binnen 6 maanden						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		72%	67%	36%	59%	25%	55%	90%
2010		63%	56%	64%	77%	84%	67%	90%
2011		65%	54%	77%	81%	72%	70%	90%

Raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis		Percentage zaken afgedaan binnen 2 weken						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		12%	80%	95%	36%	51%	45%	95%
2010		20%	86%	92%	49%	62%	55%	95%
2011		23%	95%	89%	49%	59%	55%	95%

Raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis		Percentage zaken afgedaan binnen 4 maanden						
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.	Norm
2009		56%	63%	63%	56%	75%	61%	85%
2010		47%	38%	40%	24%	79%	46%	85%
2011		43%	41%	38%	63%	64%	54%	85%

Waar de norm (vrijwel) is gehaald, is de uitkomst blauw gedrukt. Realisaties die 10 procentpunten of meer onder de norm liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 7b: gerechtshoven, MK aandeel = aandeel zaken met behandeling door de meervoudige kamer (percentage)

MK belasting rijk		Percentage meervoudige kamer					
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. Norm
2009		86%	94%	97%	88%	91%	90% 90%
2010		94%	99%	91%	91%	92%	93% 90%
2011		90%	96%	94%	91%	92%	92% 90%

MK straf		Percentage meervoudige kamer					
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem. Norm
2009		83%	93%	92%	92%	92%	90% 85%
2010		85%	95%	92%	91%	97%	92% 85%
2011		94%	90%	97%	84%	96%	92% 85%

Mk percentages die boven het gemiddelde liggen of conform de norm zijn, zijn blauw gedrukt.

MK percentages die zowel duidelijk onder de norm liggen als onder het gemiddelde liggen, zijn rood weergegeven.

Tabel 8b: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Productie-aantal versus instroom		Percentage productie-aantal versus instroom					
Gerechtshoven		Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Civiel recht							
2009		93%	110%	90%	121%	95%	103%
2010		105%	104%	99%	126%	99%	107%
2011		102%	106%	111%	106%	112%	107%
Belastingrecht							
2009		138%	143%	141%	68%	110%	111%
2010		101%	120%	74%	112%	95%	103%
2011		125%	83%	83%	84%	138%	104%
Strafrecht							
2009		90%	94%	86%	102%	99%	95%
2010		98%	107%	100%	96%	92%	98%
2011		100%	94%	117%	99%	99%	100%
Totaal							
2009		93%	101%	89%	104%	98%	98%
2010		100%	107%	98%	104%	94%	101%
2011		102%	97%	113%	100%	105%	102%

Daar waar de productie 3% of meer boven de instroom lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 3% of meer beneden de instroom lag is deze rood weergegeven.

Tabel 8b vervolg: gerechtshoven, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

Productie-aantal versus afspraak Gerechtshoven	Percentage productie-aantal versus afspraak					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Civil recht</i>						
2009	87%	117%	96%	107%	99%	101%
2010	106%	98%	98%	104%	100%	101%
2011	100%	103%	96%	96%	104%	100%
<i>Belastingrecht</i>						
2009	85%	102%	97%	124%	110%	101%
2010	105%	101%	82%	115%	97%	102%
2011	133%	107%	120%	108%	101%	112%
<i>Strafrecht</i>						
2009	88%	87%	89%	101%	95%	92%
2010	84%	105%	97%	98%	91%	94%
2011	102%	91%	101%	97%	95%	97%
Totaal						
2009	87%	95%	91%	103%	97%	95%
2010	90%	102%	97%	101%	94%	97%
2011	104%	95%	100%	97%	98%	99%

Daar waar de productie 5% of meer boven de afspraak/ planning lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productie 5% of meer beneden de afspraak/ planning lag is deze rood weergegeven.

Tabel 9b: gerechtshoven, gemiddelde zaakswaarte van de afgedane zaken ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Gemiddelde zaakswaarte	Relatieve zaakswaarte (t.o.v. gemiddelde)					
Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Civiel recht						
2009	104%	96%	101%	96%	104%	100%
2010	100%	103%	97%	100%	100%	100%
2011	100%	99%	99%	101%	101%	100%
Belastingrecht						
2009	98%	107%	106%	89%	104%	100%
2010	102%	110%	102%	89%	101%	100%
2011	86%	108%	102%	96%	111%	100%
Strafrecht						
2009	91%	103%	95%	104%	105%	100%
2010	100%	106%	95%	92%	106%	100%
2011	98%	101%	116%	86%	106%	100%
Totaal						
2009	97%	103%	99%	97%	106%	100%
2010	98%	103%	94%	97%	107%	100%
2011	95%	102%	102%	93%	108%	100%

Tabel 10b: gerechtshoven, indicatie kostenproductiviteit (gerealiseerde productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de 'normproductiviteit'

indicatie kostenproductiviteit Gerechtshoven	(kosten)productiviteit t.o.v. 'normproductiviteit'					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Civil recht</i>						
2009	82%	103%	95%	94%	93%	93%
2010	87%	89%	90%	92%	86%	89%
2011	100%	100%	96%	99%	94%	98%
<i>Belastingrecht</i>						
2009	72%	77%	93%	72%	86%	78%
2010	81%	81%	68%	89%	77%	80%
2011	104%	97%	110%	107%	108%	105%
<i>Strafrecht</i>						
2009	78%	85%	91%	109%	92%	91%
2010	81%	98%	79%	93%	89%	88%
2011	89%	98%	88%	81%	101%	91%
Totaal						
2009	79%	93%	94%	98%	92%	91%
2010	84%	92%	84%	92%	86%	88%
2011	96%	99%	93%	92%	99%	96%

Daar waar de productiviteit duidelijk boven het gemiddelde lag is deze blauw gedrukt.

Daar waar de productiviteit duidelijk beneden het gemiddelde lag is deze rood weergegeven.

Tabel 11b: gerechtshoven, indicatie arbeidsproductiviteit (gerealiseerde gewogen productie per fte) ten opzichte van het landelijk gemiddelde

Indicatie arbeidsproductiviteit Gerechtshoven	Arbeidsproductiviteit t.o.v. het gemiddelde					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
2009	90%	97%	110%	109%	99%	100%
2010	101%	103%	97%	106%	92%	100%
2011	102%	101%	100%	97%	100%	100%

Tabel 12b: gerechtshoven, financieel resultaat en eigen vermogen

Financieel resultaat Gerechtshoven	Als percentage van omzet					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
2009	-2,6%	3,2%	3,8%	0,4%	-3,5%	-0,2%
2010	-6,6%	-0,3%	-6,4%	-0,6%	-5,1%	-3,6%
2011	-6,4%	0,0%	-2,5%	-5,3%	-1,6%	-3,4%

Eigen vermogen Gerechtshoven	Als percentage van gemiddelde omzet					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
2009	-2,6%	5,3%	4,3%	1,1%	-1,7%	0,8%
2010	-5,3%	3,0%	-4,4%	1,9%	-3,9%	-1,6%
2011	-6,2%	3,0%	-2,8%	-3,4%	-1,8%	-2,4%

Tabel 13b: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Ziekteverzuim Gerechtshoven	Percentage ziekteverzuim					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)</i>						
2009	2,9%	4,5%	3,5%	2,8%	4,5%	3,2%
2010	2,3%	3,7%	2,6%	2,7%	2,5%	2,8%
2011	3,6%	6,7%	6,3%	2,6%	2,6%	4,1%
<i>Ondersteunend personeel</i>						
2009	6,9%	3,8%	3,1%	5,8%	6,5%	5,6%
2010	6,3%	5,7%	2,1%	4,3%	4,6%	5,0%
2011	7,3%	6,3%	3,8%	4,7%	4,9%	5,6%

Percentages boven de zes procent zijn in rood weergegeven.

Aandeel rechters Gerechtshoven	Percentage raadsheren op totaal personeel					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
Realisatie 2009	30%	34%	37%	37%	34%	34%
Realisatie 2010	31%	35%	39%	38%	33%	35%
Realisatie 2011	32%	35%	35%	39%	34%	35%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 10 procent (circa 3,5 procentpunt) afwijking van het gemiddelde.

Man- vrouwverdeling Gerechtshoven	Percentage vrouwen					
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)</i>						
2009	37%	39%	35%	39%	47%	41%
2010	38%	39%	36%	39%	47%	40%
2011	38%	38%	39%	40%	46%	40%
<i>Ondersteunend personeel</i>						
2009	59%	74%	77%	66%	68%	71%
2010	67%	75%	75%	70%	72%	71%
2011	66%	73%	77%	68%	70%	70%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde.

Tabel 13b vervolg: gerechtshoven, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

Leeftijdsopbouw Gerechtshoven	Percentage leeftijdsopbouw					Gem.
	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	
Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)						
2009						
tot en met 39 jaar	2%	6%	0%	0%	1%	2%
40 tot en met 49 jaar	24%	31%	39%	19%	22%	25%
50 tot en met 59 jaar	44%	39%	41%	49%	41%	43%
60 jaar en ouder	31%	23%	20%	32%	35%	29%
2010						
tot en met 39 jaar	0%	4%	0%	0%	2%	1%
40 tot en met 49 jaar	26%	35%	36%	15%	19%	25%
50 tot en met 59 jaar	42%	40%	43%	56%	40%	45%
60 jaar en ouder	32%	21%	21%	29%	40%	29%
2011						
tot en met 39 jaar	0%	2%	0%	0%	2%	1%
40 tot en met 49 jaar	22%	31%	31%	12%	18%	22%
50 tot en met 59 jaar	40%	45%	46%	58%	45%	47%
60 jaar en ouder	37%	22%	24%	29%	35%	30%
Ondersteunend personeel						
2009						
tot en met 39 jaar	48%	53%	56%	58%	54%	53%
40 tot en met 49 jaar	27%	29%	28%	22%	19%	25%
50 tot en met 59 jaar	20%	17%	15%	16%	21%	18%
60 jaar en ouder	6%	2%	1%	4%	6%	4%
2010						
tot en met 39 jaar	46%	53%	54%	55%	54%	51%
40 tot en met 49 jaar	25%	27%	29%	25%	20%	25%
50 tot en met 59 jaar	23%	15%	15%	18%	21%	20%
60 jaar en ouder	6%	5%	2%	1%	5%	4%
2011						
tot en met 39 jaar	46%	51%	52%	53%	56%	51%
40 tot en met 49 jaar	24%	24%	29%	24%	18%	23%
50 tot en met 59 jaar	24%	20%	15%	17%	24%	21%
60 jaar en ouder	7%	5%	3%	6%	3%	5%

Percentages zijn vet weergegeven bij meer dan 15% afwijking van het gemiddelde.

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Permanente Educatie						
Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Rechterlijk ambtenaren (raadsheren)</i>	<i>percentage voldaan aan norm</i>					
2009	71%	78%	51%	67%	62%	67%
2010	76%	73%	61%	72%	93%	76%
2011	66%	71%	50%	65%	88%	69%
<i>Ondersteunend personeel</i>	<i>percentage voldaan aan norm</i>					
2009	84%	76%	65%	83%	50%	72%
2010	76%	61%	69%	84%	92%	77%
2011	64%	52%	72%	76%	86%	70%

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten boven het gemiddelde zijn in blauw weergegeven.

Afwijkingen van minimaal 10 procentpunten onder het gemiddelde zijn in rood weergegeven.

Mediations						
Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Mediations, aantal afgerond</i>	<i>promille van het aantal relevante zaken</i>					
2009	4‰	14‰	9‰	13‰	7‰	10‰
2010	1‰	14‰	8‰	14‰	11‰	10‰
2011	1‰	8‰	4‰	14‰	15‰	9‰

In blauw weergegeven als 3 promillepunten hoger en in rood als 3 promillepunten lager dan gemiddeld.

<i>Mediations, (gedeeltelijke) overeenstemming</i>	<i>percentage van het aantal relevante zaken</i>					
2009	38%	38%	31%	52%	42%	43%
2010	33%	57%	33%	47%	36%	45%
2011	25%	26%	67%	44%	48%	44%

In blauw weergegeven als 10 procentpunten hoger en in rood als 10 procentpunten lager dan gemiddeld.

Publicatie van uitspraken						
Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Gepubliceerde uitspraken</i>	<i>promille van het aantal uitspraken</i>					
2009	67‰	92‰	158‰	61‰	64‰	80‰
2010	92‰	67‰	188‰	108‰	55‰	94‰
2011	102‰	61‰	256‰	106‰	93‰	114‰

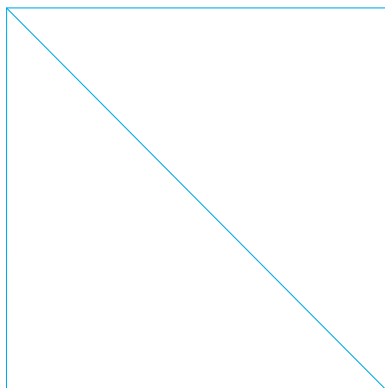
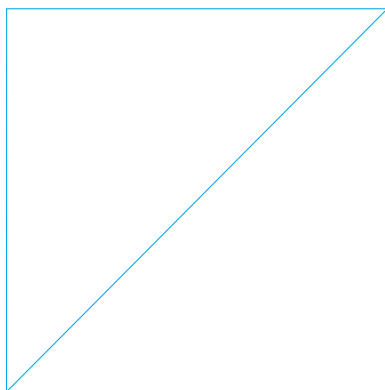
Afwijkingen van minimaal 30 promillepunten van het gemiddelde zijn in blauw (hoger dan gemiddeld) of in rood (lager dan gemiddeld) weergegeven.

Tabel 14b: gerechtshoven, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

Klachten						
Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Klachten per 10.000 rechtzaken</i>	<i>aantal klachten per 10.000 rechtzaken</i>					
Realisatie 2009	15	31	19	17	22	21
Realisatie 2010	18	20	30	12	37	22
Realisatie 2011	21	32	28	18	36	27
<i>Gegronde klachten</i>	<i>percentage gegronde klachten</i>					
Realisatie 2009	0%	19%	42%	24%	19%	19%
Realisatie 2010	26%	21%	15%	24%	12%	18%
Realisatie 2011	0%	22%	18%	8%	9%	11%

Afwijkingen van respectievelijk minimaal 25 procent van het gemiddelde zijn in blauw (lager dan gemiddeld) of in rood (hoger dan gemiddeld) weergegeven.

Wrakingen						
Gerechtshoven	Amst	Arnh	Leeuw	sGrav	sHert	Gem.
<i>Ingediende wrakingsverzoeken</i>	<i>aantal ingediende wrakingsverzoeken</i>					
Realisatie 2009	20	27	3	12	23	85
Realisatie 2010	14	39	4	12	38	107
Realisatie 2011	15	43	7	25	17	107
Driejaarsgemiddelde	16	36	5	16	26	100
<i>Gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>	<i>aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken</i>					
Realisatie 2009	0	0	0	0	0	0
Realisatie 2010	2	2	1	0	0	5
Realisatie 2011	1	0	0	2	0	3
Driejaarsgemiddelde	1	1	0	1	0	3

Bijlage 4

Rapportage rechtbanken

Rechtbank Alkmaar	76
Rechtbank Almelo	78
Rechtbank Amsterdam	80
Rechtbank Arnhem	82
Rechtbank Assen	84
Rechtbank Breda	86
Rechtbank Dordrecht	88
Rechtbank 's-Gravenhage	90
Rechtbank Groningen	92
Rechtbank Haarlem	94
Rechtbank 's-Hertogenbosch	96
Rechtbank Leeuwarden	98
Rechtbank Maastricht	100
Rechtbank Middelburg	102
Rechtbank Roermond	104
Rechtbank Rotterdam	106
Rechtbank Utrecht	108
Rechtbank Zutphen	110
Rechtbank Zwolle-Lelystad	112

Kengetallen 2011

Rechtbank Alkmaar

De gerealiseerde productie van de rechtbank Alkmaar was in 2011 ruim 5% lager dan de productieafspraken met de Raad voor de rechtspraak. Belangrijkste oorzaak hiervoor was een lagere instroom bij Kanton.

Door een slechte aanlevering van strafzaken in het eerste halfjaar is zittingscapaciteit verloren gegaan. Dit heeft zijn effect gehad op de productiviteit. Toch heeft de rechtbank het boekjaar met een klein positief resultaat afgesloten doordat de minderproductie is gecompenseerd door lagere kosten.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

In 2011 is meegedaan aan het landelijk georganiseerde klantwaarderingsonderzoek. De uitkomsten daarvan lieten zien dat op vrijwel alle aspecten de rechtbank Alkmaar op of net boven het landelijk gemiddelde en boven de norm scoort. De uitkomsten zijn besproken en in 2012 zullen eventuele verbeteringen doorgevoerd worden.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij vrijwel alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden binnen de gestelde norm en waren de percentages voor afdoening binnen de norm en boven het landelijk gemiddelde. Uitzonderingen hierop zijn handelszaken zonder verweer, verzoekschriften handel, strafzaken MK, bodemzaken bestuur, bodemzaken belasting en kanton handelszaken zonder verweer. De doorlooptijden van de handelszaken zonder verweer waren langer omdat de rechtbank, indien nodig, zaken aanhoudt om de aanbrengrer van de zaak in de gelegenheid te stellen een verzuim te herstellen. De langere doorlooptijd bij de verzoekschriften handel kwam door een hogere dan verwachte instroom insolventierekken, waarvoor in eerste instantie de zittingscapaciteit te laag was. Eind 2011 is daar actie op ondernomen door de zittingscapaciteit te verhogen. De doorlooptijd strafzaken MK was langer omdat relatief veel zaken op zitting zijn aangehouden.

In de bestuurszaken en belastingzaken wordt sinds 2010 ingezet op het wegwerken van voorraden “oude” zaken. Het effect hiervan is zichtbaar in de doorlooptijden die ten opzichte van 2010 zijn verbeterd. Die verbetering zal zich in 2012 verder doorzetten.

De doorlooptijd kanton handelszaken zonder verweer is toegenomen door de invoering van de WGBZ, waarbij sinds 1 januari 2011 partijen eerst het griffierecht moeten voldoen alvorens de zaak in behandeling wordt genomen.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. De MK-aandelen Civiel-familie en Bestuur lagen op of boven de gestelde normen. Het MK-aandeel in strafzaken lag iets onder de norm, maar ruim boven de eigen doelstelling voor 2011. In 2011 zijn bij Straf meer MK-zaken afgedaan dan afgesproken. Samen met een lage instroom EK-zaken zorgde dat voor een hoog MK-aandeel.

Het MK-aandeel Civiel-handel voldeed aan de eigen doelstelling voor 2011, maar lag onder de gestelde norm. De norm werd binnen Civiel-handel niet gehaald omdat het aantal zaken dat op inhoudelijke gronden voor meervoudige behandeling in aanmerking komt beperkt was.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafspraken (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafspraken.

In totaal lag de in 2011 gerealiseerde productie iets onder de instroom (99%).

De bestuursafspraken in aantallen is niet gerealiseerd.

In de bestuurszaken en belastingzaken zijn meer zaken afgedaan dan ingestroomd. Bij deze zaken is ingezet op het wegwerken van voorraad. Bij bestuursrecht zijn daardoor, ten opzichte van de bestuursafspraken, minder maar zwaardere zaken afgedaan.

Bij strafrecht is de bestuursafspraken niet gehaald door een achterblijvende instroom enkelvoudige strafzaken.

Bij de Kantonzaken bleef de instroom sterk achter in de handelszaken, waardoor de afgesproken productie niet gehaald werd. In de beheerzaken zijn aan het eind van 2011 meer zaken ingestroomd dan uitgestroomd, waardoor sprake van voorraadvorming. Begin 2012 is daarop actie ondernomen.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De relatieve zaakswaarte lag hoger dan de bestuursafpraak en hoger dan landelijk gemiddeld. Bij Civiel ligt de gerealiseerde zaakswaarte boven de afgesproken zaakswaarte doordat de competentiegrenswijziging later is ingegaan dan verwacht. Dit zorgde voor een hogere uitstroom van relatief zware handelszaken. Om diezelfde reden is bij Kanton de zaakswaarte lager dan afgesproken; door het later ingaan van de competentiegrenswijziging zijn minder relatief zware handelszaken uitgestroomd.

Bij Bestuursrecht en Strafrecht is de gerealiseerde zaakswaarte hoger dan de afgesproken zaakswaarte doordat meer zaken meervoudig zijn afgedaan dan afgesproken was. In het Belastingrecht is de gerealiseerde zaakswaarte lager door een hoog aandeel afdoeningen zonder uitspraak in de uitstroom.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De totale productiviteit lag onder het landelijk gemiddelde. Dit komt vooral door een lagere productiviteit bij Strafrecht. In de eerste helft van 2011 heeft de sector Strafrecht veel last gehad van een slechte aanlevering van zaken door het Parket. Hierdoor is zittingscapaciteit verloren gegaan. In de tweede helft van 2011 is extra capaciteit ingezet om met extra zittingen toch zoveel mogelijk de afgesproken zaken af te doen. Hiernaast heeft het relatief hoge ziekteverzuim binnen de strafsector en bestuurssector zijn effect gehad op de productiviteit. Door een klein positief financieel resultaat heeft de rechtbank 2011 afgesloten met een klein eigen vermogen.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij de ondersteuning is in 2011 toegenomen en lag boven het landelijk gemiddelde. In 2011 zijn, meer dan normaal, personen langdurig (en in een aantal gevallen ernstig) ziek geweest. Een groot deel van de ziektegevallen waren niet-werkgerelateerd.

Uit de leeftijdsopbouw blijkt dat het personeelsbestand rechters ten opzichte van het landelijk gemiddelde relatief jong is. Bij de ondersteuning is de leeftijdsopbouw vergelijkbaar met de landelijk gemiddelde leeftijdsopbouw.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het aandeel rechters dat de norm voor permanente educatie (PE) heeft gehaald, is ten opzichte van 2010 gestegen, maar lag onder de norm. Het gemiddelde aantal uren permanente educatie lag wel ruim boven de 30 uur. Bij de juridische ondersteuning is het aandeel medewerkers dat de norm heeft gehaald ten opzichte van 2010 gelijk gebleven. Ook daar lag het gemiddelde aantal uren permanente educatie boven de 30 uur. Het blijft moeilijk om voor juridische medewerkers met langdurige ervaring in een rechtsgebied voldoende geschikte cursussen te vinden.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Net als landelijk is in Alkmaar het relatieve aantal klachten in 2011 toegenomen. Het percentage gehonoreerde klachten is afgenomen. Ook het aantal wrakingsverzoeken is toegenomen, wat landelijk ook een tendens is. Er zijn in 2011 geen wrakingsverzoeken gehonoreerd.

Kengetallen 2011

Rechtbank Almelo

In 2011 heeft de rechtbank Almelo 13% minder zaken afgehandeld dan in 2010, vooral veroorzaakt door veel minder verstekzaken bij kanton. Meerproductie was vooral terug te vinden bij Handelszaken inclusief insolventie, Strafzaken, Mega-strafzaken en Bestuurszaken, minderproductie bij Kanton en Vreemdelingenzaken. De rechtbank heeft het jaar afgesloten met een fors positief financieel resultaat (2,5% van de omzet), veroorzaakt door lagere kosten. Het eigen vermogen van de rechtbank is hiermee 5,4% van de gemiddelde omzet geworden. De productieresultaten zijn tot stand gekomen bij een bovengemiddelde productiviteit. Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat burgers en professionals zeer te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen zeer te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Op alle onderdelen wordt een hogere waardering dan de norm behaald en op vrijwel alle hoger dan het landelijk gemiddelde.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij vrijwel alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm of het landelijk gemiddelde voor 2011. Uitzonderingen hierop zijn de zaakscategorieën handelszaken zonder verweer waar een wetswijziging heeft plaatsgevonden zodat de norm in 2012 wordt herijkt, bodemzaken en reguliere zaken bij bestuur waar voorrang is gegeven aan afhandeling van oudere zaken. Hiernaast kennen ook meervoudige strafzaken langere doorlooptijden vanwege het nog steeds toenemend aantal aanhoudingen.

De redenen van aanhoudingen zijn divers waaronder doorwijzingen, nadere rapportages of voeging met een andere zaak. Het NIFP kent achterstanden en het OM heeft te maken met een forse reorganisatie. Veelal oorzaken waar de rechtbank Almelo geen eigen invloed op heeft. Een beperkt aantal MK-Strafzaken moest worden aangehouden omdat op dat moment sprake was van onvoldoende zittingscapaciteit. De reden daarvan was veelal, dat het appointeringsverzoek van het OM te kort voor zittingsdatum werd gedaan. Terugdringen van deze doorlooptijd, in

overleg en samenwerking met het OM, is als een van de belangrijkste speerpunten voor 2012 benoemd.

Positieve uitschieters waren scheidingszaken, belastingzaken, arbeidsontbindingen en mulderzaken.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Bij Civiel (familie) en de Vreemdelingenkamer waren er, evenals vorige jaren, nagenoeg geen zaken die voor meervoudige behandeling in aanmerking kwamen. Ook bij bestuur algemeen waren er onvoldoende zaken die op inhoudelijke grond volgens de beoordeling van de individuele rechter voor MK-behandeling in aanmerking kwamen.

Er is geen sprake van het achterblijven van kwaliteit door lagere MK-aandelen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Bij bestuursrecht was er sprake van een voorraad die weggewerkt is zodat zowel de productie ten opzichte van de instroom als ten opzichte van de afspraak hoger is. Bij de Vreemdelingenkamer is er landelijk sprake van een lage instroom maar heeft het wegwerken van de voorraad dit nog iets kunnen compenseren.

Bij kantonzaken was er uitgegaan van een zeer groot aantal verstekzaken (evenveel als in 2010). Echter dit bleek in 2010 een incident te zijn geweest waardoor de instroom zowel bij kanton als voor de rechtbank in totaal (door het grote aantal lichte zaken) veel lager is geweest.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor vier productgroepen van de rechtbank boven de afspraak, alleen voor bestuur (2%) en belasting lag deze lager. Met andere woorden: er werden over het algemeen zwaardere zaken afgedaan dan vooraf verwacht.

Bij belasting betreft het een zeer beperkt aantal zaken. Bij bestuur bestond de productie vooral uit voorlopige voorzieningen en enkelvoudige zaken (Sociale Verzekeringen en Algemene Bijstands Wet) en veel minder uit meervoudige zaken. Dat de gemiddelde zaakswaarte van de rechtbank als geheel ook boven de afspraak lag komt vooral door het lagere aantal lichte kantonzaken.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De productiviteit lag bij het gerecht boven het landelijk gemiddelde. Door een fors positief resultaat van 2,5% groeide het eigen vermogen tot 5,4% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Het deel van het eigen vermogen boven de 3% zal door de Raad worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij ondersteuning was hoger dan het landelijke gemiddelde.

In 2011 zijn, meer dan normaal, personen langdurig ziek geweest.

Het percentage vrouwen lag zowel bij rechters als bij de ondersteuning veel lager dan het landelijk gemiddelde. Hierop wordt geen actief beleid gevoerd.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken dat de rechtbank een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. Vooral de aandelen rechters boven 60 jaar en ondersteuning in de leeftijdsgroep 50-59 jaar waren relatief groot. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

De rechtbank is verhoudingsgewijs terughoudend in de doorverwijzing naar mediation. Tegenover de terughoudendheid staat het succes dat wordt bereikt, blijkend uit het percentage mediations dat is afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming (61%).

Er is sprake van een relatief hoog percentage gepubliceerde uitspraken.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal klachten ligt onder het landelijk gemiddelde. Het betroffen er 33.

Procentueel is dit veel lager dan het landelijke gemiddelde. 1 klacht was gegrond.

Er was verzuimd de klachtenregeling toe te sturen. Waar mogelijk zijn verbeteringen in de dienstverlening doorgevoerd, ook als de klacht ongegrond was.

In 2011 is 1 wrakingverzoek gehonoreerd. Er waren meer wrakingsverzoeken dan in de voorgaande jaren.

Kengetallen 2011

Rechtbank Amsterdam

In 2011 heeft de rechtbank een iets lagere productie, exclusief akten en verklaringen, gerealiseerd dan in 2010 (-1,6%). Ten opzichte van de in de bestuursafpraak overeengekomen gewogen productie komt de realisatie uit op 105%.

De productiever verschillen ten opzichte van de bestuursafpraak leveren een positief bezettingsverschil op.

De oorspronkelijke productievoorstellen van rechtbank zijn, rekening houdend met de lagere instroom, in alle sectoren met uitzondering van de strafsector gerealiseerd. Hierdoor zijn zowel een generieke korting van 1,5% als de rechtbank specifieke kortingen voor het grootste deel gecompenseerd. De instroom bleef in vrijwel alle sectoren achter bij de verwachting. Een uitzondering is de kantonsector met een stijging van 6% door een aanzienlijke toename van het aantal civiele dagvaardingszaken. Tegenvallers waren het onvoldoende nakomen door het Openbaar Ministerie (OM) van de gemaakte productieafspraken en het alleen intern kunnen benutten van de aangeboden buffercapaciteit bij de Vreemdelingenkamer.

Naast het positieve bezettingsresultaat draagt ook het positieve resultaat op de kosten bij aan het uiteindelijke resultaat.

In dit resultaat zijn de eerder genoemde OM-verliezen en de extra kosten welke samenhangen met een aantal bijzondere megazaken inbegrepen, evenals de kosten van het aanhouden van een buffercapaciteit voor vreemdelingenzaken.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

In hoofdstuk 1.2.1 is een nadere uitleg van het kengetal en de doelstellingen opgenomen.

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat procespartijen over het algemeen zeer tevreden zijn met de dienstverlening van de rechtbank. Bij de tevredenheid van de rechtszoekenden scoort de rechtbank Amsterdam op alle punten ruim boven het landelijk gemiddelde. Een punt waarover de professionele procespartijen minder tevreden zijn is de uitleg/motivering van de beslissing.

De rechtbank verkent mogelijkheden om deze score te verhogen

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

In hoofdstuk 1.2.2 is beschreven hoe de procedureduur als kengetal te bezien.

Door de sectoren civiel en kanton zijn de normen voor 2011 over het geheel genomen gerealiseerd en zelfs overstegen. De stijgende lijn van de voorafgaande jaren is vastgehouden. De handelszaken met verweer binnen 1 jaar bij de sector civiel scoren laag ten opzichte van de norm. Dit is een landelijk fenomeen. De handelszaken met verweer bij de sector kanton blijven achter. De reden hiervoor is dat de effectenlease zaken een negatief effect hebben op de gepresenteerde cijfers.

De strafsector toont in de categorieën politierechterzaken en raadkamerzaken zonder hechtenis een stijging ten opzichte van de cijfers van 2010. De sector bestuursrecht toont een aanzienlijke verbetering van de doorlooptijden. Dit is een direct gevolg van de Nieuwe Zaaksbehandeling.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Binnen de sector strafrecht wordt 15% van de zaken meervoudig afgedaan.

Hiermee wordt voldaan aan de landelijke norm. Voor handelszaken is een stijging waar te nemen van het aantal MK-zaken in 2011 (8%) ten opzichte van 2010 (5%). Voor de sector bestuursrecht/vreemdelingsrecht is het percentage MK-zaken 7%.

De sector voldoet ook dit jaar niet aan de norm van 10%. De start van de Nieuwe Zaaksbehandeling, evenals een tekort aan geschikte zaken, heeft een negatieve invloed gehad op het MK-percentage in de sector bestuursrecht.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

In hoofdstuk 1.3.1 is een nadere uitleg te vinden.

In totaal is de in 2011 gerealiseerde productie vrijwel gelijk aan de instroom (101%), de uitstroom in aantallen lag 7% boven de bestuursafpraak. Met ingang van 2010 vindt de financiering op basis van de gewogen productie plaats.

Ten opzichte van de in de bestuursafpraak overeengekomen gewogen productie komt de realisatie uit op 105%.

Gemiddelde werklust per zaak (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gewogen productie is gedeeld door het aantal afgehandelde zaken. In hoofdstuk 1.3.2 is een omschrijving te vinden.

De gerealiseerde gemiddelde werklust per zaak lag vrijwel op het niveau van de afspraak, hoewel er per productgroepen variaties zijn. Ten opzichte van 2010 is de gemiddelde werklust evenals in het vorig jaar met rond de 10% gestegen.

Uurtarieven, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is uitgedrukt in gerealiseerde uurtarieven. Deze worden vergeleken met de landelijk vastgestelde uurtarieven. Een andere productiviteits-indicator is de arbeidsproductiviteit. Dit is de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. In hoofdstuk 1.3.2 worden beide productiviteits-indicatoren toegelicht.

De totale productiviteit steeg tot boven het landelijk gemiddelde. Ook is in Amsterdam door de sector Civiel productie voor andere rechtbanken afgedaan. Daarnaast kent Amsterdam een aanzienlijke productie in de zaaksgroepen die niet in de uurtarieven zijn meegenomen (bijvoorbeeld: bijzondere tuchtkamers en Megastrafzaken).

Afgezet tegen een bij de bestuursafpraak begroot tekort leveren het productie- en het kostenresultaat per saldo een positief resultaat. De rechtbank start het jaar 2012 met een Eigen Vermogen van 0,8% van de gemiddelde omzet.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.4.

Blijvende aandacht voor het ziekteverzuim resulteerde in een verzuimpercentage dat voor de rechters een daling laat zien (van 2,9% naar 2,3%) en voor het ondersteunend personeel een beperkte stijging naar 5,4%.

Het percentage 23% rechters op het totaal personeel bleef gelijk ten opzichte van vorig jaar.

In de rechtbank Amsterdam werken er meer vrouwelijke dan mannelijke rechters: 59% is vrouw. Bij de ondersteuning is zelfs 75% vrouw.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Achtergronden zijn te vinden in hoofdstuk 1.5.1.

74% van de rechterlijke ambtenaren en 72% van de gerechtsambtenaren heeft de norm voor permanente educatie van 30 uur gehaald.

In 2011 heeft de rechtbank Amsterdam meer uitspraken op rechtspraak.nl gepubliceerd dan in 2010.

Het aantal uitspraken in zaken waarin doorverwijzing naar mediation heeft plaatsgevonden lag 2 promille onder het landelijke gemiddelde. Een verklaring is dat de sector bestuursrecht geen belastingzaken behandelt, terwijl het aantal doorverwijzingen naar mediation in deze zaakscategorie hoog is. Van oktober 2010 tot mei 2011 is in Amsterdam succesvol geëxperimenteerd met mediation naast strafrecht. Het slagingspercentage van mediation is in 2011 meer dan 52%.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Zie voor achtergronden hoofdstuk 1.5.2.

Ten opzichte van 2010 is het aantal klachten bij de rechtbank Amsterdam licht gestegen. Het percentage gegrond verklaarde klachten is gestegen van 17% in 2010 naar 23% in 2011.

In 2011 is geen enkel wrakingverzoek gehonoreerd.

Kengetallen 2011

Rechtbank Arnhem

De rechtbank kon in 2011 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken.

De productiviteit was bovengemiddeld. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden; de duur van de procedures ligt, met uitzondering van enkele procedures, binnen de norm. De rechtbank sloot 2011 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het geheel genomen tevreden zijn over de dienstverlening van de rechtbank. De tevredenheid over doorlooptijden is gelijk gebleven met het resultaat van het KWO uit 2006. De ontevredenheid is zelfs met 2% is gedaald (van 20 naar 18% ontevreden). De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nog niet is gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij bodemzaken vreemdelingen, bodemzaken belasting lokaal en rijk, strafzaken MK, Mulderzaken, handelsverstekken, handelsrekest en beëindiging faillissementen is de norm niet gehaald. Voor het niet behalen van de normen, golden verschillende oorzaken. Voor vreemdelingenzaken gold dat in voorgaande jaren een groot aantal niet is behandeld in afwachting van uitspraken van andere rechterlijke instanties. Daarnaast zijn 49% meer AC-zaken binnengekomen dan was afgesproken. Er is veel capaciteit op deze zaken gezet, vanwege het spoedeisende karakter van deze procedures.

Bij de belastingkamer viel enerzijds de instroom hoger uit dan was geprognosticeerd en anderzijds is het door capaciteitsproblemen (ziekte) niet mogelijk gebleken om de voorraad terug te dringen. Bij meervoudige strafzaken vormde de hoge aanhoudingspercentages en de duur van het herplannen van de aangehouden zaken een knelpunt.

Bij handelsverstekken werden de zaken, na het herstel van eventueel verzuim, op 4 weken gepland. Inmiddels is dit werkproces herzien en worden zaken binnen de normtijd gepland na binnenkomst. Bij Mulderzaken is – met name voor

buitenkantlocaties – gekozen voor een efficiënte zittingsplanning (volle zittingen) in plaats van een planning waarbij de doorlooptijdnorm wordt gehaald.

Bij de handelsrekest wordt de oorzaak onderzocht en bij het beëindigen van de faillissementen is geen bijzondere reden aanwijsbaar.

De rechtbank blijft in 2012 streven naar het verkorten van de doorlooptijden.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

In 2011 zijn er door de sectoren over het algemeen evenveel zaken afgedaan als zijn ingestroomd. Met uitzondering van civielrecht bleef de gerealiseerde productie achter op de bestuursafspraken. Bij bestuursrecht zijn meer meervoudige zaken afgedaan dan afgesproken. Het gevolg hiervan is dat het aantal afgedane zaken in absolute zin lager was dan afgesproken, maar dat de gemiddelde zaakswaarde beduidend hoger was dan de afspraak. De instroom van vreemdelingenzaken lag fors onder de afspraak. Bij belastingzaken is het door bezettingsproblemen niet gelukt om de voorraad te verkleinen. Bij strafzaken is capaciteit verloren gegaan door slecht gevulde zittingen en doordat het OM het convenant niet is nagekomen. Bij kanton bleven vooral de instroom handel en kort geding achter bij de verwachtingen.

Gemiddelde zaakswaarde (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde werklust per zaak lag bij strafzaken (minder MK), belastingzaken (meer WOZ-zaken) en kanton (minder zaken naar civiel als gevolg van de competentiegrenswijziging) onder de afspraak. Er werden dus verhoudingsgewijs lichtere zaken afgedaan dan vooraf was verwacht. Bij de sector bestuursrecht lag de gemiddelde zaakswaarde hoger dan verwacht als gevolg van het groter aandeel MK-zaken.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De verhouding tussen omzet en kosten bedroeg 100:95. Ten opzichte van de vorige jaren is dit een (nog) beter resultaat. Ook ten opzichte van het landelijke gemiddelde is dat een prima prestatie. Het gunstige financiële resultaat is het gevolg van kostenbesparingen en efficiencywinst. Het beleid van de rechtbank was er op gericht om met deze besparingen o.a. een voorziening te kunnen treffen voor de verwachte reorganisatiekosten. Eind november bleek dat echter niet mogelijk, waardoor het financieel resultaat hoger uitviel dan verwacht.

De arbeidsproductiviteit was gemiddeld en vertoont een constant beeld.

Omdat de rechtbank een positief financieel resultaat heeft behaald, is het eigen vermogen in stand gebleven. Door het positieve resultaat groeide het eigen vermogen tot 8,7% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Het deel van het eigen vermogen boven de 3% zal door de Raad worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij de ondersteuning was hoger dan het landelijke gemiddelde. In 2011 is, meer dan gemiddeld, een aantal functionarissen langdurig ziek geweest. Het aandeel rechters en het aandeel man/vrouw evenals de leeftijdsopbouw ligt grotendeels rond het landelijk gemiddelde

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het aandeel rechters en juridisch medewerkers dat de norm voor permanente educatie (PE) heeft gehaald, lag met 83% onder de norm. Sectorwisselingen en ziekteverzuim/zwangerschap speelden een rol. Voorts was het moeilijk om geschikte cursussen te vinden voor oudere juridische medewerkers.

Het aantal doorverwijzingen naar mediation lag met 8 promille op het landelijk gemiddelde. In ruim 58% van de doorverwezen zaken werd (gedeeltelijk) overeenstemming bereikt tegenover een landelijk gemiddelde van 54%.

In 2011 is het aantal publicaties gestegen tot 25 promille. Net als in voorgaande jaren lag dit promillage fors boven het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal klachten per 10.000 zaken is gestegen van 8,0 naar 9,0. Het belang van dit kengetal is relatief klein, omdat geen rekening wordt gehouden met het aantal klagers. Het percentage gehonoreerde klachten van 16% ligt onder het landelijk gemiddelde van 19%. De gegrond verklaarde klachten betroffen voornamelijk administratieve onzorgvuldigheden. Inmiddels zijn maatregelen genomen om dit soort klachten in de toekomst te voorkomen.

De wrakingskamer heeft alle verzoeken afgewezen. Twee rechters hebben in een wraking berust.

Kengetallen 2011

Rechtbank Assen

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek laat een positief beeld zien. Zowel de rechtzoekenden als de professionals gaven de rechtbank een score boven het landelijk gemiddelde. Een werkgroep voerde een analyse uit op de resultaten van het onderzoek en stelde een aantal verbeterpunten vast, vooral gericht op bereikbaarheid en privacy.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Het deel procedures dat wordt afgerond binnen de doorlooptijdnormen lag bij de productgroepen Civiel, Familie en Kanton vrijwel allemaal op of boven het landelijk gemiddelde. Dit is conform het beeld van de laatste jaren. Door verlenging van de termijn naar 4 weken was de norm van de doorlooptijd bij verstekzaken niet haalbaar.

De sector bestuur realiseerde de doorlooptijd van voorlopige voorzieningen volgens de afspraak. Om gereed te zijn voor de invoering van de nieuwe ZaaksBehandeling (NZB) met ingang van januari 2012 legde de sector de nadruk op het wegwerken van oude voorraden. Daardoor waren de doorlooptijden hoog en zijn de normen niet gehaald.

De strafsector maakte in oktober de keuze om vorderingen verlenging TBS- en PIJ-zaken niet meer als raadkamerzaak maar als MK-zaak te boeken. Dit gebeurde met terugwerkende kracht tot 1 januari 2011. In het registratiesysteem betekende dit een nieuwe uitstroombdatum, hetgeen leidde tot fictief langere doorlooptijden. Hierdoor lijkt het dat de sector de norm niet haalde.

De strafsector haalde de norm bij politierechterzaken niet door storingen in het primair processysteem en een laat registratiemoment van het RM-akkoord.

Voor de storingen diende de sector een incident in. Ook zijn nieuwe afspraken gemaakt over het registratiemoment van het RM-akkoord.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Ten opzichte van de percentages van vorig jaar was er in alle categorieën een stijging van het MK-percentage te zien. Bij handel, familie en de vreemdelingenkamer bleef de rechtbank achter bij norm. De oorzaak lag in het feit dat zich te weinig MK-waardige zaken aandienden.

Bij bestuur algemeen werd als enige categorie de landelijke norm gehaald.

Straf realiseerde vrijwel de landelijke norm.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De rechtbank deed dit jaar 97% van de ingestroomde zaken af. Oorzaak van de achterblijvende uitstroom lag vooral bij kanton door een hoog, niet-werkgerelateerd, ziekteverzuim.

De instroom van zaken was dit jaar over het geheel genomen iets lager dan verwacht. Dit komt voor het grootste deel door een lagere instroom handelszaken bij kanton. De productieafpraak voor kanton familie is niet realistisch gebleken.

De productie van Civiel recht, Bestuursrecht en Strafrecht lag boven de afspraak.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

In de productgroepen Civiel recht en Vreemdelingenkamer werden gemiddelde zwaardere zaken afgedaan dan vooraf verwacht, in de productgroepen Bestuursrecht, Strafrecht en Kantonzaken gemiddelde lichtere.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte van de rechtbank totaal lag aanzienlijk boven de bestuursafpraak, voornamelijk doordat de productie kanton veel lager uitviel dan afgesproken.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De kostenproductiviteit van de totale rechtbank lag op het zelfde niveau als in 2010, maar onder het landelijk gemiddelde. De kostenproductiviteit is negatief beïnvloed door een hoog ziekteverzuim, veel opleidingsinspanningen, de uitvoering van het seniorenbeleid, hoge overheadkosten en inzet voor werkzaamheden met betrekking tot de voorbereidingen voor de Herziening Gerechtelijke Kaart.

De relatieve arbeidsproductiviteit was met 110% hoog, net als in voorgaande jaren. De rechtbank boekte een negatief resultaat door hoge personele kosten als gevolg van de uitstroom en vervanging van senioren, lagere opbrengsten door minder productie, hoge kosten voor het programma Rechtbank Noord Nederland en een reorganisatievoorziening in verband met de overheveling van processen naar het Landelijk Diensten Centrum Rechtspraak.

Het negatieve resultaat leidde tot een negatief eigen vermogen van 2,1% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. De rechtbank diende een verzoek in bij de Raad tot aanvulling van het eigen vermogen op basis van de specifieke afspraak over het senioren beleid én de hardheidsclausule in verband met een lagere instroom van vreemdelingenzaken.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij rechters steeg ten opzichte van vorige jaren en was hoger dan het landelijk gemiddelde. In 2011 was sprake van meer frequent verzuim dan normaal én was een rechter langdurig ziek. De rechtbank beschouwt dit hoge percentage als een incident.

Bij de ondersteuning was het ziektepercentage hoger dan vorig jaar en het landelijk gemiddelde. De oorzaak ligt hier vooral in niet-werkgerelateerd verzuim.

De verdeling man – vrouw sluit zowel bij de rechters als bij het ondersteunend personeel aan bij het landelijk gemiddelde.

De leeftijdsopbouw bij de rechters laat zien dat er veel senioren werkzaam zijn bij de rechtbank: bijna 65% van de rechters stroomt de komende 15 jaar uit. In 2010 ontwikkelde de rechtbank hiervoor een seniorenbeleid. Ten opzichte van vorig jaar is al een verbetering van het percentage '60 jaar en ouder' opgetreden.

Bij de ondersteuning is sprake van een evenwichtiger leeftijdsopbouw.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

De rechtbank haalde de norm voor permanente educatie niet. De oorzaken lagen in hoge werkdruk, ziekte, annulering van opleidingen door SSR en personeelsmutaties. Voor een stabiele formatie bij een aantal sectoren is het cursusaanbod ook niet afwisselend genoeg om ieder jaar de norm te halen.

Het aantal doorverwijzingen naar mediation is al jaren stabiel en ligt boven het landelijk gemiddelde. Het percentage met een overeenkomst nam sterk af door het doorverwijzen van relatief zwaardere problematiek naar mediation.

De publicatiegraad ligt net boven het landelijk gemiddelde. Bij de sector civiel/kanton zijn acties uitgezet om het percentage gepubliceerde uitspraken nog te verhogen.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal klachten steeg in 2011 naar 10,7 per 10.000 zaken en ligt ruim boven het landelijk gemiddelde. De gegrond verklaarde klachten betroffen voornamelijk de duur van het administratieve proces.

Opvallend was de toename van het aantal klachten dat gericht was op de inhoud van de beslissing. Deze klachten werden niet-ontvankelijk verklaard, daar dit buiten het bereik van de klachtenregeling valt.

Het aantal wrakingen nam af en geen van de wrakingsverzoeken werd gehonoreerd.

Kengetallen 2011

Rechtbank Breda

De rechtbank kon in 2011 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. De productiviteit was bovengemiddeld en het ziekteverzuim was laag. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden en de duur van de procedures ligt, met uitzondering van de procedures met de langste doorlooptijd, binnen de norm. De rechtbank sloot 2011 af met een klein positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over het algemeen tevreden zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Aandachtspunt is het inkorten van de duur van de procedure, maar dit is tevens een landelijk aandachtspunt.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

De teams kanton en familierecht behalen de gestelde norm voor doorlooptijden. Mulderzaken blijven ruim achter omdat binnen de teams verschillende werkwijzen worden gehanteerd. Dit is een verbeterpunt voor 2012.

Bij het team handelsrecht is het niet realiseren van de norm te wijten aan het nieuwe griffierechtenstelsel, waardoor verstekzaken voortaan op een termijn van 5 weken worden afgedaan. In een groot aantal faillissementen blijkt meer dan drie jaar nodig te zijn om het faillissement af te kunnen wikkelen, waardoor de norm (90% binnen 3 jaar) hier niet reëel is. Door het te laat inplannen van strafzaken worden normen niet gehaald. Bij het team belastingrecht worden de langere doorlooptijden veroorzaakt door clusters met procedures die een lange doorlooptijd hebben.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Het team handelsrecht heeft de norm niet gehaald door een tekort aan MK-waardige zaken: alle zaken die zich op inhoudelijke gronden lenen voor behandeling door de meervoudige kamer zijn MK behandeld.

De norm voor team familierecht is landelijk ter discussie gesteld; 5% is niet

realistisch gebleken. De verwachting is dat deze naar beneden wordt bijgesteld. Voor team strafrecht geldt dat er zaken zijn die een heel jaar zijn aangehouden en/of niet zittingsrijp zijn. Dit is van invloed op het resultaat, waardoor de norm niet is gehaald.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Er is geen directe verklaring voor de afwijking van de productie ten opzichte van de instroom bij team strafrecht. De instroom is afhankelijk van het OM.

De productie van team belastingrecht lag beduidend hoger dan de afspraak doordat een aantal clusters is behandeld. Daarbij stromen meerdere zaken over hetzelfde onderwerp uit en dat levert relatief een grote productie per zitting op.

Door de overdracht van de ambtenarenzaken aan rechtbank Middelburg (en later de terugkomst van ambtenarenzaken vanuit Middelburg) zijn in 2011 minder ambtenaren- en MK-zaken afgedaan. Omdat in plaats van deze zittingen meer ander-soortige EK-zittingen zijn gehouden en voorlopige voorzieningen zijn uitgesproken is de totale productie van het team bestuursrecht desondanks ruimschoots gehaald.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

Het team belastingrecht heeft enkele clusters behandeld, zowel in zware als lichte zaken, waarbij het aandeel lichte zaken veel groter is geweest dan het aandeel zwaardere zaken. De behandeling van clusters levert relatief een grote productie per zitting op.

Voor de teams kanton geldt dat het aandeel lichtere zaken weliswaar hoger lag dan vooraf verwacht, maar lager dan landelijk gemiddeld.

Het team bestuursrecht heeft minder zware (MK- en ambtenaren)zaken afgedaan dan opgenomen in de bestuursafpraak en meer EK-zittingen en voorlopige voorzieningen gedaan.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De totale productiviteit ligt met 102% iets boven het landelijk gemiddelde (101%). De arbeidsproductiviteit (103%) ligt boven het landelijk gemiddelde (100%). Het financieel resultaat als percentage van omzet is bijna gelijk aan het landelijk gemiddelde. Het eigen vermogen is 1,5%.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij rechters ten opzichte van 2009 en 2010 met 1% gedaald naar 3,7%; het ziekteverzuim GA is nagenoeg gelijk gebleven (4,7% in 2011). De leeftijdscategorie rechters van 60 jaar en ouder laat in de afgelopen jaren een stijgende lijn zien van 9% in 2007 naar 18% in 2011, en ligt daarmee 3% boven het landelijk gemiddelde. Voor gerechtsambtenaren geldt dat dit percentage stabiel is.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het percentage rechters en ondersteuners dat de PE-norm haalt ligt op 90%. De publicatiegraad is ten opzichte van 2010 met 5 promillepunten gestegen en ligt daarmee op het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

In 2011 zijn drie wrakingsverzoeken gehonoreerd en besproken met betrokken rechters.

Kengetallen 2011

Rechtbank Dordrecht

De rechtbank kon in 2011 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. De productiviteit lag iets onder het landelijk gemiddelde, de voorraad zaken nam af en het ziekteverzuim was laag. Rechtzoekenden en professionals zijn over het algemeen tevreden en de duur van de procedures ligt in het merendeel van de zaakscategorieën binnen de norm. De rechtbank sloot 2011 af met een klein positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de professionals en de rechtzoekenden over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. De rechtzoekenden zijn minder tevreden over het inlevingsvermogen van de rechter en de doorlooptijden van de procedures. De tevredenheid is licht verslechterd ten opzichte van het vorige onderzoek (in 2006). De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

In het merendeel van de zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2011. De grootste uitschieters die niet aan de norm voldeden zijn: faillissementen, strafzaak bij de kinderrechter (EK), bodemzaken bestuur, bodemzaken vreemdelingen, bodemzaken belasting. Ten aanzien van de laatste drie genoemde categorieën is wel een zeer duidelijke verbetering te zien ten opzichte van 2009 en 2010.

De rechtbank verwacht in 2012 de verbeteringen voort te zetten en in meer zaakscategorieën aan de norm te voldoen.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. De MK-aandelen Civiel handel (3%) en Bestuur algemeen (8%) liggen onder de norm van 10% voor 2011. Het aanbod van zaken leent zich in de praktijk niet altijd voor een meervoudige behandeling.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafsprak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafsprak.

De rechtbank heeft 98,5% van de gewogen productieafspraken gerealiseerd.

Op zaaksaantallen is 92% gerealiseerd. Rechtbankbreed is de instroom bijgehouden en de voorraad iets gedaald.

Voor de productgroepen bestuursrecht, vreemdelingenkamer en kantonzaken geldt dat de instroom is achtergebleven bij de voorspellingen. Ook het OM heeft minder (straf)zaken aangebracht dan was afgesproken. Een achterblijvende uitstroom in deze productgroepen is hiervan het gevolg.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor vijf productgroepen van de rechtbank onder de afspraak: er werden verhoudingsgewijs lichtere zaken afgedaan dan vooraf verwacht. Dit was vooral een gevolg van het aanbod van zaken. De gemiddelde zaakswaarte van de rechtbank als geheel lag hoger dan de afspraak.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en

Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De totale productiviteit (als percentage van het landelijk gemiddelde) bedroeg 99%. Binnen de productgroep belastingrecht blijft de totale productiviteit meer dan 5% achter bij het landelijk gemiddelde (realisatie 78%).

De relatieve arbeidsproductiviteit is ten opzichte van 2010 met 5 procentpunt verbeterd, maar blijft nog licht achter bij het landelijk gemiddelde. Het financiële resultaat als percentage van de omzet bedraagt 1,2%. Het eigen vermogen bedraagt 1,2% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaren.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij rechters was lager dan het landelijke gemiddelde, het ziekteverzuim bij de ondersteuning was hoger. In 2011 zijn in de ondersteuning, meer dan normaal, personen langdurig ziek geweest. Het percentage rechters en het percentage vrouwen dat het rechtersambt bekleedt, lag rond het landelijk gemiddelde. Ten aanzien van het relatieve aandeel vrouwen binnen de ondersteuning ligt het percentage, evenals de voorgaande jaren, fors hoger dan het landelijk gemiddelde. Uit de leeftijdsopbouw is op te maken dat de aandelen 50+-ers en 60+-ers bij de rechtbank, zowel onder de rechters als de ondersteuning, nagenoeg gelijk zijn aan de gemiddelden van de rechtbanken.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het aandeel rechters en juridisch medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald voldeed niet aan de doelstelling voor 2011. De resultaten per productgroep liepen zeer uiteen, zowel bij rechters als juridisch medewerker. De belangrijkste oorzaken zijn gelegen in de prioriteiten die gesteld zijn ten aanzien van productie, de methode van normering en het uitvoeren van de registratie.

De rechtbank heeft verhoudingsgewijs veel doorverwezen naar mediation. Het percentage mediationpogingen afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming is met 61% hoger dan gemiddeld (54%).

Het aantal publicaties is ten opzichte van 2010 gedaald en ligt, binnen een marge van 3 promillepunten, gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 gedaald naar 6,7 per 10.000 zaken.

De gegrond verklaarde klachten (30%) betroffen voornamelijk klachten over tijdigheid en bejegening.

In 2011 is één wrakingsverzoek gehonoreerd.

Kengetallen 2011

Rechtbank 's-Gravenhage

De rechtbank kon in 2011 het ingestroomde zaaksaanbod in nagenoeg alle rechtsgebieden verwerken. In de meeste rechtsgebieden kon zelfs gewerkt worden aan het (deels) wegwerken van bestaande voorraad. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden. De rechtbank sloot 2011 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over het algemeen tevreden zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Wel was men over de doorlooptijden nog wat minder te spreken. Ook de begrijpelijkheid en leesbaarheid van vonnissen is volgens professionals nog voor verbetering vatbaar terwijl burgers liever meer gelegenheid zouden krijgen om hun verhaal te doen. In 2012 organiseert de rechtbank 's-Gravenhage klantenpanels om te achterhalen hoe deze onderdelen verbeterd kunnen worden.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

In de meeste categorieën zijn de normen voor de doorlooptijd gehaald. De normen voor faillissementen, verzoekschriftprocedures handel, (eenzijdige) scheidingszaken, vreemdelingenzaken en rijksbelasting zijn echter niet gehaald, omdat is ingelopen op de voorraad oude zaken. Hierdoor is de gemeten doorlooptijd (tijdelijk) hoog. Op termijn heeft het wegwerken van deze oude voorraad wel een positief effect op de doorlooptijden.

Daarnaast is het aantal handelszaken zonder verweer dat binnen de norm wordt afgedaan niet voldoende. Toch presteert de rechtbank 's-Gravenhage hier boven het landelijke gemiddelde.

Bij geregelde arbeidszaken is tijdelijk niet aan de norm voldaan in verband met een vacaturestop aan het begin van het jaar. Deze vacaturestop was ingevoerd in verband met een verwachte daling van de toekomstige instroom.

De doorlooptijden van politierechterzaken voldoen niet aan de norm door het hoge aanhoudingspercentage.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Door het streven om de doorlooptijd in civiele zaken te verbeteren, was er veel rechtercapaciteit nodig voor de comparities na antwoord. Hierdoor was er verminderde capaciteit om MK-zittingen te organiseren. Bij familiezaken is de norm niet gehaald, maar het percentage ligt boven het landelijk gemiddelde. Bij strafzaken is de landelijke norm niet gehaald. Dat komt omdat het Openbaar Ministerie (OM) niet voldoende MK-zaken kon aanleveren. De afspraak die met het OM is vastgelegd in een convenant is wel gehaald.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Ten opzichte van de bestuursafpraak is de productie bij vreemdelingenzaken (85%) en bij kanton (97%) niet gehaald. Dit is te wijten aan een terugloop van de instroom. Bij de vreemdelingenkamer was voornamelijk sprake van een sterk achterblijvende instroom van de zgn. Dublinzaken. Bij de productgroep kanton viel vooral de afname van het aantal aangebrachte dagvaardingszaken door grote verzekeraars op.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

Bij drie productgroepen lag de gemiddelde zaakswaarte beneden het landelijk gemiddelde. Alleen bij de productgroep kanton lag de gemiddelde zaakswaarte ook beneden de bestuursafpraak. Dit betekent dus dat er relatief veel lichte kantonzaken zijn afgedaan. Doordat in de (relatief lichte) productgroep kanton de afspraak in aantallen niet is gehaald (zie tabel 8) en in de overige productgroepen wel, pakt de zaakswaarte rechtbankbreed hoger uit dan de afspraak.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De relatieve kostprijsratio van de rechtbank komt uit op 100%, wat betekent dat de werkelijke lokale productiekosten overeen komen met de financieringswaarde.

Door een flink positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 7,0% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Het deel van het eigen vermogen boven de 3% zal door de Raad worden afgeroomd.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

De publicatiegraad was met 11 promille lager dan het landelijk gemiddelde.

De PE-norm is niet gehaald. Dit heeft diverse oorzaken. Niet altijd waren er voldoende geschikte cursussen beschikbaar. Daarnaast geldt de norm ook voor medewerkers die (langdurig) afwezig zijn geweest vanwege bijvoorbeeld zwangerschap, ziekte of levensloopverlof. Bovendien tellen medewerkers die gedurende een jaar instromen even zwaar mee in het percentage. Hierdoor is het erg lastig om de norm van 100% te halen.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 gestegen naar 8,7 per 10.000 zaken. Hiervan werd 33% gegrond verklaard. De gegrond verklaarde klachten betroffen voornamelijk administratieve fouten of gingen over doorlooptijd en bejegening. Zoals hierboven beschreven heeft de verbetering van de doorlooptijd sterk de aandacht van de rechtbank. Voor de overige klachtencategorieën geldt dat er maatregelen genomen zijn ter verbetering van de organisatie, bijvoorbeeld door het wijzigen van werkinstructies, aanpassing van de tekst op de website, verbetering van communicatie en informatieverstrekking.

In 2011 zijn 3 wrakingverzoeken gehonoreerd. In deze drie gevallen was de wrakingskamer van mening dat de schijn van vooringenomenheid diende te worden voorkomen en dat het derhalve de betreffende wrakingsverzoeken diende te honoreren. Het eerste verzoek ging om het niet willen verplaatsen van een zittingsdatum om redenen die de onpartijdigheid van de rechter in twijfel trokken.

Het tweede verzoek betrof het afwijzen van een stemherkenningsonderzoek in een strafzaak. Het derde verzoek betrof het, na een eerder (niet toegewezen) wrakingverzoek, onmiddellijk op de rol plaatsen van een zaak voor vonnis. Hierdoor waren

partijen niet meer in de gelegenheid om nadere punten aan te dragen, terwijl uit het proces-verbaal bleek dat zij hier nog wel recht op hadden.

Kengetallen 2011

Rechtbank Groningen

De rechtbank kon in 2011 het zaaksaanbod verwerken en de achterstanden bij de Vreemdelingenkamer wegwerken. De gemiddelde productiviteit per fte blijft op een goed niveau. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden over de rechtbank. De rechtbank kende beperkt negatief financieel resultaat over 2011.

Dit houdt vooral verband met extra gemaakte kosten in verband met de vorming van een voorziening voor reorganisatiekosten en kosten ter voorbereiding op herziening gerechtelijke kaart. De rechtbank houdt wel een positief eigen vermogen na verrekening van dit verlies.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Over de doorlooptijden van de procedures was men minder tevreden, al is de tevredenheid hier wel verbeterd ten opzichte van het vorige onderzoek (in 2005). De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij de meerderheid van de zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2011. Bij beëindiging faillissementen werd de norm niet gehaald. De doorlooptijd was echter beter dan het landelijk gemiddelde.

De doorlooptijden van bodemzaken vreemdelingen- en handelszaken verweer binnen 1 jaar krijgen extra aandacht binnen de rechtbank. De realisatie was vanwege achterstanden langer dan de afgesproken norm. Er is wel een duidelijke verbetering te zien vergeleken met voorgaande jaren in deze categorieën.

Bij bodemzaken bestuursrecht binnen 1 jaar is de norm niet gehaald in 2011.

Wel is de realisatie één van de betere vergeleken met de andere rechtbanken en gunstiger dan het landelijke gemiddelde. Landelijk wordt in 2012 de Nieuwe Zaaksbehandeling voor bestuurszaken ingevoerd. In Groningen werkt men sinds 2010 naar de nieuwe werkwijze toe.

De norm voor politierechterzaken is niet gehaald. Technische problemen met het primair processysteem hebben hier een negatief effect op gehad. De rechtbank verwacht een verbetering in 2012.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Het MK-percentages bij handelszaken lag beneden de norm maar boven het landelijk gemiddelde. Er is een duidelijke stijging te zien vergeleken met 2010.

Bij familiezaken was het MK-percentages gelijk aan de landelijke norm.

Binnen bodemzaken bestuur is een kleiner aandeel zaken meervoudig afgedaan dan de norm. Dit was het gevolg van een het lage aantal MK-waardige zaken in de instroom.

Bij de Vreemdelingenkamer zijn slechts enkele zaken meervoudig afgedaan.

Het aandeel zaken met principiële of rechtsvormende aspecten is hier door de jaren heen klein.

Het MK-aandeel bij strafzaken was gelijk aan de landelijke norm en hoger dan het landelijke gemiddelde.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

In 2011 zijn geen achterstanden ontstaan.

Bij vreemdelingenzaken is de voorraad verder verkleind en de achterstand weggewerkt in 2011.

Bij kantonzaken was de uitstroom hoger dan de instroom. Dit is toe te schrijven aan de momentopname van de voorraden verstekzaken eind van het jaar en niet aan achterstanden.

Bij alle sectoren behalve strafrecht zijn er minder zaken afgedaan dan afgesproken met de Raad. Dit kwam door de lagere instroom. Er zijn vooral minder handelszaken kanton ingestroomd dan verwacht. De lagere instroom van vreemdelingenzaken kon deels gecompenseerd worden door het wegwerken van achterstanden.

Van strafzaken was er een hogere in- en uitstroom van zowel enkelvoudige als meervoudige zaken.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag bij alle sectoren behalve bestuursrecht hoger dan de afspraak. Dat betekent dat er verhoudingswijze zwaardere zaken zijn afgedaan dan verwacht. Bij bestuursrecht was dit niet het geval vanwege een lager aantal meervoudig afgedane zaken. Dat de afgedane zaken zwaarder waren komt door het aanbod van zaken; daar waar de instroom lager was dan verwacht is dit vaak te wijten aan het feit dat er minder lichte zaken werden aangebracht.

Vergeleken met het landelijke gemiddelde is de zaakswaarte van de rechtbank als geheel in Groningen laag. Dit komt door het grote aandeel lichte kantonzaken.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De relatieve kostenproductiviteit lag iets onder het landelijke gemiddelde. Dit is vooral toe te schrijven aan de hogere kosten die gemaakt zijn in 2011. De twee belangrijkste factoren hierbij waren de voorbereidingskosten van de herziening gerechtelijke kaart en de reorganisatiekosten voor de centralisatie van bepaalde bedrijfsvoeringstaken.

De relatieve arbeidsproductiviteit per fte was – net als voorgaande jaren – hoger dan het landelijke gemiddelde.

Er is een negatief resultaat gerealiseerd dat binnen het eigen vermogen kon worden opgevangen.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim van rechters blijft op een hoger niveau vergeleken met het landelijke gemiddelde. Het percentage verzuim van ondersteunend personeel is lager dan voorgaande jaren en het landelijke cijfer.

Het percentage vrouwen bij rechterlijke ambtenaren wijkt nauwelijks af van het landelijk gemiddelde. Bij ondersteunend personeel werken naar verhouding minder vrouwen dan gemiddeld bij andere rechtbanken.

Net als voorgaande jaren is het aandeel rechters boven de 50 jaar en ondersteunend personeel boven de 40 jaar hoger dan het landelijke beeld.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het percentage rechters dat de norm voor permanente educatie heeft gehaald was lager dan in 2010 en het landelijke gemiddelde. Het percentage ondersteunend personeel dat de norm heeft gehaald was hoger dan de voorgaande jaren maar lager dan het landelijke gemiddelde. Het beeld blijft dat veel medewerkers de norm niet halen, hetgeen niet tot uitdrukking komt in het realisatiepercentage.

Het percentage doorverwijzingen naar mediation is op het niveau van voorgaande jaren en het landelijk gemiddelde. Het percentage zaken waarbij (gedeeltelijke) overeenstemming is bereikt is wat gedaald maar wijkt nauwelijks af van het landelijk gemiddelde.

De publicatie van uitspraken is na 2009 gestegen en blijft op dit hogere niveau.

In 2011 was dit percentage iets lager dan het landelijke gemiddelde.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten per 10.000 rechtszaken is één van de laagste in het land. Het percentage gehonoreerde klachten is eveneens laag vergeleken met het landelijke gemiddelde. Beide percentages zijn gedaald vergeleken met voorgaande jaren.

Er werd één wrakingsverzoek gehonoreerd in 2011.

Kengetallen 2011

Rechtbank Haarlem

Het jaar 2011 is in financieel opzicht voor de rechtbank Haarlem een verrassend jaar geweest.

De rechtbank is het jaar gestart zonder eigen vermogen. De ambities waren bijgesteld tot een realistisch niveau, waarbij in de productieafspraken wel de landelijke verwachtingen over de gevolgen van de kredietcrisis voor de zaaksinstroom waren meegenomen.

Eind juni is, op basis van een groot geprognosticeerd verlies, door het gerechtshof bestuur besloten tot forse ingrepen in de lopende begroting. Deze bezuinigingen hebben, direct en indirect, stevig bijgedragen aan het uiteindelijke positieve resultaat. Behalve een eindsprint in de productie is in het tweede half jaar ook uiterst strak met lopende uitgaven omgegaan. Gevoegd bij een aantal stevige meevallers heeft de algehele sfeer van zuinigheid meegebracht dat in het tweede half jaar fors op de kosten bespaard is.

Het eindresultaat is natuurlijk op zichzelf prachtig, maar de weg erheen wel lastig. De verrassende afloop kent dan ook stevige leermomenten op het terrein van productieplanning, kostenbeheersing en –prognoses. Lessen waar wij in 2012 (en verder) ons voordeel mee doen. Inmiddels zijn al maatregelen genomen om tot een betere kostenspreiding te komen. Daarnaast zijn zowel duurzaam productie-verhogende maatregelen genomen, als maatregelen die de productie beter over het jaar spreiden.

Het resultaat is ook nog eens beïnvloed door de vele inspanningen die de rechtbank heeft moeten leveren in het fusieproces met de rechtbank Alkmaar, waarvoor geen extra middelen ter beschikking zijn gesteld.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. De rechtbank scoorde voor wat betreft de rechtzoekenden op alle punten op of boven het landelijk gemiddelde. De professionals waren met een score van 68% iets minder tevreden.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij vrijwel alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2011.

Een uitzondering was de categorie handelszaken zonder verweer. Deze scoorden onder de norm maar wel hoger dan het landelijk gemiddelde. Deze score wordt negatief beïnvloed door een groot aantal aan insolventie gerelateerde zaken, waarin de Haarlemse rechter relatief vaak een besluitmoratorium uitsprekt, waarna de zaak wordt aangehouden en dus de termijn niet wordt gehaald.

Ook de doorlooptijd in de verzoekschriftprocedure handel voldeed niet aan de norm. Inmiddels is deze landelijke norm aangepast zodat verwacht mag worden dat de norm in de toekomst wel haalbaar is. De sector civiel heeft wel als enige in het land de norm van 70% binnen 1 jaar voor de handelszaken met verweer gehaald. Het percentage bodemzaken bestuur is uitgekomen op 83%; lager dan de norm maar fors hoger dan het landelijk gemiddelde. Ditzelfde geldt voor de bodemzaken belasting lokaal.

De sector straf is voor alle zaakscategorieën boven de norm én boven het landelijk gemiddelde uitgekomen.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het MK-aandeel civiel lag met 8% iets onder de landelijke norm maar wel ruim boven het landelijk gemiddelde. Verwacht wordt dat doordat de zaken relatief zwaarder zijn geworden, deze norm volgend jaar gehaald zal worden.

Het MK-aandeel familie en jeugd is uitgekomen op 2% in plaats van 5%, maar lag ook boven het landelijk gemiddelde. Deze norm is per 2012 overigens verlaagd naar 3%.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak en financieel resultaat (tabel 8 t/m 12)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De instroom van reguliere strafzaken is ook in 2011 niet conform verwachting geweest. De voortdurende afhankelijkheid van ketenpartners enerzijds en een

aantal landelijke ontwikkelingen op het terrein van criminaliteit en criminaliteitsbestrijding anderzijds veroorzaken grillige patronen in de instroom van strafzaken. Gelukkig kon de fors lagere zaaksinstroom van het 'eigen' parket, worden gecompenseerd door heel veel meer megazaken aan te trekken. Intern waren de roosterperiodes hierdoor echter groot en liep de werkdruk soms op tot een onaanvaardbaar hoog niveau. Toch kan de strafsector met grote tevredenheid terugkijken op de in 2011 geleverde prestatie.

De landelijk als gevolg van de kredietcrisis verwachte sterke toename van incasso- en ontslagzaken is in 2011 uitgebleven. De instroom in deze 'groeisegmenten' van de sector kanton bleef in ons arrondissement zelfs achter bij voorgaande jaren, waardoor in totaal substantieel minder kantonzaken instroomden. Door het volledig ontbreken van voorraden en door de korte doorlooptijden vertaalt een lagere instroom zich hier ook meteen in een evenredig lagere productie en resultaat. Daarnaast heeft 'de politiek', door eind 2010 op het allerlaatste moment de invoering van de competentiegrenswijziging met een half jaar uit te stellen, een stevige bijdrage geleverd aan het negatieve resultaat van de sector kanton.

De sectoren civiel en bestuur zijn al jaren stabiel in hun (positieve) resultaten.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Uit de leeftijdsopbouw bij de rechters is op te maken, dat de rechtbank een relatief groot aandeel 60+-ers in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken.

De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden. Daarentegen ligt het percentage 50-ers ver onder het landelijk gemiddelde.

De leeftijdsopbouw van het ondersteunend personeel is conform het landelijk gemiddelde.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het aandeel rechters dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald voldeed met 76% niet aan de doelstelling voor 2011.

Ook het aandeel bij de juridische medewerkers is met 40% ver onder de doelstelling gebleven. De oorzaak is de instelling van bezuinigingsmaatregelen halverwege 2011 waardoor de opleidingsmogelijkheden fors zijn ingeperkt teneinde de kosten omlaag en (vooral) de productie omhoog te brengen.

De rechtbank heeft verhoudingsgewijs minder zaken doorverwezen naar mediation.

Maar de zaken die zijn doorverwezen hebben meer dan gemiddeld geleid tot een (gedeeltelijke) overeenstemming.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 gestegen naar 8,9 per 10.000 zaken.

Deze groei valt te verklaren uit de recent geopende mogelijkheid om digitaal een klacht in te dienen, alsmede uit het beleid om een negatieve uiting al snel als klacht op te vatten. De gegrond verklaarde klachten betroffen voornamelijk administratieve fouten. Klachten zijn besproken in de betreffende afdelingen en leiden regelmatig tot verbetervoorstellen.

In 2011 zijn 3 wrakingsverzoeken gehonoreerd. De wrakingskamer heeft in deze gevallen geconcludeerd dat er sprake was van objectief gerechtvaardigde schijn van vooringenomenheid, dan wel dat de schijn van vooringenomenheid was gewekt. In het najaar heeft een bijeenkomst plaatsgevonden van rechters en leden van de wrakingskamer waar alle wrakingverzoeken zijn besproken.

Kengetallen 2011

Rechtbank 's-Hertogenbosch

In 2011 handelde de rechtbank 's-Hertogenbosch 9% minder zaken af dan in 2010 en 5% minder dan de gemaakte productieafsprake. Het financiële resultaat over 2011 is desondanks positief.

Uit het klantwaarderingsonderzoek en de realisatiecijfers 2011 komt doorlooptijden als belangrijkste aandachtspunt naar voren. Bij de sectoren kanton- en Civiel Familie zijn de resultaten veelal gunstiger dan de normen. Voor Civiel Handel en Straf geldt een wat genuanceerder beeld. Bij Bestuurszaken zijn de doorlooptijdnormen veelal niet zijn gehaald.

Bij de overige kengetallen scoort de rechtbank overwegend beter dan de norm en het landelijk gemiddelde. De meestal beperkte of incidentele onderschrijdingen van de norm geven geen aanleiding tot ingrijpende acties.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het landelijk gehouden klantwaarderingsonderzoek komt naar voren dat bij beide onderzoeksgroepen de scores in vrijwel alle categorieën hoger uitkomen dan de vastgestelde landelijke normen en dan de landelijke gemiddelden.

Voor de duur/de doorlooptijd van de procedure is de score bij beide respondenten wat lager dan het landelijk percentage. Voor deze categorie is echter geen landelijke norm gesteld. De rechtbank kent een projectgroep Kwaliteit, die zich ondermeer richt op het verbeteren van de score van deze categorie.

Bij de onderzoeksgroep “professionals” is het resultaat met betrekking tot de leesbaarheid van de beslissing onder de norm maar gelijk aan het landelijk gemiddelde. Binnen de rechtbank wordt aandacht besteed aan het verbeteren van de doorlooptijden. In de beleving van de justitiabelen en professionals was dit in 2011 nog niet zichtbaar. De verbeteringen zullen pas op termijn in deze onderzoeken tot uiting komen.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

In ongeveer tweederde van de zaakstromen worden de vastgestelde normen van de doorlooptijden gehaald. Hieronder wordt ingegaan op de een aantal van de meest opvallende negatieve afwijkingen.

Bij de sector Bestuursrecht is sprake van een duidelijke verbetering van de doorlooptijden ten opzichte van voorgaande jaren. Uit de laatste gegevens blijkt dat doorlooptijden en werkvoorraden zich nog steeds gunstig ontwikkelen.

Bij Handelszaken wordt op drie onderdelen de norm niet gehaald. Wel ligt hier de score boven de landelijke gemiddelden. Bij “handelszaken zonder verweer binnen 1 maand” is de score aanmerkelijk verbeterd ten opzichte van 2010. Op de beëindiging van faillissementen binnen een bepaalde termijn heeft de rechtbank betrekkelijk weinig invloed: het zijn (externe) curatoren die een faillissement afhandelen. Bij Strafrecht voldoet “strafzaken MK binnen 6 maanden” niet aan de norm. Ook hier is de score wel hoger dan het landelijk gemiddelde. De doorlooptijdmeting vindt plaats binnen het traject eerste maal op zitting – eindvonnis. Delen van dit traject bevinden zich in de OM-sfeer (o.a. bij aanhoudingen). Hierop heeft de rechtbank weinig invloed.

Bij “raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis binnen 4 maanden” (Strafrecht) en “overtredingen binnen 1 maand” (kanton) is een dalende score te zien, die ook lager uitkomt dan het landelijk gemiddelde. In overleg met het OM is nieuw beleid ontwikkeld om de doorlooptijden bij deze zaken te doen bekorten.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Alleen bij “MK afdoening in Strafzaken” is de norm gehaald.

Bij de sector Civielrecht zijn de doelstellingen voor 2011 bij handelszaken en familiezaken niet bereikt. De sector heeft in 2011 prioriteit gegeven aan de doorlooptijden door zaken enkelvoudig af te doen tenzij, op inhoudelijke gronden, meervoudige behandeling onontkoombaar was.

Bij de sector Bestuursrecht wordt dit jaar de norm wordt voor bestuurszaken vrijwel gehaald. Dit geldt niet voor belastingzaken, omdat lokale heffingen zich minder lenen voor meervoudige afdoening, en ook niet voor vreemdelingenzaken.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Bij de meeste rechtsgebieden is de productie groter dan de instroom. Slechts bij twee rechtsgebieden is de productie, minder dan 5%, kleiner dan de instroom. In drie rechtsgebieden is de productie meer dan 5% lager dan de bestuursafpraak. Voor de Vreemdelingenzaken heeft dit niet zo zeer te maken met de capaciteit, maar met een (landelijk) lagere instroom dan verwacht. Ook is de werkvoorraad hier in de afgelopen jaren zover teruggedrongen, dat de daling van de instroom niet volledig kon worden opgevangen. De instroom strafrecht, vanuit het OM, bleef achter op wat in het convenant is overeengekomen. Bij kantonzaken was sprake van een lagere instroom dan verwacht. Door de korte doorlooptijden van deze zaken vertaalt een lagere instroom zich hier in hetzelfde jaar in een lagere productie.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

In alle rechtsgebieden ligt de zaakswaarte boven de 100% en ligt die, met uitzondering van kantonzaken, ook boven de bestuursafpraak.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De totale productiviteit ligt bij bijna alle productgroepen boven het landelijk gemiddelde. Alleen kanton scoort licht onder dat gemiddelde.

Het positieve resultaat over 2011 van de rechtbank 's-Hertogenbosch, als percentage van de omzet, ligt ruim boven het gemiddelde van de rechtbanken. Omdat vorig jaar het maximaal toegestane eigen vermogen (3% van de gemiddelde omzet) al was bereikt, zal ons eigen vermogen worden afgeroomd (tot deze 3%).

De rechtbank realiseerde weliswaar minderwerk, maar daar staat tegenover dat deze is gerealiseerd met onderbezetting. De rechtbank is terughoudend geweest met het aantrekken van nieuw personeel. Daarvoor in de plaats is vaker gebruik gemaakt van tijdelijke contracten, van zogenaamde Payroll-constructies, inhuur op

basis van interim functievervulling en onderlinge bijstand. Met dit beleid wordt getracht flexibel in te kunnen blijven spelen op veranderingen in de omgeving.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim van de rechters is met 3,5% in 2011 nagenoeg gelijk aan 2010.

Het ziekteverzuim van de gerechtsambtenaren in 2011 bedraagt 5% en daalt daarmee licht ten opzichte van 2010.

Uit de leeftijdsopbouw van de rechterlijk ambtenaren blijkt een jonger personeelsbestand dan landelijk gemiddeld. Bij de gerechtsambtenaren valt op dat de categorie tot en met 39 jaar kleiner is dan het landelijke beeld.

Het percentage vrouwen is licht gestegen naar 56% voor rechterlijk ambtenaren en licht gedaald naar 70% voor de ondersteuning. Over de jaren 2008 tot en met 2011 is vooral bij de rechterlijk ambtenaren een (trendmatige) stijging in het percentage vrouwen zichtbaar en bij de ondersteuning een min of meer stabiel beeld.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Voor alle sectoren geldt dat vanwege ziekteverzuim, zwangerschaps-/bevallingsverlof, instroom en/of pensionering een norm van 100% voor permanente educatie niet haalbaar en dus niet realistisch is. De gescoorde percentages wijken niet significant af van het landelijke beeld en de realisaties in eerdere jaren.

Het aandeel zaken waarin mediation heeft plaatsgevonden, is in 2011 licht gestegen ten opzichte van 2010, maar ligt nog onder het landelijk gemiddelde. Het percentage waarin (gedeeltelijke) overeenstemming bereikt is, conform het landelijke beeld, gedaald maar nog wel boven het landelijk gemiddelde.

Het aandeel gepubliceerde zaken is in 2011 fors gegroeid, maar blijft nog onder het landelijke gemiddelde. Er is een plan van aanpak vastgesteld om het publiceren van uitspraken verder te stimuleren.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het percentage klachten is toegenomen en komt net boven het landelijke gemiddelde uit; de toename is een landelijke trend. Het percentage toegewezen klachten is bijna gehalveerd, en ligt daarmee beduidend lager dan het landelijke gemiddelde. Met 5 gehonoreerde wrakingen scoort de rechtbank, anders dan andere jaren, dit keer relatief hoog. Alle beslissingen van de wrakingskamer komen aan de orde in het rechtersoverleg.

Kengetallen 2011

Rechtbank Leeuwarden

Het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek heeft aangetoond dat burgers en professionals over het algemeen tevreden zijn. De rechtbank kon het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken en achterstanden uit 2010 zijn vrijwel weggewerkt. De productiviteit was lager dan gemiddeld. Het ziekteverzuim was bij het ondersteunend personeel aan de hoge kant (6,4%). De duur van de procedures ligt over het algemeen binnen de norm. De rechtbank sloot 2011 af met een klein negatief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Op twee punten is lager gescoord dan de norm. Op het punt 'Onpartijdigheid van de rechter' is een lager resultaat (66%) behaald dan waar de norm op is gezet (70%).

Daarnaast is op het punt 'Leesbaarheid van de beslissing' door professionals een lagere score (73%) gegeven dan de vastgestelde norm (75%). In beide gevallen is er sprake van een kleine afwijking (<5%) van de norm waardoor geen verbeteracties in gang worden gezet. Door het fusiebestuur is besloten om verdere analyse en verbeteracties samen met de rechtbanken Assen en Groningen op te pakken.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij de meeste zaakscategorieën lagen de doorlooptijden binnen de norm voor 2011. Uitzonderingen hierop zijn: handelszaken met verweer, handelszaken zonder verweer, beëindiging faillissement, politierechterzaak en bodemzaken. Gezien de toegenomen instroom is het behaalde percentage van 84% voor beëindiging faillissement binnen 3 jaar een goede prestatie, ondanks dat de norm niet is gehaald.

Bij handelszaken met verweer zit er verschil tussen het behaalde resultaat binnen 1 jaar, dat lager is dan de norm (57%) en het behaalde resultaat handelszaken met verweer binnen 2 jaar dat juist hoger is dan de norm (86%).

Op de doorlooptijden van de bodemzaken bestuur is ongeveer hetzelfde gerealiseerd als in 2010.

Bij politierechterzaken is de realisatie achtergebleven, mede in verband met een toename van het aandeel MK-strafzaken. Voor 2012 wordt geprobeerd de norm te halen.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. De MK-aandelen Civiel (handel en familie) liggen duidelijk onder de norm voor 2011. Dit komt door de spanning die er bestaat tussen enerzijds de wens/noodzaak sommige zaken MK te behandelen en anderzijds beperkte rechterlijke capaciteit. Waar nodig is ad hoc verwezen naar een meervoudige behandeling.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De in 2010 opgelopen achterstand bij belastingzaken kon in 2011 weer worden weggewerkt. De productie in 2011 was niet hoog genoeg om zowel de instroom als de voorraad volledig weg te werken waardoor ook 2011 is afgesloten met een werkvoorraad.

Zowel bij de kantonzaken als bij de bestuurszaken is de bestuursafpraak duidelijk niet gehaald. Bij bestuursrecht is dit vooral veroorzaakt door een kleinere bezetting (rechters). Doordat de competentiewijziging later in is gegaan dan verwacht zijn bij kanton minder zaken afgedaan dan bij de bestuursafspraken is afgesproken.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor drie productgroepen van de rechtbank (belasting, straf en kanton) onder de afspraak; hier werden verhoudingsgewijs lichtere zaken afgedaan dan vooraf verwacht.

Op totaalniveau is het zaakspakket van de rechtbank Leeuwarden iets lichter dan gemiddeld. De gemiddelde zaakszwaarte is echter wel hoger dan die in de bestuursafsprake. In deze gemiddelde zaakszwaarte van de rechtbank als geheel komt vooral het relatieve aandeel kantonzaken en civiele zaken tot uitdrukking.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De totale productiviteit lag bij het gerecht met 99% net onder het landelijk gemiddelde. Vooral bij bestuursrecht is de productiviteit achtergebleven. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een “vervuilend” element, namelijk dat de rechters belast met reguliere bestuurszaken ook zaken doen voor de belastingkamer.

Hierdoor komt de productiviteit onder druk te staan.

De relatieve arbeidsproductiviteit is in Leeuwarden hoger dan het landelijk gemiddelde.

Door een klein negatief resultaat is het eigen vermogen gedaald tot 2,5% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Het negatieve resultaat in 2011 moet geheel worden toegeschreven aan de kosten die gemaakt zijn in de voorbereiding voor de toekomstige Rechtbank Noord-Nederland.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij de ondersteuning (6,4%) was hoger dan het landelijke gemiddelde (5,2%). In 2011 zijn, meer dan normaal, personen langdurig ziek geweest.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank een relatief laag aandeel 50+-rechters in dienst heeft in vergelijking met de andere rechtbanken. Bij de ondersteuning is het aandeel 50+'ers iets hoger dan gemiddeld.

Het aandeel rechters kent geen grote afwijking ten opzichte van voorgaande jaren. Er werken in vergelijking tot andere rechtbanken minder vrouwen bij de rechtbank Leeuwarden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het aandeel rechters en juridisch personeel dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald voldeed niet aan de doelstelling voor 2011. Een van de oorzaken is dat de norm gehanteerd wordt voor alle mede-

werkers, ook wanneer er sprake was van tussentijdse aanvang/beëindiging van het dienstverband, zwangerschap, arbeidsongeschiktheid en ziekte.

De rechtbank heeft landelijk gezien gemiddeld doorverwezen naar mediation.

Het percentage van het aantal mediationtrajecten dat wordt afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming is met 66% erg hoog.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten was in 2011 met 6,3 per 10.000 zaken hoger dan het aantal over 2010. Ook landelijk is een stijgende trend te zien. Het aantal gehonoreerde klachten (11%) is gedaald t.o.v. van het jaar daarvoor, dit in tegenstelling tot de landelijke trend die een stijging laat zien in het aantal gehonoreerde klachten. Het absolute aantal klachten is tamelijk gering en dus geeft een geringe wijziging in gehonoreerde klachten direct een substantiële procentuele verhouding tot gevolg.

In 2011 zijn geen wrakingverzoeken gehonoreerd.

Kengetallen 2011

Rechtbank Maastricht

De rechtbank kon in 2011 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. De productiviteit lag 5,3% lager dan het landelijk gemiddelde. Het ziekte-verzuim is ten opzichte van 2010 licht afgenomen. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden. De doorlooptijden lagen niet bij alle zaakscategorieën binnen de norm. De rechtbank sloot 2011 af met een negatief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Alleen over de doorlooptijden van de procedures waren de professionals minder tevreden. De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij Civiel worden kinderzaken en kort gedingen snel afgehandeld. De doorlooptijden handelszaken met verweer binnen 1 jaar, beëindiging faillissement, alimentatie en bijstand, omgangs- en gezagsverzoeken voldoen echter niet aan de normen. De doorlooptijden van beëindiging faillissement en handelszaken met verweer werden negatief beïnvloed door het wegwerken van oude voorraden en het door bezuiniging wegvallen van een insolventiesecretaris. Desondanks zijn de doorlooptijden wel verbeterd maar nog niet op het gewenste niveau. De oorzaak van de andere langere doorlooptijden zijn (tijdelijke) capaciteitsproblemen in verband met langdurige uitval van juridische medewerkers.

Bij Kanton liggen vrijwel alle gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2011. De doorlooptijd handelszaken met verweer binnen 6 maanden voldoet daarentegen net niet aan de norm. Onduidelijk is nog waarom de doorlooptijd van beschikking arbeidsontbinding op tegenspraak achter blijft. Het lijkt voorsnóg incidenteel te zijn (in verband met aanhoudingen) maar naar de precieze oorzaak vindt onderzoek plaats.

Bij Bestuur hebben de voorlopige voorzieningen een korte doorlooptijd. Dit in tegenstelling tot de bodemzaken bestuur regulier. Hier is nog steeds sprake van een relatief oude werkvoorraad, waardoor de hoge doorlooptijden voor een deel worden verklaard. Sinds maart van het vorig jaar is begonnen met de implementatie van de Nieuwe Zaaksbehandeling (NZB). Verwacht wordt dat in 2012 de doorlooptijden hierdoor verbeteren.

De doorlooptijd van belasting lokaal is negatief beïnvloed door het wegwerken van een achterstand (oude voorraad).

De doorlooptijden van bodemzaken vreemdelingen liggen 2% onder het landelijk gemiddelde. Bij asiel en regulier speelt wel het probleem dat efficiënte zittingsplanning lastig is vanwege de piketdiensten van de advocatuur in de zogenoemde AA-zaken (algemene asielprocedures).

De doorlooptijden Straff bij de kinderrechter (EK) zijn niet goed. De rechtbank stelt met voorrang zittingscapaciteit voor kinderzaken ter beschikking en een van de jeugdrechters is samen met het OM in het laatste kwartaal van 2011 gestart met voorraadbeheer en het plaatsen bij voorrang van zaken van jeugdigen op zitting. De doorlooptijden van MK-strafzaken en politierechterzaken (EK) liggen in lijn met het landelijk beeld. De rechtbank hoopt in 2012 op verbetering van de doorlooptijden maar de afhankelijkheid van ketenpartners in strafzaken maakt dit niet eenvoudig.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Het MK-aandeel Civiel handel ligt onder de norm voor 2011. Alle zaken die zich leenden voor MK-afhandeling zijn als zodanig afgedaan. Het behalen van de norm moet geen doel op zich worden. Als de zaken zich niet lenen voor meervoudige afdoening, dan mag het behalen van de norm niet leidend zijn voor de wijze van afdoening.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De gerealiseerde productie van de Vreemdelingenkamer lag ruim onder de bestuursafpraak. Dit werd veroorzaakt door een substantieel lagere instroom. Daarnaast bleef de productie 7% achter op de instroom. Debet hieraan was de verhoogde instroom asiel en regulier in de tweede helft van 2011 ten opzichte van de eerste helft, bij een doorlooptijd van gemiddeld zeven maanden.

Bij Kanton was de instroom en (door de korte doorlooptijden van kantonzaken) ook de uitstroom lager dan verwacht. Dit is onder andere veroorzaakt doordat de competentiegrenswijziging eerst per 1 juli van kracht werd.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor vier productgroepen van de rechtbank boven de afspraak. Met andere woorden: er werden verhoudingsgewijs meer zwaardere zaken afgedaan dan vooraf verwacht. Uitzondering waren de strafzaken en de kantonzaken waarvan de gemiddelde zaakswaarte lager was. Dit was vooral een gevolg van het aanbod aan zaken. Bij Kanton speelde ook een rol dat de competentiegrenswijziging eerst per 1 juli van kracht werd. Hierdoor zijn er minder zware zaken uitgestroomd.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De productiviteit lag bij het gerecht 5,3% onder het landelijk gemiddelde. Hier speelde een relatief hoog ziekteverzuim bij Civiel-familie en een achterblijvende instroom in enkele productgroepen een rol.

De productiviteit is ten opzichte van het landelijk gemiddelde wel de laatste 2 jaren elk jaar met 2% gestegen.

Het jaar 2011 stond in het teken van het verder verbeteren van de financiële positie. De ingediende begroting 2011 liet al een negatief resultaat zien. Maatregelen verband houdend met het saneringsplan hebben geresulteerd in een flinke besparing

op de personele kosten en de exploitatiekosten in vergelijking met de begroting. Door minderproductie werd het boekjaar 2011 desondanks afgesloten met een negatief financieel resultaat, met een negatief eigen vermogen per 31 december tot gevolg.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning was hoger dan het landelijk gemiddelde. Het gaat voornamelijk om langdurig verzuim. De klachten zijn veelal niet werkgerelateerde en daardoor nauwelijks beïnvloedbaar.

Het percentage rechters op het totale personeel is 25% en ligt daarmee 2 procentpunt boven het landelijk gemiddelde.

De rechtbank heeft een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst in vergelijking met de andere rechtbanken. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Van de rechters heeft 64% en van de juridisch medewerkers heeft 45% de norm voor permanente educatie gehaald. Dit kengetal doet geen recht aan de werkelijkheid, hetgeen inmiddels ook in het rapport "Evaluatie Kwaliteitsnormen" is erkend. Het deel zaken dat in 2011 is doorverwezen naar mediation ligt gelijk aan dat van het totaal van de rechtbanken. Hiervan bedraagt het percentage met (gedeeltelijke) overeenstemming 55,5%, net iets onder het landelijk gemiddelde.

Klachten (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 gestegen naar 7,3 per 10.000 zaken.

Er zijn geen klachten gegrond verklaard.

Kengetallen 2011

Rechtbank Middelburg

De rechtbank kon in 2011 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. Het ziekteverzuim was laag. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden en de duur van de procedures ligt, met uitzondering van de procedures met de langste doorlooptijd, binnen de norm. De rechtbank sloot 2011 af met een vooraf begroot negatief financieel resultaat, al was dat minder negatief dan in de voorgaande twee jaren.

Een punt van aandacht bij het interpreteren van de kengetallen betreft de geringe schaalgrootte van de rechtbank; een kleine verschuiving in absolute zin geeft (doorgaans) een grote procentuele verschuiving te zien.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Men was minder tevreden over de doorlooptijden van de procedures. De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Ook de leesbaarheid van de beslissing is als aandachtspunt uit het klantwaarderingsonderzoek naar voren gekomen. Inmiddels is de rechtbank gestart met verbeteracties.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij vrijwel alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2011. Uitzonderingen hierop zijn enkele zaakscategorieën met een lange doorlooptijd: civiele handelszaken met verweer en kortgedingen in handelszaken, beschikkingen verzoekschrift kinderrechtshouders, bodemzaken bestuursrecht, straf MK's en Mulderzaken. Dit is veroorzaakt door (tijdelijke) capaciteitsproblemen. De rechtbank hoopt in 2012 wel alle normen te behalen.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. De MK-aandelen Civiel (handel en familie), Vreemdelingenzaken en Straf liggen onder de norm voor 2011. De reden is een tekort aan MK-waardige zaken. De zaken die zijn afgedaan waren relatief eenvoudig en er waren veel ervaren unus-rechters.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

In 2011 realiseerde de rechtbank Middelburg een productie van 100% van de bestuursafpraak. Bij alle productgroepen was de productie gelijk of nagenoeg gelijk aan de bestuursafpraak. De totale voorraad kon worden verkleind, maar de voorraden van de productgroepen Belastingrecht en Strafrecht werden vergroot.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor 4 productgroepen van de rechtbank boven de afspraak. Met andere woorden: er werden verhoudingsgewijs meer zwaardere zaken afgedaan dan vooraf verwacht.

Dit was vooral een gevolg van het aanbod aan zaken.

Uitzondering waren de sectoren Strafrecht en Kanton waar, als gevolg van een kleiner aandeel zwaardere zaken dan verwacht, de gemiddelde zaakswaarte lager lag dan de afspraak. Bij de sector Kanton zijn er voornamelijk minder Handelszaken en Beslissingen president binnengekomen en afgedaan.

Bij de gemiddelde zaakswaarte van de rechtbank als geheel is de realisatie gelijk aan de afspraak.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. Het jaar 2011 heeft in het teken gestaan van het verbeteren van de financiële positie. Hiertoe is een verbeterplan opgesteld. De hierin afgesproken doelen zijn behaald. In 2011 is er een reorganisatievoorziening in verband met de vorming van een landelijk dienstencentrum gevormd. Deze bijzondere last is ten laste van het financiële resultaat gekomen. Daarnaast is de strafsector, als gevolg van niet of nauwelijks te beïnvloeden omstandigheden, tegen een fors verlies aangelopen. In verband hiermee is een beroep gedaan op de hardheidsclausule. Een eventuele honorering volgt in 2012.

Mede als gevolg van het voornoemde heeft de rechtbank Middelburg een negatief financieel resultaat gerealiseerd en daalde het eigen vermogen tot -9,0% van de gemiddelde omzet.

De arbeidsproductiviteit is ten opzichte van 2010 gestegen en ligt boven het landelijk gemiddelde.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning was lager dan het landelijke gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank een relatief klein aandeel rechters onder 40 jaar in dienst heeft en een groot aandeel 60+-ers in vergelijking met de andere rechtbanken. Dit beeld zien we ook enigszins bij de ondersteuning; daar is het aandeel onder 50 lager en het aandeel 50+ hoger in vergelijking met andere rechtbanken. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Zowel het aandeel rechters als het aandeel juridisch medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald voldeed niet aan de doelstelling voor 2011. De oorzaak is gelegen in een ontoereikend cursus-aanbod bij de SSR voor de juridisch medewerkers (voor veel ervaren mensen was onvoldoende nieuw cursusaanbod) en de nadruk op productie waardoor er minder tijd was voor opleidingen.

Het percentage doorverwijzingen naar mediation en het percentage mediation-pogingen afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming liggen iets lager dan het landelijk gemiddelde.

Uit de gestegen en nu relatief hoge publicatiegraad kan geconcludeerd worden dat het vastleggen van te hanteren criteria voor het al dan niet publiceren een positief effect heeft gehad.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 fors gedaald naar 3,4 per 10.000 zaken.

In 2011 is 1 wrakingsverzoek gehonoreerd. De wrakingskamer heeft in dit geval geconcludeerd dat er sprake was van objectief gerechtvaardigde schijn van voorin-genomenheid, dan wel dat de schijn van vooringenomenheid was gewekt.

Kengetallen 2011

Rechtbank Roermond

De rechtbank heeft in 2011 het zaaksaanbod goed kunnen verwerken. Alleen in de onderdelen Bestuur, VK en Kanton is een geringe achterstand ontstaan, maar in totaliteit heeft de rechtbank slechts 3% van de instroom niet verwerkt.

De productiviteit was boven het landelijk gemiddelde. Het ziekteverzuim is ten opzichte van 2010 rechtbankbreed licht toegenomen. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden en de doorlooptijd ligt voor het overgrote deel binnen de vastgestelde kwaliteitsnormen. De rechtbank sloot 2011 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over de rechtbank zeer te spreken zijn. Het merendeel van de percentages ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. Alleen over de doorlooptijden van de procedures was men minder tevreden, hoewel de rechtbank qua doorlooptijden in het kader van de kwaliteitsnormen goede resultaten boekt. Verder waren de professionals minder tevreden over de leesbaarheid van de uitspraken. Dit krijgt binnen de rechtbank al aandacht en een score van 70% tevredenheid noopt niet tot vergroting van die aandacht.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij vrijwel alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2011. Uitzonderingen zijn de categorieën: Mulderzaken, handelszaken met verweer (afdoening binnen 1 jaar), MK-strafzaken en belastingzaken. Door een wisselende instroom in Mulderzaken is het niet mogelijk alle zittingen optimaal te vullen met zaken, waardoor het voor een aantal zaken langer duurt voordat een behandeling kan plaatsvinden. In handelszaken op tegenspraak is binnen 14 maanden 70% van de zaken afgedaan in plaats van binnen 12 maanden. Het percentage zaken dat binnen de 12 maanden wordt afgedaan is ten opzichte van 2010 met 4% gestegen. Een nadrukkelijker sturing op de totale procesgang heeft hier positief gewerkt. De doorlooptijd van MK-strafzaken wordt negatief beïnvloed door de zogenaamde regiezittingen, waarbij in een vroeg stadium de zaak op zitting komt om met de partijen het procesverloop te bespreken.

Dit heeft wel een positief effect op het aanhoudingspercentage in MK-zaken. Bij belastingzaken is ook in 2011 een deel van een oude werkvoorraad weggewerkt. De rechtbank streeft er naar in 2012 in deze categorieën de normen te behalen.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Het aanbod van MK-strafzaken was in 2011 door een toename van het aantal EK-zaken ontoereikend om de kwaliteitsnorm van 15% te realiseren. Of een strafzaak meervoudig wordt behandeld, wordt in eerste instantie bepaald door het Openbaar Ministerie. Daarbij wordt uitgegaan van de voorgenomen eis van de Officier van Justitie. De andere sectoren hanteren criteria (waaronder de landelijk geformuleerde criteria) wanneer een zaak een MK-behandeling moet krijgen. Het MK-aandeel in de andere sectoren – uitgezonderd sector Bestuur (algemene zaken) – lag duidelijk onder de norm, doordat minder zaken dan de norm volgens de criteria voor MK-behandeling in aanmerking kwamen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

In het bijzonder de instroom van handelszaken en vreemdelingszaken is achtergebleven bij de verwachting. De hogere instroom van belasting- en strafzaken heeft de instroom op rechtbankniveau niet op het peil van de geprognosticeerde instroom voor 2011 kunnen brengen; de instroom is op rechtbankniveau lager uitgekomen dan verwacht.

In de verwerking is een geringe achterstand ontstaan. Als gekeken wordt naar de gewogen productie heeft dit echter geen negatieve invloed gehad; door de zaakswaarte is de gewogen productie hoger uitgekomen dan verwacht.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De productiviteit lag 1% boven het landelijk gemiddelde. Alleen de productgroepen civiel en belasting bleven daarbij achter, respectievelijk 12% en 14%.

Bij civiel speelt de (verlate) invoering van de competentiegrenswijziging een rol.

De personele inzet door Civiel voor Kanton wat betreft de zaken met een groter belang dan € 5000 is niet volledig te bepalen. Dat heeft voor Civiel een nadelig effect op de productiviteit gehad, omdat ten onrechte een deel van de formatie die wordt ingezet voor kanton aan civiel is toegerekend. Dit maakt ook deel uit van de positieve afwijking van de productiviteit bij Kanton (+8%).

Belasting is een relatief kleine productgroep waar hoog ingeschaalde medewerkers werkzaam zijn. Als de sector bestuur in totaliteit wordt gezien, is de productiviteit slechts 2% onder het landelijk gemiddelde.

De rechtbank heeft 2011 met een positief financieel resultaat afgesloten.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim bij rechters en ondersteuning was lager dan het landelijk gemiddelde. In 2011 is er sprake van meer langdurig verzuim bij de rechters. Omdat het ziekteverzuim ten opzichte van 2010 licht is toegenomen, houdt het bestuur het ziekteverzuim in de gaten.

Uit de leeftijdsopbouw blijkt dat de rechtbank een relatief groot aandeel 50+-rechters in dienst heeft (54%). De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

De rechtbank heeft minder zaken doorverwezen voor mediation dan gemiddeld bij de rechtbanken, mede doordat er weinig mediators werkzaam zijn in het arrondissement en justitiabelen de reisafstand als een probleem zien. Ook is in het bestuursrecht een ontwikkeling te zien dat, voor het aanbrengen van een zaak bij de rechtbank, het overheidsorgaan zelf met mediation aan de slag gaat.

De PE-norm is voor 2011 door rechters en ondersteuners niet gerealiseerd. De realisatiecijfers zijn respectievelijk 70% en 49%. Als echter gekeken wordt naar de gemiddelde tijdsbesteding aan opleiding komt dit uit op 60 uur per rechter en 39 uur

per ondersteuner. De conclusie is dat er ruim voldoende tijd aan opleidingen wordt besteed, maar dat deze niet evenredig over de betrokken medewerkers is verdeeld. Het aantal publicaties is in 2011 uitgekomen op 10%, exclusief vreemdelingen-zaken. Dit is gelijk aan 2010. De rechtbank heeft ook in 2011 de in het verleden vastgelegde criteria gehanteerd.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 gestegen. Het aandeel gegrond verklaarde klachten is 20% gebleven.

In 2011 zijn 3 wrakingsverzoeken gehonoreerd. Het betrof hier wrakingen op grond van respectievelijk vooringenomenheid, onpartijdigheid en handelen in strijd met het verdedigingsbelang. In de sectorale inhoudelijke overleggen zijn de gehonoreerde wrakingen besproken. Aan de kwaliteitscommissie van de rechtbank is gevraagd een analyse van de wrakingsverzoeken en -beslissingen te maken.

Kengetallen 2011

Rechtbank Rotterdam

De uitstroom van zaken was in aantallen 3,5% lager en gewogen 1% hoger dan de bestuursafpraak.

De rechtbank kon in de meeste zaakscategorieën het zaaksaanbod zonder achterstanden verwerken en heeft de voorraad met ruim 5.000 zaken laten afnemen.

De normen voor doorlooptijden worden nog niet allemaal gehaald, bij een aantal zaakscategorieën is een verbetering te zien. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden over de rechtbank, met uitzondering van de doorlooptijden.

De relatieve arbeidsproductiviteit (lamicieproductie per fte) behoeft aandacht, echter de totale kostenproductiviteit (verhouding kosten t.o.v. opbrengsten) is beter dan het landelijk gemiddelde. De rechtbank sloot 2011 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

De rechtbank scoort op alle kengetallen uit het klantwaarderingsonderzoek 2011 op of boven de geformuleerde landelijke normen. De procespartijen zijn vooral tevreden over de deskundigheid van de rechters en de uitleg / motivering van de beslissingen. Met name de professionals zijn minder tevreden over de doorlooptijden van de procedures; de waardering is echter aanzienlijk verbeterd ten opzichte van het onderzoek uit 2006. De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van doorlooptijden.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij veel zaakscategorieën lag de gemiddelde duur van de gerechtelijke procedures boven het landelijk gemiddelde.

Binnen de sector civiel recht waren vooral de doorlooptijden van de handelszaken relatief lang als gevolg van het wegwerken van voorraden. Doordat de doorlooptijd bepaald wordt op basis van de zaken die worden afgedaan heeft het inlopen op de voorraad (tijdelijk) een oplopende doorlooptijd tot gevolg. Bij familiezaken blijven scheidingszaken en OTS zaken achter op de norm, maar is wel een verbetering te zien ten opzichte van 2010.

De sector bestuursrecht scoort met de doorlooptijden van bestuur regulier boven het landelijk gemiddelde, maar onder de norm. De bestuurlijke lus heeft tot

(eenmalige) vertraging geleid. De doorlooptijden van belastingzaken blijven nog steeds achter bij de afspraak (49% binnen 9 maanden), maar zijn wel aanzienlijk verbeterd ten opzichte van 2010 (26%). Verklaringen zijn:

- stukken kunnen pas bij het bestuursorgaan opgevraagd worden als aan alle formele eisen is voldaan;
- automatiseringsproblemen bij de gemeentebelastingen Rotterdam leiden regelmatig tot vertragingen in de inzending van stukken en
- in 2011 is hulp verleend aan andere rechtbanken, met negatieve gevolgen voor de doorlooptijd van de Rotterdamse belastingzaken.

De doorlooptijden in vreemdelingenzaken liggen nog onder de norm. De rechtbank streeft naar (verdere) verbetering.

Bij de sector strafrecht was sprake van een beperkte toename van de doorlooptijden. Met andere rechtbanken zijn afspraken gemaakt over het wegwerken van voorraden MK-zaken in 2012. Voor de overige categorieën wordt gefaseerd naar de landelijke norm toegegreid.

Kanton laat een forse afwijking zien bij verstekzaken, doordat in de nieuwe rol-organisatie alle uitspraken op vrijdagen plaatsvinden (de doorlooptijd is dan altijd twee weken plus enkele dagen). De norm is dan niet haalbaar. Bij mulderzaken ligt de doorlooptijd onder de norm nu zaken voor nadere informatie moeten worden geretourneerd aan de CVOM, waardoor beantwoording langer op zich laat wachten dan voorheen bij het lokale parket. De hoge doorlooptijd van overtredingen wordt veroorzaakt door het wegwerken van voorraden.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

De MK-aandelen civiel (handel en familie) wijken beperkt af van het landelijk gemiddelde, maar liggen onder de norm wegens onvoldoende MK-waardige zaken. In 2011 is de realisatie van meervoudige strafzaken wegens het wegwerken van voorraden gestegen naar 18%, waarmee ruimschoots wordt voldaan aan de norm.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De totale gewogen productie is uitgekomen op 101% van de afspraak. Per saldo is de voorraad afgenomen als gevolg van een hogere afdoening van kantonstrafzaken en belastingzaken. Als gevolg van de bestuurlijke lus en de geleverde bijstand aan andere rechtbanken is binnen de productgroep bestuur de uitstroom lager dan de instroom. De achterblijvende uitstroom binnen de productgroepen kanton en vreemdelingenzaken ten opzichte van de bestuursafpraak wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere instroom van handelszaken kanton respectievelijk bewaringszaken.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor drie productgroepen van de rechtbank onder de afspraak: er werden verhoudingsgewijs meer lichtere zaken afgedaan dan vooraf verwacht. Dit was vooral een gevolg van het aanbod aan zaken. De gemiddelde zaakswaarte van de rechtbank als geheel lag hoger dan de afspraak.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De totale productiviteit komt uit op 102%. Alleen binnen de productgroep strafrecht blijft de totale productiviteit achter (78%).

De relatieve arbeidsproductiviteit is ten opzichte van 2010 licht verbeterd, maar ligt nog onder het landelijk gemiddelde. Dit komt onder andere doordat begin 2011 sprake was van een overbezetting. Door een combinatie van een vacaturestop en een afbouw van tijdelijke contracten is de overbezetting geleidelijk afgenomen. Het financiële resultaat als percentage van de omzet bedraagt 2,4%, waardoor het eigen vermogen steeg tot 3,3% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim van de ondersteuning (4,5%) is lager dan het landelijk gemiddelde. Het verzuimpercentage van de rechters (3,8%) lag iets boven het gemiddelde als gevolg van een aantal langdurig zieken in deze functiegroep. Het aandeel rechters ligt met 21% onder het landelijke gemiddelde van 23%. Het percentage vrouwen is zowel bij de rechters (60%) als de ondersteuning (74%) hoger dan bij het totaal van alle rechtbanken. Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechtbank een iets lager aandeel 50+-ers in dienst heeft dan alle rechtbanken gezamenlijk.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

De realisatie permanente educatie ligt zowel bij rechtelijk ambtenaren (88%) als ondersteunend personeel (87%) onder de norm (100%), maar is nog altijd fors hoger dan het landelijk gemiddelde (76% en 68%). De realisatie bleef achter bij de norm als gevolg van een hoge productiviteitsdruk.

Het percentage mediationpogingen afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming is gelijk aan gemiddeld.

De publicatiegraad ligt met 10% onder het landelijk gemiddelde. De rechtbank werkt aan verbetering.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal klachten per 10.000 zaken is gestegen van 6,3 naar 7,2. Het aandeel gegronde klachten is gestegen van 26% naar 33%. De gegronde klachten gaven geen directe aanleiding tot het nemen van maatregelen.

Er zijn 4 wrakingsverzoeken gehonoreerd, het wrakingsverslag van de rechtbank Rotterdam is beschikbaar via rechtspraak.nl.

Kengetallen 2011

Rechtbank Utrecht

De rechtbank Utrecht sluit het jaar 2011 af met een positief financieel resultaat. De rechtbank Utrecht heeft op verschillende manieren gewerkt aan een goede doorstroming van zaken. De overdracht in strafzaken is verbeterd. Bij bestuursrecht is de nieuwe zaaksbehandeling een feit. En ook dit jaar is er door de sectoren hard en met succes gewerkt aan het verbeteren van de doorlooptijden en het wegwerken van achterstanden.

In 2011 is er hard gewerkt aan de toekomstige Rechtbank Midden-Nederland die waarschijnlijk in het najaar 2012 officieel van start gaat. Medewerkers van Utrecht en Lelystad zochten en zoeken elkaar steeds meer op, werken samen en kiezen samen de 'best practices'.

Uit het klantwaarderingsonderzoek bleek dat burgers en professionals over het algemeen tevreden waren en het ziekteverzuim was laag.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

In 2011 is er een landelijk klantwaarderingsonderzoek gehouden. De tevredenheid van de professionals/justiabelen over de rechtbank Utrecht komt overeen met het landelijke gemiddelde. Een belangrijk aandachtspunt dat uit het onderzoek naar voren kwam was het verkorten van de doorlooptijden.

Er zijn voorbereidingen gaande voor een lokaal kwalitatief onderzoek onder slachtoffers in strafzaken en mensen die te maken hebben met de Wsnp (sanieten).

Dit is een vervolg op het in 2010 afgeronde kwalitatieve onderzoek bij kanton- en familierecht. Dit onderzoek zal in 2012 plaatsvinden.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

De normen van de doorlooptijden voor kanton- en civiele zaken zijn nagenoeg allemaal gehaald. Uitzondering waren de doorlooptijden op de onderdelen 'beschikking geregelde arbeidsontbinding', 'handelszaken met verweer' en 'handelszaken zonder verweer'. In de eerste maanden van 2011 was hier enige achterstand vertraging ontstaan door een reorganisatie, die heeft geleid tot de vorming van de nieuwe sector Civiel (Handel en Kanton). Deze achterstand was betrekkelijk snel weer ingelopen, maar heeft er toe geleid dat over het hele jaar gezien de norm niet meer kon worden gehaald.

Het deel faillissementszaken beëindigd binnen drie jaar nam toe van 75% in 2010 naar 82% in 2011. Deze verbetering kwam door genomen maatregelen (jaarlijkse gesprekken met de curatoren over de voortgang/afwikkeling en een strakkere interne voortgangsbewaking) om de faillissementszaken tot een snellere afronding te brengen.

Bij de sector Bestuursrecht werden niet alle normen gehaald. Door wegwerken van 'oude' voorraad was wel een verbetering te zien in vergelijking met 2010: het deel bodemzaken bestuur afgerond binnen een jaar ging van 50% in 2010 naar 62% in 2011 en het deel bodemzaken belasting afgedaan binnen negen maanden ging van 54% in 2010 naar 63% in 2011.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Voor de bestuurszaken was de MK-realisatie 8% en voor de vreemdelingenkamer was de realisatie 7%. Het heeft langer geduurd dan voorzien om een plan voor een kwaliteitsimpuls, met het doel deze percentages te verhogen tot de norm van 10%, operationeel te krijgen.

Bij familiezaken is 2% van de zaken MK afgedaan. Er waren geen inhoudelijke gronden om meer van de aangebrachte zaken door meerdere rechters te laten behandelen.

Voor handelszaken is 6% MK gerealiseerd, een verdubbeling ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit kwam doordat de sector Civiel (Handel en Kanton) een actief beleid voert, waarbij wekelijks te behandelen dagvaardingszaken op inhoudelijke gronden worden beoordeeld op geschiktheid voor meervoudige behandeling.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De uitstroom van de strafzaken bleef 6% achter op de instroom door een hoger aanhoudingspercentage dan voorgaand jaar. Wel is de gerealiseerde uitstroom hoger dan de begrote uitstroom (107%).

Bij bestuurszaken is de uitstroom hoger dan de instroom geweest. Wel is de gereaaliseerde uitstroom lager dan de begrote uitstroom (89%), doordat de instroom van voorlopige voorzieningen lager lag dan de instroomprognose. Ook de invoering van een nieuwe werkwijze heeft geleid tot een aanloopverlies in de productie, omdat meer zaken voor nadere activiteiten/besluitvorming worden aangehouden dan in het verleden. Voorts hebben de juristen zich de nieuwe werkwijze eigen moeten maken.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De zaakswaarte van de rechtbank Utrecht lag iets hoger dan het landelijk gemiddelde. De zaakswaarte voor de productgroep Belastingen was flink hoger dan begroot (begroot 82% en realisatie 101%). Dit werd veroorzaakt door afdoening van veel meer EK-belastingzaken dan vooraf verwacht.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De totale productiviteit was gelijk aan het landelijk gemiddelde (101%). De arbeidsproductiviteit was 101%, net boven het landelijk gemiddelde (100%). De rechtbank Utrecht sluit het jaar 2011 af met een positief financieel resultaat.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim percentage was voor rechters 1,7% en voor de ondersteuning 3,9%. Dit is vergelijkbaar met vorig jaar en lager dan het landelijk gemiddelde. Het percentage vrouwelijke rechters was, net als in 2010, hoger dan het landelijke gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de rechters in de rechtbank Utrecht gemiddeld jonger zijn dan die in de andere rechtbanken.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

De rechtbank vindt permanente educatie (PE) belangrijk. Hier wordt invulling aan gegeven door het volgen van cursussen bij o.a. SSR, maar ook heeft - net als vorig jaar - iedere sector een uitgebreid incompany-aanbod georganiseerd. Hierdoor is regelmatige scholing steeds meer onderdeel van het gewone werkproces van medewerkers geworden. Uit de registratie van het aantal PE-uren blijkt dat per medewerker gemiddeld meer dan 30 uren besteed wordt aan educatie. De PE-norm, zoals die nu is gedefinieerd, is desondanks moeilijk te realiseren. Voor 2012 is er een gewijzigde definitie van toepassing en wij achten het reëel dat deze haalbaar is. De rechtbank Utrecht besteedde veel aandacht aan het publiceren van uitspraken, hetgeen terug te zien is in een hoge publicatiegraad in vergelijking met de andere rechtbanken.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

In 2011 zijn meer dan anderhalf keer zoveel klachten ingediend als in het jaar ervoor. De rechtbank is hierbij ruimhartiger omgegaan met de vraag wat wel en wat geen klacht is, waardoor een verhoogde registratie is ontstaan.

Ook het percentage gegronde klachten is gestegen. Waar in voorgaande jaren klachten over het te lang uitblijven van een zittingsdatum, proces-verbaal of uitspraak veelal ingetrokken werden, worden deze vanaf 2011 (ook na een toezegging van een datum) gegrond verklaard indien de termijn inderdaad te lang is geweest. De enige gegronde wraking in 2011 betrof een uitlating van de rechter ter terechtzitting over de waardering van het voorhanden zijnde bewijs, waardoor er volgens de wrakingskamer de schijn van partijdigheid kon worden afgeleid, mede met het oog op een eerder die zitting verworpen verzoek tot het horen van getuigen.

Kengetallen 2011

Rechtbank Zutphen

In 2011 handelde de rechtbank minder zaken af dan afgesproken met de Raad voor de rechtspraak. Een achterblijvende instroom is de voornaamste reden hiervoor. De rechtbank had daarbij veel aandacht voor de kwaliteit. In het bijzonder geldt dit voor het hoge percentage afdoening strafzaken op Promiswijze (98%). De doorlooptijden van de procedures liggen voor het merendeel niet binnen de norm als gevolg van wetwijzigingen en onderbezetting. De rechtbank sloot het begrotingsjaar 2011 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank. Alleen over de doorlooptijden van de procedures was men minder tevreden, al is de tevredenheid hier wel verbeterd ten opzichte van het vorige onderzoek (in 2006). De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

Bij vrijwel alle zaakscategorieën lagen de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) binnen de norm voor 2011. Uitzonderingen hierop zijn enkele zaakscategorieën met een lange doorlooptijd: bodemzaken bestuur, vreemdelingenzaken en bodemzaken belasting. Dit is veroorzaakt door capaciteitsproblemen in de vorm van hoog ziekteverzuim en onderbezetting. De rechtbank blijft streven naar het verkorten van de doorlooptijden. De rechtbank hoopt in 2012 wel alle normen te behalen.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Het aandeel MK-zaken in familiezaken, vreemdelingenzaken en strafzaken lag duidelijk onder de afspraak. Reden hiervoor is een onvoldoende aantal MK-waardige zaken.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

In 2011 is de uitstroom bij civiel fors hoger dan de instroom. De instroom is afgenomen door de invoering van de competentiegrenswijziging. Dit heeft (nog) niet geleid tot een daling van de uitstroom in 2011.

Ook in de belastingsector ligt de uitstroom hoger dan de instroom. Door invoering van een nieuwe werkwijze zijn doorlooptijden fors gedaald en is de werkvoorraad afgenomen.

In de strafsector is de voorraad opgelopen als gevolg van een verhoogd aanhoudingspercentage. In kanton is de instroom van 'zware' zaken toegenomen als gevolg van de invoering van de competentiegrenswijziging. Deze zaken kennen een langere doorlooptijd, waardoor de voorraden zijn opgelopen.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag voor drie van de zes productgroepen van de rechtbank boven de afspraak. Ook het totaal van de rechtbank lag boven de afspraak. Met andere woorden: er werden verhoudingsgewijs meer zwaardere zaken afgedaan dan vooraf verwacht. Dit was vooral een gevolg van het aanbod aan zaken. Opvallend was de afdeling Vreemdelingen bij de sector bestuursrecht waar, als gevolg van een groter aandeel asiel- en reguliere zaken, de gemiddelde zaakswaarte fors hoger lag dan de afspraak.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De kostenproductiviteit ligt voor vier van de zes productgroepen onder het landelijk gemiddelde. Vooral in de strafsector ligt de kostenproductiviteit ver onder het landelijk gemiddelde. De reden hiervoor is dat het bestuur van de rechtbank er voor gekozen heeft de strafsector extra middelen toe te kennen om alle MK-vonnissen volgens de Promis-systematiek te behandelen. Deze werkwijze is arbeidsintensief, maar leidt tot een hogere waardering van de partijen.

De bestuursrechtsector (regulier, vk en belasting) kent als geheel een lagere kostenproductiviteit dan het landelijke gemiddelde. De reden hiervoor is dat de productie in het reguliere bestuursrecht achter is gebleven bij de afspraak terwijl er meer kosten zijn gemaakt. Voor belasting geldt dat er wel meer is geproduceerd dan afgesproken, maar dat hiervoor ook fors meer kosten zijn gemaakt.

De rechtbank sluit het jaar af met een positief resultaat en voegt dit resultaat toe aan haar eigen vermogen.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim van de rechters en de ondersteuning ligt hoger dan het landelijk gemiddelde. De oorzaak hiervan is dat een aantal medewerkers in 2011 langdurig ziek was.

Het percentage rechters is bijna gelijk aan het landelijke gemiddelde. Het percentage vrouwen onder de rechters is iets lager dan het landelijke gemiddelde.

De rechtbank is zich er van bewust dat het aandeel 60+-rechters kon leiden tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering. De rechtbank heeft hierop geanticipeerd door nieuwe (jonge) rechters aan te trekken.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

Het aandeel rechters dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) heeft gehaald lag onder de doelstelling voor 2011. Het aandeel bij de juridische medewerkers is eveneens onder de doelstelling gebleven. Een oorzaak is gelegen in het cursusaanbod van SSR; veel medewerkers kennen het cursusaanbod van SSR reeds, waardoor deelname aan deze cursussen geen toegevoegde waarde heeft.

De rechtbank heeft iets meer zaken doorverwezen naar mediation dan het landelijke gemiddelde. Met succes, want het percentage mediations afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming ligt ruim boven het landelijk gemiddelde.

Uit de constante en relatief hoge publicatiegraad kan geconcludeerd worden dat het vastleggen van te hanteren criteria voor het al dan niet publiceren een positief effect heeft gehad.

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 gedaald van 5,3 naar 4,3 per 10.000 zaken. Het percentage gehonoreerde klachten is fors gedaald van 14% naar 4%. De gegrond verklaarde klachten gingen voornamelijk over procedurele aangelegenheden, zoals lange termijnen.

In 2011 is 1 wrakingsverzoek gehonoreerd. De wrakingskamer heeft in dit geval geconcludeerd dat er sprake was van objectief gerechtvaardigde schijn van voorin genomenheid, dan wel dat de schijn van vooringenomenheid was gewekt.

Kengetallen 2011

Rechtbank Zwolle-Lelystad

De rechtbank heeft in 2011 het zaaksaanbod kunnen verwerken. De gewogen productiviteit ligt boven de bestuursafpraak en het ziekteverzuim was laag. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden en de duur van de procedures ligt, met uitzondering van de procedures met de langste doorlooptijd, binnen de norm. De rechtbank sloot 2011 af met een positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt, dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van de rechtbank Zwolle-Lelystad. Over de doorlooptijden van de procedures en de leesbaarheid van de beslissingen was men minder tevreden. De rechtbank blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2 tot en met 6)

De doelstellingen ten aanzien van de doorlooptijden zijn bij kanton, bestuur en civiel familie vrijwel alle gehaald. De civiele productie was in 2011 hoog. Hierdoor zijn de doorlooptijden ten opzichte van 2010 niet, althans niet over de hele linie, verbeterd. Door een hoge instroom bij een min of meer gelijkblijvende zittingscapaciteit is de justitiabele minder snel aan de beurt. Dit speelde het afgelopen jaar in de familie-unit en in de afdeling insolventie. Met name in schuldsaneringszaken was de groei van de instroom in de tweede helft van het jaar dermate groot, dat zelfs met het plannen van extra toelatingszittingen niet aan langere wachttijden kon worden ontkomen. Bij handelszaken op tegenspraak speelde nog een ander fenomeen: als er veel oude zaken worden afgedaan, neemt de gemeten doorlooptijd toe. Pas als de oude voorraad is weggewerkt, wordt zichtbaar hoe de verminderde instroom zich in een snellere afdoening vertaalt. Hoewel het leeuwendeel van de eerste ondertoezichtstellingen binnen drie weken op zitting komt en daar ter plekke wordt afgedaan, bleek uit de registratie een aanmerkelijk somberder beeld. Er is daarom in 2011 in de familie-unit veel aandacht besteed aan de wijze van registratie van dit soort zaken.

Bij bestuursrecht algemeen zijn de landelijke normen (nagenoeg) gerealiseerd. Bij bodemzaken vreemdelingen is het percentage zaken afgedaan binnen 9 maanden gestegen van 79% naar 87%, net onder de 90% norm. Door de terugkeerrichtlijn heeft het wat langer geduurd voordat zaken zijn afgedaan. Bij bodemzaken belasting is het percentage binnen de norm gestegen van 74% naar 79% (norm 90%). Binnen de rechtbank worden relatief veel WOZ-zaken afgedaan. Deze komen in een piek binnen en worden in de loop der maanden gespreid afgedaan waardoor de doorlooptijd langer is. Verder zijn er in 2011 maar liefst 47% meer zaken ingestroomd dan verwacht.

Bij Straf is een aantal normen niet gehaald. De oorzaak hiervan is gelegen in gestegen aanhoudingspercentages.

Aandeel MK-zaken (tabel 7)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. De MK-aandelen Civiel (handel en familie) en Vreemdelingenkamer liggen onder de landelijke norm.

Bij Civiel is in verband met de personele capaciteit in 2011 zorgvuldig gekozen voor wel of geen MK-afdoening. Dit heeft er toe geleid dat er minder zaken MK afgedaan zijn. De normen zijn hierdoor niet gehaald, zonder afbreuk te doen aan de kwaliteit.

Het niet behalen van de norm bij de Vreemdelingenkamer is veroorzaakt doordat er in 2011 in verhouding meer zaken zijn aangebracht die inhoudelijk niet c.q. minder geschikt waren voor MK-afdoening.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De instroom kon in 2011 niet geheel worden weggewerkt, doordat de instroom hoger lag dan verwacht. Binnen Civielrecht is 96% van het aantal ingestroomde zaken afgedaan, binnen Strafrecht is dit 95%. De rechtbank verwacht in 2012 de instroom bij te houden.

Bij de sector Vreemdelingen was de instroom lager dan verwacht. Bij reguliere bestuurszaken en belastingzaken is het door een andere werkwijze (zittingsgericht plannen) gelukt om de voorraad te verkleinen.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde zaakswaarte lag onder de afspraak. Met andere woorden: er werden verhoudingsgewijs wat meer lichtere zaken afgedaan dan vooraf verwacht. Dit was vooral een gevolg van het aanbod aan zaken. Bij de afdeling Vreemdelingen bij de sector bestuursrecht lag, als gevolg van een lager aandeel MK-zaken dan verwacht, de gemiddelde zaakswaarte lager dan de afspraak. In de gemiddelde zaakswaarte ten opzichte van het landelijke gemiddelde van de rechtbank als geheel komt vooral het relatief grote aandeel (lichte) kantonzaken tot uitdrukking.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en Eigen Vermogen (tabellen 10 t/m 12)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De productiviteit ligt 1% onder het landelijk gemiddelde. Hier speelde een relatief hoog ziekteverzuim bij de strafsector en een achterblijvende instroom in enkele productgroepen een rol. Daarnaast is in de sector kanton de arbeidsproductiviteit laag door de lagere toestroom van zaken, door een later dan verwachte invoering van de competentiegrenswijziging.

Door een klein positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 3,1% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. Het deel van het eigen vermogen boven de 3% zal door de Raad worden afgeroomd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13)

Het ziekteverzuim van de rechtbank Zwolle-Lelystad is bij de rechters en het ondersteunend personeel ook in 2011 weer laag. Het percentage vrouwelijke rechters ligt met 51% iets onder het landelijk gemiddelde. Het percentage vrouwelijk ondersteund personeel is in lijn met het landelijk gemiddelde.

Het aandeel 50+-ers ligt boven het landelijk gemiddelde. De rechtbank is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden. Bij de ondersteuning is het deel personeel tot en met 39 jaar ruim boven het landelijke gemiddelde.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14)

De norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker) wordt bij de rechtbank Zwolle-Lelystad door de sectorleiding bewaakt. Desondanks ligt het aandeel rechters en juridische medewerkers dat de norm voor permanente educatie heeft gehaald onder de doelstelling van 2011 en is bij de juridisch medewerkers ook lager dan het landelijk gemiddelde.

Het aantal verwijzingen naar mediation is in 2011 9‰. Dit is 2 promillepunt hoger dan de realisatie van 2010. Ook het percentage mediations afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming is ten opzichte van vorig jaar gestegen (van 55% in 2010 naar 59% in 2011).

Klachten en wrakingen (tabel 14)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 sterk gedaald. Daarbij was het percentage gegrond verklaarde klachten ook erg laag.

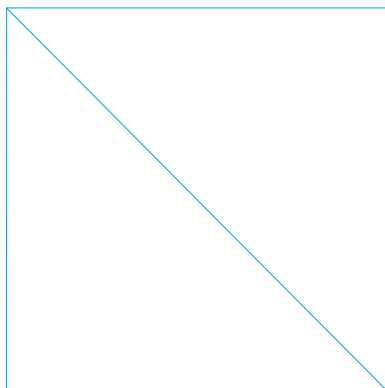
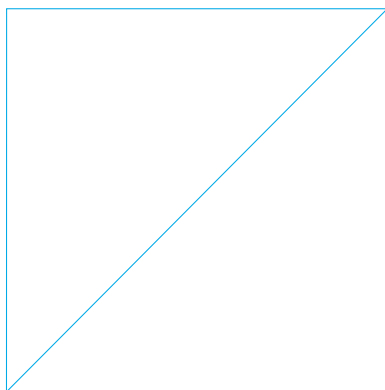
In 2011 zijn 4 wrakingsverzoeken gehonoreerd. De wrakingskamer heeft in deze gevallen geconcludeerd dat er sprake was van objectief gerechtvaardigde schijn van vooringenomenheid, dan wel dat de schijn van vooringenomenheid was gewekt. In het najaar hebben, in verband met de landelijke en lokale toename van het aantal wrakingsverzoeken, bijeenkomsten plaatsgevonden van rechters en de president, waar de wrakingverzoeken van het afgelopen jaar en de 'best practices' zijn besproken.

Bijlage 5

Rapportages gerechtshoven en bijzondere colleges

Centrale Raad van Beroep	115
College van Beroep voor het bedrijfsleven	118
Gerechtshof Amsterdam	122
Gerechtshof Arnhem	124
Gerechtshof 's-Gravenhage	126
Gerechtshof 's-Hertogenbosch	128
Gerechtshof Leeuwarden	130

Kengetallen 2011

Centrale Raad van Beroep

In het jaar 2011 handelde de Centrale Raad van Beroep 7.475 zaken af. De doorlooptijd is ten opzichte van het jaar 2010, met uitzondering van een cluster zaken ‘Wet beperking export uitkeringen’, verder gedaald, en de werkvoorraden ouder dan anderhalf jaar zijn teruggedrongen. Het begrotingsjaar 2011 is afgesloten met een positief resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1b, tabellen gerechtshoven)

De Centrale Raad van Beroep scoorde op alle kengetallen uit het klantwaarderingsonderzoek, gehouden in 2011, ruim boven de geformuleerde landelijke doelstellingen.

Doorlooptijden van procedures (tabel 4c)

In vrijwel alle werkstromen waren de gerealiseerde doorlooptijden (ruim) lager dan in 2010. Door afdoening van een groot cluster zaken met betrekking tot de ‘Wet beperking export uitkeringen’, waarin bijna vier jaar was gewacht op een arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie, is de totale gemiddelde doorlooptijd van bodemzaken ten opzichte van 2010 toch toegenomen.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8c)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De productiedoelstelling voor het jaar 2011 was gericht op de productieafspraken met de Raad voor de rechtspraak. Die productiedoelstellingen zijn, zowel in aantal als in gewogen productie, vrijwel gerealiseerd.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen (tabellen 10c en 11c)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De productiviteit lag bij de Centrale Raad van Beroep boven de afspraken. Door een

positief resultaat groeide het eigen vermogen tot 3,75% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar. De Centrale Raad van Beroep zal hiervan (een restant van) de aanvullingen van het eigen vermogen in eerdere jaren terugbetalen aan de Raad, waarna een eigen vermogen van 2,65% van de gemiddelde omzet zal resteren.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13c)

Het ziekteverzuim bij rechters lag ruim onder het landelijke gemiddelde van de appelcolleges. Het ziekteverzuim van de ondersteuning was hoger dan het landelijk gemiddelde. In 2011 zijn meer personen dan normaal langdurig ziek geweest. Het aandeel rechterlijke ambtenaren is ten opzichte van 2011 enigszins gestegen. Van deze categorie maken bij de Centrale Raad van Beroep, in uitzondering op de overige gerechten, zowel rechterlijke ambtenaren belast met rechtspraak als gerechtsauditeurs (ondersteuning) deel uit.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat de Centrale Raad van Beroep een relatief groot aandeel 50+-ers in dienst heeft. In de komende jaren zal dit leiden tot een relatief hoge uitstroom van rechters wegens pensionering.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14c)

Het aandeel rechters en juridisch medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker per jaar) heeft gehaald is gelijk aan de doelstelling voor 2011. Ook de publicatiegraad van uitspraken van de Centrale Raad van Beroep op Rechtspraak.nl komt overeen met de doelstelling; de Centrale Raad van Beroep publiceerde verhoudingsgewijs meer uitspraken dan de andere appelcolleges.

Klachten en wrakingen (tabel 14c)

In het verslagjaar is geen van de ingediende verzoeken tot wraking gehonoreerd. Voorts is in het verslagjaar geen klacht in de zin van de Klachtenregeling Centrale Raad van Beroep 2005 ingediend.

Tabel 4c: CRvB, gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden bestuursrecht

	2009	2010	2011
Bodemzaak bestuursrecht	77	73	90
Voorlopige voorziening	7	10	8

Tabel 8c: CRvB, productieaantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

	productie t.o.v. instroom			productie t.o.v. afspraak		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
CRvB totaal	106%	105%	97%	101%	95%	100%

Tabel 10c: CRvB, indicatie kostenproductiviteit (gerealiseerde productie in verhouding tot de gerealiseerde kosten) vergeleken met de 'normproductiviteit'

	2009	2010	2011
CRvB totaal	100%	98%	103%

Tabel 11c: CRvB, financieel resultaat en eigen vermogen

	2009	2010	2011
Financieel resultaat als percentage van omzet	-1,7%	-0,8%	3,7%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	-1,8%	0,7%	3,8%

Tabel 13c: CRvB, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

	raadsheren			ondersteuning		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Ziekteverzuimpercentage	1,6%	1,2%	2,3%	3,6%	4,0%	6,0%
Percentage raadsheren op totaal personeel	41%	42%	43%			
Percentage vrouwen	53%	53%	52%	65%	65%	63%

Leeftijdsopbouw

% tot en met 39 jaar	6%	8%	4%	44%	42%	43%
% 40 tot en met 49 jaar	27%	30%	36%	26%	26%	25%
% 50 tot en met 59 jaar	46%	40%	37%	25%	27%	26%
% 60 jaar en ouder	20%	23%	22%	4%	5%	7%

Tabel 14c: CRvB, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

	2009	2010	2011
Permanente educatie			
Percentage raadsheren dat de norm gehaald heeft	100%	100%	100%
Percentage juridisch medewerkers dat de norm heeft gehaald	100%	100%	100%
Mediation			
Absoluut aantal doorverwijzingen naar mediation	9	2	3
Aantal doorverwijzingen naar mediation*	1,6‰	0,3‰	0,5‰
Percentage (gedeeltelijke) overeenstemming	78%	100%	67%
Aantal gepubliceerde uitspraken*	636,7‰	584,7‰	541,9‰
Klachten			
Klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken	0,0	0,0	0,0
Percentage gehonoreerde klachten	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Wrakingen			
Aantal ingediende wrakingsverzoeken	50	34	30
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken	0	0	0

*: In promille van het aantal uitspraken in relevante zaakscategorieën

Kengetallen 2011

College van Beroep voor het bedrijfsleven

Het College van Beroep voor het bedrijfsleven sluit 2011 af met een negatief financieel resultaat. Dit negatief resultaat wordt voor het grootste deel afgedekt door het eigen vermogen. Hoewel het gehele jaar de verwachting is geweest dat het College niet meer dan het gehele eigen vermogen uit zou putten, is het tekort enigszins hoger uitgevallen. Het financieel resultaat leidt tot een eigen vermogen van -0,8% van de gemiddelde omzet.

Bij de bestuursafpraak met de Raad voor de rechtspraak voor 2011 is afgesproken dat het College 720 zaken op zitting en 430 zaken buiten zitting zou afdoen. Een daling van de instroom van zaken in 2011 ten opzichte van 2010 is vooral van invloed geweest op het aantal zaken dat buiten zitting kon worden afgedaan. Het College heeft de met de Raad gemaakte managementafspraken gehaald door met name in zijn core-business (de zaken op zitting) meer zaken af te doen dan afgesproken.

Doorlooptijden van procedures (tabel 4d)

De gemiddelde doorlooptijd per bodemzaak is in 2011 gedaald van 87 naar 83 weken. De verwachting voor 2012 is dat de gemiddelde doorlooptijd van zaken, bij een reguliere instroom van 1.100 zaken, op basis van efficiency-maatregelen verder kan worden teruggedrongen.

De doorlooptijd van voorlopige voorzieningen is teruggelopen naar 6 weken.

In 2010 was dit 7 weken.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8d)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

De gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van het aantal ingestroomde zaken komt uit op 107% in 2011. In 2009 en 2010 was dit percentage respectievelijk 69% en 95%. Het percentage laat een stijging zien door uitbreiding van de personeelscapaciteit en een daling van de instroom. De instroom over 2011 ligt nog steeds ruim boven een gemiddeld niveau van de jaren 2005 tot en met 2008.

De gerealiseerde productie (het aantal afgehandelde zaken) als percentage van de bestuursafpraak met de Raad over de te leveren productie bedraagt 102%. Het College heeft de productieafspraken voor 2011 dus gehaald.

Financieel resultaat en eigen vermogen (tabellen 11d)

Het financieel resultaat van een gerecht, als percentage van de baten van het betreffende jaar, geeft inzicht in de mate waarin het gerecht in staat is geweest om de zaken af te doen binnen de beschikbaar gestelde financiering. In 2011 laat het College een negatief financieel resultaat van 4,3% van de omzet zien. Hoewel het gehele jaar de verwachting is geweest dat het College niet meer dan het gehele eigen vermogen uit zou putten, is het tekort enigszins hoger uitgevallen. Dit komt voornamelijk door hogere salariskosten (verhoogde werkgeverslasten), hogere kosten voor interim-functie vervulling als gevolg van een eerdere terugkeer van een raadsheer en hogere kosten voor opleidingen bij de Stichting Studiecentrum Rechtspleging.

Het eigen vermogen van een gerecht, als percentage van de gemiddelde jaarlijkse baten, geeft inzicht in het vermogen van een gerecht om in de toekomst tijdelijke verliezen, als gevolg van risico's in de bedrijfsvoering, op te vangen. Het eigen vermogen bedraagt eind 2011 -0,8% van de gemiddelde omzet van de afgelopen 3 jaar.

Ziekteverzuim, percentage raadsheren, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13d)

Het gaat hierbij om ziekteverzuim tot maximaal 2 jaar, exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Het percentage van de rechterlijke macht was 1,7% in 2011, een daling van 2,6% ten opzichte van 2010. Voor de gerechtsambtenaren is een lichte daling van 0,7% te zien naar 6,1%.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat het College een relatief groot aandeel ondersteunend medewerkers van 60 jaar en ouder in dienst heeft. Het College is zich er van bewust, dat dit de komende jaren tot een hoge uitstroom wegens pensionering kan leiden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14d)

Onder permanente educatie (PE) wordt verstaan: de tijd die wordt besteed aan opleidingen met het doel kennis en vaardigheden in de huidige functie op peil te houden en te vergroten. De norm voor permanente educatie is vastgesteld op 30 uur per medewerker per jaar. Bij het College heeft 76% van de raadsheren en 91% van de gerechtsauditeurs en senior juridisch medewerkers aan deze norm voldaan.

Gemiddeld hebben de raadsheren 37 uur aan permanente educatie besteed.

De raadsheren die de norm van 30 uur niet hebben gehaald hebben tussen 19 en 24 uur aan PE besteed. De gerechtsauditeurs hebben gemiddeld 40 uur aan permanente educatie besteed. De gerechtsauditeurs die de norm van 30 uur niet hebben gehaald, hebben tussen 21 en 24 uur aan PE besteed.

Partijen kunnen in verschillende fasen van de procedure bij het College een aanbod tot mediation krijgen: als het beroepschrift compleet is, als de zaak wordt geïnstrueerd door een gerechtsauditeur of een raadsheer, of ter zitting. Er is een aantal indicatoren voor het doen van een aanbod. Van groot belang is vooral het uitgangspunt dat partijen zelf kiezen voor mediation. Indien het aanbod niet wordt geaccepteerd, wordt de zaak verder door het College behandeld. Bij mediation is het de bedoeling dat partijen hun conflict samen oplossen.

In 2011 is in drie zaken een mediationaanbod gedaan. Dit aanbod heeft uiteindelijk geleid tot één gestarte mediationpoging, welke nog gaande is. Voorts zijn in 2011 twee mediationpogingen, die in 2010 waren gestart, tot een succesvol einde gekomen. In overeenstemming met de verwachting aan het begin van 2011 heeft de wijziging in de financiering van mediation geen merkbaar effect gehad op het mediationproces bij het College. Uit de evaluaties van afgeronde mediations blijkt dat betrokkenen meer belang hechten aan andere aspecten van mediation dan de kosten en de duur van mediations. Bovendien leent zich bij het College maar een relatief beperkt aantal zaken voor mediation.

Klachten en wrakingen (tabel 14d)

Er zijn in 2011 bij het College in totaal 5 klachten binnengekomen, waarvan 3 – identieke – klachten als ongegrond zijn afgehandeld. In de 2 andere klachten is klagers gevraagd de klacht nader toe te lichten en te onderbouwen; deze klachten konden daardoor niet in 2011 worden afgehandeld.

Bij het College zijn in 2011 geen gehonoreerde wrakingen geweest.

Tabel 4d: CBb, gerealiseerde gemiddelde doorlooptijden bestuursrecht

	2009	2010	2011
Bodemzaak bestuursrecht	80	87	83
Voorlopige voorziening	7	7	6

Tabel 8d: CBb, productie-aantal versus instroom (percentage) en productie-aantal versus afspraak (percentage)

	productie t.o.v. instroom			productie t.o.v. afspraak		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
CBb totaal	69%	95%	107%	85%	109%	102%

Tabel 11d: CBb, financieel resultaat en eigen vermogen

	2009	2010	2011
Financieel resultaat als percentage van omzet	0,3%	0,2%	-4,3%
Eigen vermogen als percentage van gemiddelde omzet	2,4%	3,9%	-0,8%

Tabel 13d: CBb, ziekteverzuim, aandeel raadsheren, man - vrouwverdeling en leeftijdsopbouw

	raadsheren			ondersteuning		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Ziekteverzuimpercentage	2,5%	4,3%	1,7%	8,5%	6,8%	6,1%
Percentage raadsheren op totaal personeel	64%	55%	57%			
Percentage vrouwen	51%	45%	49%	67%	63%	63%
Leeftijdsopbouw						
% tot en met 39 jaar	26%	15%	11%	29%	34%	30%
% 40 tot en met 49 jaar	47%	55%	58%	38%	38%	43%
% 50 tot en met 59 jaar	16%	15%	17%	33%	21%	13%
% 60 jaar en ouder	11%	15%	14%	0%	7%	13%

Tabel 14d: CBb, permanente educatie, mediation, publicatie van uitspraken, klachten en wrakingen

	2009	2010	2011
Permanente educatie			
Percentage raadsheeren dat de norm gehaald heeft	86%	69%	76%
Percentage juridisch medewerkers dat de norm heeft gehaald	92%	85%	91%
Mediation			
Absoluut aantal doorverwijzingen naar mediation	13	2	3
Aantal doorverwijzingen naar mediation*	28,4‰	2,6‰	2,3‰
Percentage (gedeeltelijke) overeenstemming	85%	100%	67%
Aantal gepubliceerde uitspraken*	447,3‰	332,6‰	344,8‰
Klachten			
Klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken	9,8	22,2	39,1
Percentage gehonoreerde klachten	0%	0%	0%
Wrakingen			
Aantal ingediende wrakingsverzoeken	0	0	0
Aantal gehonoreerde wrakingsverzoeken	0	0	0

*: In promille van het aantal uitspraken in relevante zaakscategorieën

Kengetallen 2011

Gerechtshof Amsterdam

Het gerechtshof Amsterdam heeft in 2011 104% van het aantal zaken in de bestuursafpraak (BA) afgedaan. In gewogen productie komt de realisatie uit op 105% van de bestuursafpraak.

De (gewogen) productiever verschillen in de productgroepen ten opzichte van de bestuursafpraak leverden per saldo een totale meerproductie op van 0,7% van de omzet. In combinatie met een negatief kostenresultaat kwam het gerechtshof Amsterdam uit op een verlies van 6,4% van de omzet (begroot was een verlies van 4,5%).

Tevredenheid procespartijen (tabel 1b)

Uit het klantwaarderingsonderzoek blijkt dat zowel de professionals als de justitiabelen over het algemeen tevreden zijn over het gerechtshof Amsterdam. Opvallend is dat de burger de begrijpelijkheid van het besprokene en de onpartijdigheid van de rechter relatief hoge scores toekent. Daarentegen waardeert de professional de leesbaarheid van de beslissing beduidend lager ten opzichte van de norm. Nader onderzoek en de dialoog met de professionals zullen mogelijk tot verbetering van deze afwijkende score aanleiding kunnen geven.

Over de doorlooptijd van de procedures is men in het algemeen minder tevreden. Het gerechtshof blijft er naar streven deze doorlooptijd te verbeteren, vooral in die procedures waar de norm nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2b tot en met 6b)

De norm van 90% afdoening binnen drie maanden voor handelsrekenen is in 2011 niet gehaald. De rekenen zijn te splitsen in insolventies (spoedeisend) en overige rekenen (minder spoedeisend). De insolventies worden gemiddeld binnen 9 weken afgedaan. Bij de overige rekenen zitten ook zaken, die qua aard en omvang te vergelijken zijn met zware dagvaardingszaken. Deze beïnvloeden de gemiddelde doorlooptijd van de rekenen negatief. Overigens ziet het er naar uit, dat de normen voor rekenen in 2012 zullen worden gedifferentieerd, waarmee meer recht wordt gedaan aan de onderlinge verschillen. Daarnaast zijn binnen de betreffende sector diverse werkgroepen actief betrokken bij het verkorten van de doorlooptijden.

De doorlooptijden in belastingzaken zijn hoog als gevolg van het in 2011 afdoen van een aantal oude zaken uit de periode van de eerste aanleg (van vóór 2005).

Als eenmaal de voorraad oude zaken volledig zal zijn afgedaan, zullen de doorlooptijden aanzienlijk worden bekort.

De haalbaarheid van de doorlooptijden bij de strafsector is mede afhankelijk van de medewerking van de ketenpartners. De in het verleden gemaakte keuze om een fors aantal zware zaken niet onmiddellijk te behandelen, heeft ook in het verslagjaar 2011 een negatieve invloed op de doorlooptijden gehad. Naar verwachting zullen door de extra inzet op het afdoen van de oude zaken de doorlooptijden snel teruggebracht kunnen worden. Daarnaast heeft in 2011 een grote opschoningsactie van het registratiesysteem voor strafzaken plaatsgevonden. Ook deze actie is debet aan een relatief hoge doorlooptijd.

Aandeel MK-zaken (tabel 7b)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. In 2011 is voldaan aan de gestelde normen voor de MK-belasting en de MK-straf.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8b)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

In alle sectoren zijn in 2011 evenveel of meer zaken afgedaan dan zijn ingestroomd. De handelssector (onderdeel van civiel) heeft daarnaast een aantal zaken afgedaan voor de andere vier gerechtshoven.

De strafsector heeft met 102% van de bestuursafpraak een hoger percentage dan in 2010 (84%) gerealiseerd. Deze productie bleek mogelijk dankzij de inzet van de gerechtshoven 's-Hertogenbosch, 's-Gravenhage en Arnhem, die in 2011 ook strafzaken voor het gerechtshof Amsterdam hebben behandeld.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9b)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

In alle sectoren, met uitzondering van de sector belastingrecht, lag de gerealiseerde zaakswaarte boven de (bestuurs)afpraak. De zaakswaarte in belastingrecht wordt beïnvloed door een relatief groot aantal gerealiseerde zaken in een lichtere categorie zaken, de zogenoemde overige afdoeningen.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen (tabellen 10b, 11 en 12b)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De totale productiviteit is in 2011 ten opzichte van de voorgaande jaren gestegen. De relatieve arbeidsproductiviteit lag in 2011 (en in 2010) boven het landelijk gemiddelde.

Er is sprake van een negatief financieel resultaat, waardoor een negatief eigen vermogen is ontstaan. Dit negatieve eigen vermogen zal door de Raad worden aangevuld tot nul.

Ten opzichte van 2010 daalde door de lagere productgroepprijzen de totale opbrengst met 14%. Een kostenreductie (van 5%) en een hogere productie (+1,25%) bleken onvoldoende om het verlies aan opbrengsten te compenseren. Tussen de sectoren zitten hierbij overigens wel verschillen. Zo slaagde de sector handelsrecht er in de kosten fors terug te brengen, terwijl de sector strafrecht, met name door de vergoeding van de door andere hoven verleende bijstand, te maken had met hoge(re) kosten.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13b)

In 2011 was het verzuimpercentage van het gerechtshof 6,1%. Dit is 1,1 procentpunt hoger dan het percentage in 2010. De stijging van het verzuim deed zich zowel voor bij de rechterlijke ambtenaren als bij de gerechtsambtenaren.

Hoewel er in 2011 actief is gestuurd op het terugdringen van het frequent verzuim, heeft dit niet kunnen voorkomen dat het verzuimcijfer onder invloed van verschillende langdurige ziektegevallen toch is opgelopen.

In de tabel van de leeftijdsopbouw valt op dat het aantal raadsheren van 60 jaar en ouder substantieel is toegenomen. Vanuit deze groep maken bij het gerechtshof Amsterdam ook relatief veel raadsheren gebruik van de PAS-regeling.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14b)

Het percentage raadsheren en juridische medewerkers dat de norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker per jaar) heeft gehaald, is ten opzichte van 2010 bij zowel de raadsheren als bij de juridische ondersteuning gedaald. Dit heeft te maken met verschillende omstandigheden, zoals ziekte, zwangerschapsverloven en tijdelijke detacheringen. Een relatief groot aantal van degenen die de norm niet gehaald hebben, heeft echter wel 24 uur of meer aan educatie besteed. Hieronder zitten ook medewerkers die in 2010 een "overschot" aan cursussen hadden.

Het aantal verwijzingen naar mediation bleef in het verslagjaar zeer beperkt. Ten opzichte van 2010 slaagde het hof er in 2011 in het aantal gepubliceerde uitspraken te verhogen met 10 promillepunten.

Klachten en wrakingen (tabel 14b)

Het aantal klachten is in 2011 iets toegenomen. Het betrof met name klachten over de doorlooptijd van zaken. Het percentage gehonoreerde klachten was 0. Van de klachten die geschikt en/of ingetrokken zijn, waren enkele klachtonderdelen gegrond. Deze hebben - waar nodig - geleid tot aanpassing van processen. In 2011 is één wrakingverzoek gedeeltelijk gegrond verklaard en gedeeltelijk afgewezen. Ook heeft een gewraakte raadsheer een keer in de wraking berust.

Kengetallen 2011

Gerechtshof Arnhem

In 2011 werden totaal gezien de productieafspraken gehaald en heeft het gerechtshof ook een aantal zaken van de gerechtshoven Amsterdam en Leeuwarden overgenomen. De kwaliteit werd daarbij niet uit het oog verloren. Het gerechtshof had wel voor het eerst in jaren te maken met een hoog ziekteverzuim door langdurig zieken. Desondanks was de arbeidsproductiviteit hoog. Het gerechtshof sloot 2011 af met een klein positief financieel resultaat.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1b)

Het gerechtshof Arnhem is over het algemeen tevreden over de uitkomsten van het Klantwaardingsonderzoek. De hoofdboodschap van zowel de professionals als de justitiabelen is dat het gerechtshof goed functioneert, maar dat de doorlooptijden nog steeds te lang zijn. Het gerechtshof blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, vooral in die procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2b tot en met 6b)

Het beleid is erop gericht dat de landelijke normen voor doorlooptijden worden gehaald. In 2011 is veel achterstand in civiele dagvaardingszaken weggewerkt. Het significant toegenomen aantal langdurig zieken in de sector civiel recht heeft ook invloed gehad op de doorlooptijden.

De langere doorlooptijden in strafzaken hadden te maken met het in gebreke blijven van het ressortsparket om voldoende zittingsgereede zaken op zitting te krijgen. Alle zaken die op zitting konden worden gezet, zijn op zitting gekomen. Daarbij kon niet op doorlooptijden worden gestuurd. Wel zijn zaken uit Leeuwarden en Amsterdam gebruikt om de zittingen te vullen.

De doorlooptijd in belastingzaken is ten opzichte van voorgaande jaren flink verkort: in 2011 is 75% van de zaken binnen de termijn van één jaar afgedaan, ten opzichte van 56% in 2010. De van het gerechtshof Amsterdam overgenomen Utrechtse appels beïnvloeden de doorlooptijd in negatieve zin. De doorlooptijd wordt namelijk berekend vanaf het moment van indiening van het hoger beroep in Amsterdam.

Voor zover de doorlooptijd verder niet is gehaald, is dit het gevolg van

- volledige benutting door procespartijen van niet-verplichte processtappen,
- de noodzaak om in een grote groep zaken twee of meer zittingen te houden alvorens de zaken inhoudelijk af te kunnen doen, en
- de inhoudelijke complexiteit van zaken, waardoor het afronden van de uitspraak (na de zitting) meer tijd in beslag neemt dan de gebruikelijke termijn van 6 weken.

Aandeel MK-zaken (tabel 7b)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Het aandeel MK-zaken bij de sectoren belastingrecht en strafrecht lag boven de landelijke norm. Bij de sector civiel recht worden alle zaken meervoudig afgedaan.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8b)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Het hof heeft een goede productie gerealiseerd. De sectoren belastingrecht en civiel recht hebben een meerproductie behaald. De sector strafrecht heeft de reguliere bestuursafspraken (inclusief de megazittingsuren) niet gehaald. Dit wordt echter goedgemaakt door geleverde bijstand aan de hoven Leeuwarden en Amsterdam. De uitstroom van de sector civiel recht lag (ruim) boven de instroom. Gevolg hiervan is dat de voorraad c.q. eventuele achterstand is geslonken. Bij de sectoren belastingrecht en strafrecht was het omgekeerde het geval. Bij de sector strafrecht had dit mede te maken met bovengenoemde geleverde bijstand. De instroom van de belastingzaken was in 2011 – mede ten gevolge van het overnemen van Utrechtse appels van het gerechtshof Amsterdam – beduidend hoger dan verwacht.

Gemiddelde zaakwaarde (tabel 9b)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken

Ten opzichte van 2010 is de relatieve zaakwaarde afgenomen, maar deze ligt nog wel boven het landelijk gemiddelde. Dit laatste was voornamelijk bij de sector belastingrecht het geval.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen (tabellen 10b, 11 en 12b)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar. De arbeidsproductiviteit ligt boven het landelijk gemiddelde. Er is binnen het hof hard gewerkt. De goede productieresultaten zien we ook terug in het financiële resultaat en in het eigen vermogen als percentage van de omzet, ook in vergelijking met de andere hoven. Ook in 2011 is het maximaal toegestane eigen vermogen gehandhaafd.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13b)

Het ziekteverzuim bij raadsheren en gerechtsambtenaren was in 2011 hoger dan het landelijk gemiddelde en hoger dan voorgaande jaren.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14b)

In 2011 hebben 71% van de raadsheren en 52% van de gerechtsambtenaren de norm van 30 uur permanente educatie gehaald. Hiermee is de doelstelling niet gehaald. Diverse oorzaken zijn hiervoor aan te wijzen. Zo was onder andere het opleidingsaanbod van het SSR weinig vernieuwend voor ervaren raadsheren en gerechtsambtenaren en waren enkele medewerkers elders gedetacheerd. Ook waren er veel langdurig zieke medewerkers en medewerkers met zwangerschaps- en bevallingsverlof en aansluitend ouderschapsverlof. In de belastingsector hebben zowel de raadsheren als de gerechtsambtenaren de norm van 100% wel gehaald.

Het aantal verwijzingen naar mediation is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. Het percentage mediations afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming is gedaald naar 27% ten opzichte van 57% vorig jaar.

Kenbaarheid van het recht is een kwaliteitsitem. Uitspraken dienen in beginsel allemaal te worden gepubliceerd. Uitgangspunt daarbij is niet of de rechter de zaak interessant genoeg vindt om te publiceren, maar de notie dat de burger het recht heeft om de eindproducten van de Rechtspraak te kennen. Het gerechtshof Arnhem blijft in aantallen gepubliceerde arresten in zowel straf als civiel volgens de overzichten ogenschijnlijk ver achter in vergelijking met de andere hoven. De cijfers geven een enigszins vertekend beeld omdat de registratie niet eenduidig plaatsvindt. Het gaat hierbij met name om de registratie van zaken die een gerechtshof als nevenzittingsplaats van een ander gerechtshof heeft afgedaan. Zo zijn bijvoorbeeld de uitspraken die het gerechtshof Arnhem in Utrechtse zaken heeft gedaan voor het gerechtshof Amsterdam opgeteld bij Amsterdam. En de door nevenzittingsplaats Leeuwarden gedane uitspraken in Zwolse-Lelystadse zaken telden niet bij het gerechtshof Arnhem mee. In de sector belastingrecht is het percentage publicaties ten opzichte van vorige jaren gelijk gebleven. Dit laat onverlet dat het gerechtshof Arnhem zich zal inspannen om meer uitspraken te publiceren.

Klachten en wrakingen (tabel 14b)

Het aantal klachten wisselt nogal door de jaren heen. De in 2011 gegrond verklaarde klachten betroffen voornamelijk de duur van de procedures en administratieve fouten.

Geen van de ingediende wrakingsverzoeken werd gehonoreerd.

Verslagen over de klachten en van de wrakingskamer zijn te vinden op Rechtspraak.nl.

Kengetallen 2011

Gerechtshof 's-Gravenhage

Het hof kon in 2011 het zaaksaanbod zonder noemenswaardige achterstanden verwerken. De productiviteit ligt bij de strafsector onder het landelijk gemiddelde. Het hof heeft een laag ziekteverzuim. Burgers en professionals zijn over het algemeen tevreden. De duur van de procedures toont een verbetering ten opzichte van voorgaande jaren, maar het hof is er niet in geslaagd te voldoen aan alle landelijke normen.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1b)

Uit het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek blijkt dat de procespartijen over het algemeen te spreken zijn over de dienstverlening van het hof. Alleen over de doorlooptijden van de procedures was men minder tevreden, al is de tevredenheid hierover wel verbeterd ten opzichte van het vorige onderzoek. Het hof blijft streven naar het (verder) verkorten van de doorlooptijden, op de eerste plaats in de procedures waar de norm nu nog niet wordt gehaald.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2b tot en met 6b)

Bij civiel is 85% van de familierekestten afgedaan binnen één jaar. Dit ligt onder de landelijke norm van 90% en het landelijke gemiddelde (88%), maar boven de bestuursafpraak voor 2011 (80%). De doorlooptijden zijn ten opzichte van 2010 (74%) aanzienlijk verkort.

De realisatie van de doorlooptijd in civiele dagvaardingszaken (zowel handel als familie) ligt in 2011 met 77% binnen twee jaar weliswaar nog net onder de landelijke norm van 80% en het landelijk gemiddelde (79%), maar is in 2011 aanmerkelijk verbeterd ten opzichte van de realisatie in 2010 (64%).

De realisatie van de doorlooptijd in handelsrekestzaken is met 87% binnen drie maanden eveneens verbeterd ten opzichte van de realisatie in 2010 (83%).

En ofschoon het realisatiepercentage in 2011 nog net onder de landelijke norm van 90% ligt, ligt het ver boven het landelijk gemiddelde in 2011 (71%).

Bij de belastingzaken is 44% van de zaken afgehandeld binnen één jaar. Dit ligt ruim onder de realisatie van 2010 (64%), de landelijke norm (85%) en het landelijk gemiddelde (48%). De gerealiseerde doorlooptijd blijft hier achter bij de landelijke gestelde norm vanwege het afdoen van een aantal oude zaken uit de periode van de eerste aanleg (van vóór 2005).

Bij de strafzaken lagen de realisatiepercentages van de doorlooptijden voor alle zaakscategorieën onder de gestelde normen. Het deel MK-strafzaken dat binnen negen maanden wordt afgedaan blijft op een percentage van 66% steken en ligt hiermee weliswaar boven het landelijk gemiddelde (55%), maar onder de landelijk gestelde norm (85%). Dit wordt o.a. veroorzaakt door het stijgend aantal aanhoudingen en de tijd die aan megazaken wordt besteed. Het streven is om het aanhoudingspercentage naar een meer acceptabel niveau te brengen met de inspanningen van het bureau aanhoudingen en in nauw overleg met het ressortsparket.

Bij de EK-strafzaken is in 2011 sterk op de voorraad ingelopen, (mede) door twee maal zoveel zaken af te doen als het jaar ervoor. Doordat hierbij oudere zaken zijn afgedaan is de doorlooptijd in 2011 onwenselijk lang: slechts 25% is afgedaan binnen 6 maanden.

De EK-kantonzaken (81%), de raadkamerzaken m.b.t. voorlopige hechtenis (49%) en de raadkamerzaken niet voorlopige hechtenis (63%) scoren onder de landelijke norm, maar in lijn of boven de realisatie van 2010 van resp. 77%, 49% en 24% binnen de gestelde termijnen. De getroffen maatregelen in personele capaciteit en de gemaakte afspraken met de eerste aanleg hebben de doorlooptijden in 2011 positief beïnvloed.

Aandeel MK-zaken (tabel 7b)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

De aandelen MK-zaken van de sectoren straf en belasting lagen in lijn met de norm voor 2011. Het aandeel MK-straf (84%) ligt onder het landelijk gemiddelde (92%). Dit wordt veroorzaakt door de eerder genoemde hoge uitstroom in EK-zaken.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8b)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Bij de belastingsector is de productie achtergebleven bij de instroom (84%).

Dit heeft te maken met een hogere instroom in 2011 dan in 2010, hetgeen bij gelijke bezetting automatisch leidt tot een toename in de werkvoorraad.

Gemiddelde werklast per zaak (tabel 9b)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De gerealiseerde gemiddelde werklast per zaak lag bij de productgroep Civiel boven de afspraak. Bij de productgroepen Belasting en Straf werden verhoudingsgewijs meer lichtere zaken afgedaan dan vooraf verwacht. Bij straf zijn op verzoek van het ressortsparket in 2011 relatief veel unus-zittingen gedaan. Dat geeft een enigszins vertekend beeld van de gemiddelde zaakszwaarte. Uit cijfers van het Openbaar Ministerie, blijkt echter dat de gemiddelde zwaarte van de strafzaken in de afgelopen jaren duidelijk is toegenomen. Dit komt echter (nog) niet tot uitdrukking in de gestandaardiseerde werklast.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen (tabellen 10b, 11 en 12b)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De totale productiviteit ligt bij het gerecht (92%) onder het landelijk gemiddelde (96%). Hoewel de totale productiviteit voor de productgroepen Civiel en Belasting boven het landelijke gemiddelde ligt, toont de productgroep Straf een productiviteit van 81%. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de uitstroom van de MK-zaken wordt geremd, o.a. door aanhoudingen.

Het financiële resultaat van het hof kwam uit op -5,3% van de omzet. Hierbij was het negatieve financieel resultaat van de strafsector, voor het overgrote deel veroorzaakt door een afrekening minderwerk (zowel MK- als megazaken), zelfs groter dan het negatieve resultaat van het hof als geheel. De achterblijvende productie in de strafsector heeft daarmee een te grote invloed op het resultaat van het hof gehad.

De strafsector heeft maatregelen genomen om tot een betere realisatie van de productieplanning te komen.

Het eigen vermogen bedraagt, na verrekening van het negatieve financiële resultaat, -3,4% van de gemiddelde omzet. Dit zal door de Raad worden aangevuld tot nul.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13b)

Het gerealiseerde ziekteverzuim lag bij de raadsheren op 2,6% en bij de ondersteuning op 4,7%. Deze percentages liggen ruim onder de landelijke gemiddelden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14b)

In 2011 hanteerde het hof de landelijke norm voor permanente educatie (minimaal 30 uur per medewerker). Aan deze norm heeft 65% van de rechterlijk ambtenaren en 76% van de juridische ondersteuning voldaan; een realisatie die voor laatstgenoemde groep ver boven het landelijke gemiddelde ligt (70%). De oorzaak voor het niet behalen van de norm is gelegen in personeelsmutaties, zwangerschapsverloven e.d.

In 2011 is 14‰ van de zaken doorverwezen naar mediation. Dit is boven het landelijk gemiddelde (7‰). Opvallend is, dat het percentage mediations afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming in 2011 opnieuw is afgenomen, tot 22%. Het slagingspercentage ligt onder het landelijke percentage (28%). Het hof verwijst dus relatief veel zaken door naar mediation, maar de slagingspercentages nemen de laatste jaren af.

In 2011 is 106‰ van de uitspraken gepubliceerd op rechtspraak.nl.

Klachten en wrakingen (tabel 14b)

Het aantal ingekomen klachten is in 2011 gestegen naar 18,1 per 10.000 zaken.

De gegronde verklaarde klachten betroffen administratieve fouten. De betrokken medewerkers zijn hierop aangesproken en in het werkoverleg is hiervoor aandacht gevraagd.

In 2011 zijn 2 wrakingsverzoeken gehonoreerd. De wrakingskamer heeft in deze gevallen geconcludeerd dat er sprake was van objectief gerechtvaardigde schijn van vooringenomenheid, dan wel dat de schijn van vooringenomenheid was gewekt. Alle wrakingszaken en beslissingen worden bijgehouden en geëvalueerd door de leden van het wrakingsteam. Jaarlijks bespreekt het bestuur alle wrakingszaken van het afgelopen jaar.

Kengetallen 2011

Gerechtshof 's-Hertogenbosch

In 2011 heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch een beperkt aantal minder zaken afgedaan dan vastgelegd was in de bestuursafspraken. Het gerechtshof heeft het jaar afgesloten met een gering negatief financieel resultaat.

De percentages MK-zaken lagen boven de landelijke norm. De publicatie van uitspraken en het percentage raadsheren lagen onder het landelijk gemiddelde. De percentages raadsheren en ondersteunend personeel die voldeden aan de norm voor permanente educatie lagen boven het landelijk gemiddelde. Het ziekteverzuimpercentage lag voor zowel raadsheren als ondersteunend personeel onder het landelijk gemiddelde. Het aantal klachten is ten opzichte van 2010 iets gedaald. In 2011 was geen sprake van gehonoreerde wrakingen.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1b)

Gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in 2011 een klantwaarderingsonderzoek (KWO) laten uitvoeren onder professionele partners (zoals advocaten, belastinginspecteurs en advocaten-generaal) en rechtzoekende burgers. Zij konden aangeven hoe tevreden zij waren over een aantal kwaliteitsaspecten.

Het gerechtshof scoorde op nagenoeg alle kengetallen uit het KWO boven of rond de geformuleerde landelijke doelstellingen. Een kengetal waarop het gerechtshof 's-Hertogenbosch significant lager scoorde dan de landelijke doelstellingen was (net als tijdens het vorige KWO) de tevredenheid over de duur van de procedure. Het verbeteren van de doorlooptijd blijft één van de doelstellingen die het gerechtshof wil realiseren. Daartoe zal eerst een analyse van de ontwikkelingen van de doorlooptijden gedurende de afgelopen jaren worden gemaakt.

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2b tot en met 6b)

Bij de meeste zaakscategorieën lagen de percentages zaken afgehandeld binnen de doorlooptijdnormen rond het landelijk gemiddelde of daarboven. Alleen het percentage voor handelsrekeningen lag duidelijk onder het landelijk gemiddelde.

Het valt verder op dat ten opzichte van 2010 bij bijna alle categorieën duidelijke verbeteringen zichtbaar zijn. Het hof blijft er aan werken om de doorlooptijden verder te verbeteren.

Aandeel MK-zaken (tabel 7b)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld.

Het gerechtshof beschouwt het meervoudig behandelen van zaken als een belangrijk kwaliteitskenmerk. De MK-percentages lagen zowel voor belasting- als strafzaken boven de landelijke norm.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft ten opzichte van 2010 in 2011 meer zaken afgedaan. De productie en instroom waren meer met elkaar in lijn. Tevens was het verschil tussen realisatie en bestuursafpraak kleiner. De sector strafrecht heeft 5% minder zaken afgedaan dan vooraf afgesproken. De belangrijkste oorzaak hiervan was dat er bij de sector meer relatief 'zwaardere' zaken zijn uitgestroomd. Bij de sectoren civiel- en belasting zijn meer zaken afgedaan dan begroot en ingestroomd.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9b)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

In 2011 was de gemiddelde zaakswaarte bij het gerechtshof 's-Hertogenbosch ruim boven de bestuursafpraak (108% t.o.v. 104%) én boven het landelijk gemiddelde. Dit betekent dat in 's-Hertogenbosch relatief veel 'zwaardere' zaken werden afgedaan.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen (tabellen 10b, 11 en 12b)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De totale productiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch lag boven het landelijk gemiddelde, en is ten opzichte van 2010 met 13% gestegen.

De relatieve arbeidsproductiviteit van het gerechtshof 's-Hertogenbosch lag fors boven die van 2010. Hier viel een stijging te noteren van 8 procentpunt.

De relatieve arbeidsproductiviteit staat nu op 100% en staat hiermee gelijk aan het landelijk gemiddelde.

Desondanks heeft het gerechtshof 's-Hertogenbosch een negatief resultaat van 1,6% van de omzet gerealiseerd. Dit heeft mede te maken met het feit dat de hoven in 2011 geconfronteerd zijn met daling van de financieringsstarieven. Zonder deze prijsdaling zou het resultaat over 2011 positief zijn geweest. Dit houdt dat het gerechtshof 's-Hertogenbosch in 2011 een stuk efficiënter heeft gewerkt dan in 2010 en het financieel resultaat aanmerkelijk is verbeterd ten opzichte van 2010.

Door het negatief financieel resultaat is een negatief eigen vermogen ontstaan, dat door de Raad zal worden aangevuld tot nul.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13b)

Het ziekteverzuim lag voor rechterlijke ambtenaren met 2,6% ruim onder het landelijk gemiddelde (4,1%). Voor gerechtsambtenaren lag het ziekteverzuim met 4,9% eveneens onder het landelijk gemiddelde (5,6%).

Het aandeel raadsheren op het totale personeel lag rond het landelijk gemiddelde.

Het percentage vrouwen lag voor de rechterlijke ambtenaren (46%) boven het landelijk gemiddelde terwijl dit bij de gerechtsambtenaren met 70% gelijk is aan het landelijk gemiddelde.

Uit de leeftijdsopbouw is op te maken, dat het gerechtshof een relatief groot aandeel 60+-raadsheren in dienst heeft in vergelijking tot het landelijk gemiddelde.

Het gerechtshof is zich er van bewust, dat dit tot een relatief hoge uitstroom wegens pensionering gaat leiden.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14b)

Het percentage rechters en juridische ondersteuning dat voldoet aan de norm voor permanente educatie lag ruim boven het landelijk gemiddelde.

Het aantal doorverwijzingen naar mediation lag ruim boven het landelijk gemiddelde. Het percentage mediationpogingen afgesloten met (gedeeltelijke) overeenstemming was 48% (in 2010 was dit 36%).

Het gerechtshof 's-Hertogenbosch heeft in 2011 93% van de uitspraken op rechtspraak.nl gepubliceerd. Dit is veel meer dan in 2010 het geval was (55%) maar nog wel onder het landelijke gemiddelde.

Klachten en wrakingen (tabel 14b)

Het aantal klachten per 10.000 afgehandelde rechtzaken is ten opzichte van 2010 licht gedaald. Het percentage gehonoreerde klachten is eveneens gedaald. Het aantal gehonoreerde wrakingen was nul.

Kengetallen 2011

Gerechtshof Leeuwarden

Het jaar 2011 stond voor het gerechtshof Leeuwarden geheel in het teken van de voorbereidingen voor het fusietraject met het gerechtshof Arnhem. Dit heeft extra inspanningen gekost, waarvoor geen budget beschikbaar was. Gelet op deze lastige omstandigheden stemt het tot tevredenheid dat het gerechtshof ruimschoots binnen de begroting is gebleven en daarbij de voorraden zaken aanzienlijk wist te verlagen. Om dit te bereiken werd tijdelijke capaciteit betrokken van gerechtshof Amsterdam (civiele handelszaken) en van gerechtshof Arnhem (strafzaken en civiele handelszaken). De belastingkamer fungeert in praktijk met de belastingsector van het gerechtshof Arnhem als één gezamenlijke sector.

Tevredenheid procespartijen (tabel 1b)

In de resultaten van het in 2011 gehouden klantwaarderingsonderzoek valt op, dat de tevredenheid van rechtzoekenden over de dienstverlening van het gerechtshof Leeuwarden boven het gemiddelde van de hoven ligt, terwijl de waardering van de professionele partners juist onder het gemiddelde scoort. Met name de relatief hoge waardering van de rechtzoekenden voor de duur van de procedures en de laagste (vergeleken met de andere hoven) score hiervoor van de zijde van de professionals is opmerkelijk. In vergelijking met 2010 blijken de doorlooptijden van de diverse zaakscategorieën – uitgezonderd die voor de raadkamer straf en de dagvaardingszaken in de civiele sector – enigszins te zijn verbeterd, maar de snelheid van procedures blijft een punt van zorg. In het voorjaar van 2012 zullen alle gegevens uit het klantwaarderingsonderzoek nader worden geanalyseerd en er zal verdiepend onderzoek plaatsvinden d.m.v. (een) klantenpanel(s).

Doorlooptijden van procedures (tabellen 2b tot en met 6b)

Onderbezetting en langdurig ziekteverzuim van raadsheren in de afdeling dagvaardingszaken van de civiele sector hebben er in 2010 en 2011 toe geleid, dat de doorlooptijd die in 2008 en 2009 boven en op de norm scoorde, is verslechterd. Weliswaar is de neergaande trend in de doorlooptijd van familiezaken een halt toegeroepen, maar deze ligt nog steeds beneden de norm. De behandeldingsduur van handelsrekeningen is daarentegen uitstekend. Verder valt op, dat de doorlooptijd in de belastingsector in de afgelopen jaren beduidend is verbeterd. Ook is een gestage

verbetering van de doorlooptijden zichtbaar in de strafsector, met uitzondering van de raadkamerzaken.

In 2011 is een aantal procedures inzake familierekeningen en strafzaken doorgelicht en gewijzigd; ook in 2012 zal met deze procesverbeteringsmaatregelen worden doorgegaan.

Aandeel MK-zaken (tabel 7b)

Het aandeel MK-zaken geeft weer welk deel van de procedures binnen een zaaksgroep door de meervoudige kamer, d.w.z. drie rechters, zijn behandeld. Het aandeel MK-zaken in zowel de belasting- als strafsector ligt boven de norm.

Productie t.o.v. de instroom en t.o.v. de bestuursafpraak (tabel 8b)

De gerealiseerde productie is weergegeven als percentage van het aantal ingestroomde zaken en als percentage van de bestuursafpraak.

Het jaar 2011 was voor gerechtshof Leeuwarden een goed productiejaar. In de sectoren civiel en straf is de productie fors hoger geweest dan de instroom. De eigen bezetting werd de afgelopen jaren al op sterkte gebracht en met hulp van andere hoven zijn de voorraden civiele handelszaken en strafzaken teruggebracht.

Op totaalniveau lagen de productieaantallen op het peil van de bestuursafpraak. Door een hoger dan normaal ziekteverzuim waren de aantallen bij de sector civiel iets lager dan gepland. De productie van de belastingkamer Leeuwarden was hoger dan gepland, mede als gevolg van samenwerking met Arnhem.

Gemiddelde zaakswaarte (tabel 9b)

Het is een indicatie hoe arbeidsintensief het aanbod aan zaken gemiddeld was. De gestandaardiseerde waardering van de productie is hierbij gedeeld door het aantal afgehandelde zaken.

De zaakswaarte is bij de sectoren civiel en belasting nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde. Bij de sector straf is de zaakswaarte aanzienlijk hoger (16%); dit wordt vooral veroorzaakt door de extra inzet op het wegwerken van voorraden strafzaken (meervoudig). Daardoor is het aandeel meervoudig afgehandelde strafzaken hoger dan bij de andere gerechtshoven.

Totale productiviteit, arbeidsproductiviteit, financieel resultaat en eigen vermogen (tabellen 10b, 11 en 12b)

De totale productiviteit is de verhouding tussen de productie en de daarvoor gemaakte kosten, hier weergegeven als percentage van de landelijk gemiddelde productiviteit. Een andere productiviteitsindicator is de arbeidsproductiviteit: de gewogen productie gedeeld door het gemiddelde aantal fte's in een jaar.

De kostenproductiviteit van gerechtshof Leeuwarden is over het algemeen lager dan die van de andere hoven. Dit heeft vooral te maken met de omvang van het gerecht. Overheadkosten zijn bij een klein gerecht relatief hoger dan bij een groot gerecht (denk aan ondeelbare functies als president, management, ondersteuning etc.) en worden daarnaast beïnvloed door lokale omstandigheden, zoals ouderdom en aantal van de huisvestingslocaties.

De relatieve arbeidsproductiviteit van gerechtshof Leeuwarden ligt op het gemiddelde van de hoven.

Het jaar 2011 is het eerste geweest in de nieuwe Lamicie-prijsperiode en de vijf gerechtshoven hebben als gevolg van de nieuwe prijsstelling fors minder inkomsten. Het financieel resultaat van gerechtshof Leeuwarden over 2011 is weliswaar negatief, maar toch beter dan het gemiddelde van de hoven.

Ziekteverzuim, percentage rechters, percentage M/V en leeftijdsopbouw (tabel 13b)

Het percentage ziekteverzuim onder rechterlijk personeel, dat in de jaren 2008-2010 laag was, is in 2011 helaas tot boven het gemiddelde gestegen, doordat een aantal raadsheren langdurig ziek is (geweest). Het verzuim onder het ondersteunend personeel is onveranderd laag.

Het aandeel raadsheren in de totale bezetting lag in 2007-2010 nog boven het landelijk gemiddelde en stemt daar nu mee overeen. Ook het aandeel vrouwen bij het rechterlijk personeel komt in 2011 vrijwel overeen met het landelijk gemiddelde, terwijl dit aandeel onder het ondersteunend personeel bovengemiddeld is.

In vergelijking met de andere hoven is het personeelsbestand bij het gerechtshof Leeuwarden, met 81% van de ondersteunend medewerkers jonger dan 50 jaar, relatief “jong”.

Permanente educatie, mediation en publicatie van uitspraken (tabel 14b)

Ziekteverzuim en nieuwe aanstellingen gedurende het jaar hebben in de sectoren civiel en straf in 2011 een nadelig effect gehad op het eerder gestaag stijgende percentage voor permanente educatie (PE) van het rechterlijk personeel. De opwaartse lijn voor juridisch ondersteunend personeel zette zich hier wel voort.

Het aantal doorverwijzingen naar mediation ligt weliswaar onder het landelijk gemiddelde, maar het slagingspercentage ligt hier ruimschoots boven.

Het ruimhartige publicatiebeleid van het gerechtshof springt in het oog.

Klachten en wrakingen (tabel 14b)

Er zijn vier klachten gegrond verklaard. Twee van deze klachten hadden betrekking op de tijdsduur van de procedure; de andere twee klachten waren het gevolg van omissies van de griffie.

Bij het gerechtshof Leeuwarden zijn in 2011 geen wrakingsverzoeken gehonoreerd.